

EROL KÖKTÜRK

AYIPLI ÖYKÜLER

AYIPLI ÖYKÜLER

EROL KÖKTÜRK

Kitabın Adı: Ayıplı Öyküler

Kategori: Öykü

Yazarı: Erol Köktürk

Yayımlanma Yılı: Haziran 2026

Yayın Türü: Elektronik Kitap

ISBN: 978-605-87346-4-7

Kapak Tasarımı: chatGPT

Yazarın İletişim Bilgileri

e-posta: erolkokturk@gmail.com

web: erolkokturk.net

İçindekiler

Ayıplı Ölüm	1-10
Ayrılma Sarsıntısı	11-16
Beklenmeyen İntikam	17-24
Bir Parantez Bir Nokta	25-37
Boşsa Sancılar	39-66
Fadime'nin Yolculuğu	67-82
Haluk Korkmasın Diye	83-92
Sekiz Metrekare	93-99
Monolog Gereksinmesi	101-104
Müebbet Korkusu	105-114
Ortada Kalmak	115-123
Siyah Yapraklı Ağaç	125-133
Tekerlekli Sandalye	135-166
Emanet	167-174
İki Kişilik Hücre	175-194

ayıplı ölüm

Biraz erken geldi buluşma yerine. “Nereye otursam?” diye bakındı çevresine. Fıskiyelerinden suların fişkırdığı havuzun kenarında da masalar vardı. Ama salkım söğüt çekti sanki kendisini, onun altındaki masaya yöneldi. Ekim ayı olduğunu düşünmese, ağustos sonu, eylül başı gibi bir hava vardı. Bunaltmayan, üşütmeyen, ılıkılığıyla sarıveren bir hava. Güneş tam kıvamındaydı. O nedenle insanlar tesisin kapalı bölümünde değil de açık bölümünde oturmayı yeğliyordu.

Sandalyeye oturdu. Çantasını yandaki sandalyeye koydu. Salkım söğüdün dalları neredeyse kafasına değecekti. Kaldırdı kafasını, sarkmış küçük küçük yeşil yapraklar arasından gökyüzünü göremedi. Yemyeşil ve hareketsiz yaprak kümesinin içinde hareket eden tek yerde bir kara karga vardı. Ne işi varsa salkım söğütte? Yan taraflarda ceviz ağaçları dururken.

Kendisine bir kahve almak için içeri gitti. Sade Türk kahvesi söyledi. “Oh ne güzel, makinede yapıyorlar” mı dese, “Ahh nerde o eski cezveler” mi dese, bilemedi. Teknoloji her derde deva oluyordu... Türk kahvesine bile... Köpürdü mü köpürmedi mi derdi yoktu. Bip bip ötüyor, olduğunu da haber veriyordu. Aldı kahvesini, soğuk suyla birlikte, masasına döndü. Bir de sigara yaktı. Ne de olsa dumansız kahve imansız giderdi. Bu da bir gerekçe bulma mıydı sigara içmek için?

İlk dumanı içine çekti.

Ne konuşacaktı Kemal’le? Ondan gelmişti görüşme isteği. Ofise gitmek ve orada görüşmek istememişti. Aslında doğrusu ofiste görüşmekti. Ama çalışanların gözleri üzerinde olacaktı. Burada, kimsenin rahatsız

etmeyeceği bir yerde buluşmak iyi olurdu. İki ay olmuştu kocası öleli. O zamandan bu yana pek toplum içine de çıkmamıştı. Eve kapanmıştı. Kemal’le birkaç kez telefonlaşmışlardı, o kadar.

Kâbus gibi günlerdi. Kendinden yirmi yaş küçük bir kadının koynunda kalp krizi geçir, öl... Kadın telefonda, korkmuş ve titreyen bir sesle, “Zeynel Bey kalp krizi geçirdi. Ambulans çağırdım. Hastaneye götürüyorum,” diye haber vermişti. Aslında ilişkilerini biliyordu. Ama kocasının bu ilişkisiyle yüzleşmek, daha doğrusu onu yüzleştirmek gelmiyordu içinden. Kurulu bir düzenleri vardı. Bu düzen, bir zorlama ile bozulursa, yaşamı yeniden kurma cesareti ve gücü bulamazdı kendisinde. Aslına bakılırsa kırk beş yaş yeni başlangıçlar için geç değildi. Ama liseye giden iki kızın varlığı...

Böyle geçiyordu bu ülkede yaşam... Hemen hemen herkesin uyguladığı yaşam şablonu aynıydı. Kadınsan otuzu geçmeden evlen. Birkaç çocuk doğur. Onları büyüt. Evlendir. Sonra torun derdine düş. Sonra da öbür dünya derdine. Sen yoksun aslında bu şablonda. Senin figüran olduğun bir sabit senaryoyu oynuyordu hemen herkes. O da bu senaryonun bir oyuncusu olarak rolünü kabullenmişti.

Oysa rastlantı bugün burada olasılıkla dizi çeken şu ekibe bak... Onlar bir sabit senaryoyu çekmiyorlardı herhalde. Ama kendi senaryolarında, izleyecek olanların özledikleri şeyleri çekiyorlardı genellikle. Televizyonlarının karşısına geçip başlamasını dört gözle bekleyenlerin, hep hayal kurup da kıyısına köşesine yaklaşamadıkları yaşamları, konuları. Yarınki günlerini dolduracak malzeme vermek değil miydi asıl olan? O nedenle tepkileri ölçüp, haftalık senaryolar oluşturuyorlardı.

Oysa onun yaşamı...

İki aydır kızları okula utanç içinde gidip geliyorlardı. Güneşe, yıldızlara bakamaz olmuşlardı. Eve geldiklerinde de odalarına kapanıyorlardı. Anneleriyle genellikle konuşmuyorlardı. Kendilerinden hepi topu on yaş büyük bir kadının yatağında ölen babalarını anlayamıyorlardı. Bu nedenle de affetmiyorlardı. Bu utançla nasıl yaşayabilirlerdi? Babalarının özelinde kendi gelecek arkadaşlıklarının, belki eşlerinin modelini kuran bu kızlardaki yıkım, öyle doğa depremlerinin ölçüleriyle tanımlanabilir de değildi. Artçı sarsıntılar iki aydır sürüyordu. Her sarsıntı sonrası daha fazla içlerine dönüyorlardı.

Böyle bir konu şu an bulunduğu mekânda çekilen şu filmin konusu olsaydı, evlerinde izleyenlerin pencerelerinden farklı şeyler görünürdü olasılıkla. Erkeklerin penceresinden baksan, birçok evdeki erkek böyle bir ilişkiyi kıskanabilir, “Helal olsun abi! O yaşta böyle bir ölüm. Değer valla,” diye iç geçirebilirdi. Bazıları “İbne, iyi olmuş, o yaşta. Kızı yaşında kadınla,” derdi. Bazıları, “Yazık olmuş. Bulmuş manitayı. Bir süre daha yaşayabilseymiş. Yaşı da fazla değilmiş çünkü,” derdi. Adam için senaryo bin bir türlü geliştirilebilirdi.

Burada en zor konum, kadının konumu da değildi. Hele senaryoda bu ilişkiyi bildiği işlendiyse, o zaman da başka tepkiler çıkardı ortaya. “Müdahale etseydin,” diyenler olacağı gibi, “Sahip çıksaydın kocana,” diyenler de olurdu. “Ben olsam, kendim öldürürdüm,” diyenlerin yanı sıra, “Ne yapalım, hayat,” diyenler de çıkardı.

Ama kızlar bu olayı nasıl aşacaklar, nasıl kaldıracaklardı? Yaşamın gerçekleri ortadaydı. Babaları kendilerinden biraz büyük bir kadınla sevişirken kalbi kaldıramamış, ölmüştü. Bu tatmin arayışını buraya kadar indirmek nasıl açıklanabilirdi? Ya da kendi yaşlarına yakın bir kadınla yaşanan bu ilişki nasıl açıklanabilirdi? Onlara yaptığı işin ayıbı işlemiş bir babanın kızları olarak bakanlara bunu nasıl açıklayabilirlerdi? Kendi pencerelerinden baktıklarında, kendi yaşıtı, ya da kendilerinden üç-beş yaş büyük biriyle birlikte olma konusunda sayısız olasılık varken, kendilerinden yirmi yaş büyük biriyle birlikte olmak nasıl bir şeydi? Babalarıyla birlikte olan kadının aradığı neydi?

Tablo çok karışıkta aslında.

Bu yaşananları, şu an sette bulunan yönetmene anlatsa mıydı acaba? Anlatsa ne kadar ilginç gelirdi ona? Birkaç bölüm ekler miydi dizisine? Ciddi ciddi bakındı sete. Yönetmen kendini belli ederdi nasıl olsa. Ya da en azından birisine sorardı, bir kahve de onunla içseydi.

Bunları düşünürken, oturduğu yerin aşağı tarafında bir yerden Kürtçe bir müzik yükseldi. Sanki masaya sokak çalgıcıları gelmişler gibi yakın. Müziğe eşlik eden canlı sesler duyuluyordu. Anlaşıldı ki orada yapılan bir yol onarım işinde çalışan işçiler, radyoyu sonuna kadar açmışlardı. Özlem miydi, isyan mıydı ya da salt varlık konusu muydu bu haykırış? Ama onların özlemi de olsa isyanı da olsa, varlıklarını duyurma haykırışı da olsa yarım kaldı. Film ekibi hemen müdahale etti. Yapay olan, gerçek

olanın üstüne çıkmış oldu. Her yerde olan burada da gerçekleşmişti işte. Görüntüde olan, ama gerçekmiş gibi gözlere sokulan şey, gerçeğin kendini kara bir şal gibi perdeleyivermişti. Müziğin sesi kısılmıştı. Bir tını, bir ses gelmiyordu artık. İşçilere bağırın her kimse, haklıymış gibi, “Heyyy, kesin kardeşim gürültüyü, bak film çekiyoruz,” demiştir olasılıkla. İşçiler de ya da onlardan biri de “Yapma yahu! Film mi çekiyorsunuz? Özür dileriz gardaş,” deyip kapatmıştır radyoyu... İşçiler mırıldanarak da olsa sürdürüyorlar mıydı acaba türkü söylemeyi?

Büyük emeklerle kurulmuştu mimarlık ofisi. Eşiyle bu ofis sayesinde tanışmışlardı. Evlenmişlerdi. Kızlar doğuncaya kadar yedi sekiz yıl o da çalışmıştı büroda. İyi bir ekip kurmuşlardı. İyi projeler yapmışlardı. Bazı yarışmalar kazanmışlardı. Meslek çevrelerinde saygın bir büro olarak görülüyorlardı. Ama büronun kurucusunun ölüm biçimi, tabloyu tamamen değiştirmişti. Kocasını bürosunda, masasının başında proje çizerken ölse, kahraman olacakken, şimdi meslektaş topluluğu gözünde de farklı yakıştırmalara uğrayacaktı. Özlem’in kulaklarına ufak tefek söylentiler ulaşıyordu.

Daha kötüsü iş alınan çevrelerde yaratılan etkiydi. Bu koşullarda yatak odaları bile, toplumsal aidiyetler açısından izlendiğinden, bu ölüm biçimi bazı kesimlerin büroya bakışını kökten etkileyebilirdi. Belki de bazılarının yürüten projeleri bu ölüm biçimiyle birlikte ayıplı iş statüsüne sokularak iptal de edilirdi. Kendi karanlık köşelerinde her tür tacizi sakıncasız görenler, bunu başkası yapınca, onun üzerine her türlü günahı yıkma yarışına girmiyorlar mıydı?

Sıkıntılıydı tablo.

Şu yan tarafında oturan kadın da ilginçti. Topluluğun içine gelinceye kadar tasmaına bağlı olarak getirdiği köpeğini, masaya oturunca serbest bırakmıştı. Köpek kadının yanında oturuyordu, ama az önce geçen bir adama havladı. Adam korkmadı, fakat ters ters baktı kadına. Efendiymiş, bakmakla yetindi. Bir şey demedi. Kadın, “Aaaa Kontes, ayıp değil mi? Neden havlıyorsun? Otur bakayım...” dedi. Herhalde bir dili bu kadar iyi biliyor ki, köpek her dediğini anlamıştı. Köpeği bağlı tutacağına, serbest kalan köpeğin havlamasını geçiştiriyordu. Bu köpek havlıyorsa bağlı tutsanıza sayın bayan...

Kızların öfkeleri geçmiyordu. Evdeki sehpa­ların üzerinde, duvarlarda, odalarında babalarıyla olan fotoğrafları kaldırmışlardı. Özlem, kızların fotoğrafları parçalamamış olmalarıyla teselli buluyordu. Ya da parçalanmış fotoğraf görmediği için böyle düşünüyordu. Ama kızlar sanki annelerine de kızgındılar. Annelerinin ilişkiyi bildiğini ölümden sonra öğrendiklerinde, onunla da mesafe koymuşlardı aralarına. İlişkiyi önceden bilselerdi, belki böyle bir sonu önleyebilirlerdi. Babalarıyla konuşmak, tartışmak, onu bu ilişkiden vazgeçirmek... Çünkü başka türlü bir ilişkileri vardı babalarıyla. Bugüne kadar en küçük bir sevgisizlik görmemişlerdi ondan. “Prenseslerim” diye severdi onları. Eve geldiğinde odalarında zaman geçirmek, sohbet etmek en olağan ilişkileriydi. Onun çok ötesine taşan bir bağı vardı. Anneleri bu bağı, bağımlılığa dönüşmesinden korktuğunu söylediğinde, Zeynel, “Yapma Özlem,” derdi, “Yapma! Bu kızlar benim her şeyim!” Şimdi o günlerin çok çok uzağında bir durum vardı. Ayıplı bir ölüm, bu sevgiyi ortadan kaldırmışa benziyordu. Hiç yaşanmamışa dönüştüremezdi. Ama en azından bugünlerde hiç anımsamamaya dönüştürüyordu.

Nasıl yüksek sesle konuşuyordu yan masadaki kadınlar. Kahvaltı ediyorlardı. Edebilirdi. Ama şu ortamda daha kısık sesle konuşmaları iyi olmaz mıydı? Yoksa yalnızca ona mı batıyordu bu sesler? Onlar, kendisinin bu ortamda bulunmasından çok farklı nedenlerle bulunuyorlardı olasılıkla. Bir sabah keyfinde buluşmak, kahvaltı yaparken sohbet etmek... Zaten öyle de yapıyorlardı. Ama seslerinin yanı sıra şu şişko da çok dikkatini çekmişti. Sürekli eklemek taşıyordu masaya... Yağları sürüp sürüp yiyorlardı.

Demek ki başrol oyuncularını bunlar. Kadın da güzelmiş hani... Bedeni ölçülü, bacakları düzgün. Bir kutup güzelliği değil, ekvator sıcaklığı vardı yüzünde. Erkek olsa, bakardı herhalde. Kocasını da öyle mi yapmıştı acaba? Dayanamamış mıydı? Bir özlemine o kadında mı bulmuştu? Bu parka gelmişler miydi acaba? Bu sanatçılar gibi sarılıp dolaşmışlar mıydı? Yoksa hep kimsenin görmeyeceği, bilmeyeceği mekânlar mıydı buluşma yerleri? Öyle olsa ne yazardı, böyle olsa ne yazardı? İşte kocasını yoktu artık. Ama o kadın... Ne yapıyordu acaba? Matemde miydi? Yoksa zaten öyle yaşadığı için aynı yaşlarda birini mi bulmuştu çoktan? Ya da bu diyarlardan çekip gitmiş miydi?

Öffff!

Sevgili rolündeki bu iki genç sarılmışlar birbirlerine, şu güzelim ağaçlıklı yolda yürüyorlar. Tüm ekip çalışıyor. Kameramanlar, ışıkçılar... Şimdi de bir banka oturdular... Demek ki bunlar mutluluk sahneleri... Özlem'in de Zeynel'le en azından kızlar doğuncaya kadar yabancı olmayan sahneler... Kendi senaryolarında da vardı bu görüntüler. Ama o bu sahneleri yaşarken asla senaryo gibi düşünmemişti. İçine sığdıramadığı, dışarıya daha çok taşan bir aşkın dışavurumlarının en masum sahneleriydi bir parkta yürümek... O sahnelerden bu sahneye gelmek... Bir salkım söğüdün altında ne yapacağını bilemeden oturmak. Bu ölümle, kızları dahil sarsılan bütün ilişkilerini yeniden doğru bir yere kanalize etmeye çalışmak... Başarabilecek miydi acaba? İçindeki kırılmayla, bu kadar iddialı hedefler koyamıyordu bugünlerde. Daha küçük onarımlar bile onu rahatlatılabirdi.

Ofis, yaşamlarını döndürmelerini sağlayan bir işletmeydi sonuç olarak. "Kapatalım," diyemezdi. Çünkü başka gelir kaynakları yoktu. Öte yandan ofiste yürüyen işler de vardı. Ama Kemal'in telefonda söyledikleri canını sıkıyordu. İsteksizdi çalışanlar. Geleceğe güvenle bakamadıklarından eskisi gibi canhıraş çalışmıyorlardı. Bazılarının Zeynel Bey'e çok ciddi biçimde kırıldığını da duyuyordu. Onlar da çevrelere kendisinden yirmi yaş küçük bir kadının koynunda ölen kişinin patronları olduğunu söyleyemiyorlardı. Çevresindekiler bunu söylediklerinde ise, ağızlarını bıçak açmıyordu. Susuyorlardı. Önlerine bakıyorlardı.

Önce bu ayıplı toprağı kaldırmak gerekiyordu. Bu yapılmadan, normalleşme olacağı benzemiyordu çünkü. Nasıl kalkardı bu toprak? Eline bir süpürge alıp süpürmeyle olacak iş değildi ki bu...

Çözüm konusunda kafasında bazı seçenekler vardı Özlem'in. Sonuçta yapılan iş kendi mesleğiydi. Projeler, yabancı olduğu projeler değildi. Sonradan katılanları o kadar tanımasa da büronun emektarları kendi mesai arkadaşlarıydı. Konuşabilirdi onlarla. Düşüncelerini aktarabilirdi. Kendisi de üzgündü. Acı çekiyordu. Ama yaşam da sürüyordu işte. Çalışanların çevresinde de kendi çevresinde de Zeynel'in ölümüne aldırmandan devam ediyordu. Tamam, ateş düştüğü yeri yakıyordu.

Yakmıştı. Ama alevler daha fazla yükselmeden, yangın söndürüldüğünde geride bir şey bırakmayacak noktaya gelmeden müdahale edilmeliydi.

Bir çay alıp geldi. Bir sigara daha yaktı. Çevresine bakındı. Az önce yanlarından geçtiği ve dikkatini çeken masada iki kişi oturuyordu. Masanın üstünde kitaplar, defterler... Yaşlarına bakılırsa bir konuda çalışıyorlar gibiydi. Belki iki bilim insanı, bir makaleyi tartışıyorlardı. Ya da bir taslağı olgunlaştırıyorlardı. Ciddiyetlerinden, önemli bir iş yaptıkları anlaşılıyordu. Yaşları ellinin üzerinde belli ki, çünkü ikisinin de saçları ağarmıştı. Kadın sigara içiyordu. Ama erkeğin içmediği anlaşılıyordu. Belki bugün canı istemiyordu, kim bilir? Aslında kadın yazmıyor, daha çok konuşuyordu. O eğitici olabilirdi. Adamla aynı yaşta göründüklerinden, adamın asistan olma olasılığı zayıftı. Bir yazma dersi olabilirdi bu. Ya da makale yazma eğitimi örneğinin. Çünkü kadın bir şeyleri dikte ettirdikten sonra, erkek çevreye bakınıyordu önce. Sanki bir şeyler bulmaya ya da esinlenmeye çalışıyormuş gibi. Sonra açık defterinin sayfasına bir şeyler yazıp yeniden çevreye bakınıyordu. Kadın ise o arada sigara içip, bir şeyler okuyordu. Belli ki aşınalar bu yere. Düzenli olarak geldikleri anlaşılıyordu. Buraya gelmişlerdi. Koca kentin içinde burayı seçmişlerdi. Evlerini, ortamlarını terk edip burada çalışıyorlardı. Belki de evliydi ve eşlerinin dışında buluşup, ortak bir faaliyet yürütüyorlardı. Çevreleriyle ilgili değillerdi. Özlem gibi çok ender gelenler ancak bakınırdı çevresine, kim var kim yok diye. Onlar bir şey yapmak için kendilerini dışarıya, yaşamın içine atmışlardı. Oysa Özlem eve kapatmıştı kendini. Toplumdan kopunca sorunlar çözülecekmiş gibi.

Annesi, o günden beri ağlayıp duruyordu. Yaşlı kadın, çok severdi damadını. O da ona özel bir ilgi gösterirdi. Yaşlı kadının bu ölümü ayıplı görmeyen ender insanlardan biri olduğu söylenebilirdi. Damadına ayıplı bir insan gibi davranmak yerine ölümüne ağlıyordu. Belki de yılların kazandırdığı hoşgörüle ve anlayışla bakıyordu damadının yaşadıklarına. Erkeklerin olurdu böyle kaçamakları. Kendi kocası da yapmamış mıydı? Kim çocukluğunu, gençliğini tatmin ola ola yaşıyordu ki, bu ülkede! Tatmin olmayan bir yan yaşamın bir anında çıkıveriyordu bazen. Bu konuda erkekler sanki daha özgürleşmiş, daha doğrusu hakları varmış gibi davranıyorlardı. Kocasının bu davranışları aklından geçtikçe, Zeynel'in yaşadıklarına masum bir açıdan bakıyordu. Bunu bilen Özlem,

hiç olmazsa annesini kafasına takmıyordu. Sindir bile oluyordu ya, neyse, şimdinin sorunu annesi değildi.

Çevreden dolayı, Kemal'le ne konuşacağına konsantre olamıyordu bir türlü. Ne kadar çok kedi vardı burada. Mart ayı bereketli geçmişti belli ki. Nereye baksa, büyük küçük kediler yürüyor, oynuyor, bazı sandalyelere çıkıyordu. İlgi gösteren insanların da kucaklarına oturuveriyorlardı. Kızları o kadar istemişti kedi. Almamışlardı eve. Zeynel'in alerjisi vardı çünkü. Köpek istemişlerdi, onu da almamışlardı. Köpeğe evde bakmak ona eziyetmiş. Bahçeli evleri olursa alırlarmış... Bazısı doğru, bazısı geçiştirme gerekçeleri idi bunların. Bu nedenlerle kızlar dışarı çıktıklarında her kediyi, köpeği severlerdi. Hoca gibi görünen kadın da kucığına almıştı bir tanesini, seviyordu. Hep yazmaya çalışan adamın kedilerle pek ilgisi yoktu anlaşılır.

Bunlardan şu an kopması gerekiyordu da yan taraftaki gencin cep telefonuyla bağıra bağıra konuşmasına zorunlu olarak takılıyordu. İşyerinde yaşadığı sorunları anlatıyordu karşıdakine. Öyle bağıırıyordu ki, sanki Özlem'e anlatıyordu. Özlem Kemal'le yapacağı görüşmeye konsantre olamıyordu bir türlü. Bu arada çekim ekibi mola vermiş, masalar dolmuştu. Başrol oyuncularını da bir masaya oturmuşlardı. Sürekli gülüyorlardı. Sanki film çevirmiyorlar da nikah törenine gelmişler gibi mutluydular. Belki de dizide rol gereği olan aşkları, gerçekte de vardı. Mutlulukları da rol gereği değil, gerçekte. Oysa Özlem iki aydan bu yana mutluluk duygusundan o kadar uzaklaşmıştı ki. Onun için yıllar öncesinde kalmış, bir daha yakalanması zor bir duygu gibiydi sanki.

Alçak Zeynel, adam gibi ölseydi de ona bu onuru verseydi ya! Üzülme onurunu. Kocasının ölümüne onur bile duyamayan Özlem, onca başarılı bir meslektaşının başarılarını anımsayacak, anacak durumda da değildi. Bu kadar güzel bir geçmişi, böylesi bir olaya feda edebilen bir adamı neden ansındı ki?! Kendilerinin geleceğini karartan bu ölümden bir aydınlık nasıl aralayacaklardı.

Ortam kalabalıklaşınca, geldiğinden bu yana tek başına kitap okuyan bir adam, kitabını kapatıp toparlanmaya başladı. Diğer masadaki ders sona ermişti herhalde, erkek de kitaplarını defterlerini topluyor, sırt çantasına yerleştiriyordu. Yan masadaki kadınlar, yiyemedikleri ekmeklerini

masada bırakıp gitmişlerdi zaten. Kediler de yanlardaki çalıların altlarında ögle uykusuna çekilmişlerdi olasılıkla.

Film ekibi, molada durum değerlendirmesi yapmıştı. Birisi bağırıyordu, “On beş dakika sonra motor!” diye...

Özlem giderek yalnızlaştığı bu ılık güz gününde, buz gibi düşünceleriyle baş başa kalmıştı. Belki taze düşüncelerle bir şeyler konuşabileceğini düşündüğü bu buluşmada, ayıplı bir ölümle, doğal bir günün sıradan gibi görünen insanları arasında, kendini konumlandıramamıştı hiçbir yere. Nerede olacaktı? Sürüp giden bir yaşamın aktörü mü olacaktı, yoksa çözemeyeceği sorunların tutsağı mı?

Kararmış biçimde beklerken, başına bir böceğin konduğunu sandı. Eliyle onu kovalamak için avucu açık sağa sola hareket ettirdi. Eline salkım söğüdün dalları geldi. Kafasını kaldırdı yeniden. Salkım söğüt, salkım salkım yeşillerini döküyordu kararmış düşüncelerinin üzerine. Gözlerini kapattı, karanlığın yeşillenmesini ummak istedi.

Gözlerini açtığında bu kez havuzun içine monte edilmiş çok sayıdaki irili ufaklı fiskiyelerden fışkıran sulara takıldı. Hepsi farklı yüksekliklere kadar fışkırıp geri düşüyorlardı. Fışkırmanın etkisiyle de berraklıklarını yitirip beyazlaşıyorlardı. Fışkırırken beyazlaşan, kelebek gibi özgürleşeceklerini sanan, kozasından fırlamış gibi kendini havayı yarma uğraşı içinde bulan sular, düşerken kendi özlerine dönüyorlardı. Sudan sütbeyazı sise, sonra sisten yeniden saydam suya dönüş... Her yükselişin bir sonunun olması gibi, fırlarken kendi sonlarını bilemeden, bir noktada güçten düşüp geri dönmek, o arada fışkırmadaki kenetlenmeyi unutup parçalanmak, dağılmak... Belki de çıkan sesler, fırlamadaki mutluluğun sesleriyle, düşüşteki inlemenin sesleri miydi acaba?

Birden silkelenmişti. Olanlar olmuştu. Bir düşüşe geçtikleri kesindi. Dağılarak düşüyorlardı. Karşı karşıya kaldıkları ayıplı bir ölüm, onları düşüşe döndürmüştü. Ama ölümün ayıplı olmasını değiştirme olanakları yoktu. Çevresinin büyük bölümü olaya böyle bakarken, o da bu bakışın kurbanı olduğu sürece, bu işin içinden çıkamayacaktı. Pencereyi değiştirmeliydi. Bu olaya aynı pencereden baktığı sürece, aynı şeyleri görecekti. Gördüğü şeyler de onu tutsak alacaktı.

Ayrımak çok zor olsa da Zeynel'in yaşadıkları kendisine; Özlem'in ve kızların yaşadıkları da onlara aitti. Neden Zeynel'in bu biçimde ölümünün sonuçları, onların taşıması gereken bir yüke dönüşsündü ki?

İşte Kemal de görünmüştü. Onunla görüşmeye burada sakin sakin hazırlanıp duygularından arınıp doğru bir görüşme yapacağını sanarak gelmişti.

Aslında Kemal gelirken, fark etti ki, esas olan büro değildi. Kızlarla yeniden barışmasıydı. Esas onları bu ayıplı ölümün baskısından kurtarmak gerekiyordu. Bu nedenle en zor görevi önce başarmalıydı. Ancak ondan sonra geleceklerini birlikte kurabilirlerdi. Büro dönse, iş yapsa da kızlar odalarından çıkamadıkları, servise başları önde bindikleri sürece yaşamları yaşam olmayacaktı. O iki prensesi, yaşamlarının baharında salkım söğüdün yeşillerinden mahrum etmemek gerekiyordu.

Şu yan tarafındaki havuzda fişkıran sular gibi olan yürekleri, kurumuş bir havuza dönüşmemeliydi. Onların yürekleri bu taşkınlıklarını sürdürmeliydi. İki aydan bu yana kapanan vanaların yeniden açılması gerekiyordu. Suyun berraklığı gözlerine yansımalıydı... Eski güvenleriyle ve arzularıyla çıkmalıydılar odalarından.

Bunu söylüyordu, kendi kendine de...

Ahhh nasıl olacaktı bu?

Kemal biraz gecikemez miydi? Bir de onu görünce hızlanmış görünüyordu, sanki, "Geç kaldım. Kusura bakmayın," dercesine.

Ne konuşacaktı onunla şimdi? Nereden başlayacaktı?

Yazmaya Başlama Tarihi: 11.10.2017

Bitirme Tarihi: 08.11.2017

ayrılma sarsıntısı

Telefonun ekranında oğlunun adını görünce sıradan, günlük bir “Anne” araması diye düşündü. Hemen, sektirmeden, mutfaktaki işini bırakıp, ekranı parmağıyla sürükledi. “Anneciğim,” sesi yüreğine dokundu hemencecik. Gevşedi, eridi. Her görüşmesinden sonra, eriyiğinden yeniden doğardı. Bütün bedeni duyguya dönüştü yine. “Yavrum,” dedi, sarılıverme, koklayıverme özlemiyle.

“Nasılısın? Gülce nasıl? Çocuklar nasıl?”

Oğlu sustu birkaç saniye. Nasıl yanıt verecekti? Yanıtı hazırlamıştı oysa. Ne diyeceğini düşünmüştü. Soru birden sorulunca... Ama söyleyecekti. Onun için aramıştı.

“İyiler anne... İyiler... Şey, aslında nasıl desem? Sana bir şeyi söylemek için aradım, anne. Ama üzülmeni de istemem. Neyse dolandırmaya da gerek yok. Biz Gülce’yle ayrılmaya karar verdik.”

Bergüzar Hanım aysbergin tepesinde buldu kendini. Donmuş, buz olmuş, bembeyaz. Keşke dibinde bulsaydı da duymasaydı bunları. Odadaki bütün eşyalar sallanmaya başladı. Tavanın kireçleri döküldü üstüne. Bembeyaz kireç kadına dönüşmüştü.

“Nasıl yani? Yanlış mı duydum?” diyecek kadar topladı kendini.

“Hayır anne, doğru duydun. Biz ayrılıyoruz.”

“Öyle damdan düşer gibi söyledin ki, ne diyeceğimi şaşırdım. Hayrola? Çocuklar ne olacak? Nerden çıktı şimdi bu?”

“Anne uzun hikâye. Ayrıca da anlatıp daha fazla üzmem seni. Sen şimdilik bunu bil. Konuşuruz sonra.”

“Babana nasıl söylerim ben bunu? Tanrım başımıza gelene bak!”

“Senin başına gelen bir şey yok anne. Gelen, her neyse, bizim başımıza geldi. Babama senin söylemen daha iyi olur. Ben sana söylemeyi becerdim. Ama babama söylemeyi beceremem.”

“Neyse. Ben kafamı toparlayayım biraz. Sonra ararım ben seni.”

“Tamam anne. Ama kendini o kadar da hırpalama. Ne yapalım! Oluyor böyle şeyler...”

Bergüzar Hanım koltuğuna oturduğunda dünyanın bütün yüklerini omuzlarında hissetti. Ağlamaya başladı. Bir taraftan söyleniyor, bir taraftan hüngür hüngür ağlıyordu. Biraz taze hava almak için bahçeye çıktı, gözü gibi baktığı bahçesine... Gözü bir şey görmüyordu ki. Sabahleyin rengârenk olan çiçeklerin hepsi griye dönmüştü. Onlara dokunurken de sürdürdü ağlamasını. İyi gelirdi ruhunu topraklamaya. Ama bu öyle kolay topraklanacak bir durum muydu? Nereden çıktı şimdi bu?

Çiçekleri okşamadan, koklamadan, onlarla konuşmadan içeri yöneldi. Kendini koltuğa bıraktı. Boş gözlerle baktı, sabahtan beri açık olan televizyona. Kulaklarında torunlarının sesi, başını koltuğun arkasına yasladı. “Hadi babaanne, saklambaç oynayalım, hadi babaanne bana çikolata ver, legolarım nerdeeee...” Ne olacaktı bu çocuklar şimdi. Kırk yaşına gelmiş oğlu bunları düşünmüş müydü acaba? Oysa işleri güçleri yerindeydi. Normalin üzerinde para kazanıyorlardı. Anlayamıyordu bir türlü. Yaşlılıklarının tadını çıkaracakken, bunlarla uğraşacaklardı bir de.

Kafası allak bullak, yığılmış, bütün eklem yerleri boşalmışken, gözlerinden akan yaşlar yanaklarından süzülüp, soğuk damlalar biçiminde elbisesinin üzerine düşüyordu. Neler görmüş, neler geçirmişlerdi. Tam yılların yorgunluklarını, sıkıntılarını aşacakken...

Kapının zili çaldı. “Ali Bey gelmiştir,” diyerek fırladı. Elinin tersiyle gözlerinin altındaki yaşları sildi. İki elinin avucuyla yüzünü yukarıdan aşağıya sıvazladı. Saçlarını düzeltti. Kapıyı açtı. Karşı komşusu Hamide Hanımdı. Rahatladı. Emekli bir felsefe öğretmeniydi komşuları. Her şeyi konuşabildiği, paylaşabildiği bir insandı. İyi de olmuştu zili çalması. Hamide Hanım aslında bir bardak zeytinyağı istemek için gelmişti. Ama “Gel hele, birer kahve içelim,” dedi Bergüzar Hanım.

İki sade kahve yaptı. Yanına suları koydu. Salona döndü. Oturdular. Hamide Hanım,

“Bir gerginlik var sende bugün. Hayrola,” dedi. Sonra kahvesinden bir yudum içti.

“Eline sağlık, çok güzel olmuş. Hep iyi yaparsın kahveyi,” diye sürdürdü.

Bergüzar Hanım, derin bir iç çektikten sonra,

“Sorma başıma gelenleri. Onur aradı sen gelmeden. Gülce’yle ayrılıyorlarmış. Elim ayağıma dolandı. Ne yapacağımı bilemedim. Ali Bey de gelir birazdan. Nasıl söylerim ona?” dedi.

Kahvelerini yudumlamayı sürdürdüler. Hamide Hanım ne diyeceğini düşünüyor gibiydi. İki düşünüp bir söyleyen bir insandı.

“Onur kaç yaşında? Kırk yaşında. Halen onun sorunu senin sorunun. Bizimkilerin sorunu bizim sorunumuz. Ne zaman kurtulacağız biz bu duygudan?”

Yine içti kahvesinden. Sorunun yanıtını da kendisi verdi,

“Ölünce!”

“Ama onlar bizim çocuklarımız. Ters olabilir mi!”

“Yabancı anneler de bizim gibi kırk yaşındaki çocuklarının sorunlarıyla birlikte yaşıyorlar mıdır Bergüzar?”

“Ama biz böyle gördük, böyle büyüdük.”

“Tamam, buna bir şey demiyorum. Doğru mu, diyorum yalnızca.”

Sustular. Odanın tabanına bakıyorlardı. Bir şey arar gibiydiler. Yaşamları boyunca bulamadıkları bir şeyi. Belki de aynı şeyi arıyorlardı.

“Demem o ki Bergüzarıcığım, bu kuşaklar farklı. Taşıyamıyorlar birbirlerini. Sanki birlikteliklerini sürdürmek için değil, bitirmek için çabalıyorlar.”

“Ama sonuçta onları biz yetiştirdik. Biraz da bizim yüzümüzden değil mi?”

“Mutlaka bizim payımız var. Reddetmiyorum. Ama bizi kim yetiştirdi Allahımı seversen? Biz nasıl bugünlere kadar evli kalabildik?”

“Doğru, bizim yaşıtlarımız arasında boşanma oranı daha düşük. Haklısın. Ama bu Onur’un durumunu aydınlatmıyor.”

“Açık bir şey söyleyeyim. Ben Onur’un durumunu aydınlatmaya çalışmıyorum. Ben senin durumunu aydınlatmaya çalışıyorum.”

“Nasıl yani?”

“Bu sorun senin sorunun değil ki! Bu sorun Onur ile Gülce’nin sorunu.”

“Yani ‘kafaya takma’ mı diyorsun?”

“Nasıl takmazsın kafaya? Bunu demiyorum ben. Ama kendini helak etme, diyorum. İlk günler bazı sarsıntılar olur. Sonra normalleşir yaşam.”

“Ya torunlar?”

“Ne olmuş onlara? Yeni çocuklar cin gibi. Hemen uyum sağlarlar yeni duruma. Anne baba ayrılınca bir şeyler değişiyor. Ama anne yine anne; baba, yine baba; sen de hep babaannesin. Bu değişmeyecek ki!”

“Ama üzülecek yavrular. Ne bileyim, anne babayla birlikte büyüme varken...”

“Yeni ayrılıklar biraz değişik. Biz anlayamıyoruz. Bizim yaşıtlarımızda ayrılık oldu muydu, mezara kadar görüşme olmazdı. Yeni kuşaklar öyle değil. Bakıyorum ben, karı koca ilişkisinden daha iyi görüşen ayrılanlar var.”

“Bizimkiler de böyle olur mu acaba?”

“İkisi de olgun, akli başında onların. Düşman gibi ayrılmazlar, merak etme. Ayrıldıktan sonra çocukları birlikte büyütürler yine.”

Bergüzar Hanım sanki gerilimi biraz atmıştı üzerinden. İstim üzerinde oturmuyordu. Koltuğunun ucundan geriye doğru kaymış, biraz rahatlamıştı. Hamide Hanım, bir ara, sesi kısılmış olarak açık duran televizyona baktı.

“Ayyy, saat geçmiş. Akşama yemek yapacağım. Bizimki de gelir birazdan. Kırk yıldır doyuramadım Beyi. Ben gideyim. Görüşürüz daha. Hadi, oluruna bırak bazı şeyleri...”

diyerek kalktı ve evine gitti. Bergüzar Hanım, kapıyı kapattıktan sonra bir süre arkasından baktı. “Ne âlem kadın bu,” diye söylendi. Bahçeye çıktı. Çiçekleri sevdi. Kokladı. Sularını kontrol etti. Toprakları kuruyanlara su verdi. Kuruyan yapraklarını temizledi. Sonra bahçedeki sallanan koltuğa oturdu, çiçekleri seyretmeye başladı.

Yaşamın kendisi de bahçesi gibiydi aslında. Çiçeklerine benziyordu insanlar. İnsanların hepsi tek bir renk değildi. Onun bahçesindeki güller bile üç farklı renkti. Kırmızı, beyaz, pembe... Ama onca güzelliğin acı veren bir yanı vardı, dikenleri... Kokusu çok güzeldi, çiçek olarak kendisi de güzeldi. Bahçede de vazoda da... Sevgiliye verilmek istenen çiçektir gül. Ama dikenlerinden sakınamazsan, o güzellik, koku gölgelenirdi. O zaman dikkatli olunmalıydı. Güzel olan şeylere özenle yaklaşmak gerekiyordu. Özen olmasaydı, şimdi bu çiçekler mezbelelik olurdu. Bahçeye girilmezdi. Burada oturulmazdı. O zaman gül ile dikenini ayıramıyorsan, henüz dikensiz gül üretilmediğine göre, bunları birlikte düşünüp yaşamak gerekiyordu. Dikeni bilerek gülü sevmek gerekiyordu. Okşamak istiyorsan dikenini unutmamak gerekiyordu.

Hamide Öğretmen haklıydı. Onların kuşağı daha özenliydi bu konularda. Bu yeni kuşaklar kırmaya dökmeye daha meraklıydılar. Oysa oğlu ile gelini arasındaki sorunları görmezden gelmişlerdi. “Olur böyle şeyler” deyip geçiştirmişlerdi. Torun sevgisi sorunların üzerini örtüyordu. O zaman müdahale etmediyse, kırılmadan sonra ahh vahh etmenin ne anlamı vardı.

Kapının zili çaldı. Kalktı. Gülleri özenle bir kez daha kokladı. Telaşsız kapıyı açtı. Ali Bey gelmişti. “Hoş geldin bey” dedi ve yanaklarından öptü. “Bahçede miydin yoksa? Yüzüne gül kokusu sinmiş senin” dedi Ali Bey. Elini yüzünü yıkamaya, üstünü değiştirmeye gitti. Bergüzar Hanım arkasından bağırdı,

“Hava çok güzel. Bahçede yiyelim mi yemeği?”

“İyi olur,” dedi Ali Bey.

Bergüzar Hanım, portatif masayı açtı. Güzel bir örtü serdi. Sevdiği tabaklardan iki servis çıkardı. Ve de iki kadeh. Masayı hazırlamaya başladı. Ali Bey geldiğinde hazırda masa.

“Ne zaman hazırladın bu masayı Bergüzar?” dedi, Ali Bey.

Bergüzar Hanım, yüzündeki derin ve pembe bir tebessümle suskun kaldı.
Ali Bey iki kadehi görünce kırmızı şarabı açtı ve servis yaptı.

Akşam yemeğine başladılar.

Yazmaya Başlama Tarihi: 12.04.2017

Bitirme Tarihi: 18.05.2017

beklenmeyen intikam

Yeni bir hafta başlamıştı. Her zamanki disipliniyle işe gelmiş ve yapması gereken işlere dalmıştı. Geçen hafta sonuçlandırılmayanlar, bu hafta başlatılması gerekenler... Dünün gevşekliğini bir an önce üzerinden atıp, haftaya diri bir başlangıç yapmaya çalışıyordu. Telefonda bir iletinin geldiğini belirten bipleme sesini duyar duymaz telefonuna sarıldı. Çok samimi bir arkadaşı, cep telefonuna bir görüntü göndermişti. Açtı görüntüyü. Ne olduğunu anlamadı önce. Eşi de vardı görüntüde, kız kardeşi de. Başparmağı ile işaret parmağını ekranda birleştirdiği noktadan dışarıya doğru hareket ettirerek büyüttü görüntüyü. Bir restoranda, sanki masalarına gidiyorlardı. Görüntüyü sağa sola, aşağı yukarı kaydırarak daha dikkatli baktı. Bir yerde durdu. Gözlerini açtı. Ekrandaki parmaklar kenetlenmişti birbirlerine. Yüzlerde de bir mutluluk tebessümü görülüyordu. Birkaç kez daha büyütürken ayrıntıları inceledi. Ekranı değişik yönlerde kaydırarak görüntünün kodlarını çözmeye çalıştı.

Telefonu bırakmadı masaya. Telefon parmaklarının arasından kayıp, masaya düştü.

Ne kadarlık bir sürede yaslanmıştı koltuğunun arkalığına? Bütün organları felç olmuşçasına kalakaldı o konumda. Ama bu durum uzun sürmedi. Çevresinde akıl kadını olarak bilinirdi. Hemen birim sorumlusunun odasına girdi. “Çok önemli bir işinin çıktığını,” söyleyerek izin istedi. Sonra da çantasını kaptığı gibi kendisini sokağa attı. Birden aklına geldi. Çantasından cep telefonunu çıkardı ve kapattı.

Kız kardeşi, eniştesiyle birlikteydi. Daha dolaysız bir nitelemeyle, kız kardeşi, kocasıyla beraberdi. Birlikte olmaları normaldi. Çünkü ikisi de mimardı. Üstelik eşi oldukça iyi bir mimardı. Kardeşi eniştesinin

yönlendirmesiyle mimarlık bölümünü tercih etmişti. Onun etkisi çok olmuştu üzerinde. Öğrenciliği boyunca da her fırsatta eniştesinin ofisine giderdi. Projelerini orada yapardı. Yaparken de eniştesiyle birlikte çalışırlardı. Mimarlar, projelerinde genellikle teslim gününden önceki akşamı sabahladıkları olurmuştu. Okulu bitirince de eniştesinin yanında çalışmaya başlamıştı. Bunlarda olağandışı hiçbir şey yoktu.

Aynı ofisin işlerindeki ortak çalışmalardan daha doğal ne olabilirdi? Bu birlikte olma durumları kent dışı projelerde de sürüyordu. Bu da çok doğaldı. İş gezileri günlerce olabiliyordu. Olabilirdi. Aklına iş ilişkisi dışında bir olasılık asla gelmiyordu. Neden gelsindi ki? Çünkü eşiyse mutluymuştu. Bu nedenle de en küçük bir kuşku duymuyordu. Kuşku duymak ne demek, canım! Bu olasılık aklının içini bırak, teğetinden bile geçmiyordu. Tersine eşiyse kız kardeşinin bu birlikte çalışma arzusundan mutlu oluyordu. Kardeşiydi ne de olsa... Onca mezun iyi bir iş için can atarken, kardeşi mezuniyetinin ertesi günü iyi bir ofiste işe başlamıştı. Eşi iyi de para veriyordu. Bu salt baldızı olduğu için değildi. O da iyi bir mimar olarak yetişmişti. İzlediği kadarıyla öğrenciliğinin hakkını vermişti. Bu nedenle hak ediyordu aldığı parayı. Ama bazen düşündüğünde, hatta kendi aldığıyla karşılaştırdığında yine de yüksek bulduğu da oluyordu bu paraydı. Kendisi kazanmıyordu o kadar para. Fakat bu işlere, kocasının para pul işlerine karışmazdı. O nedenle de bir gün bile sormadı, sorgulamadı. Annesi söylemişti de öğrenmişti; "Öyle mi?" demekle yetinmişti.

Ama şimdi bu görüntü? Ortam gereği eşinin koluna girmesini anlardı; hatta eşinin onun omuzlarına sarılmasını da anlardı; ama ellerinin, parmaklarının kenetlenmesi? Gözlerin birbirine bakışı?

Herkesin yaptığı gibi filmi geri sarıp bazı sahnelerden izler bulmaya kalkışsa, bunun da sonu yoktu. Bir taksiye atladı. Boğaz kıyısına indi. Hep gittiği kafelerin dışında daha seyrek gittiği bir kafede Boğaz'a karşı oturdu. Sigara kullanmazdı. Ama garsona bir sigara bir sade kahve siparişi verdi.

Çok kırgındı. Nasıl olunmazdı ki? Nasıl kabullenilirdi bu durum? On yıldır evlilerdi. Zaman zaman olağan tartışmaların dışında büyük bir sorun yaşamamışlardı. İki kız kardeşin aralarında da bir sorun olmazdı,

genellikle. Ama şimdi bu durum? Kendisi çevresinde metin bir kadın olarak bilinirdi. Ama şimdi ağlamamak için kendini zorluyordu. Ağlayabilse, gözyaşlarını Boğaza akıtabilse, stresini atacak, belki daha rahat düşünecekti. Üzerindeki gerilimi bir boşaltabilse, sınırları gevşeyebilseydi... Gerilmiş yaylar bibiydi bedeni... Ağlamamak için germiştir kendini. Boşalması bir şimşğe bakıyordu. Ama o da çakmıyordu bir türlü. Bu da sağlıklı düşünmesini engelliyordu. Çakmasını bekledi bir süre... Çakmadı... O da aklına sarıldı. Düşünmeye başladı. Düşünüp de... Neyi düşünecekti ki? Eşi kendisini, kız kardeşiyle aldatıyordu. Ne zaman başlamıştı? Nasıl başlamıştı? Bir insan bu kadar saf, daha doğrusu kör, hatta salak olabilir miydi? O zaman kusuru neden karşıda arıyordu ki? Çuvaldızı kendisine batırmalıydı.

Sigaradan çektiği bir iki nefes başını döndürdü ve hemen söndürdü sigarayı kül tablasında. Bastıra bastıra büyük bir öfkeyle ezdi. İçilmiş sigaranın iğrenç kokusunun parmağına bulaşmasını umursamayarak. Kahvesini ağır ağır yudumladı, fincanı tutan parmağındaki nikotin kokuları burun kemiğini zorlarken. Bakışlarını zaten Boğaz'a teslim etmişti. Onlar Boğazın altından üstünden gidiyorlardı. Ama aklını kendine saklamak istiyordu.

Bir ara dikkatini çekti. Duyguları Boğaz'ın çırpıntılarıyla çok iyi anlaşıyordu. Boğazın dalgaları kafenin beton kıyısına vurup rahatlıyordu. Ama onun duyguları akıp gitmeyi yeğliyordu. Keşke çarpacak bir yer bulsardı. Ama salak biçimde beynine vuruyordu ancak. Onu kemiriyordu.

Çocukluğundan bu yana nefret etmişti aldatılmışlık duygusundan. Arkadaşlıkta sadakati severdi. Böyleydi yapısı. O nedenle birini sevdi miydi, başkasını görmezdi gözü. "Daha iyisi, daha yakışıklısı" diye bir kavram yoktu sözlüğünde. O an yaşadığı en iyisiydi. Bitmediği, sona ermediği, kırılmadığı sürece. Nitekim biten ilişkilerinden sonra yeni ilişkiler kurmuştu hep. Bu konuda bir sorunu yoktu.

Şimdi sadakatsizliğin katmerlisini yaşıyordu. Eliyle dudaklarının üzerine bastırarak, için için ağlamaya başladı. Masadaki kutudan çektiği bir peçeteyle de damlamasına izin vermeden gözyaşlarını siliyordu. Aklının kontrolünü bırakmış, duygularına teslim etmişti kendisini.

Toparladığında bir çay söyledi. Telefonunu açtı. Önce birim sorumlusunu aradı ve kendisinden izin istedi; “Özel bir durum nedeniyle üç gün ofise gelemeyecekti.” Yıllık izninden karşılanmak üzere üç gün izinli sayıldı. Her zaman böyle istemleri olmadığından, birim sorumlusu sorgulamamıştı bile. Sonra annesini aradı. Bir iş gezisi için kent dışına çıkacaktı. Telefon çekmeyebilirdi. Merak etmesindi. Sonra yine kapattı telefonu. Hesabı ödedi. Bir taksiye atladı. Evlerine geldi. Küçük bir valiz yaptı. Bir arkadaşının çokça öğütleyip durduğu bir butik otele gitmek için havaalanına gitti. Nasıl olsa o yöne giden uçaklardan birinde yer bulurdu. Buluncaya kadar da havaalanında oyalanırdı.

Havaalanına varır varmaz ilk uçakta boş koltuk bulamadı. Ama üç saat sonraki uçağa bir yer buldu. Sonra havaalanındaki bir kafeye oturup bira siparişi verdi. Bakacak bir cep telefonu yoktu. Dergi okuyacak arzusu yoktu. Yemek yiyecek açlığı yoktu. Bakacak saati yoktu. Tek sığınağı, gideceği uçağın anonsuydu.

Ne zamanlar geçmemiştir şu evrende! O güneş ne oyunlar oynamamıştır! Ay konusuna hiç girmeyelim. Geçti gitti o zaman. Geçip giden hiç kimseyi görmeden. Olan hiçbir sesi, duymadan. Garsonu fark etmeden. İkinci birayı nasıl sipariş ettiğini anımsamadan. İnen, kalkan uçakları saymadan. Uçak kaçıranlara üzülmeden.

Butik otelde üç gün boyunca aklı ile duyguları kavga etti. Uzlaşmıyorlardı bir türlü. Çok uç şeyler söylüyordu ikisi. Aklı “Ne yapabilirsin ki kabullenmekten başka?” derken, duyguları “İntikam!” diyordu. Bu aldatılmışlığın intikamı alınmalıydı. Gözünün önünde yaşanmış süreçleri kendisine yapılan hakaret olarak görüyordu duyguları. Ayaklanıyordu sürekli. Yatışmıyordu. Hiç mi vicdan yoktu ikisinde de? İçinden denize girmek bile gelmiyordu. Sabahtan akşama kadar içindeki fırtınaların sesine kulak veriyordu hep. Fırtına sesi bu, yatıştırır mı duyguları? Hedef kayaları dövmekti çünkü, kumsalla uzlaşmak değil. Ama aslında denizin dalgaları palavraydı içindekilere göre. Bir yanda on yıldır aynı yastığı paylaştığı eşi, öbür yanda kardeşi...

Nasıl olurdu da bir erkek hem kendisiyle hem de kardeşiyle aynı şeyleri yaşardı, sevişirdi, sarılırdı, öpüşürdü? Belki kendi yatağını paylaşırdı. Nasıl olabilirdi ki bu? Nasıl bir mideydi? Nasıl bir insanlıktı? Zaafla açıklanabilir miydi yaşananlar? Erkekti, arzulanmıştı, karşılık görmüştü.

Bu kadar basit olabilir miydi bu ilişki? Hiç mi freni olmazdı duyguların? Kendisine yapılan bu alçaklık nasıl kabullenilebilirdi ki? Kabullense nasıl yaşayacaktı? Yani kabullense, hadi eşini bir daha görmeyebilirdi de ya kardeşini? Eşini silebilirdi. O bir tercihti, bir karardı. Ama kız kardeşi? Onu silip atabilir miydi? Boşa koysan dolmuyor, doluya koysan almıyordu.

Üç gün sonra geri döndü. Bir akşamüstü uçaktan indi ve doğruca yalnız yaşayan çocukluk arkadaşı Özge'ye gitti. Aramadan. Özge kapıyı açtığında, Aslı'yı karşısında görünce şaşırmişti. Annesi kendisini aramıştı iki kere. Haber alamadığını söylemişti. Falan... Hiç karşılık vermedi. Bu ev ilk kez kaldığı bir ev değildi. Geldiğinde kalacağı yeri de biliyordu. Oraya yöneldi. Odaya girdi. Valizini bile açmadan hemen üstünü başını çıkardı. Duşa koştu. O aralıkta "Temiz bir şeyler versene bana," dedi. Özge hiç konuşmadan durumun ve kulağına ulaşanların gereğini yaptı. Duş sonrası karşılıklı oturdular. Özge hiçbir şey sormuyordu. O anın gelmesini bekliyordu.

Böyle durumlar için hazırlıklıydı. Sek bir içki hazırlamıştı, buzu bol.

Birinci kadeh suskunlukla, bakışmalarla geçti.

İkinci kadeh kilidi açtı.

Olanları, yaşananları, düşündüklerini anlattı. Hep dinledi Özge. Zor bir tabloydu. Ne diyebilirdi? Hemen bir şey demesi de gerekmiyordu. Dinlemek, onun anlatmasını sağlamak, rahatlamasına yardımcı olmak gerekiyordu. Birazcık öğrenmişti okuduklarından. Dinlemek en önemli çilingirdi. O nedenle sabırla dinlemeliydi.

Aslı bazen ayrıntıya girerek bazen yorumlar ekleyerek bazen susarak yaşadıklarını anlatmaya çalışıyordu. Olay netleşmiş olsa da sözler bitmemişti.

Ama sözlerin bitmediği zaman örneği var mıydı tarihte? Sözlerin sahiplerinin de sözlerin de yaşamı sınırlıydı.

O nedenle Aslı'nın sözleri bitti.

Bitince ağlamaya başladı. Özge yanına gitti. Sarıldı ona. Başını göğsüne dayadı. Saçlarını okşadı, sevecen parmak hareketleriyle. Aslı epey bir

gözyaşı döktükten sonra “Teşekkürler” dedi, “Teşekkürler...” Kalktı, lavaboya gitti. Yüzünü yıkadı. Geri döndü.

“Bir süre yanında kalabilir miyim?” dedi. Artık eşiyile birlikte olamazdı. Kardeşini de sorgulayamazdı. Sorgulasa, ayrılışlar ne olacaktı ki? Bir kırılma yaşanmıştı sonuç olarak. Onu yapıştırmaya kalksan, ne kadar iyi yapıştırırsan yapıştır, izi kalacaktı. O izi, kardeşinin izini görmemek kolay mıydı? Bu nedenle kendine yeni bir yaşam kurmalıydı. Daha doğrusu var olan yaşamını, yeniden düzenlemeliydi. Eşinin olmadığı bir yaşam.

Ama kardeşi? Onu ne yapacağını bilemiyordu. İş yaşamını bugüne kadar olduğu gibi sürdürecekti. Eve dönmeyecekti. Annesine de durumu açıklayacaktı. Tez elden boşanma davası açacaktı. Kim vardı çevrelerinde avukat olarak? Uzatmak istemiyordu.

Rahatlamıştı.

O, şimdi herkesin bildiği, tanıdığı normal Aslı’ya döndü.

Aaaa! Yüzü gevşemişti. Tebessüm mü çalıyordu yüzünün kapısını nedir?

Evde olanlardan bir masa hazırladılar. Şarabı da açtılar. Güzel bir yemek yediler birlikte. Bir yetmişlik yetmedi. İkinciye de yarılardılar. O akşam rahat uyudu. Yarın iş vardı ne de olsa. Sabah ofise gittiğinde sekreter eşinin kendisini iki kere aradığını söyledi. Sesindeki merak kendini açığa vuruyordu. Cuma gününü biraz zor da olsa tamamladı. Dışarıya bir mutsuzluk izlenimi vermeden günün sonunu getirdi. Akşam doğruca annesine gitti.

Annesi Aslı’yı görünce mutlulukla ona sarıldı.

Hiç uzatmadı Aslı, sözü de dolandırmadı. Olanları anlattı. Ve eşinden ayrılacağını, pazartesi boşanma davası açacağını söyledi. Sözüünü tamamlar tamamlamaz, annesi ağlamaya başladı.

Bu kez o annesine sarıldı ve onu teselli edecek bir şeyler, “Oluyor böyle şeyler yaşamda. Ne yapacaksın?!” gibisinden şeyler söyledi.

Annesi ağlarken, “Ahh deli kız, deli kız! Yapacağını yaptı demek ki!” diye mırıldandı, yanaklarından yaşlar süzülürken.

“Kim ne yaptı anne?” dedi Aslı.

Annesi sustu. Hiçbir şey söylemedi. Yüzünü konuşmakla hata yaptığını açığa vuran bir ifade kaplamıştı.

“Kimse” deyip geçiştirmek istedi.

“Kim ne yaptı anne?”

“Yok bir şey, hadi bir şeyler hazırlayıp yemek yiyelim,” dedi.

“Anne ben buraya konuşmaya geldim. Ciddi bir sorun yaşıyorum. Sen bir şeyler söylüyorsun. Sonra da çark edip, bir şey söylememiş gibi davranmaya çalışıyorsun.”

“Uzun hikâye. Benim, olacağımı asla düşünmediğim bir şey mi oldu yoksa, diye geçti de aklımdan birden.”

“Nedir o?”

Annesi kıvrandı bir süre... Odada gidip geldi. Anın o an olduğuna karar vermiş olmalı ki, Aslı'nın karşısında durdu.

“Konu Nazlı... Sen beş yaşındayken doğdu biliyorsun. Çocukluk yılları geçip gitti. Baban senci idi. Hep “Akıllı kızım benim” diye severdi seni. Nazlı'yı hoppa bulurdu.” diyebildi.

“Olabilir. Ne var bunda? İkimiz aynı olacak değiliz ya!”

“Sorum o değil. Babanın sana olan ilgisi Nazlı'da derin bir kıskançlığa dönüşmüştü.”

“Bir şey anlamıyorum anne. Doğrudan söyle ne diyeceksen!”

“Siz, Nazlı lise üçe giderken evlendiniz. Düğününüz de güzel olmuştu.”

“Anne, uzatma, sadede gel!”

“Akşam eve geldiğimizde Nazlı çok içkiliydi. Zor getirdiğimiz evde, sarhoş biçimde, dili zor dönerek, bana, ‘Eniştem bu akşam çok yakışıklı göründü gözüme. Babam Aslı'yı hep ‘Akıllı kızım’ diye severdi öyle mi? Kim akıllıymış bakalım? Göreceğiz!’ demişti. Sarhoşluğuna verip, ciddiye almamışım.”

“Anne! Sen ne dediğinin farkında mısın?”

Annesi suskun kalınca, omuzlarından kavrayıp, annesini sarsmış ve sorusunu yinelemişti;

“Anne, duyuyor musun beni? Sen ne dediğinin farkında mısın?”

Kadın avuçlarıyla yüzünü kapatıp hüngür hüngür ağlamaya başlamıştı. O ağlarken Aslı hışımla evden çıkmış ve kendisini sokağa atmıştı. Sanki tüm semtte bütün trafoları kediler basmıştı. Nereye bastığını bilmeden yürümeye başlamıştı. Ne yürümesi, geçirdiği sarsıntının etkisiyle sağa sola yalpalaya yalpalaya gidiyordu. Nereye gittiğini bilemeden. Beden, akıl, ruh bütünlüğü dağılmış, her bir parça başka yöne çekiştiriyordu.

Gözlerini açtığında hastanedeydi ve başucunda annesi ona bakıyordu.

İkisinin de dili kilitliydi.

Bakışlarsa yetersiz, yaşananları anlatmaya...

Bitirme Tarihi: 12.04.2017

bir parantez bir nokta

“Ben oraya geliyorum,” dediğinde, elim ayağıma dolanmıştı. “Bu da delinin teki,” diye düşünmüştüm. Ama ısrar ediyordun. Ben seni yine öylesine aramıştım. İçimi öylesineler kaplamıştı. Kullan kullan bitmiyordu. Ne yapayım? Sesini duymak hoşuma gidiyordu. “Bir-iki makara-dubara yapar, kapatırım,” diye geçiyordu aklımdan. Hiç doğru değildi bu tavrım. Biliyorum. Ama işte engelleyemiyordum kendimi. Fakat nedendir bilmem, bu aramamda sen celallendin birden. Konuşmak istiyordun. İsrarın ve yüklenmen karşısında, “Taa oralardan buraya? Şimdi? Boş ver... Konuşmak için, bir gün buluruz,” diyecek cesaretim yoktu. Öylesine saldırıyordun ki, resmen kem-küm noktasına düşmüştüm. “Olmazı”, “olmaması gerektiğini” anlatamıyordum bir türlü. Dolanıyordum. Dolanıyordum da doğrudan söyleyemiyordum. Söylemek mi istemiyordum yoksa? Seninle ilişkimin böyle gitmesi yetiyordu bana sanırım. Bu durumuyla yetiniyordum. Ama öte yandan yaşamımda bir rengi soldurmaktan da korkmuyor değildim. Sana haksızlık yaptığımı bile bile, böyle davranmak içimde bir huzursuzluk yaratsa da engelleyemiyordum telefonu tuşlamayı.

Kaldı ki, şunun şurasında sekiz aydır tanıyordum seni. Sevgilin var. Ben baban yaşıdayım. Ama içime işleyen bir yanın vardı. Bir çizik atmışsın gibi. Orası da sızlayıp duruyordu için için... Her acıyı duyumsayıpta, ilaç arar gibi sesine sarılıyordum. Seni aramadan önce, arama gerekçesi bulmam gerekiyordu. İşte o zaman, öylesineler hareketleniyordu. Hangisine sarılmam gerektiği zaman alıyordu bazen. İlk rahatlamam, o gerekçeyi bulunca yaşıyordun. Sonra tuşlama, zil, boşluk ve ses... Sesin... Bir şeyleri senden isteme açıklığında olamamıştım. Doğru. Ama arada bir vesile yaratıyordum. Uyduruktan şeyler... Salt yakınımda

olduğunu, erişilebilir bir çemberin içinde olduğunu, uzaklaşmadığını görmek için. Bir şey aradığımı, ama bunu tam da dışa vurmadığımı fark mı ettin ne? Sanki bir şey, bir zaman, bir eşik bekliyor gibi.

Fark etmek ne demek ki? Yani sen de istemesen, niye olsun ki bu kadarı? “Ben müdürüm, sen çok yeni bir çalışansın,” diye olmaz ki bu işler... Kuşkusuz arada bir olur da benim yaptığım kadarına senin de olur vermen gerekir. Ben de bunu duyumsadığımdan, arada bir tuşluyorum şu cep telefonu denen mereti. İş yerinde günün curcunası içinde bulduğum fırsatlarda o kalabalık odaya girip birilerine uyduruktan işler veriyordum, o arada seni daha yakından görmek için. Sen de çalışır gibi yapıp masaya bakıyordun, her keresinde, önündeki belgelere. Ama hani bazen o yan gözlerle bakışlarını yakaladığımda, içimdeki umut tazeleniyordu, ilkbahar fişkinleri gibi.

Bunları sonra düşünürüm. Şimdi ne yapacağım? Öfkeli sesin beni irkiltse de karşılaşmak hoşuma giderdi. Ben elli, sen yirmi dört... Baban yaşıdayım olasılıkla... Karşımda bir hoşlukla, bir süreliğine sohbet... Yine buğulu gözlerinde sis olup gitme... Ama öfkemi dindirmek ne kadar sürer, bu düşündürüyor beni. Uzarsa zarar görür ilişki bundan. Ortada olmayan ilişki bile sürdürülebilir kalamaz. Bir de saldıracaksın belli. GençliğİN, güzelliğİN, alımın... Göğüslerim bunları gerçi, ama yaşanmalı mı bu?

Bu soruyu soruyorum kendime. Ama demek ki “Yaşamalı!” Yoksa neden bitmemesi için çaba harcıyorum ki? Hem bitmemesi için çaba harcıyorum hem de anlaşılmaması için. Çevremde yarattığım saygınlık o anda biter giderdi. Bunu da göze alamıyordum bir türlü. Arzularla korkaklığımın yan yana yürüdüğü bir açmazdaydım. Yaşadıklarımnda ne eksik vardı ki, bu arayışı taze tutmaya çalışıyordum? O eksik, yaşayamadığım bir şey olsa gerekti. Adını koyamadığım bir şey. Galiba onu bulmaya da çalışmıyordum. Bulursam çözüm bulacaktım çünkü. O zaman sen de kendi yaşamınla ve sevgilinle baş başa kalacaktın. Senin açımdan iyi de olacaktı. Bu yaşta, belki de hiç önemsemediğİN böyle bir zorlamayı sonlandırmış olacaktın. Ama iş için bile olsa odama gelip birkaç dakika, bazen ayakta yaptığın konuşmalar, sesindeki tonlamalar, titremeler, buğı beni kendi çaresizliğimin tutsağı yapıyordu.

Aslında uzatmamalıydım bu durumu. Uzatmak, riski büyütüyordu. Birikecekti bazı şeyler. O birikimlerden nasıl bir patlama çıkardı, kestirmek zordu. O patlamaya ortam yaratmadan bunu sönlendirmek iyi olacaktı. Çünkü sen bir yaşamın başındaydın, bense bir yaşamın dönümünde... O nedenle ben değil, sen önemliydin aslında. Bunları aklım söylüyor, duygularım kafasını çevirmişken. Ama ne yapayım, odamın önünden kafanı çevirmeden bile geçerken, o saçlarının arkanda uçuşmaları, yürüyüşündeki alım ve uyum... Bakıp kalmamak için bir şey uydurmaya, masamın üzerinde çoktan imzaladığım evraklara bir kez daha bakmaya çalışıyordum her keresinde.

Şimdi tutmuş bana “Geliyorum,” diyorsun. Nerde olduğumu söylemedim ki sana. Bir işim nedeniyle dışarıdaydım, ama nereye gittiğimi bilmiyorsun ki! Israr edip, “Söyleyin, nerede olduğunuzu, geliyorum...” diyordun. Çok kararlıydın. Yani ben söylemesem, sen bulacaktın koordinatlarımı. Bir çay içmek için oturduğum, Boğaz’ı güzel bir açıdan gören bu bahçede, elinle koymuş gibi bulacaktın beni. Naz yapar gibiydim ayrıca da. Söylememeye çalışıyordum. O yüreğime dokunan sesindeki ısrar, beni çaresiz bıraktı ve ağzımdan dökülüyordu çay bahçesinin adı. Bilip bilmediğini söylemeden, “Kırk beş dakika içinde oradayım,” dedin ve kapattın telefonu. Hani kapatmasan, belki gelmemen için ikna edecektim seni. Şimdi beklemenin telaşı kapladı dört bir yanıma.

Kafede kapıyı göreceğ biçimde oturmuştum. Üçüncü çayımı içerken girdin kapıdan. Saçların omuzlarının üzerinde harlanan bir alev gibiydi. Giydiğin topuklu ayakkabılarla boyun biraz daha uzamış, alımını da uzatmıştı. Omzuna asılı çantanın askısını da tutmuşun sağ elinle. Sol elin bir mankenin eli gibi salınıyordu yanında. Ve dudaklarına asla abartmadan sürdüğün kırmızı ruj. Ayağa kalktım.

“Merhaba. Hoş geldin,” dedim.

Sakindin. Hep bana degen tebessümünle yanıt verdin. Oturdun. Çantayı yandaki sandalyeye koydun. Cep telefonunu çıkardın. Seyrediyordum.

“Nasılısınız?” dedin. Yine buğu yüklü, ses tellerinin özel olarak titrettiği sesinle.

Bu sorun beni rahatlatmıştı. Sanki biraz elektrik boşalttım ruhumdan. Ama yine de gözlerine bakamıyordum. Bakarsam, takılmaktan korkuyordum. Boğaz'a bakarak konuşuyordum. Sanki ihmal etmiyormuşum gibi yüzüne bir saniye bakıyor, ama hemen gözlerimi çeviriyordum.

“İyiyim,” dedim, “İyiyim. Ne olacak? İşler güçler... Yinelenen günler sonuçta...”

“Neden öyle diyorsunuz. Ben sizi dışarıdan öyle görmüyorum...”

Haydaaa, ne demek istedi şimdi bu? Nasıl görüyorsun o zaman? Açıkla. Açıkla da şu masadan nasıl kalkacağımı bileyim.

“Nasıl görünüyormuşum?”

“Biliyorsunuz benim erkek arkadaşım var. Asla sizin gibi değil. O nedenle çatışıp duruyorum onunla. Galiba da yürütemeyeceğim.”

Oldu mu şimdi? Boğaz Karadeniz'i bırakıp üzerime üzerime akmaya başladı. Boğulacağım. Ne demek istedi şimdi bu kız? Yani “siz arkadaşımдан daha iyi geliyorsunuz bana” mı demek istiyor?

“Neden yürümesin canım. Bir kere gördüm, yanına gelmişti. Yakışıklı, boylu poslu çocuk. Bu yaşta olan çatışmaları tolere etmek gerekir.”

“Bazı yaklaşımları, tolere etme sınırını aşıyor. Fazla yükleniyor bana. Bazen, beni kendisine benzetmeye çalıştığını düşünüyorum. Neden benzeyim ki? Biz iki ayrı insanız sonuçta...”

İş konuşmalarının dışında ilk kez bu kadar fazla ve yüz yüze konuşuyordum. Bu kız beni fiziksel olarak cezbediyordu. Ama meğer içindeki zenginlikleri görememişim.

“İki insan, çok insan kalmak toplumun kendisinde var aslında. Yumurta ikizleri bile birçok noktada birbirlerinden ayrılıyor. Anlamaya çalışmak, önemli olan bu. Ben öyle bakıyorum.”

“Ben bunun farkındayım. Nasıl başarıyorsunuz bunu?”

“Neyi?”

“Anladığım kadarıyla en az on beş yıldır evlisiniz. Öncesi de vardır mutlaka. Bu kadar uzun süre birlikte olmak... Nasıl bir şey bu?”

“Bak, bu uzun bir konu. Anlatabilirim. Hiç sorun yok.”

Birer sade kahve söyledik. Kahvenin gelişini beklemeyi fırsat bilmek istedim. Nerden başlasam? Başlasam mı? Önceki yaşamımdan, evliliğimden söz etsem mi?

“Ne kadar tanırısın İstanbul’u?”

“Ben üniversite için geldim. Yani topu topu yedi yıldır burada yaşıyorum.”

“Ben bu kentte doğdum. Ama bu kent artık doğduğum kent değil. Seviyorum yine de. Kaç kez kaçmayı düşündüm, düşündük. Ama beceremedik.”

“Neden konuyu değiştirmeye kalkıyorsunuz?”

“Aslında gerçeği söyleyeyim. Bir tanımsızlık içindeyim. O nedenle rahat değilim. Bir yandan sana haksızlık yaptığımı düşünüyorum. Ama öbür yandan da duygularımı dizginleyemiyorum. Anlatabiliyor muyum?”

“Bana neden haksızlık yapasınız ki? Ben istemeseydim buraya gelmezdim. Bu kadar basit.”

“İyi de bir de benim tarafımdan bak. Ben elli yaşına gelmiş adamım. Kızım yaşında bir çalışanımı iş dışında arayıp duruyorum.”

“Bu tabii ki, sizin sorununuz.”

“Tam da onu belirtmeye çalışıyorum. Benim sorunum sana zarar verebilir. Ne bileyim?”

“Bakın bizim kuşak bu konuda daha iyi. Sizler sözü dolandırmayı seviyorsunuz. Biz doğrudan konuşuyoruz. Ben size bir şey söyleyeyim mi? Tabii ki kendi adıma. Ben, sizi sevemem. Aşka bu kadar da platonik bakmıyorum ben. Ama sizden hoşlanmamın önünde bir engel de yok. Ayrıca da tek hoşlandığım erkek siz değilsiniz canım...”

Bu öyle bir şamardı ki suratımda. Bana kalsa sabaha kadar oturup, bir çuval söz edip, bir damla keçiboynuzu bırakırdım masada. O, birinci keçiboynuzunda tadını söyleyiverdi. Ne diyeceğim ben şimdi? Boğazın mavisi ruhumu boyamalı bir an önce. Kara duygularla değil, mavi duygularla konuşmak daha iyi olacak. Esen yelin serinliği yönetmeli kan

akışımı. Kendi görüntümden çıkıp, kendi içimle konuşmalıyım. Yarattığım görüntünün cenderesi altında, işkence koşullarında yürümeyecek bu diyalog, anlaşıldı.

“Ben de karımı seviyorum, ama sen de hoşuma gidiyorsun.”

Söyleyiverdim bunu. Utandım. Kan yanaklarıma hücum etti. Bir huzursuzluk hareketlendi içimde. Sandalyenin üzerine kıçımı yeniden yerleştirdim. Garsona bakar gibi yaptım. Yoksa korktum mu bunu söylediğim için? Sahi nasıl söyledim hiç uzatmadan? Aslında bu tam da söylemek istediğim şeydi? Çıkıverdi ağzımdan. Ne der şimdi acaba? Sanki o da şaşırdu duyduklarına. Ne diyeceğini bilemiyor belli ki. En iyisi kalkıp bir tuvalete gitmek... O da ben de bir düşünme fırsatı yaratmış oluruz.

İzin isteyip tuvalete gittim.

Tuvaletten çıkıp masaya dönerken bir baktım, masa boştu. Gittim oturdum. Onun da tuvalete gitmiş olabileceğini düşündüm. On dakika bekledim. O zaman anladım, gittiğini. Gitmişti. Ne yapacağımı şaşırılmışım. Çevreme baktım, “Acaba sorabileceğim biri var mı?” diye. Kim olurdu ki? Yine de bir umut. Neyi soracaksam? Çekip gitmesine anlam verememişim. Ben, olumsuz, kırıncı bir şey söylemediğimi düşünüyordum. Ama ne olduğunu anlamakta da zorlanıyordum. Telefon etmeyi düşündüm düşünmesine de çekip giden biri telefonu neden açsın ki? Boğaz’a bakıyordum, ama gördüğüm bir şey yoktu. Düzgün görünümlü, kravatlı, kendi içinde konuşan, ama konuşmalarının yüzünün değişik bölgelerinin tiklenmesine neden olduğu, masada kalakalmış bir insan durumundaydım. Yapabileceğim bir şey de yoktu. Hesabı ödeyip kalktım ve eve gitmek üzere bir taksiye bindim. Bu durumda dolmuşla, otobüsle uğraşamazdım. İşin kötüsü işten çıkma saatiydi ve biraz sonra trafik yaşanacaktı.

Yoğun ve kağını hızında bir trafikte ilerlerken, cep telefonundan ileti sesi geldi. Hemen açtım.

“Özür. Arkadaşım bir kaza geçirmiş. Hastanedeymiş. Oraya gidiyorum. Görüşürüz.”

Sanki rahatlamıştım. Arkadaşının kaza geçirmesi değil de benim yüzümden gitmemiş olması daha önemliydi. Sorun yoktu demek ki. Uzatmadan,

“Geçmiş olsun. Yapacak bir şey olursa ara lütfen,” diye bir ileti gönderdim.

Başka ses çıkmadı.

Taksinin arkasında, kafamı cama dayamış, dışarıyı seyrediyordum. Dolmuşlar, otobüsler dış gibi doluydu. Sokaklar hareketlenmişti. Sahi bu benim derdim neyin nesiydi ki? Şu evlerine bir an önce ulaşma telaşında olan, çoğunun yüzü gülmeyen insanlara bakıp utandım kendi kendimden. Benim yaptığım bir elli yaş şımarıklığı mıydı? Ya da elli yaş şımarıklığı böyle mi oluyordu acaba? Yoksa hep dolduramadığımız boşluklarla ilerleyen yaşama, bir fırça darbesi vurmak mıydı bu, hangi renk olacaksa? Yaprağın ilk yeşilini yeğlerdim doğrusu.

Oysa evin kapısından içeri girince mutlu bir insandım. Beni, kendisini benim sevdiğimden daha çok seven bir eşim, ay güzeli iki kızım vardı. Yirmi yıldır birlikte olduğum, o olduğu için evlendiğim bir kadını yirmi yıl önceki gibi sevememek de boşluklardan biri miydi acaba? O günkü sevgiyi yirmi yıl hiç eksilmeden sürdürmek olanaklı mıydı? Bazı şeylerin, heyecanları yok olmuş alışkanlıklara dönüşmüş olması mı, evden çıkınca bakışların dışarıya yönelmesine neden oluyordu? Çok uzun süredir eşimin dışındaki kadınlara nötr baktıktan sonra, şimdi bazılarının ruhumda uyandırdığı çırpıntılar mıydı benim derdim? Bu çırpıntılar bana yeni bir yaşama dürtüsü verdiğini mi düşünmeye başlamıştım?

O ana kadar kendimden emin olduğumu düşünüyordum. Ama şimdi bir şey için için ruhumu kemiriyordu. Bu, bir rahatsızlık duygusu. Demek ki iç barışım bozulmuş. Nedir o barışı, huzuru bozan şey? Bunu bulmalıyım. Ona “Hoşlanıyorum,” dedim. Bu huzurumu bozmuyor örneğin. Çünkü hoşlanıyorum. Bunun ötesine taşmak mı bu rahatsızlığı doğuran? Bugün aklımın takılı olduğu, adını tam da koyamadığım bir şeyler var... Yaşamayı arzuladığım şeyleri kısıtlamış olmanın rahatsızlığı mı bu? Olabilir... İçimdeki bohem duyguları benden iyi kim bilebilir ki?

Ama benim bildiklerim ne kadar? Ben onları kendimle ne kadar konuşabiliyorum? Onların ne kadar farkındayım? Bunlar da ayrı sorular. Ama şu an içimde kurşunu bir ağırlık var. Bir çalışan ilişkisinin bir hoşlanma ilişkisine evrilmesi, sonrası belirsiz bir noktaya gelmesi, bir rahatsızlık yaratmış durumda. Buzun üzerinde kayar gibiyim. Ne zaman neremi nereye vuracağım belli değil. Aslına bakılırsa bu ilişkide yaşadığım ne ki? Haftada bir telefonlaşmalar, arada bir de mesajlaşmalar... Bunların sıklığı mı önemli, içeriği mi? Neredeyse bir sanal ilişki düzlemindeki bir ilişki bu... Somuttan sanala dönüşen bir ilişki... Bu teknolojiler olmasa, somuttan yok olmaya dönüşecekken, şimdi sanal olarak varlığını sürdürüyor. O da benim asli ilişkim açısından bir sıkıntı kaynağına dönüşebilir. Demek ki bu risk korkutuyor beni. Gizlediğim, belli olmamasını istediğim bir durum bu. Hem iş yerim açısından hem de ailem açısından bu yaştan sonra başka türlü bir algının alınma damgalanmasından korkuyorum. Korkmasam rahatsızlık duymamam gerekir. “İnceldiği yerden kopsun,” diyebiliriz mi? Hayır. Demek ki korkuyorum. Damgalanma telaşı benimki. O damgayı bir vururlarsa, sil silebilirsen. Bilinirse, duyulursa, görülürse o zaman vay halime? Hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı bir süreci taşımaya hazır mıyım?

Benim içimdeki duygular da (bunlara tam da özgürlük duyguları diyemiyorum, bohem sözcüğü belki daha iyi anlatır bunları,) beni iteliyor zaman zaman. Etkilendiğim kişilere bakışımı başka biçime sokuyorlar. Bak işte normal insana bakar gibi! Hayır, öyle olmuyor. Onlarla daha sık birlikte olma arzumu tetikliyor. Bundan hemen fiziksel birliktelik arzusu doğmasa da, korkulan aşama olarak, işin varacağı yer olarak o düşünülünce, fren-balans motoru çalışıyor. İnsan, ruhsal topraklanışını sürekli ilişkilerinin içinde gerçekleştiremeyince, alışkanlığa dönüşmüş yaşama biçimleri o boşalmayı sağlayamayınca, geçici ya da arada sırada ilişkilerine yöneliyor... O ilişkilerinde var olma ya da yok olma riski insanı korkutmuyor, fark edilme riski korkutuyor. Zaten var olmayacak o ilişki. Gececek, gidecek...

Evin sokağına girdiğimizin farkında değildim. Taksi durunca anladım geldiğimizi. Parayı ödedim. Taksiden indim. Dördümüzün adı yazan zile bastım. Yukarıdan altın gibi bir ses, “Baba, sen misin?” Hızlı hızlı çıktım merdivenleri. Altın sesin sahibini kucağıma alarak içeri girdim.

Ertesi gün mesaiye gittiğimde, meraktan ölecektim. Gerçi sürpriz bir davranış beklemiyordum. Ama yine de uçarı bir heyecan vardı üzerimde. İşte yerinde oturuyordu ve çalışıyordu. Sade kahvem geldi. Söylemeden gelirdi. Bilgisayarı açtım. Bir iki gazetede haberlere baktım. Akşamdan değil, ama dünden kalmış kafayla manşetlere bakıp geçiyordum. “Günaydın,” sesiyle kafamı kaldırdım. Elinde bir dosyayla, oydu.

“Günaydın. Nasılsın? Otursana,” dedim.

Bir şey soruyormuş gibi eğildi. Dosyayı açtı. Kokusuyla bedenimin bütün hücreleri uyandı.

“Kusura bakmayın, sizi bekleyemedim. Telefon gelince telaşla kalktım, hastaneye gittim.” dedi, normalden daha kısık bir sesle. Ayakta durmuş eğildiğinden, saçları da dökülmüştü dosyanın üzerine. Yüzüme değenler vardı.

“Sorun yok canım. Seni masada göremeyince merak ettim bir an, seni kıracak bir şey mi söyledim, diye. İletinle aydınlandı her şey,” dedim gözlerine bakmadan, dosyaya bakıyormuş gibi yaparak.

Parmağıyla bir şey gösteriyormuş gibi yapıp, “Yarım kaldı sohbetimiz. Tamamlarız bir gün,” dedi ve dosyayı toplayıp gitti.

Ben yine arkadaşının nasıl olduğunu sormamıştım. Neden umurunda olmuyordu? Çocukçağız rakibim değildi, bir şey değildi. Bunu fark edince kafamı boyundan sola doğru çevirip, dudaklarımı bastırdım birbirine.

Yerine döndüğünde yanındaki masada oturan meslektaşının yan gözle bana bakıp onunla konuştuğunu fark ettim. Tavırları “Ne oluyor?” der gibiydi. Yanılıyor muyum, alınıyor muyum, yoksa karıştırıyor muyum? Ama Zeynep’in yüz ifadesi değiştiğine göre tatsız bir diyalog vardı belli ki. Yüzünü masasına döndürdüğünde, yüzündeki telaş dışı vuruyordu. Uzaktan da olsa sezdim bunu.

Bundan birkaç gün sonra, evinde düşerek sol bileğini kıran arkadaşı geldi iş yerine. Zeynep onu görür görmez yerinden fırladı. Hemen bir sandalye ayarladı. Diğer arkadaşıyla arasına koydu. Çok sıcak bir diyalog başladı aralarında. Meslektaşı da zaman zaman bu sıcak diyaloga katılıyordu. Gülüyorlardı birlikte. Çaylar geldi. Çay içtiler. Çocuk harbiden yakışıklı

bir çocuktur. Ama ben bu çocuğun gelişini önceki günkü telaşla ilişkilendirdim yine. Sanki meslektaşına meydan okumak istemişti, “Sen ne diyorsun?” diye. Zeynep öylesine sıcak davranmıştı ki, meslektaşı, kıskanmış bir suratla izliyordu onları. Zeynep’le arkadaşı mesai bitiminde ayrılmışlardı işyerinden. Ben amirim çağırıldığı için nasıl ayrıldıklarını görememiştim. Ama merak da etmiştim.

Perşembe günü yanımda birkaç konuğumla görüşürken, cep telefonumdan ileti sesi geldi. O an bakamadım. Konuklarım gittikten sonra baktım.

“Ben biraz sonra göreve çıkacağım. Saat 16.00’da o kafede buluşalım mı?”

Hemen,

“Ok” yazdım.

Aynı masada buluştuk. Hava güzeldi. Henüz yaz gelmemişti, ama bugün sanki “az kaldı,” diyordu.

Ben ceketimi çıkarıp oturmayı yeğledim. Zeynep önce gözlüklerini çıkarmadı, sinir oldum.

Derken birer sade kahveden sonra, konuya yine o girdi.

“Sizin kuşakla aramızdaki temel farklardan biri de ‘hız’ konusu. Biz yarış atları gibi, zamana karşı yarışlarla büyüdük. Yayıla yayıla düşünme lüksümüz olmadı. Bu nedenle ne düşünüyorsam hızlı biçimde düşünüyorum ve söylüyorum.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Yani bir saat zamanımız var. Sonra kalkmam gerekiyor.”

“Peki peki, anladık!”

“Yani demem o ki, ben sizden hoşlansam da hoşlanma noktasında duruyorum. Erkek arkadaşımın da hoşlanıyorum. Yoksa birlikte olmam. Ama onunla, sizde aşamayacağım bu sınırı aslında aşmam gerekiyor. Fakat o da o eşikte duruyor. Çaba harcaması gereken o. Ancak kendisinin değil, benim adım atmamı bekliyor.”

“Bazı şeyleri zamana bırakmak daha iyi değil mi? Zaman her şeyin ilacı derler?”

“Yok, yok, bazı ilişkiler nasıl başlarsa, öyle gidiyor. İyi bir çocuk Doğa. İyi bir eğitim almış. Düzgün ve varlıklı bir ailesi var. O nedenle yaşam, kurulduğu gibi gitsin istiyor. Böyle başlayan ilişkiye takla attıramıyor bir türlü.”

“Ama seviyorsun yine de.”

“Hoşlanmak, sevmek, aşk... Bunlar farklı kavramlar. Sevmekle, evlilik olur. Ama hem sevmek hem âşık olmakla başka şeye dönüşür yaşam. Benim istediğim de başka şey.”

“Haklısın. İnsan birini zamanla sevebilir. Ama zamanla âşık olamaz. Ya ilk anda âşık olursun ya da asla...”

“Bu kentte ne aşk hikâyeleri vardır kim bilir? Bırakalım bu kenti, yalnız Boğaz’da bile... Bir kısmını film olarak izlediğimiz o hikâyeler. O filmlere bakınca ne kadar güzelmiş Boğaz. Doğası, koruları, yolların sakinliği... Bir de bugüne bakınca, bu kenti çok çabuk ihtiyarlatmışız biz. O hızlı kent, şimdi ağır bir kente dönüşmüş. Bunları söylüyorum, ama Boğaz yine de güzel.”

“Bunları söylemek için mi çağırdın beni. İstanbul’u konuşmak için?”

“Hayır. Bu bir girişti. Size bugün söylemek istediğim şu. Benden duyun istedim. Bu kentten ayrılmaya karar verdim.”

“Nasıl ayrılmak?”

“Yedi yıldır yaşadığım bu kentte, çok güzel günlerim oldu. Çok güzel ilişkilerim oldu. Ama mutlu olamadım ben.”

“Sen ne demek istiyorsun?”

“Doğduğum kente döneceğim. Burada, bu büyük kentte, bu kaos ortamında, balinaların arasında bir çömez olarak yaşamaktansa, kendi mütevazı kentimde mutlu yaşarım daha iyi. Mutluluğu orada daha kolay yakalarım. Bunu size söylemek istedim.”

“Şaşırttın beni. İnan ne diyeceğimi şaşırdım.”

“Bir şey söylemeniz gerekmiyor. Hem iş yerinde hem de zaman zamanki telefon konuşmalarımızda bana hoşlanma duygusunun güzelliklerini yaşattınız. Size teşekkür ediyorum.”

“Doğa’yı da götüreceksin?”

“Doğa’nın İstanbul’u terk etmesi olanaksız. Olanaklı olsa da yapamaz bizim oralarda...”

“Çocuğa da bir geçmiş olsun diyemedim. Telefonunu verir misin bana?”

“Tabii ki. Gönderirim ben size. Doğa’yla hafta içi konuşacağım. Bugün yazlıklarına gidiyorlar, yaza hazırlamak için. Söylemeyi unuttum. Ben önümüzdeki hafta sonundan başlayarak bir haftalık izin isteyeceğim. Geldiğim yere gideceğim. Gitmek için bir ön hazırlık yapayım.”

“Sorun yok. Pazartesi ver dilekçeni.”

“Teşekkürler. Kalkalım mı? Ya da ben kalkabilir miyim?”

“Sen kalk. Ben bir çay daha içip, Boğaz’ı seyredeyim, hazır bulmuşken.”

İşte bu kez göz göre göre gitmişti, kokusunu Boğaz’a saçarak. Giderken arkasından bakmadım. Belleğimde böyle kalsın istemiyordum.

Gönlümü eğlendireyim derken, gönlümü kaptırma sınırından dönüyorduk demek ki. Sevinse miydim, üzülse miydim? Şimdi karar vermem gerekiyormuş gibi. Ayrıca karar versem ne olacaktı ki?

Bir çay söyledim. Hiç düşünmeden Boğaz’a baktım. Geçen bir gemiye takıldım, çocuksu duygularla. Karşıdan karşıya yüzerek geçmeyi düşündüm. Tepelerinde gezindim. Oralardan seyrettim Boğaz’ı. Bir sandalın dalgaları vurdu tam kafenin duvarlarına. Azıcık ıslandım.

Sonra kakıp evime gittim. Keyifli, başka bir şeyi düşünmediğim bir hafta sonu geçirdim ailemle. Cumartesi günü Boğaz’da güzel bir yerde kahvaltı yaptık. Sonra Rumelifeneri Köyü’ne gidip barınakta, mendireklerin üzerinde yürüdük.

Çocuklar okulda son haftaya girdiklerinden ödev falan yoktu. Pazar günü öyleye doğru evden çıkıp biraz alış-veriş yaptık. Sonra hep birlikte akşam yemeği hazırladık, yedik. Ben maç izledim sonrasında.

Pazartesi günü dinlenmiş olarak kakıp işe gittim. Kahvemi içerken, Doğa'ya mesaj çektim. Geçmiş olsun dileklerimi iletip, akşamüzeri görüşmek istediğimi bildirdim.

Kabul etti.

Bulaştuk. “Zeynep’in izin aldığını, anladığım kadarıyla memleketine döneceğini,” belirttim. “Zaman zaman böyle şeyler söylüyordu. Demek kesinleşiyor,” dedi. Biraz beklemiyormuş gibi geldi bana. “Onun İstanbul’da kalmasının kendisi için iyi olacağını, kariyeri için de İstanbul’un hiçbir kentle karşılaştırılamayacağını,” söyledim. Dinliyordu. Dalgındı. Üzülüyordu da sanırım. “Eğer görüşürlerse, onun İstanbul’da kalması için, arkadaşlığınızı başka bir ilişkiye dönüştürme isteğinin belki etkisi olur,” dedim. Hayretle baktı bana.

“Açık konuşur musunuz,” dedi.

“Sevmiyor musun onu?”

“Sevmez olur muyum!? Ben ona deliler gibi âşığım. Ama o bana hep iyi bir dost olarak davranıyor.”

“Âşık olduğunu söyledin mi hiç? Hatta evlenmeyi düşündüğünü?”

“Doğrudan hayır. Ama hep ima ediyorum.”

“İmayla olur mu böyle şeyler?”

Zeynep, çocuğu iyi tanımişti. Belli oluyordu. Ben de kendi bencilliğimle, ondan medet umuyordum. “Acaba Doğa onu İstanbul’da tutmayı başarabilir mi?” diye.

O hafta benim için çok sıkıcı geçti. Cuma günü Zeynep “Her şey için teşekkürler. Belki dönüşümde kesin vedayı yaparız,” dedi.

Ben de “İyi yolculuklar,” dileyerek sıktım elini.

Umudum Doğa’ydı. Onu yeniden İstanbul’a çekmesini diliyordum içimden.

Ama birkaç ay sonra Zeynep’in nişan davetiyesi geldi. Özel bir not iliştirmişti, “Can, çocukluk arkadaşım, lise aşkım.”

Yazmaya Başlama Tarihi: 20.09.2017

Bitirme Tarihi: 11.12.2017

boşa sancılar

Artık veda anı gelmişti. İlk kez üç ay ayrı kalacaktım anneannemden. Annem buraya da gelmemiştir. Bunlara alıştığımdayan nedir, içimde duygularımı kalbura çevirip ağlamama neden olacak bir yoğunlaşma yoktu. Hüzün bu kadar ağırlaşır çökmemiştir üzerime. Ama anneannemin bakışları dokunuyordu bana. Bakamıyordum gözlerine. Bakarsam, ağlayacaktım, biliyordum. O, yine homurdanarak kızgınlığını belli ediyordu. Kaynağı sevgi pınarı olan homurtular. “Ne vardı sanki trenle gidecek? Artık uçaklar hem ucuz hem de daha güvenliydi. Binecektin, iki-üç saat sonra inecektin. Şimdi trenle tek başına, taa Viyana’ya kadar...” Yüzüme bakmadan söylüyordu bunları, sanki kendi kendine söyleniyormuş gibi. “Kız başına” demeyi de ihmal etmiyordu.

Bir yanıt vermiyor, içeri boşaltmasına alan ve zaman açmaya çalışıyordum. Yanlış bir şey söyleyip bu hassas anında onu kırmak, üzme, küstürme istemiyordum. Bana asla küsmezdi ya! Yine de susuyordum. Elimle arada bir sırtımı sıvazlıyordum. Avucumu kırışıklarının doldurduğu pamuk elinden tutuyordum.

Garların iklimi de kişiye göre değişiyordu. Örneğin şimdi bana göre sonbahardan çıkılmış kışa girilmiş bir sabahın buz gibi havası, içindeki sıcaklığı yırtıyor, duygularıma karayel gibi vuruyordu. Nefeslerimiz biraz sonra kalkacak trenin lokomotifinden çıkan duman gibi yükseliyordu havaya. Böyle bir kış başlangıcı sabahında, ayrılık rüzgârının iliklerime işlediğini duyumsuyordum. Oysa şu an diğer perona giren trendeki yolcular için aynı hava, onları bekleyenler için bir bahar havası olacaktı.

Küçük bedenini kollarımın arasına alıyordum anneannemin, sarılıyordum, öpüyordum. Ne de olsa tamı tamına on dokuz yıldır o

bakıyordu bana. Evet, yanlış söylemiyorum, o bakıyordu. Daha doğrusu tam olarak on sekiz yıldır. İlk yıl sürekli değil, kesintili bir bakışmış. Şimdi bu tarihi garın atmosferi içinde düşünüyorum da onun anneannesinin bir “anne”si fazlaydı. Elli beş yaşında doğurmuş bir anne gibiydi benim için.

Kondüktör o uzun, pirinçten düdüğünü çalmaya başladı. Diğer görevliler de yolcuları uyarıyorlardı.

“Tamı tamına üç ay sonra burada olacağım. Unutma sakın. Seni özleyeceğim anneanne. İnince ararım seni. Sakın üzülme. Kendine iyi bak...”

Zorla kurduğum tümceler... Bir veda anıyla tam da örtüştüremediğim... Boğazımdaki düğümleri çözmelerine izin vermeden sıraladığım sözcükler dizisi... Başka biçimlerde de söylenebilecekken...

“Benim güzel kızım... Üç ay sonra seni burada bekliyor olacağım. Sen de kendine iyi bak. Almancanı geliştir... Viyana’yı yaşa...”

Kesikli kesikli, ses tellerinden değil de gözyaşlarından süzülen sözler gibi... Artık titreyemeseler de dudaklarındaki ağırlığın üzerlerine yüklendiği...

Anneannem sonra çantasına sarıldı birden. Bir kitap çıkardı.

“Sana bir kitap aldım. Belki bu üç aylık sürede okuyacak zaman bulursun,” dedi.

Pek yaptığı bir şey değildi bana kitap almak. Acelem vardı. Trene binmem gerekiyordu. Kapağına şöyle bir baktım. Irwin Yalom, *Annem ve Hayatın Anlamı*... Kitabı çantama attım. Bir kez daha sarıldım yaşlı anneme. İçime soktum, bir süre tuttum, sonra çıkardım. Beyaz saçlarını okşadım. Öptüm. Ve trene bindim.

Oraya, gitmek istediğim o kente hemen gitmek istememiştim. Yolculuğumun bindi-indi kısılalığında olmasını istemiyordum. On dokuz yıllık yaşam yolculuğumun önemli bir uzantısı olacaktı bu bir buçuk günlük tren yolculuğu. Hep akıp giden ve geride kalan görüntülerin içinden o anın ve geleceğe yönelmenin anlamını bulmaya çalışacaktım. Bunu, yalnızca iki saat süren ve akan bir şeyi duyumsama fırsatı doğmadan inişe geçilen uçak yolculuğunda yapamazdım.

Valizlerimi yerleştirdim. Sonra koridora çıkıp camı indirdim. Artık ihtiyarlığı bedenine yansıyan anneannemin üstüne bir de ayrılığın hüznünün bindiği duruşundan anlaşılıyor, bacaklarının bu çifte yükü taşıyamadığı çok belirgin biçimde dışa vuruyordu. Onun burukluğu, hüznü bana kadar ulaştı. Tren hareket ettiğinde yaşına bakmadan trenle birlikte yürüdü bir süre. Parmaklarını açtığı avucunu sağa sola değil de, aşağı yukarı sallıyor, diğer elindeki mendille gözyaşlarını siliyordu. Karşılıklı ağlaşarak uzaklaştık, birbirimizin noktası oluncaya kadar...

Kuşetli kompartımda camın kenarına oturdum, dışarıyı izlemeye başladım. Kentin bu bölümünde, evlerin arasında bir beton tünelden geçer gibiydik. Hiç geçmediğim, bilmediğim yerlerdi. Ben yalnızca bu kentin kendi yaşadığım ve gittiğim semtlerinin betonlaştığını sanırdım. Oysa buralarda benim bildiğim yerlerdeki betonlaşmadan daha fazlası vardı. Ne kadar çok bina vardı bu kentte. Yeşil alanı aramak gerekiyordu. Epey uzun süre bu beton tünelde gitti tren. Çok sonra yüksek yapılar, blok yerleşmeler, evler seyrelmeye başladı. Kırsala ıkabilmiştik sonunda.

Ayrılığın hüznü, gardan uzaklaştıkça ağırlaşmaya başladı. İhtiyar annemden ayrılanın bana da koyduğunu fark ettim. “Nasıl dönebildi eve acaba?” diye düşünmeden edemedim. Onu düşünürken aklıma verdiği kitap geldi. Çantamdan kitabı aldım. Kapağını kaldırdım, bir zarf koymuştu. İçimde bir heyecan dalgalanması oldu. Ne yapacağını bilemeyen insanın kararsızlığıyla baktım önce. Sonra elime aldım zarfı. Üzerinde bir şey yazmıyordu. İçine para koyamazdı, vermişti çünkü kır saçlı annem. Zarfı avucumda tutuyor ve bakıyordum. Kitap, önemini yitirmişti. Zarf öncelik kazanmıştı. O bir hamle yapamayacağına göre, benim bir hamle yapmam gerekiyordu.

şimdilik açmamaya, içinde ne olduğunu düşünmeye, tahmin etmeye, daha doğrusu hayal kurmaya karar verdim.

Bazı özel fotoğraflar olabilir miydi acaba? Benim hiç görmediğim, bilmediğim? Olsa da neden koymuş olsun ki bunları anneannem? Belki benim bebekliğimle ilgili mutluluk fotoğrafları... Bunları bu yolculukta neden ortaya ıkarsındı ki? Evde mutlu mutlu birbirimize sarılmış bir ânımızda da çıkarabilirdi ortaya. Bazen birbirimize sokulur, albüm bakardık. Yok yok, fotoğraf olamazdı...

Yoksa? Yoksa Almanya'daki bir üniversiteye yaptığım başvuruya kabul gelmişti de onu mu zarfa koymuştu? Bunu düşünmek beni heyecanlandırdı. Bir sürpriz mi yapmak istemişti benim tatlı ihtiyarım? Ama bunu onun yanımda olduğu bir anda yapması daha iyi olmaz mıydı? Onunla bunun mutluluğunu paylaşıydık. Sarılıydık birbirimize. Mutluluktan ağlasaydık. Sonra onu kaldırsaydım. Dans etseydik birlikte, bir Viyana valsini yapsaydık salonumuzda.

Düşündükçe heyecanımın yükseldiğini fark ettim. Kalp atışlarım hızlanmaya başlamıştı. Tıp tıp vuruşları neredeyse bir orta çağ kalesinin gongunun vuruşlarına dönüşecekti.

Daha fazla dayanamadım ve açtım zarfı. Katlanmış kâğıtlar... Hemen onları da açtım. İlk sayfa. “Canımın İçi Güzel Kızım,” diye başlayan bir mektup. El yazmasından tanıdım, anneannemin yazdığını. Başlasa mıydım acaba okumaya? Neden yazdı ki bu mektubu? Söyleyebilirdi. Aramızda iletişim diye bir sorun yoktu ki. Yazmayı yeğlemiş olmasının özel nedeni olmalıydı. Dışarıya baktım, doğaya, mektubu elimde sıkıca tutarak. Akıp gidiyordu düşünceler, mekândaki objelerin akıp gitmesi gibi. Tren hızlandıkça gördüklerimi seçmekte zorlanıyordum. Trenin hızı yakınındaki ağaçları, tarlaları, derecikleri herhangi bir şeye dönüştürüyordu. Düşüncelerim gibi. Uzaktaki şeyler ise, şey olarak kalıyordu. Bir yakına, bir uzağa bakıyordum. Şeyleşenlere ve şeyleşmeyenlere.

İstediğim tam da buydu bu yolculuktan. Akıp giderken, silikleşenlerle, netliklerini koruyanlar. “Neden hız yakınıımızdaki şeyleri flulaştırır ki?” diye geçirdim içimden. Yaklaşmak yerine belli bir uzaklıkta mı durmak gerekiyordu ki hep? Ya da belli uzaklıklardan bakmak. Aslında yok olan bir şey de yoktu. Geride bırakmakta yaşanan. Ama yakın görüntüde kaybolup giden, silikleşen, şeyleşen objeler, uzak açılarda netliklerini koruyorlardı. Anılar gibi. Yaşandıklarında değerini bilemediğimiz anlar gibi. Sonra sonra onlara geri döndüğümüzde başka anlamlar çıkabiliyordu karşımıza.

Üzerimdeki gerilimden kurtulmak için ayağa kalkıp kompartımda birkaç adım attım. Kollarımı hareket ettirdim. Sonra oturup okumaya başladım.

“Canımın İçi Güzel Kızım,

Ne zaman fark ettin de açtın mektubu bilemiyorum. Belki bana kızacaksın, neden seninle konuşmadım da mektup yazdım diye... Ama mektubun sonuna geldiğinde bana hak vereceğini düşünüyorum.

Duyguları anlatmanın araçlarından biri olsa da her konuşmanın başka yerlere savrulma riski var. Oysa ben sana hiçbir yere savrulmadan, daldan dala atlamadan, yalnızca seninle ilgili duygularımı, aralarda da bazı düşüncelerimi aktarmak istedim. Bunu yazarak daha iyi yapabileceğimi düşündüm.

Hemen belirtmeliyim ki, bu mektupta yazacağım bazı şeyleri benden ilk kez duyacaksın. Yazacaklarımın öncelikle bana, ama belki daha fazla sana acı vereceğini bilerek yazmaya başladım. Ben de bu mektubu tamamladığım zaman bu acıları çekeceğim. Ama seni uğurlarken, büyük oranda çekmiş olacağım. Fakat sen şimdi, daha mektubun başında bu acıları çekmeye hazır olmalısın.

Benim Güzel Bebeğim...

Bu acıları çekmediğimiz, bu acılarla yüzleşmediğimiz zaman, yaşadıklarımızı anlamlandırmamız kolay olmuyor. Acı, her zaman olmasa da bizi bazı gerçeklerle yüzleşerek güçlendiren, ayakta kalıp kalamayacağımızı tartan bir duygusal araç. Acı çekerken ödediğimiz bedellerin bıraktıkları bazı izler derin olabilse de hiç acı çekmeden, yaşamda hiç acı yokmuş gibi düşünerek yaşamak da olanaklı değil.

Annen seni isteyerek doğurmadı... Bunu anlamışsındır, anlıyorsundur sanıyorum. Bugüne kadar da bu duyguları değişmedi. Emzirmesi gereken bir yıl boyunca bu işi büyük bir yük olarak yaptı. Biraz da benim zorlamamla. Senin için bir sütanne bulabilirdik. Ama ben özellikle gerçek annenin sütüyle beslenmeni istedim. Bu konuda anneni ikna etmek için az uğraşmadım. Sonunda buna zorunlu kıldım. Bu bir yıl boyunca sen annenin memelerine saldırdığın zaman, o göğüslerini biberon olarak görüyordu. Sana kiralanmış bir biberon... Bana söylerdi de oradan biliyorum... Annesi olarak hiç olmazsa söylememesini isterdim kendisinden. Ama nafile...

Neden bu kadar tepkiliydi? İstemediği bir akşamın kazası mıydı sana gebe kalması? Ya da iki çocuktan sonra ne olursa olsun doğurmama kararı mı? Ya da babanla yaşadığı mutsuzlukların uzantısı bir çocuğu

dünyaya getirmeme düşüncesi mi? Ben annenin “İki çocuğa zor bakıyoruz, üçüncüye bakamayız,” sorumluluğuyla bu doğuma karşı olmadığını çok iyi biliyorum. Benim tanıdığım annen, yani kızım, gerçek nedeni bence gizledi. Bana bu gebeliğin bir kaza gebeliği olduğunu söyledi. Öyleyse eğer, o akşamı yatakta nasıl geçirdiklerini kim bilebilir? Ama bu olasılık bana hep güçlü geldi. Çünkü annenin birkaç kere düşük yapmak için girişimi oldu. Fakat düşük yapma sınırı aşıldıktan sonra seni hep bir fazlalık olarak taşıdı içinde, gereksiz bir yük olarak. Seni doğurmak değil, içinden atmak istiyordu.

O sınırı aşınca, artık beklemek zorundaydı. Başka yolu yoktu. Ters çabaları yaşamını da riske sokardı. Ama gebelik dönemini özensiz yaşadı. Rahminde senin büyümene özen göstermedi. Nasıl istediye öyle yaşadı. Benim uyardıklarımı hiç dinlemedi. Baban zaten çok baskı kuramazdı annenin üzerinde. Belki küçük bir olasılık anneni rahatlatırdı; senin erkek çocuk olman. O zamanlar bunu belirleme olanağı olmadığından, beklemekten başka yapacak şeyi yoktu.

Hemşire, “Üçüncü prenses geldi,” dediğinde annenin kilitlendiğini ve kendini dış dünyaya kapattığını anımsıyorum. İki saat önce yaşadığı sancılara yüklediği erkek çocuk umutları da uçup gitmişti. Şimdi bir doğum yapmamış da dokuz ay on gündür içinde taşıdığı bir cismi dışarı atmıştı sanki. Doğurmaktan dolayı değil, kurtulmaktan dolayı mutuydu. O kadar. Hemşirenin müjdesinden sonra, gözlerini kapatmış ve karanlık duygularına bırakmıştı kendini.

Acıkmıştın... Annenin memelerini emmen gerekiyordu. Sana sarılmadan yapmaya başladı bunu. Sana karşı duyduğu tiksintiyi o an fark ederek, sana sarılma ve seni tutma işini benim üstlenmem gerektiğini fark ettim. Acıktığında annenin göğüslerini açıyor, ben emmene yardımcı oluyordum. Seni kucaklamadığı gibi, bakmıyordu bile.

Daha o an ne yapacağımı şaşırılmışım. Karmaşık duygularımın sarmalında bir yol aramaya başlamışım. Aslında daha o an seni oradan alıp kaçırmayı düşünmedim desem, doğruyu söylememiş olurum.

Yazmam gereksiz, biliyorum. Ama yine de belirtmeliyim. Ben seni yanıma aldığımdan bu yana, anneni doğurduktan sonra yaşadığım duygularla, yeni bir bebeğin verdiği mutluluk duygularıyla yaşamaya başladım. Hatta daha fazlasıyla. Bu yaşında yaşamımın yeni bir heyecanı

oluvermiştin. Geçen on sekiz yıl, başka anlamlar yaşattın bana. Bunun için sana ne kadar teşekkür etsem azdır.

Ama ben sonuçta anneannendim. Gerçek annen değil. Bunun hem benim açımdan hem de senin açımdan sıkıntılı bir durum olduğunu sen ergenliğe kadar daha az fark ettin. Sonra ardi arkası gelmez soruların başlayınca, ben sıkıntılar yaşamaya başladım. Seni ikna edecek yanıtlar bulmak kolay mıydı hiç!

Hadi çocukluğunda “Neden ben kardeşlerimle aynı evde kalmıyorum?” dediğinde, “Ama biliyorsun tatlım. Ev küçük. Senin kalabileceğin yer yok,” dediğimde ikna oluyordun da büyüdüğün zaman soruların derinliği karşısında böyle yanıtlar seni ikna edemezdi.

Bunları seni üzmemek, bu dil öğrenme tatilini sana zehretmek için asla yazmıyorum. Umarım ve dilerim bu mektubu trende okuyup bitirdikten sonra Viyana'ya inersin. O zaman oradaki yaşamının da bakışlarının da başka olacağını düşünüyorum.

Sonunda sen büyümüş bir insansın. Ama bazı davranışlarının, ruhsal dalgalanmalarının yanıtlarını bulmak istediğinde, geçmişine yönelmen gerekecek. Bu durumlarda elinde, belirttiğim veriler olursa, belki sende yaratacakları hasarları engelleyebileceksin.

Güzelim Ayşegül'üm,

Sen o yıllardan bu yana hep bakan, gören, gözleyen bir kız oldun. Hiç unutmam bir bayram günüydü. Seni özenle bayrama hazırlamıştım. Anneler de beni ziyarete gelmişlerdi. Daha kapıdan girer girmez, henüz bayramlaşma bile olmadan, sana, daha doğrusu giysilerine bakmış, “Nerden aldınız bunları?” diye sormuştu. Onlar gittikten sonra sen de bana bunu sormuştun. Annen seni kıskanmıştı, Dünyalar Güzelim. Kızlarını senin gibi giydirememiş olmasına sinir olmuştu. Sen bu sonucu çıkaramamıştın. Ama ben fark etmiştim. Kenara çekmiş, konuşmuşum.

Sen “Anneciğim” diye ona yönelirken, kucaklamak için kollarını açmışken, o giysilerinde ilgiliydi.

Bunlar senin bir yerlerine kaydolmuştur, etki bırakmıştır, iz bırakmıştır.”

Kompartımanın camına vuran kondüktör “Sınıra geldiğimizi, gümrük işlemleri için inmemizi,” söylüyordu. Buraya nasıl geldiğimizi fark

etmemiştim. Mektuba dalıp gitmişim. Öylesine derinleşmişim ki, zor çıktım yüzeye. Çantamı aldım. Pasaportumun olup olmadığını kontrol ettim. Sonra trenden indim.

Trenden inince, güneşte parlayan bir karaltı gibi hissettim kendimi. Başta ruhum olmak üzere, her şeyim kararmıştı. Neden yazmıştı anneannem bunları? Nereye varacaktı bu mektup? İçime ekilmek istendiğini zaman zaman düşündüğüm nefret tohumlarının, eğer bir yere tutundularsa, boy vermelerini istemezdi ki! Daha doğrusu ben nefretin ne olduğunu öğrenmeden büyümüşüm. Ama şimdi... Karmakarışık duygular içinde çıkış vizesi kuyruğundaydım. Sonra da giriş vizesi kuyruğu... Kalksa ya bu kapılar ortadan. Ne anlamsızdılar. Ne olurdu ki, serbestçe çıksam, girsem... Al sana! Bir de abuklamaya başlamıştım şimdi.

Mektubu kuyruktayken de okumayı sürdürmeyi düşünmedim değil. Ama belki bu mola bazı şeyleri yeniden düşünmeme de yarayabilirdi. Bence bunu fırsat olarak değerlendirmeliydim.

İçimi saran bir aysberg beni tir tir titretiyordu. Dünyadaki varlığımdan utanıyordum sanki. Neden doğmuştum ki ben? İstenmeyen bir yaratık. Doğum sırasında ölüverseymişim, kadıncağız da rahatlamış olurdu. “Bir kızınız, ama ölü doğdu.” Ne kadar mutlu ederdi annemi bu haber. Oysa ben canlı olarak doğunca, on dokuz yıldır, bir türlü birbirimizin parçası iki insan gibi davranamamışız demek ki. Bir şeyleri fark etmiyor değildim. Ama şu an düşündüğüm boyutlarda da değildi bakışım. Şimdi fark ettiğim varlık utancı, bir dürtü gibi beynime doğru yol alıyordu. Onu engellemeliydim. Bu kuşatma ve ele geçirme harekâtına izin vermemeliydim.

Yani şu kuyruktaki insanların hiç mi utancı yoktu?! Bir tek ben mi varlığımdan nefret etmeliydim? Ayrıca istenerek ya da istenmeyerek dünyaya gelmişim ve on dokuz yıldır yaşıyordum. Yani şu mektubu okuyuncaya kadar, mutlu bir kızdım da... Kafamda yanıtız bazı sorular olsa da ruhumda aydınlanmayan bazı kör noktalar bulunsa da dışarıdan bakıldığında mutluydum ben. Ve bunda anneannemin payı çooook büyüktü. Beni mutlu bir insan olarak bugünlere kadar getiren bir insan, neden bana bir mektup yazarak emeklerini yadsısın ki? Mutlaka farklı bir amacı vardı, yazmış olmasının. Bence benim eksikli mutluluğumun tamamlanması için yazıyordu bu satırları. Bu gözle mi okusaydım acaba?

İşlemleri sorun çıkmadan tamamladım. Pasaportuma giriş mühürleri de vuruldu. Free shop'a girdim. Şöyle bir bakındım. Ama içimden bir şey almak gelmedi. Ama kafeye gidip bir içecek ve sandviç aldım. Sonra trene bindim. Okumaya başlamamak için direndim. Biraz kafamda evirip çevirmek iyi olurdu. Kendimi engelledim. Daha doğrusu engelleyebildim. Tren hareket edinceye kadar okumaya başlamayacaktım. Başlamadım da.

“Bunlar senin bir yerlerine kaydolmuştur; etki bırakmıştır; iz bırakmıştır.”

Bırakmış mı? Daha önce hiç düşünmediğimden, bırakıp bırakmadığını fark etmemiştim ki! Ama bu süreçte annemin nefreti nedeniyle beraber olmak istememesi anlaşılıyordu da babam neden ortada yoktu örneğin? O konuda anneannem hiçbir şey yazmamıştı. Ya da henüz yazmamıştı.

“Ama bilmelisin ki, beni bir şey hep mutlu ediyordu; sen genlerinde kin halkası olmayan bir kız olarak bu dünyaya gelmiştin. İçinde kin ve nefret duyguları taşımaman, bu mektubu yazma konusunda beni cesaretlendirdi. Kurgunluklar, onarılabilir duygulardır. Ama diğerleri daha ağır yüklerdir. Ben genç kızlığının en heyheyli zamanlarında bile, senin gözlerinde kin ve nefret izi görmedim.

Benim İyi Kalpli Kızım,

Kanımca bendeki en önemli iz, başta, doğururken neyse de annenin seni içinden atma duygusundaki nefretini aşamamış olmasının neden olduğu izdir. Böylesi izler ruhumuza, bilinçaltımıza öyle çiziliyor ki, tedavi edilmesi hiç kolay olmuyor. Ruhumuzdaki bu izlerin çatlaklarından akan acı, duygularımızdaki düşüncelerimizdeki iğnelemeleriyle, kanamalara neden olur. Duygu tutulmaları, saçmalamalar, abuklamalar, tutarsızlıklar... Daha neler neler... Çatlaklar zamanında doldurulamazsa, dengesizlikler çıkar ortaya.

Bu nedenle kendi içine döndüğünde, bu genç yaşında kendini gözden geçirdiğinde, böyle izleri içinde duyumsuyor, dışarı vuramıyorsan, uzmanlık desteği de içinde olmak üzere, gerekenleri yaşamının bu eşliğinde yapmanı öneririm. Geri döndüğünde seninle bunları açık açık konuşmak da isterim.

Sonuçta sen hiçbir zaman sevgisiz büyümedin, ilgisiz de. Ama ilgi eksikliğinin besleyemediği ruhsal hücrelerin, zaman zaman seni kendi içlerine çektiklerinde, hep gerilere baktım. Oralarda aradım mızrak darbelerini. Yanlış mı düşünüyorum? Galiba bu duygu boşlukları, yaşamın doğal akışının kesintiye uğradığı, dışarıdan bakınca anlaşılamayan, belki senin açından yanıtı kolay olan, ama yaşam kaliteni olumsuz etkileyen kozmik deliklerdi.

Çok mu yorarlar seni? Kim bilir... Ayrıca kim bu kadar mükemmel ki bu evrende?

Ama kendi yaşam ve eğitici deneyimlerimle yaptığım gözlemleri paylaşıyorum seninle. Bazı boşlukları daha az acı çekerek kapatabilesin diye. Ve bu boşlukların olası nedenlerine de belki ilk kez bu kadar doğrudan değiniyorum.

Şimdi geleyim işin özüne.

Bambaşka amaçla çıktığın bu yolculuğun belki daha başında, damdan düşer gibi tadını kaçırmak istemeyeceğimi bilirsin. Ama yaşamda en büyük sorunlar; mutsuzluklar; sıkıntılar; söylenmeyenlerden, konuşulmayanlardan, sözü edilmeyenlerden kaynaklanıyor. Bazen söylemenin kıldığı, döktüğü olur. Ama onu toparlayacak olan yine sözlerdir.

Annemi affet!

Bu kadar kesin söylüyorum. Sana bugüne kadar böyle bir ifadede bulunmadığımı anımsayacaksın.

O, seni anlamak istemedi. Sen, O'nu anlamaya çalış!

O, seni içinden atmak istedi. Sense O'nu içine sokmak için çabala!

O, senden hep uzak durdu. Sense O'na yakınlaş!

Bunları yaparken O'na kız, bağır, öfkelen.

Hakkındır.

Ama ondan asla nefret etme. Çünkü O senin annen... Unutma ki, elleri değmemiş olsa da annenin seni içinden atana kadar taşıdığı umudun ruhu değdi yüreğine...

Sen Viyana'ya ulaşınca bir sesini duyduktan sonra, uzun zamandır bir arkadaşımın sözünü ettiği bir pansiyona gideceğim. Nerede biliyor musun? Kaz Dağları'nda... Hep merak ederdin. Memnun kalırsam, döndüğünde birlikte de gideriz. İşin güzeli dış dünyayla bağın koptuğu, cep telefonunun çekmediği yermiş. Seninle beraberliğimden yorulmuş da yorgunluk çıkarmaya gidiyormuşum gibi anlama lütfen. Ne de olsa her yaşta insanın kendisini dinlemeye gereksinmesi var.

Bu aralıktta bir şeye gereksinmen olursa, ablaların veya annen üzerinden erişebilirsin bana.

Canımın Parçası Güzel Kızım,

Bütün bu yazdıklarımı, söylemeye çalıştığım şeyi bir kez daha söylersem, şunun için yazdım:

Annen, senin doğumundan bir anlam üretmemiş olsa da sen annenin varlığından bir anlam üretmelisin artık. Çünkü o senin annen, ben anneannenim...

Seni hep sevdim...

Seni hep seveceğim.

Biliyorum, tren hareket ettiğinde seni özlemeye başlayacağım.

Seni özlemler bekleyeceğim.

Benim Güzel Miniğim...

Anneannen..."

Başımı kaldırdığım zamanı anımsamıyorum. Her tarafın, mektubun son sayfasının, yerlerin gözyaşlarıyla ıslandığını fark ettim. Nasıl ağladım? Onu da anımsamıyorum. Hıçkırarak mı? Sessiz sedasız mı? Gözyaşlarımın bir kısmını yüreğime akıtarak mı? Bilmiyorum. Bilmiyorum.

Kalktım. Kompartımanın camını azıcık indirdim. Hava kararmak üzereydi artık. Temiz havayı yüzüme vurdurdum. Biraz raylardan gelen sesleri dinledim. Hep hınçla bir şeyleri ezerken çıkarılan sesleri.

İlk istasyonda inip telefon etmeyi düşündüysem de vazgeçtim.

Anneannem, bunları benim bazı şeyleri düşünmem için yazmıştı. Benden neleri düşünmemi istiyordu? Öncelikle bunları düşünmeliydim.

Ama karnımın acıktığını fark edip, restoran vagonuna doğru yürümeye başladım.

Üç ay öylesine çabuk geçti ki... Viyana'ya doyamadım. Ama içimde kabaran bir özlem duygusu, "Sonra yine gelirsin buraya," diyerek hep beni İstanbul'a itti.

Anneannemin verdiği kitabı, acele etmeden, on beş güne yayarak okudum. Bir Cumhuriyet öğretmeni olarak, bana aklımın erdiği son on yıllık dönemde akıl verdiğini anımsamıyorum. Ama öğretmenliğini yapmıştı işte... Bazı yerlerinde de ilk kez yönlendirme yapıyordu, nezaket içeren buyurganlıkla. Kitabı bitirdiğimde, neden bana bu kitabı özellikle verdiğini daha iyi kavradım.

Dönüşü trenle yapmadım. Bir an önce İstanbul'a dönmek istiyordum. Bir de son on beş günde anneannemle doğrudan iletişim kuramaz olmuştum. Çok meraktaydım.

Havaalanında beni annem karşıladı. Bu, içime kuşku düşürdü. Beni uğurlamaya gelmeyen annem, karşılamaya gelmişti. Ona kollarımı açıp koşamadım... Aslında duygularım "Koş, üzerine atla," diyordu; ama bir diğer bölümde açılan kapıdan çatık kaşlarıyla bakan kırgın ben ise, "Fren," diyordu. O zaman denge... Omuzlarından kavrayıp öptüm. Ama bu kez o hamle yaptı ve sarıldı bana. Ben de ellerimi sırtının üzerinde kenetlemeye çalıştım. Ama yine fren... Kenara düşen ellerimi sonra zorla da olsa kaldırdım, sırtını sıvazladım hafiften, fazla uzatmadan. Ama sıkmadım. Utangaç bir yeni başlangıç olmuştu.

Oysa gelirken daha coşkulu bir başlangıcı düşlemiştim. Kendimi buna hazırlamıştım da. Ama demek ki kolay olmuyor sıçramalar. Fakat bu hiç olmazsa bir başlangıç olabilir miydi ve geliştirilebilir miydi? Kim bilir? Hele hele o an bilebilir miydim ki?

Anneannemi sordum. "Hastanede," der demez, annemi arkada bırakıp, galiba valizimi de bıraktım, koşarken, "Hangi hastanede?" diye bağırdım. Yarım yamalak duydum hastanenin adını. Hemen bir taksiye atladım.

Odasına nefes nefese girdiğimde baygındı. Meğer hemşireler bana baygın olduğunu söylemişler, ama duymamışım. Ellerini tuttum. Yanaklarını okşadım. Saçlarını parmaklarımın arasında gezdirdim. Nafile. Hiç tepki vermedi. Yüzünde hiç hareket olmadı. Açmasından vazgeçtim, gözlerini aralaysaydı da bir bakışsaydık, kesin kalkardı ayağa. Olmadı.

Ömrünün son on beş günü başından hiç ayrılmadım, tuvalete gitmek dışında. Anneannem bir kelime etmese de ben onunla hep konuştum. Viyana'yı anlattım. Viyana çok güzeldi. Gittiğim dinletileri anlattım, o büyülediğim salonları. Gittiğim kafeleri, barları saydım bir bir... Hele hele Figlmüller'de yediğim şnitzelden söz ettim, ballandıra ballandıra. Belki gözlerini açar da "Beni de götür," der diye. Belki içindeki bir noktaya dokunurum diye, Kahlenberg'i, Viyana kuşatmasını, yenilgiyi anlattım, Schönbrunn Sarayı'nı...Sıfır tepki. Giderken bana verdiği kitabın altını çizdiğim bölümlerini okuyup, düşüncelerimi açıkladım. Bazı sorular sordum. Yanıt versin diye bekledim. Kitap için kendisine çok çok teşekkür ettim.

Bembeyaz çarşafların, nevresimlerin arasında, onlarla uyumlu beyazlamış saçlarını taradım her sabah. Melekleri kıskandıran yüzünü sildim. Arada bir makyaj yaptım. Dudaklarına kendi rujumdan sürdüğüm bile oldu. Belki kalkıp aynaya bakar ve "Hınzır küçüğüm benim!" diye sevgiyle homurdanır umuduyla.

Her gün annem de geldi. Onunla sohbetlerimiz oldu, bekleşmelerimiz sırasında. Kesikli çizgiler gibi. Sonunun nereye varacağı belli olmayan. Bazen neden başladığı da belirsiz olan sohbetler. Olamadığından mı bilmiyorum, ben de o da olması gereken başlangıç cümlesini bir türlü kuramadık. Ama yine de bazı günler aramızdaki duvarın inceldiğini duyumsadım. Ablalarım uygun olduklarında uğradılar. Öylesine. Uzaktan bir tanıdıklarını ziyaret eder gibi. Bir akşam kalmayı önermediler hiç. Benim yerimde onlar olsalardı, ben farklı mı davranırdım? Bilmiyorum. Babam galiba bir iki akşam uğradı.

Bir gün yatakta melek oluverdi anne anneciğim. Üzerine kapaklandığımda akan gözyaşlarım sırlıslam etmişti bembeyaz giysilerini. Nice sonra o iyi kalpli hemşirelerden biri omuzlarımdan yakalayıp kaldırdı ve beni koltuğa oturttu. "Sakinleştirici isteyip

istemediğimi” sordu. Niye isteyeydim ki? Başta kalbim olmak üzere, her tarafım acısın, ben de onu duyayım, istiyordum. Gözlerimin önünde üzerine yattığı çarşafı iki hemşire baş ve ayakuçlarından tutup hasta aracına koydular ve götürdüler onu. Son görüşümdü. Benden sonsuza dek uzaklaşmasıydı. Oturduğum yerden baktım. Yalnızca arabanın tekerlek lastiklerinin sürtünme seslerini duyuyordum. Gözlerim çoktan kefenlenmiş Annişimin üstünde. Odanın kapısından çıkarılıncaya kadar gözlerimi ayırmadım. Bir yüzyıl sürdü bu.

İşte yapayalnız kalmıştım.

Defnedilmesinden sonra bir hafta evden dışarı çıkmadım. Anneannemden geriye kalan tek maddi şey, kokusuydu. Camları hiç açmadan, köşe bucak onun kokusunu tükettim. Çarşaflarına sarıldım. Gardırobunun içine girip, kapısını kapattım. Ciğerlerimi patlatırcasına içime çektim kokusunu. Burnum uzadı. Ama ne çare, ölenle ölmüyordu. Yaşama geri dönmeliydim. Bıraktığım yerden, ama bu kez yalnız.

Sanırım on gün sonraydı. Bir arkadaşım la buluşmaya karar verdik. Annesiyle birlikte yaşıyordu. Önce sıradan hâl hatır sorduk. O, anneannemin vefatı nedeniyle duyduğu üzüntülerini dile getirdi. Konuşuyorduk. Oradan buradan. Ben de kafamı dağıtmaya çalışıyordum. Zaten bunun için çıkmıştım dışarıya. Arkadaşım sohbetin bir yerinde annesiyle ilişkisine, yaşadığı sıkıntılara girdi. Sonra birden, damdan düşer gibi, “Annemin beni doğurmaktan başka ne yararı oldu ki?” dedi. Öfkeliydi. Sesini yükselterek, elini kolunu sallayarak sürdürdü yakınmalarını. Yenilir yutulur şeyler değildi duyduklarım. Arkadaşım bütün beden dilini kullanarak, güvendiği bir arkadaşına anlatma rahatlığıyla argonun sınırlarını zorluyor, içini döküyordu. O tümceyi duyduktan sonra, ben onun anlattıklarının ya yarısını duydum ya da pek azını. Duyduklarım neler, onları da anımsamıyorum ya... Çünkü gözlerim arkadaşımın üzerinde olsa da kulaklarım masayı terk etmişti çoktan.

O masadan olabildiğince hızlı biçimde kalkmak, arkadaşım dan uzaklaşmak istedim. Onunla vedalaştıktan sonra da dışarıya çıkmışlığım dan duyduğum pişmanlıkla, sokaklardan kaçarak eve yöneldim. Anahtarı evin kapısına güç bela sokabildim. Titriyordum. Eve

girince salondaki kanepeye yığıldım kaldım. Bir süre hiç hareket etmedim. Galiba bir iki kere kalkmayı istedim. Ama bedenen felç olmuştum. Yalnızca bedenen değil, düşünsel olarak da... Hiçbir şey düşünemiyordum. Düşünemedim.

Nice sonra anneannemin verdiği kitap aklıma geldi. Kitabı elime aldım. Okuyacak durumda değildim. Ama sayfaları gelişigüzel karıştırmaya başladım. Bir iskambil destesiyle oynar gibi. Bazen durdum. Kenarına işaret koyduğum birkaç cümleyi yeniden okudum. Sonra kucağıma bırakıp düşünmeye başladım. Bu kitabı tam da şimdi bir kez daha okumalıyım. Şimdi derken, o an olmasa da, o günler... En çok da “Annemin beni doğurmaktan başka ne yararı oldu ki?” sorusunun yanıtını aramak için. Bu kitapta var mıydı, anımsamıyordum. Ama belki bir esinlenme noktası bulabilirdim, daha önce gözden kaçırdığım. Bu sorunun yanıtı benim için ön plana çıkmıştı.

Bir anne çocuğu için ne yapmalıydı? Ne yapmazsa anne olmazdı?

Sorular basitti. Ama yanıtlarını bulmak herhalde o kadar kolay olmayacaktı.

“Annemin beni doğurmaktan başka ne yararı oldu ki?” Arkadaşımın bu sorusu bana batmıştı. Bir yerimi kanatmıştı. Sızlıyordu orası, o günden beri. Kendi yaşamıma baktığımda, “Tam da beni anlatıyor,” denebilecekken, aslına bakınca bu soru bana dokunmuştu. Ağır gelmişti. Bu ağırlık altında düşünmeye başlamıştım. Daha doğrusu yanıtı aramaya koyulmuştum. Kendimi bir cendereye sokmuyordum. “İlle de yanıt bulacağım” diye bir histeri içinde de değildim. Ama artık o soruyla birlikte yaşamaya başlamıştım. İçime yerleşmiş, ruhumun bir parçasına dönüşmüştü. Soğuk bir soru gibi görünse de içimi ısıtmıyor değildi. Kurulu düzenimin, yaşamımın aralarına sızıyor, varlığını anımsatıyordu. “Bensiz yaşayamazsın!” dercesine içine çekiyor, “Kurtuluş, bulacağın yanıtta!” dercesine inatlaşıyordu. Gündelik yaşamımda unuttuğum bir zamanda beynimden çıkıyordu ortaya, aklımdan. Orayı da rahat bırakmıyordu. Neredeyse yalnızlığı unutacaktım. Masamın diğer kişisi gibi eşlik ediyordu kahve içmelerime. Sinema izlerken eteklerimi çekiştiriyordu, “Ben de buradayım,” diye. Hatta beni zorluyordu aramaya, düşünmeye. Emrediyordu, “Dur” diyordu; “Dur ve düşün!”

Neyi düşünecektim ki? Annemin sıcaklığından yoksun yaşadığım yıllarda bir boşluğum yoktu benim. Çünkü ak saçlı bilgemle birlikte dolu dolu yaşıyorduk. Bir boşluk olmadığını, doldurulması gereken bir hacmin bulunmadığını düşünüyordum.

İlk kez anneannemin öldüğü günün akşamı uzun kalmıştım annemle. Herkes gitmiş, o kalmıştı evde benimle. Salondaki çift kişilik koltukta uyumuştuk. Ben o geceyi uykusuz geçirdiğimden ara sıra gidip bakmıştım ona, anneme. Üstüne bir şeyler örtmüştüm, bende kalan bir arkadaşımın üstünü örter gibi. Ama yüzüne ilk kez bu kadar yakından ve bu kadar uzun bakmıştım. İlk dikkatimi çeken, uyuyan bir insanın yüzündeki hüznüdü.

Bunu o ana kadar hiç düşünmemiştim. O hüznü fark edene kadar. Sanki bir varlığını yitiren tek kişi benmişim gibi davranıyordum. Oysa o da annesini yitirmişti. Hastaneden çıktığımdan bu ana kadar hiç öyle bakmamıştım duruma. Sanki teselli edilmesi, yalnız bırakılmaması gereken tek kişi bendim. Ama şimdi o hüznün bana başka şeyler söylüyordu. Ya da hüznün bir kısmı diyelim. Bunu derken yine karşılaştırma yapıyordum. Benim hüznüm, onun hüznünden fazla, diye. Bu da bencillikti aslında. Ama ne olursa olsun, ona daha önce hiç bu kadar yakın olmadığımın, yüzündeki derin hüznü tam olarak okuyamıyordum. Onun annesiyle ilişkisi neydi bilmiyordum ki! Ama ben annemle olmayan ilişkiyi biliyordum.

Ben o akşamlar bu sorulara yanıt bulacak durumda zaten değildim. Ama bu kadar yakınlamışken, ben annemin yüzüne her fırsatta baktım. Yüzünü görmeye çalıştım. Makyajlıyken görülemeyen, uyurken örtülemeyen çizgileri. Kapanan gözlerinden kulaklarına doğru devam eden çizgileri. Alnında sıra dağlar gibi dizilen çizgileri. Bunlara bir anlam yüklemeye de çalışmadım. Yalnızca görmeye çalıştım. Gördüğüm tek şey ise hüznün ağırlığıydı ve yüz, bu ağırlığı taşıyamadığını haykırıyordu.

İlk günün akşamı sabaha doğru yatağında sızmışım. Öğleye doğru kalktığımda kahvaltı hazır bekliyordu. “Günaydın!” dedi. Bunu söylerken yüzünü hafifçe gevşetmiş olsa da tebessüme dönüşmemişti. Ben ne diyeceğimi şaşırardım. Annemden ilk kez duyduğum bir sözcüktü. Ama sanki bir ılıkılık vardı sesinde. Ben öyle algılamaya zorladığımdan

değil, objektif olarak söylüyorum. “Çayı demlemiştim. Ama çok bekledi. Seni uyandırmak da istemedim. İstersen yeniden demleyeyim.” Yine kalakaldım. “Yok, gerek yok” dedim, belli belirsiz bir sesle. Ama dün bu yana, hiçbir cümleme “anne” sözcüğünü eklememişim. Doğal olarak olmuyordu. Çıkıvermiyordu o sözcük dudaklarımın arasından. Çocukluğumda kolayca söyleyiverdiğim “anne” sözcüğünü, aklımın erdiğinden bu yana unutmuş gibiydim. O zamandan bu yana da cümlelerim annesiz kuruluyordu. “Sen” diyordum, “siz” diyordum. Şimdi de o sözcüğü cümlelerime monte etmeye çalışmak sırtırdı. Bilmiyorum, ama tahmin ediyorum. Keşke aynanın karşısında deneseydim. Dudaklarım nasıl hareket ediyor acaba söylerken? Ya da “Anne” deyip cep telefonuma kaydetseydim. Tonlamayı, kırgınlığı, sitemi duyar mıydım acaba?

Böyle başladı yeni süreç. Bir hafta yanımda kaldı o, yani annem. Çok konuşmadan, daha doğrusu sohbet etmeden geçti günler. Dedim ya, kesikli çizgi gibi. Gündüzleri gelip gidenler arasında zaten olmazdı. Akşamları ise ben hep odama ya da anneannemin odasına çekildim. Onu salonda yalnız bıraktım. Bu süre içinde anneannemin hiçbir şeyine dokunulmadı. Yalnızca mutfak, salon ve banyo aktif kullanıldı.

Baş başa kaldığımız zamanlarda annemin bazı çabaları, evde kalması da dahil, bana önce günah çıkarma olarak göründü. Bir eziklik hissetmedim değil. Öyle miydi? Sormadım hiç. Neyi soracaktım ki? Ya da nasıl soracaktım? Nasıl sorulurdu?

Şimdi tüm bunların ardından duyduğum o soru geri götürüyor beni. Bir şey arama mı, bir yanıt bulma mı? Bir açıklama gereksinimi mi?

Aslına bakılırsa, önce içimde bunu isteyip istemediğimi çözmem gerekiyordu. Bunu isteyip istemediğimi tam olarak bilmiyordum çünkü. Bu, açıklığa kavuşursa, belki ya bu süreci kendi durumuna bırakacaktım. Bugüne kadar nasıl yaşandıysa öyle yaşanılacaktı gelecek. Nereye varırsa oraya varacaktı. Ya da bu soruyu çözüme kavuşturup, çengelin askısından kurtulacaktım.

İyi duygularla düşünme sürecim ise hep kesintilere uğruyordu. Bir fragman gibi araya giren kısa süreli bir görüntü. Belli belirsiz bir yüz. Dokuz ay on günün ardından yaşanan sancılardan doğumla kurtulma, doğandan ise ebediyen kurtulma sahnesi... Kendini gösterip, aradan

çekiliyordu. Bir taş gibi fırlatılıp atılışım... O taşın anneannem tarafından havada yakalanışı... Bu havada kalış zor geliyordu bana. Ya hiç tutulmayıp, bir top gibi yerle boşluk arasında halen sekiyor olsaydım... O zaman iyi duygularım da dağılıp gidiyordu.

Bakışlarımın karardığı, renklenemediği anlarım az olmasa da günlerimin dolu olduğu dönemlerde oluşmayan arayışlarım, bu boşluk sürecinde beni bir bıçak sırtına sürüklememeliydi. Galiba bir konuda esnektim. Katılaşmamıştım, ruhsuzlaşmamıştım. Bu süreçte belki de kaçınmam gereken en temel noktalardan birisi, annemi, benim açımdan, müebbet annesizliğe mahkûm etmemekti. O nedenle “Annemin beni doğurmaktan başka ne yararı oldu ki?” sorusu, önüme ışık tutacaktı. “Daha çok şeyler yapabiliirdi kuşkusuz. Ama en temel olanı yapmış ve beni doğurmuştu,” çünkü. Bu geçiyordu aklımdan. Her şeyin geçtiği gibi. Ama bunu hemencecik içselleştiremiyordum. Aklıma düştüğü yerde kalamıyordu bu. Bazen uçup gidiyordu. Ama daha sakin olduğum zamanlarda olaya böyle bakarak, sonrasını anlamaya çalışmanın daha anlamlı olacağını söylüyordum kendi kendime. Koşulluyor muydum? Doğruluğuna inandırmaya mı çalışıyordum? Aslına bakılırsa, ikisinden de emin değildim. O nedenle, bugüne kadar yapmadığım bir şeyi asla yapmamalıydım. Yani annemi peşin ve tek yanlı olarak mahkûm etmemeliydim.

Günlerimi aldı bu gelip gitmeler. Bir yere vardırımadan, ortada bırakamazdım. Ben bıraksam, o peşimden gelecekti.

Bu düşünmelerim sırasında, hep onu suçlu bulduğumu ve bu yargımı da geri dönüşsüz biçimde pekiştirdiğimi fark ettim. Suçlu oydu, tamamdı, bunda en küçük bir tereddüdüm yoktu. Ama bir gün kendi bencilliğimi unuttuğum bir anda olsa gerek, başka bir soru çıkıverdi ortaya; o bu suçu neden işlemişti? Hiç sormamıştım bu soruyu. Hiç aklıma gelmemişti. Soru kendini sordurunca, bir sarsıntı geçirdim. Kendi haklılığımı bir kenara bırakıp, bir de bu açıdan bakınca arayışın rengi değişiveriyordu.

Neden beni doğurup, ardından fırlatıp atmıştı? Neden benden kurtulmak istemişti?

Anneannemin mektubunda bu konuda, kendisini de pek ikna etmeyen bir gerekçe vardı. Bu gerekçeye göre, annem üçüncü çocuğu istememişti. Yani ben, istenmeye istenmeye dünyaya gelmiştim. Üstelik annem, beni

dünyaya getirir getirmez benden kurtulmak da istemişti... Ama anneannemin bunu inandırıcı bulmuyor olması benim için daha değerliydi. Bundan dolayı gerçek “neden” ortada kalıyordu. Açıklanması gereken bir durumdu bu. Üzerine gitmek istiyor muydum? Şimdiye kadar istememiştim. Dedim ya aklıma bile gelmemişti. Böyle bir pencere yoktu ki odalarımda. Ama şimdi bunu düşünmeye başladığıma göre, buna kayıtsız kalamazdım.

Kalamazdım, ama bunun için annemle sohbet edebilir noktaya gelmem gerekiyordu. Bana gerçeği anlatacağı, açılacağı kadar yaklaşmalıydık birbirimize. Bu kadar uzaktan olmazdı bu. Bunun bağırarak değil, bir fısıltıyla anlatılacağı bir uzaklık olmalıydı aramızda. Aramızdaki ilişkinin, zorunlu, şekli ve hatta resmi bir ilişki oluşu nedeniyle uzaklık, yirmi metrelik bir çelik şerit metre kadardı yaklaşık. Bunun metre metre kısaltılması gerekiyordu. Bu uzaklık aramızda olduğu sürece, “Neden yaptığımı” anlatsa da duyamayacaktım çünkü.

Kendimce denemeler yapmaya karar verdim. Yakınlaşma denemeleri. Alacağım geri dönüşlere göre aradaki uzaklığı azaltacaktım. Neler yapabiliirdim? Hani çok fazla da yumuşamak istemiyordum. Böyle hemen teslim olmuş olamazdım. Birden koluna girip, çocukluğumdaki gibi “Anneciğim” diyemezdim. Ona bunu hissettirmeden, uzaklığı küçültecek olaylar düşünmeye başladım.

Onun geldiği bir gün dışarı çıkacaktım. Üzerime giyeceğim elbise konusunda karar vermiştim aslında. Ama yine de ona sormak istedim. Önce sorular sordu. “Nasıl bir ortam, kimler?” Sonra izin isteyerek gardırobuma baktı. Ardından denemeler başladı. Ne kadar sürdü denemeler bilmiyorum. Sonuçta o elbiseyi değil, başka bir elbiseyi giymiş olarak evden çıktım.

Sokağa çıktığımda üzerimde bir uçarılık oluşmuştu sanki. Bu ilk denemenin böyle sonuçlanması... Ne bileyim? Hoşuma gitmişti galiba.

Ama sonrakilerin hepsi böyle olmadı. Çünkü yalnızlıklarımda peşimi bırakmayan o duygu öne çıkıyordu; terk edilmişlik duygusu. “Bu yakınlaşma o kadar kolay değil,” diyordu bana. Kötücül bir ruh gibi dikiliyordu karşıma. İşimi zorlaştıracaktı. Belli olmuştu. Onun üstesinden gelemediğim sürece, mesafe kısalmayacaktı. İki ileri bir geri devam edecekti diyaloglarımız.

İşin ilginç, bu yaşadıklarım, bir anda birçok dengemin bozulmuş olması beni rahatsız etmiyordu. Canımın çok sıkıldığı anlar yaşıyordum. Ama vazgeçmiyordum da. İçimde bu süreci yaşama arzusu vardı. Yaşadıkça fark ediyordum ki, geçmişin bu kadar önüme çıkacağını daha önce hiç düşünmemişim. Çünkü “geçmiş” diye bir derdim yoktu o zamanlar. Ama ruhumun derinliklerini kabartan dalgalar bazı şeyleri su yüzeyine çıkarınca... Varmış meğer. Bunlarla karşılaşınca ve o kötücül ruh ikide bir önüme çıktıkça ilerlemek kolay olmuyordu elbet. Ayaklarıma pranga vurup durduruyordu beni kimi zaman.

Bunları yaşamaya başlayınca, o doğal, mutlu, uçarı yaşamım değişivermişti. Bütün renkleri pembe olan bir yaşamım vardı. Meğer sanalmış o yaşam. Bunu bana söyleyen de olmamıştı, uyarıcı da. Pembelerin içinde bu yeni kararlar çok sırtıvermişti. Göze batmaya başlamışlardı. İçimin bembeyaz olduğunu sanan ben, bu siyahları görmeye başlayınca önce ürkmüştüm. Hemen inanmak istemesem de bana ait olduklarına ikna olunca, hatta telaşlanmışım. Oysa bunun ne yararı vardı ki? Hangi telaşım hangi sorunumu çözmüştü bugüne kadar? Sorun çözerken ne yapmak gerekiyorsa onu yapmalıydım.

Gündelik yaşamımı, öğrenciliğimi, rutinlerimi sürdürsem de onlar biraz geri plana itilmişlerdi. Şimdi geçmişimle geleceğimi barıştırmam mı, yoksa geçmişi olduğu yerde çakılı bırakmam mı gerekiyordu? Bunun kararı önümde gidiyordu, nerede olsam. Kanımca içimdeki bir ses beni uyarıyordu. “Kanımca” diyorum, çünkü bu sesi bazen duyar gibi oluyordum, bazen duyumsar gibi... Eğer geçmişi geçmişte bırakmam gerekiyorsa, annemle ilişkiye annelik noktasında başlamamalıydım. Onu insan olarak tanımadan, anne olarak yargılayamazdım.

Bu, öykümü okuyanlara benim yaşımdaki bir kıza yakıştırılamayacak, çok olgun bir düşünce gibi gelebilir. Ama ben, böyle yaşadım. Bunu bir yerden okuyarak öğrenmedim. Bana felsefeye meraklı bir öğretmenim öğretmişti. Bir gün baş başa sohbetimizde, “Bütün olasılıkları masaya yığ, sonra onları ayıklamaya başla,” demişti, “Bir sorundan çıkış nasıl bulunur?” sorum üzerine. Dediğini uyguladım. Masada üç seçenek günlerce kaldı.

Bir sabah kalktığımda, ikisini elimle kaydırarak çöpe atıverdim. Bu, yani onu anne olarak görmeye çalışmadan önce, bir insan gibi görmeye

çalışma seçeneği kaldı masada. Masada kalması belki kolaydı da uygulaması...

“Bu insan, beni doğurduğu gün terk etti!” dememeyi öğretmeliydim kendime, öncelikle. Tanrım! Yeni bir çatışmalı süreç başlamıştı içimde. Kimsenin ne yaşadığını bilmediği, kimseyle paylaşmadığım bir süreç. Kararları kendi kendime verdiğim ve kendi kendime uygulamak zorunda olduğum sıkıntılı günler. Böyle zamanlarda anneannemin yanımda olmasını o kadar çok istedim ki!

Yeni bir insanla tanışıyormuş gibi davranmayı deneyebilir miydim? Yeni bir insanı tanıyormuş gibi... Yaşamımda yeni bir ilişki... Belki böyle başlayarak anne olamama noktasına daha doğru gelebilir miydik?

Yağmur başladı bu satırlar aklımdan geçerken. Penceremden uzansam dokunacağım ağacın dallarında kumrular ve serçeler her zamanki yerlerini almışlar. Bahar henüz ağacın özsuynunu kaynatamadığı için, dallar kıştan kalma bir soyulmuşluk içindeler. Yağmur hafif rüzgârla savrulurak yağıyor. Bedenlerini iyice küçültmüş olan kuşların tüylerinin üzerinden süzülüyor yağmur damlaları, toprağa düşüyor, tıp tıp... Ayaklarıyla (belki de aynı zamanda kollarıyla) sarıldıkları dallar sallandıkça, sallanıyorlar birlikte. Kuyruklarıyla kuruyorlar dengelerini. Bazen küçücük gagalarıyla bedenlerinin kaşınan yerlerini gagalıyorlar. Ama genelde boyunları bedenleriyle birleşik durumda. Birleşik değil. Boyunlarını içlerine çekmiş durumdalar. Serinlikten titreseler de dışarıya yansımıyor bu. Ben hissediyorum. Onlarla birlikte sallıyorum. İşin kötüsü benim kuyruğum yok. Yağmurdan yana bir dertleri yok gibi sanki. Terk dert, ağacın yakınına bir insanın uğraması olsa gerek. Güvensizlik. Yağmur yağarken kedilerin gelememesinden de mutlu olmalılar. Güvenlik.

Kuşlar, yağmur yağsa da dursa da kanatlanıp uçacaklar. Apartmanın camlarından atılan yenmemiş ekmeğin dilimlerini gagalayıp kopardıkları parçalarla günlük öğünlerini tamamlayıp sağa sola gidecekler. Ağaç orda duracak. Onlar döndüklerinde belki ağaca fısıldayacaklar gezip gördüklerini. Ağaç kıskanacak mı bilinmez. Kuşları değil, ama belki yandaki ağacı kıskanabilir. Demek ki onun kanı erken kaynadı. Erik ağacı olmalı. Çiçekleri açtı şimdiden. Utangaç bir gelin gibi duruyor diğer çıplak ağaçların arasında. Yeni yetme yapraklarının yeşili

beyazlarla doyumsuz bir ziyafet sunuyor. Kime mi? Görene. Kuşlar nedense ona gitmiyorlar.

Günlük turlarını atan birkaç tanesi gelip çıplak dallara kondu yine. Geldiklerini gören ağaç kollarını açmıştı çoktan. Ağacın kolları kuşlara hep açık. Ne güzel. Kolların kapanıp hiç açılmaması ya da hiç açılmamış olması durumlarında zor olsa gerek yaşam. Sarmalama, sarıverme olmadan, yaşayan bir beden nasıl duyumsar insan sıcaklığını?

O gün. Kuşlara bakarak geçti. Ama kuşlar daha sonra ne zaman baksam dallardaydı. Bir iki kere bakmıştım gerçi. İçine nelerin sığmadığı o hafta, geçti. Sonraki hafta mı? O da. Onun da içi boş kalmamıştı, dolduramayan şeylerle. Yeni bir ay geliverdi. O da bitiverdi, günleri sayacak zamanım olmadan. Karanlık, sabahların; akşam, gecelerin peşinden kovaladı, durdu. Yapraklardan görünmez oldu kuşlar. Yağmur yapraklardan süzüldü toprağa, tıp tıp düştü, parçalandı. Sıcaklar başladı. Nemli havalar. “Dün akşam dolunaydı” dedi bir arkadaşım. Hiç farkında olmamıştım. Sonra kaç kez dolunay oldu, bazılarına denk geldiğim. Bahar yağmurları yaza doğru yağdı. Bir yağdı, bir yağdı! Yollar taşı. Sonra hiç yağmadı. Bazen atıştırdı. Ama ben hiç ıslandığımı anımsamıyorum. Oysa yağmur yağdığında ıslanmak için atardım kendimi sokağa. Camımın önüne gelen serçeleri unutmuşum meğer. Son gördüğümde zayıfladıklarını fark ettim. Hemen mutfağa koştum. Haberler değişip durdu TV’lerde, bazen baktığım. Aralarda o insanı arayışlarım vardı hep. Hemen yakınlaşmadan. Yapımdan mıdır nedir, temkinli davranıyordum sürekli. Okula kaç gün gittim? Kaç dersi astım? Ya da derslikte olsam da kaç dersi boş geçirdim? Kaç kere kantine uğradım? Uğradım mı ya da? Ama evimin yakınındaki parkta yalnız oturmalarımı anımsıyorum. O kadar severdim Japon süs kirazını. Yaprakları bile dallara sarılır, katmer katmer çiçeklerinin güzelliğini örtmemek için. Meğer dökmüş çiçeklerini çoktan. Hangi filmler var sinemalarda acaba? Haftada bir kere mutlaka giderdim oysa. Birkaç kez mağaza gezdik Gülsen Hanımla. Bu arada, onun, yani annemin adı Gülsen’dir. Bir kere de beni tüm aileyle buluşturdu. Kısa süren bir akşamdı. Bir gün camdan kedilerle konuşurken, görmüş ve duymuş, “Neden bir kedi edinmiyorsun?” dedi galiba. Kulaklarım öyle söylüyor. Mor bluzumun üstüne bir restoranda İskender kebabın yağını döktüm. Kuru temizlemeci çıkaramadı. Canım sıkıldı. Atmaya da kıyamadım.

Dolabımda duruyor. Nasıl bir yaşamsa bu? Koşturmaca mı, sürüklenme mi? Kaçan ne varsa? Anlamını anlamadığımız günleri, yaşamdan saydığımız zamanlar. Geçmiş hepsi. Geçmişler. Geride birbirinin üzerine birikmişler. Yığılmışlar, demek daha doğru. Bakarsan koca bir kütle yaşanmışlık var. Ayıklamaya kalksan, geriye kalansa...

Yılsonu sınavlarım boş geçti. Neyse yaz okulu diye bir fırsat vardı. Yaşamımda ilk kez aynı derslerimden ikinci kez sınava girecektim. Bu kez hata yapmamalıydım. O nedenle on beş gün eve kapanmıştım. O, yani annem arada bir gelip yemek yaptı bana. Son sınav günü de evdeydi. Eve girdiğimde, “Nasıl geçti?” demeden, hiç sormamıştı zaten, “Hadi” dedi, “Bu akşam dışarı çıkalım birlikte. Sınavların bitişini kutlayalım.” Hiç uzatmadan “Olur,” dedim. Bunu bana önerecek başka kimse de yoktu çevremde. “Nereye?”, “Nasıl bir yer istersin?” derken, akşam kendimizi Boğaz’da bulduk.

Beyaz şarap söyledik.

Deniz ürünü mezeler geldi.

Acelemiz yoktu.

Boğaz sakindi ve beni yatıştırmıştı, her zaman yaptığı gibi.

Neşeli olmaya çalışıyordu. Ama yüzünde, taa anneannemin ölümünden sonraki günlerden kalma hüznün bir maske gibi duruyordu. O zamanki maskeyi çıkarmıştı da altındaki hüznün müydü yoksa? O yüze bakıyordum. Artık gözlerine de bakabiliyordum. Yine o “neden”i, konuşmamızı başlatacak ilk cümleyi arıyorduk. Yanımızda getirmeyi unutmuş muyduk nedir? Masamıza yerleşememişti bir türlü. Bir saat kâh Boğaz’dan kâh İstanbul’dan, çok az anneannemden, hiç babamdan ve ablalarımından konuştuk.

“Biliyor musun?” dedi.

Dikkat kesildim ve yüzüne baktım. Ve göz göze geldik. Dört hüznünlü göz.

Hiçbir şey demedim.

“Nasıl başlayacağımı çok düşündüm. Nereden başlayacağımı. Nasıl bir sırada anlatacağımı. Ama hepsini unuttum. O nedenle dağıtırsam başla.”

Sustu. Boğaza baktı. Onun fark edilmeyen akıntısından medet umar gibiydi. “Hadi boğazımı ıslatayım da başlayayım,” dedi ve kadehini kaldırdı. Bir başlama gongu gibi kafaya vurmayan, yüreğe dokunan bir ince ses çıktı kadehlerin temasından.

“Çocukluğuma kadar gidip, anlatımı içinden çıkılmaz duruma getirmek istemiyorum. Ama güzel bir genç kızdım. Şimdi fark edilmese de.”

Benden itiraz etmemi mi bekledi yoksa? “Hayır canım, bugün de güzelsin” dememi. Yüzünde gülüşe dönüşmeyen bir tebessüm. Acılara belenmiş. Söylemeli miydim yoksa bunu? Ama o noktayı koymadan, konuşmak istemiyordum. İyi bir dinleyici olmaya kararlıyım bu akşam.

“Bir evin bir çocuğu. El bebek gül bebek büyütülmüş. Liseyi, erkeklerin gözleri üzerimde bitirdim. Bir çift gözü ayrı tutuyorum. Sonra istediğim bölüm olmasa da üniversiteyi kazandım. İşletme bölümüne girdim. Üniversite sırasında o çift göz beni yalnız bırakmadı. Galiba seviyordum onu. Âşık olmak duygusu bana uzak olsa da sevmek duygusuna yabancı değildim. Fakat üniversite ikinci sınıftan sonra, incir ağacından mı düştüm, nedir, derslerime asılmaya başlamıştım. Kuşkusuz düşmeyle ilgisi yok. Liseden bir kız arkadaşım, Çılgın Bediş’in Banu’su gibi bir kızdı, tıbbi kazanmıştı. Sanırım ona sinir olmuşum. Dürüst olmak gerekirse, onu kıskanmıştım. Onun itkisi büyük olmuştu bende. Neyse. İyi bir öğrenci olmuşum. İçimde o ana kadar fark etmediğim bir duygu kendini öne çıkardı; hırs... Başarılı olmak istiyordum. Bu, sana belki şaşırtıcı gelecek. Yani o hoppalıktan, öğrenciliğe geçiş... Bu geçişi çok daha önceleri yapmış olmam gerekirken, itkinin ortaya çıkışı bu zamana kadar beklemişti. İyi bir dereceyle mezun oldum üniversiteden. Bu arada o çift gözle de ilişkim soğumuştum. Daha doğrusu onu kendimden uzaklaştırmıştım. Bir bankaya girdim. Girerken hayalim yükselmekti. O nedenle kendimi işe verdim. Bankacılık, bilirsin zor iştir. Hep dikkatli olmak zorundasın. Bir hata pahalıya mal olabilir. Bazen gecelere kadar çalışırsın vs.”

Durdu.

“Uzatma,” diyeceksin. “Söz, uzatmayacağım.”

Arada bir ikimiz de kadehlerimizden küçük yudumlar alıyorduk. Daha bir yetmişliği bitirememiştik. Boğaz da akmasını durdurmuş, restorana bordalamış, kulağını masaya uzatmıştı. Her zaman güzeldi Boğaz. Ben o nedenle bu kentten kopamazdım. İnsanın hüznünü dağıtacağı, mutluluğunu paylaşacağı, yalnızlığının tadını çıkaracağı olanaklar sunan Boğaz’dan daha güzel başka neresi olabilirdi ki dünyada? Boğaz sonunda çoğu kişinin tutkuyla bağlandığı bir mekândı. Otuz kilometre Avrupa, ki ben ağırlıklı oradaydım, otuz kilometre Asya kıyısı... Her noktasında başka pencere.

Onun sesini duyunca çekip aldım kendimi Boğaz’dan.

“Evlenmek, barklanmak bana çok uzak duygulardı. Bir erkeğe bağlanma çabam da yoktu. Bankanın müşteri ilişkileri bölümündeydim. Bir gün bir adam geldi. O ana kadar ne adamlar gelmişti. Yani evlilikten aradığını bulamayan hemen her kızı, eskiden ne kaymakamların ne doktorların istemesi gibi değildi. Bu müşteri, işi bırakıp, onunla sohbet etmeye başlayacak kadar çekici geldi bana. Hadi uzatmayayım. Altı ay sonra kendimi nikâh masasında buldum. Ben, Gülsen, inanılacak gibi değildi, evlenmiştim. Babanla...”

Yine sustu. Bu kez Boğaz’a daha uzun baktı. Bu geçişin neden uzun sürdüğüne takılmadım. Ben ona bakıyordum, hiç ses çıkarmadan. Geri dönmesini bekliyordum. Altı aydır küçük küçük altyapısını oluşturduğum bir ilişkinin tam kıvamındaydık. Karşımda annem diye gördüğüm biri yoktu. Bir kadın, bir dostuna, yirmi yıldır içinde tuttuğu sırlarını açıyordu. Parçaları masaya saçıyordu. Ben hiç yorum yapmadan dinliyordum. Henüz pazılı oluşturacak tüm parçalar çıkmamıştı kutudan. Yapmaya başlayamazdım. Acelem de yoktu.

Ve geri döndü.

“Bazı koşullarım vardı. İşim önemliydi. Çalışma yaşamım zordu. Ve bu evliliğin işimdeki yükselmeme engel olmasını istemiyordum. Üniversite ikinci sınıftaki hırslım, beni buralara kadar getirmişti. Burada da rahat bırakmıyordu. O nedenle işimden ödün veremezdim. Fedakârlık mı? Yok, yok, onu da yapamazdım. O nedenle ne desem kabul ediyordu. Bir yıl neredeyse benden hiçbir şey istemedi. İyi bir ilişkimiz ve evliliğimiz

vardı. Hem evliydim. Hem özgürdüm. Daha ne oldu? Ama bir yılın sonunda “Çocuk istediğini” söyledi. Bense duraksamadan “İstemediğimi” söyledim. Ama beni ikna etti. O yanı inanılmazdı. İkna yeteneği. Hiç olmayacak konuda, kendini onun yanında bulurdun. Ben de şu an onun yanındaydım. Ama hemen koşulumu söyledim: Ben yalnızca doğuracaktım. Çocuklara ağırlıklı olarak o bakacaktı. Ben zaman buldukça... Hiç ikilemeden “Evet” dedi. Benden eve dönük bir şey istemiyordu. İşim... Sorun yoktu... Büyük ablanı doğurmuştum. Baban göklere uçuyordu. Ben çok az bir süre doğum izni kullanıp, işimin başına döndüm. Ama baban rahat durmadı. İki yıl sonra küçük ablanı doğurdum.”

Yine durdu. Ama kısa. Küçük bir boğaz ıslatma molasıydı.

“Çocuk defterini kapatmıştık. Anlaşarak. Bir daha talep etmeyecekti. Üçüncü çocuk olmayacaktı. Annelik duygusu bende olmayan bir şeydi. O nedenle kızlarıma annelik yapamıyordum doğru düzgün. Ama baban iki görevi de yerine getiriyordu. Hem de en iyi biçimde. Ablalarımı ben değil, baban büyüttü. O nedenle onlar anneci değil, babacıdırlar.

Ablanlar dört ve altı yaşlarına geldiler. Ben bankada on yıldır çalışıyordum. Müdür yardımcısı olmuşum. Artık tek hedefim vardı. Müdür olmak. Bunun için iki yıllık bir kariyere gereksinmem vardı. Amirlerimden, genel müdürlükten övgüler alıyordum. Şubenin başarılı olmasında katkılarım büyüktü. O nedenle büyük bir hata yapmazsam, o hedefe erişecektim.

Bir gün bankadaki arkadaşlarımdan birinin doğum gününü dışarıda kutlayacaktık. Baban, doğal olarak evde kızlarla kaldı. Boğaz’da terası olan bir restorandaydık. O zamanlar sigara içiyordum. Hem sigara içmek hem de biraz hava almak için terasa çıktım. Bir sigara yakmışım ve Boğaz’ı seyrediyor, içime dolduruyordum. Birden yanımda bir erkek belirdi. Ateşimi rica etti. Hiç dikkat etmeden verdim. Teşekkür etti. Birden irkildim. Onun sesiydi. Bir çift gözün. Şaşırdım. Hatta donup kaldım. Aynı ateşli gözlerle bakıyordu. Saçları hafif kırlaşmıştı. Bir süre, şaşkınlığımızı bastırın diye olsa gerek, birbirimize bakmadan sigara içtik.”

İçimden “Sonra, sonra?” diyordum. Nereye varacağını halen kestiremediğim bu sohbetin hızla akmasını istiyordum. Kanım ısınmıştı

çünkü. İçimdeki kıpırtıları duyumsayabiliyordum. Tutuyordum, taşmamaları için. O, başlangıçta hızlı başlayıp, aslında bir an önce sonuca varacakmış gibi anlatmaya başladığı olayı, sonlara doğru ağır çekim filme döndürmüştü. Hızlanmıyor, yavaşlıyordu. Bir nokta geldi. Tamamen takıldı.

“Sonra... Biliyor musun... Sonra... Şey... Yani... İki çift göz... Ben... Nasıl diyeyim... Anlıyor musun...”

Anlamıyordum. Nasıl anlayabilirdim? Ama ne olduysa, dili tutulmuştu. Anlatamıyordu kadın, yani annem. Kesilmişti. Bana bakıyordu. Boğaz’a bakamıyordu. Yalnızca bana bakıyordu. Gözleri büyümüş, nefesi tıkanmış. Bir şey olacak sandım. Kendiliğinden bir refleksle kadehi kaldırdım. İyi ki de kaldırmıştım. Kadehte kalan şarabı bir kerede içiverdi. Yutkundu. “Ohhh” çekti. Derin bir nefes aldı.

“Senin baban, o çift göz” dedi, bir çırpıda.

Onun ağzından öyle hızlı çıkıp, benim kulaklarıma öyle bir hızlı ulaştı ki bu cümle... O daha noktayı koyamadan,

“Nasıl yani?!” diye bir soru fırlayıverdi ağzımdan. Fırlayıverdi demek yanlış, fırlayıvermiştir.

“Öyle!” dedi o da. “Öyle!” deyivermiştir.

İkimiz aynı anda kalakaldık. Dört kurumuş göz birbirine bakıyordu. Kirpişemeden. Nasılsalar öyle kalarak. Yalnızca biz ve gözlerimiz mi? Boğaz, kadehler, mezeler, garsonlar... Her şey durdu. Restorandaki ve yakın çevresindeki bütün hareketler, Mars’a çekildi.

Sonrası mı?

Artık sonrası kalabilir miydi?

Kalamadı zaten.

Çünkü film kopmuştu... Makinist de uyuyakalmıştı...

[Aslında bu öykünün burada bitmesi gerekiyordu. Ama illa merak edeceksiniz biliyorum. Sesinizi duyar gibi oluyorum. Yapmamam gerek, biliyorum. Eleştirmenleri kızdıracığımı bilerek, bir kereliğine bir öykü mimarisini bozacağım.

Hadi söyleyeyim kısaca.[

[Sonrasını, sonra konuştuk tabii ki. Yarın değil. Hayır. Çünkü o akşamın yarısını, eve nasıl gittiğimizi bilmediğimizden, güneşin ne zaman doğduğunu da anlamadık. Galiba onunla yüz yüze geldiğimizde akşam olmak üzereydi. Günün batmak üzere olmasından anlıyordum. O durumda da konuşamazdık. Birkaç gün geçmesi gerekiyordu.

Annemden ve artık biyolojik babam olmayan Adnan Beyden sonra, konuyu yirmi yıl sonra öğrenen üçüncü kişi ben olmuştum.

Beni doğuran kadın, bana, kendisini hiç suçlamayarak, ona hiç saygısızlık etmeyerek, hiç sorgulamayarak ona verilecek cezaların en büyüklüğünü verdiğini anlattı.

Her keresinde.

O artık başlangıç cümlesini hemen kurup konuya girebiliyordu. Her konuya girişinde yaptığıının altında ezilmelerinden, utanmalarından, pişmanlık duygularından söz etti.

Her keresinde.

Bundan sonra kendisine karşı nasıl istersem öyle davranabileceğimi söylüyordu. Buna hakkım olduğunu özellikle vurguluyordu.

Her keresinde.

Ve her keresinde, sonunda bol bol ağladı, yirmi yıl boyunca dolan barajı boşaltmak istercesine.

Bense ona uzun süre hiçbir şeyden söz edemedim. Halen de edemiyorum ya. Çünkü o başlangıç cümlesini bugüne kadar kuramadım. Bunları anlatırken bile, bir yandan o cümleyi arıyorum.

Sanırım tüm bu anlattıklarımı, belki o başlangıç tümcesini bulurum, kurarım, hatta not alırım diye anlattım...]

Yazmaya Başlama Tarihi: 20.02.2018

Bitirme Tarihi: 05.05.2020

fadime'nin yolculuğu

Küçük Anadolu kasabalarından birinde yaşayıp giderken, görücü usulü evlendirilmişti. Bunu istemiş miydi? İstemese tersi mi olacaktı ki? Ya bu küçük kasabada biri isteyecekti onu, aynı biçimde, kendisine sorulmadan ya da böyle bir yolla kasaba dışına gidecekti. Bir aşkı, bir beklediği, bir hayali olup olmadığı hiç merak edilmeden... Annesi bir gün olasılıkla, "Onu istemeye geleceklerini," söyleyecekti. O kadar. "Gelmesinler, istemem," dese ne olurdu ki? Gelenleri ailesinin benimsemesi yeterdi. Onun benimsemek zorunda kalması için de bu yeterliydi.

Bunun üçüncü yoluna karar vermek, deli yürekli bir Anadolu kızı olmayı gerektirirdi. İçinde isyan yangınları olan bir genç kız ancak "Kabul etmiyorum!" diyebilirdi. Fadime zaman zaman bunları içinden geçirmiş olsa da cesareti yetemedi.

Bu nedenle diğer kız arkadaşlarının yaşadığı süreç, kendisi için de benzer biçimde çalıştı. Tek farkı, onu isteyen erkek, pardon erkeğin ailesi İstanbul'da yaşıyordu. Belki bu, işin cazip tarafı olabilirdi. Böylece ömrünü bu kasabada tüketmeyecekti. Bu da bir fırsattı aslında. İsteyecek olanlar akrabalarıymış. Öyle demişti annesi. Çocuğu hayal meyal anımsıyordu. İsteme, nişan, düğün hepsi bir arada oldu.

Ve kendini İstanbul'da bir gecekonduda buluverdi. Bir gecekonduda, üç gözlü bir yer evi. Kayınvalidesi, kayınpederiyle aynı evde, daha doğrusu konduda yaşayacaklardı.

Evliliğin birinci yılı dolmadan bir erkek çocuk doğurdu. Bütün dünyası gecekonduda mahallesi olan bu kentte, dünyaya bir gecekonduda daha getirmişti.

Kocası ve kayınpederi aynı işyerinde çalıştıklarından, sabah erkenden birlikte çıkıp, geç saatlerde dönüyorlardı. O nedenle ömrü kayınvalidesi ve oğluyla geçer olmuştu.

Aynı işler, aynı günler çoğalıp gidiyordu, buraya gelmesinden bu yana... Başlarda sayıyordu, daha sonra saymayı da bırakmıştı.

Alış-verişi, mahallede haftada bir gün kurulan halk pazarında yapıyorlardı. En sosyal ortamı burasıydı. O nedenle olabildiğince uzatıyordu alış-verişi. Tanıdığı kişilerle karşılaşılıyor, sohbet ediyordu, yeni insanlarla tanışıyordu. Pazar alış-verişi dışında bu semtin sınırları dışına çok az çıkıyordu. Kocası altı gün çalıştığından, pazar öğleye kadar uyur, öğleden sonra da kafaları aynı iki arkadaşıyla buluşurdu.

Fadime bir çocuk doğurarak beklentileri karşılamıştı. Daha ne isteyecekti ki?

Gecekondundan her dışarı çıkışında, uzaklar merakını uyandırır. Eskiden kasabada, evlerinde televizyonda izlediği filmlerde gördüğü, imrendiği kente gelmişti. Ama kent yine uzağındaydı. Yüksek binalara bakar, iç geçirirdi. Bir kadını da kadınca özlemlerini bırak sözlere vurmaya, ima bile edemiyordu. Ama özlemler de oldukları yerde durmuyordu. Hissediyordu, engellemiyordu, kabarmalarına göz yumuyordu. Çocuğuyla birlikte, ama ondan daha hızlı büyüyordu özlemleri.

Kocası anasının, özellikle babasının gölgesine sığınmış bir büyümüş gelişmemişti. Aynı yıllarda doğmuşlardı. Ama kocası ilkokulu bitirdikten sonra babasının ağzının içine bakmaktan büyüyememişti. Babası, bir dediğini iki etmeyen oğlunu yere göğe sığdıramazken, kocasının üçüncü erkek arkadaşı olan kayınpederinden nefret etmeye başlamıştı.

Oğlu iki yaşına gelince, kabaran özlemlerinin yönlendirmesiyle, çalışmayı hayal etti. Çalışmak bu gecekonduunun sınırları dışına çıkmak fırsatıydı. Her saat kayınvalidesinin yüzünü görmekten kurtulma fırsatıydı. O da sabah çıkacak, akşam dönecekti. Ne işi vardı kaynanasının? Baksındı torununa. O da kendi ayakları üzerinde durmaya çalışırdı böylece.

Bunu hayal etti. Hoşuna gitti hayali, sevdi. Hatta bu hayaline bağlandı. Bunu nasıl açıklayacağını düşünmeye başladı.

Bir akşam yemeği sonrası çalışma kararını büyük kavgalarla kabul ettirdi. Akşam hepsi bir arada iken bu düşüncesini açmıştı. Kocasının sesi çıkamıyordu. O hep babasının ağzına bakıyordu. Bu konuda da yani eşinin çalışması konusunda da o ağza bakmıştı. Daha çok kayınpederi olacak öküz konuşuyordu. Bir de filtresini ıslata ıslata sigara iişi vardı ki! Ama Fadime de dik durmuştu. Geri adım atmamıştı. Kasabaya dönmekle tehdit etmesiyle birlikte önce şoka girmişler, susmuşlar, şaşırmışlar, sonra da bayrakları yavaş yavaş suya indirmişlerdi.

Elinden gelecek bir iş yoktu. Bir kasabada ortaokulu bitirip daha ileri gitmeyen bir kızın elinden, ev işlerinin dışında ne gelebilirdi ki? O nedenle temizliğe gitmek bulunacak en kolay işi. Ertesi gün bu işleri uzun zamandır yapan komşularına gitti ve ondan dinledi. O da işin özünü kendisine anlattı. Kendisine iş bulduklarında, gidecek ve kapıyı alacaktı. Evin hanımı açacaktı kapıyı. Biraz oturacaklardı. Hanım kendisini tepeden tırnağa szecekti. Gvenip gvenemeyeceğini test ettiği sorular soracaktı. Gerçi kendisini öğütleyen üzerinden bir güven olurdu birazcık. Yani güven sıfırdan kurulmaz, kurulmuş olan pekiştirilirdi. Olasılıkla evin hanımı ile kendisi üzerine konuşmalar yapılmıştı. Sonra evin hanımı nelere dikkat etmesi gerektiğini anlatacak ve işe koyulacaktı. Sekiz saatte bitirecekti işini. Anlatmalar bitince, “Ben sağa sola sorayım. Boşalan bir ev olursa sana haber veririm,” dedi komşuları ve ayrıldılar.

Beklemeye başladı Fadime. İlk iş nerisi bir hafta sonra geldi. Çok uzak olmayan bir semtte, bir otobüsle gidebileceği bir evdi. O sabah erkenden evden ıktı. En geç 08.00’de orada olması gerekiyordu. Otobüsten inip de eve doğru yaklaştıka heyecandan tir tir titriyordu. Zile bastı. Bekledi. Kapı açılmadı. Yine bastı. Yine bekledi. Bekledike ayran gibi kabardı heyecanı. Yanlış olamazdı. Bugün bu saatte, kapı zilinde adı yazan daireye gelmesi söylenmişti. Böyle düşünceler gidip gelirken, apartman kapısı otomatik açıldı. Hemen üstünü, başını dzelitti ve içeri girdi. Girişin üstündeydi temizleyeceği daire. Oraya gelince zili bir kez daha çaldı. Kapı bu kez hemen açıldı. Karşısında bir erkek duruyordu. Yüzüne bakamadan, “Ben Fadime,” dedi. Erkek yataktan yeni kalkmış birinin dağımlıklığı içindeydi. Altında kısa bir pijama şort, üstünde kolsuz i mařırđ. Surat darmadağımlık.

“Hoş geldin, günaydın. Gel içeri.”

İçeri girdi. Ayakkabılarını çıkarırken,

“Ne dedin adımı?” diye sordu.

“Fadime, abi,” dedi.

“Ha doğru! Fadime olduğunu söylemişlerdi. Ben kalkamadım. İşe de geç kaldım. Bunlar evin anahtarları. Sen istediğin yerden başla. Ben hemen bir duş alıp çıkacağım.”

Ve banyoya gitti.

Ne, nerede? Süpürge, ütü? Önce salonda oturup bekledi, üstünü değiştirmeden. Çevresine bakıyordu. Şaşkındı. “Yalnız yaşıyor,” demişlerdi. Ama sehpanın üzerinde iki kadeh duruyordu. Dün akşamdan mı kalmıştı, önceki akşamlardan mı? Belli değildi. Salonda bütün rafları dolu olan bir kütüphane vardı. Hiç bu kadar çok kitabı bir arada görmemişti. Uzaktan kitaplara bakıyordu. Neredeyse hepsini ilk kez görüyordu. “Diğer odalar nasıl acaba?” diye geçirdi içinden.

Ev sahibi, Orhun, on beş dakika sonra tıraş olmuş, duş yapmış olarak ve ıslak saçlarla salona geldi,

“Parayı buraya koydum. Sen işin bitince kapıyı kilitleyip gidersin. Hadi kolay gelsin... Şey, ne demiştin adımı? Ha Fadime...” dedi ve çıktı.

Arkasında bıraktığı parfümün kokusu, Fadime'nin ruhunu sarmaladı, başını döndürdü. Kerelerce çekti içine. Uzun uzun tuttu içinde.

Sonra garip bir biçimde camdan izledi Orhun'u. Arabasına binişini, hareket edişini... Neden yaptıysa bunu?

Artık işe koyulması gerekiyordu. Üstünü değiştirdi.

Yatak odasına gitti önce. Darmadağınık yatağı toplarken, dokunduğu çarşaf, nevresimler, yastıklar içindeki isyanları tetikledi. Hadi isyanları demeyelim de özlemlerini olsun. Bu öyle bir tetiklemeydi ki, kendini, toparladığı yatağın üstünde buldu. Nasıl olduğunu anlayamadan, neyin ittiğini bilmeden, bilemeden. Düzelttiği nevresimi üstüne çekti, başını yastığa koydu. Saniyeler boyu mu kaldı öyle, yıllar

boyu mu? Saçmaladığını düşünerek kalktı. Kırıştırdığı nevesimi yeniden serdi, sonra da elleriyle adeta ütiledi.

Sonra gardırobu açtı. Amacı ütüsüz gömlekleri, pantolonları almaktı. “Şunları ütüle,” dememişti ki Orhun Bey giderken. Kendisi karar verecekti buna. Ütüsüz gömlekleri arıyor gibi görünse de aslında evi keşfediyordu. Ama bu keşif sarhoşluğu onu alıp başka yerlere de götürebilirdi. Bu tehlikeyi fark eder etmez kendine geldi ve işe başladı.

Ütüleri bitirdikten sonra, küçük bir mola verip çay demlemek için mutfığa gitti. Tezgâha sanki bir haftadır el değmemiştir. Mutfığa, çaydı, suydı girecekti. Bu dağınıklığı kaldıramazdı. Diğer işleri bırakıp mutfığa girişti. Oradaki işi bitinceye kadar çay demlenmişti. Bir bardak doldurup salona gitti ve koltuğa oturdu.

Kasaba, İstanbul, kondu ve şimdi bu ev... Dalmış düşünürken, kendini bir uçurumda sallanır buldu. Sanki uçurumun dibinde duran gecekondularına bakarken başı dönmüş de düşmüş, ama düşerken bir dala tutunmuş gibi. Ve düşmek istemediğini hissetti. Hayır, düşmemeliydi. Şimdi içinde baharı çağrıştıran bir ılık esinti yayılırken, düşüp ayaz soğuklarına teslim edemezdi kendini. Bunu gerçekten böyle duyumsadı. Ve heyecanla kalkıp işine devam etti.

Çalışırken dingin duygularla değil, çırpıntılı duygularla yaptı işlerini. Hatta çırpıntılarının kalbine vurup kırılırken çıkardıkları sesler hoş bir mırıltıya dönüştü. Sesi güzel olsa yarı kırık, yarı coşkulu bir türkü söylemek isterdi şimdi.

*“Gurbet o kadar acı ki, ne varsa içimde
Her şey bana yabancı, hepse başka biçimde...”*

Neden olmasındı? Nasıl olsa yalnızdı ve duyan olmazdı. Denese miydi? Ama ne zaman denese, çevresindekiler sesinin berbat olduğunu söylerdi. Denemedi. Ya kendisi de duyarsa sesini? Bundan korkmadı değil...

Çamaşırları çıkardı makineden. Temizlediği yatak odasındaki çamaşırlığa astı. Gömlekleri, iç çamaşırları... Acele etmeden, yavaş yavaş, kırışıklıkları düzelterek astı.

Zaman geçip gidiyordu. Orhun, “Kilitle, git,” demiştir. Demek onun burada olduğu zamanda gelmesi olası değildi. Kim bilir saat kaçta

geliyordu? İŖi biraz uzatsa da onu görme olasılığı zayıftı. Neden görme duygusu geçiyorsa içinden?

Kalan bir saatte biten temizliğin üzerine sehpaların üzerlerini düzenledi. Daha doğrusu rötuŖ yaptı. Her düzenlemesinden sonra geri çekilip baktı, yaptığı düzenlemeye.

Kendi içinde “Bugünlük tamam,” deyince, üstünü deđiŖtirdi. Elini yüzünü yıkadı. Sonra arkasına bakarak, kapıyı kapattı, kilitledi ve çıktı.

Otobüs durağına giderken yorgunluğun tersine, kafesten çıkmıŖ bir kuŖ gibi hissetti kendini. Ayakları sanki kaldırımlara basmıyor, uçuyordu. Uça uça gitti. Otobüs beklerken durakta da kıpır kıpırdı. Gecekondularının olduğu sokağa girince yere kondu ve tıpıŖ tıpıŖ kafese girdi.

Oğlu, ilk kez bu kadar uzak kaldığı annesine koŖarak sarıldı. O da sanki ona bir özgürlük müjdesi veriyormuŖ gibi ona farklı sarıldı.

İçine bir özlem girmiŖti, bu kondunun koŖullarında ömrünü tüketmeme özlemi. Kasabasında aklından zaman zaman geçirip cesaret edemediği karar için cesaret biriktirmeye karar verdi. Onu özlemine kavuŖturacak kadar cesaret biriktirecekti.

Ama öncesinde hiç olmazsa yaŖadıđı sürece daha iyi koŖullarda yaŖamak için küçük adımlar atacaktı. Ona yaŖama, gelecek heyecanı verecek adımlar. Bir kez kazandığı parayı asla genel giderler için tüketmeyecekti. Oğlu ve kendisi için kullanacaktı. Kalan olursa da biriktirecekti. Sorarlarsa bilek gösterecek durumu yoktu. Ama onun çalıŖma isteği ve iŖe gidip gelmesi bile, kocasını boş ver, kayınpederi üzerinde caydırıcı etkisini göstermiŖti. Fadime’ye her dediklerini yaptıramayacağını artık görmeye baŖlamıŖtı. Artık ilk günlerdeki kadar üzerine gelemiyordu.

O günden sonra küçük ama onun yüreğini okŖayan Ŗeyler almaya baŖladı. Üzerine baŖına, kulaklarına, bileklerine... Ayı kocasının bunları fark edip etmemesi hiç önemli değildi. Bunları baŖkası için değil, kendisi için yapıyordu zaten. Ve bu küçük Ŗeyleri almak onu heyecanlandırmaya baŖlamıŖtı. Mağazaları gezmeye, aynalarda kendi üzerinde yakıŖtırmaya baŖladı.

Kanatlanmıştı Fadime. Terk ettiği kasabasının kelebekleri gibiydi. Kabına sığamıyor, hep daha fazla taşmak istiyordu. Bu mutluluğu, kendisiyle ve oğluyla ilgiliydi. Bu aileye zorla yapıştırılmıştı. Daha doğrusu yapıştırılmak istenmişti. Ama tutkal daha ilk günden etkisiz kalmış, bir köşe çoktan kabarmıştı.

Başta kocası olacak adama vereceği bir şey yoktu. Filmlerdeki gibi bir aşkı hiç yaşamamıştı. Ama en azından gözlerinden taşan sevgi, dudaklarını titreten sözcüklere dökülen bir ilişkisi olsa fena mı olurdu? Olmamıştı. Şimdi bunun altında sızlanıp durmaktansa, kendi mutluluğunu yaratmalıydı. İçindeki yaşama heyecanı bunu sağlayabilirdi.

Bu ailenin içinde olmazdı bu, bunu görmüştü. Bu ailenin ikliminde sevginin boy vermesi olası değildi. Soğuk ve kuru aile ortamında üşümek için kendi kabuğuna çekilmiş olan bu insanlar, onun yaşamla kurmayı düşlediği ilişkiyi anlayamazlardı zaten. Onun için anlamalarını beklemiyordu. Fadime'nin esas beklediği, engel olmaya kalkmamalarıydı.

Geçen süre içinde hiç olmazsa bunları görmüştü, görebilmişti. O nedenle bir parçası olamadığı bu ortamda, parçası olan oğluyla kenetlenenlerdi birbirlerine. Temizlik denilen iş, onu özgürleştirmeye başlamıştı. O nedenle tanımsız bir keyifle yapıyordu bu işi. Bu işten edindikleri, kocasına bağımlı olmadan, oğlunu da dilediği gibi büyütmesini sağlayacaktı. Çünkü şimdiye kadar kendisi için bir şey istememişti kocasından. Ama oğlu için istedikleri de hemen olmamıştı. Çünkü kocası bunu babasına sormak zorundaydı. Bazı isteklerin çizik yediklerini de görmüştü.

Haftada üç gün erkenden kalkıp, mutluluğun manyetik alanındaki çekime kapılıyor ve hızlıca ve özenle hazırlanıyordu. Akşam da dinlenmiş olarak geri dönüyordu. Ruhunu besleyen dış dünyada olma duygusu artık yaşamının ayrılmazıydı.

Bir koşuşturma kentiydi bu kent. Ayakların yarıştığı, kafaların ona uyduğu bir koşuşturma... Sokağa indiğinde başlayan, her an, her daim süren bir hızlilik durumu. Fadime de bu koşuşturanlardan birisi olarak kentle tanışmıştı artık ve tanışıklıklarını geliştirmeye başlamıştı. Henüz

ürkekliğini üzerinden atabilmiş değildi. Ama korkmuyordu dışarıda olmaktan. Kaybolmaktan, geri dönememekten korkmuyordu.

Haftada bir gün mutlaka işe gider gibi gecekondularının yakınındaki AVM'ye gidiyordu. Kapısından içeri gidiğinde, bedenine uygun tüm giysiler onun oluyordu. Vitrinlere bakıyordu. Mağazalara giriyordu, elbiseleri okşuyordu. Hoşuna gidenleri deniyordu. Aynada bakıyordu kendine. Sonra beğenmeyip öbür mağazaya geçiyordu. Zaman zaman oğlunu da getirip, onu da giydirdiği oluyordu.

Artık evin içinde evdekilerden bağımsız bir yaşamı, alıştıra alıştıra kuruluyordu. Bu da onu bu eve bağlayan ipi gün be gün inceltiyordu.

Ama onu esas heyecanlandıran, oğlunu alıp, dışarı çıkmalarıydı. Bir şeyler almaya, yürümeye gidişleri. Sek sek oynarken ki uçarılıklarındaydı şimdi. Oğluyla taşı ittire ittire yürüyorlardı yollarda. Evlerinden bu uzaklaşmalarından birinde bir park keşfettiler. Oğlunu gecekonduların arasındaki parka değil de yakınlardaki bir mahallenin bayağı iyi düzenlenmiş bu parkına götürmeye başlamıştı. Birlikte salıncağa biniyorlar, kaydıraftan kayıyorlardı. Bu parka gidişlerinde fark etti ki, kendisi çocukluğunda böylesi park mutluluğu yaşamamıştı. Fadime de oğluyla birlikte çocukluğuna gidiyordu. Öyle ki bazen oğlundan daha hızlı hareket edip, merdivenleri tırmanıyor ve kaydıraftan kayıp oğlunu bekliyor, “Senden önce kaydım,” diye onunla yarışıyor. İplere tırmanarak yukarıya çıkıp, oradan ters dönüp iniyordu. Oğluna bunu henüz yaptıramıyordu. Düşer diye korkuyordu. Altına kum dökmüş olsalar da korumacılık duygusu, bunu yaptırmamasını engelliyordu.

Bu gitmelerinden birinde bir kadınla tanıştı. Fadime'nin oğlu onun hemen hemen yaşıtı kızıyla kumda oynuyordu. Onlara bakarlarırken kızın annesi sohbeti başlatmıştı. Kendisi parkın hemen yakınındaki bir evde oturuyordu. Doğum izni almıştı. Bir daha da işine dönememişti. Biraz da kocası ısrar edince, kendisi de çalışmak istememişti. Nasıl olsa iş yaşamına dönerdi bir gün. O çevreleri vardı. Bundan cesaret alarak çocuğunu kendisi büyütmeye karar vermişti, kreş yaşına kadar. Hayretle dinliyordu Fadime. Kendisini gizlemeden geldikleri gecekonduların mahallesinden söz etmesine karşın, kadın sohbetini sürdürmüştü. Tepeden bakmamıştı ona. Fadime kendisinin haftada üç gün temizliğe gittiğini anlatmıştı. Çocuğunu iyi yetiştirmek istediğini de.

Bu sohbetleri haftada bir gün de olsa sürdü. Aynı saatlerde çocuklarını getirip, çocukluklarını yaşamalarından mutluluk duyuyorlardı.

Bir keresinde kadın, “Sen hep temizlik mi yapacaksın? Ortaokulu bitirmişsin. Neden bir kursa gitmiyorsun?” diye sorunca Fadime şaşırıp kalmıştı. Böyle bir şeyi ne düşünmüş ne de aklından geçirmişti. Kursun ne olduğunu da bilmiyordu ki. Sohbetin nereye varacağını bilemeden kadının ne diyeceğini dinliyordu. Ona “Sen yaşamda ne olmak isterdin?” diye sordu. Yanıtsız bıraktı Fadime bu soruyu. Bunu anlayan kadın, “Bir düşün bu konuyu,” demekle yetindi.

O gün eve giderken, evde, akşam, ertesi gün işte temizlik yaparken bu soruyu sordu kendisine: “Ben yaşamda ne olmak istemiştin?” Kasabalarında kızlar mühendis olmayı düşünmezlerdi. Doktor olmayı yalnızca hayal ederlerdi. Hemşire olmak, biçki dikiş kursuna gitmek, sekreter olmak çok konuşulan işlerdi. Ama Fadime şimdi fark ediyordu ki, içindeki özlem, öğretmen olmaktı. Daha doğrusu çocuklar için bir meslek sahibi olmaktı. Böyle olunca kasabalarında aklına öğretmenlikten başka bir iş gelmiyordu. Demek öğretmen olmak istiyordu. Şimdi daha bir akılla fark ediyordu bunu.

Bu kendini fark etme duygusu heyecanlarını kabartıp duruyordu. Bu evde, gecekonduda değil, dışarıda mutluydu artık. Bu evin sınırları onu boğmaya, kısıtlamaya başlasa da aslında bu kısıtlanmışlık duygusu, onu hayallerine daha fazla yaklaştırıyordu. Oğluyla gittikleri park onu daha fazla çeker olmuştu kendine. Lale Hanımla tanışması yaşamına yeni şeyler katmaya başlamıştı.

Bir keresinde kadın onu evine davet etti. Korkmadı değil. Kısa bir süredir tanıdığı bir kadın, bu büyük kentte. Ama kabul etti ve çocuklarını alıp eve gittiler. İçeri girince, hep temizlik için gittiği evlerden daha fazla sarsıldı Fadime. Evin genel düzeni ve tüm eşyalar önce ürküttü onu. Karamsarlık mı demeli yoksa. Neyin karamsarlığına kapılacaktı ki? Sonuçta böyle bir evinin olması, onun için erişilmesi olanaklı olmayan bir hedef olurdu. O zaman bu evde bir temizlikçi olarak değil, bir konuk olarak bulunmanın, bulunabilmenin keyfini sürmeliydi.

Çocukları çocuk odasına götürdüler. Lale Hanım oyuncakları serdi yere. Fadime'nin oğlu, Ali, hangisiyle oynayacağını şaşırılmış biçimde, bir o oyuncuğa saldırıyor, bir buna. Tertemiz, hesapsız kitapsız ilişkiyi

yaşıyorlar iki çocuk olarak. Fadime'nin dalıp gittiğini görünce, onu salona götürdü Lale Hanım. Bir kahve yaptı kendisine. Sohbeta başladılar. Kadın Fadime'yi anlamaya, belki de çözmeye çalışıyordu. Evliliğini soruyordu. Nasıl evlenmişti? Neden kasabayı bırakıp gelmişti. Seviyor muydu kocasını? Gecekondu yaşamı, kayınvalidesi, pederi...

Fadime fark etti ki, her soruyu derin bir mutsuzlukla yanıtlıyordu. Buraya, bu büyük kente gelince, gözlerindeki kalın bir perdenin parçalandığını, ışığın, objelerin farklı biçimde retinaya düştüğünü anlamıştı. Aynı objelere baksa da artık başka şeyler görebiliyordu. Ve anlamıştı ki, düşlediği yaşam, yaşadığı değildi. Arada bir bundan kurtulmayı istediğini ağzından kaçırmış mıydı acaba? Çünkü öylesine bir hüznle anlatıyordu ki, bazen transa girmiş durumda, ne dediklerini sonra anımsayamaz olmuştu.

Gecekondu yaşamı kapalı ve kısıtlı bir yaşamdı. Her gün aynı şeyler yinelenip duruyordu. Kocasının, babasının yanında gelişmemiş bir tutsak olduğunu fark etmişti. Hiçbir sosyal çabası yoktu. Birkaç eski arkadaşı, olasılıkla kendisi gibi, tek sosyal çevresiydi. Maç dışında konuştuğu bir şey olduğunu da sanmıyordu. Kendisiyle ilişkisi sığılığın ötesinde, sıradandı. Yani kafaya takmasa, elli yıl bu evde yaşasa, değişik bir şey yaşayamazdı. Bu da ona yetmiyordu.

Temizliğe başlamış olması, onun dünyasının genişlemesinde çok önemli rol oynamıştı. Her evde, evde insanlar varsa onlarla ilişkilerinde, farklı şeyler fark ediyordu. Onunla insan gibi konuşan, konuşmayan ev sahipleri olduğu gibi, buyurgan ve emir veren, ona soluk aldırılmadan çalıştıranlar da vardı. Hepsisi aynı sokaklarda yürüyen, aynı yerlerde alış-veriş yapan kişilerdi. Oralarda göremediği yanlarını evlerinde görebiliyordu.

Bu anlattıklarını, gözlemlerini dikkatle ve ilgiyle dinleyen Lale Hanım, anladığı kadarıyla, Fadime'nin yaşamında bir karar eşiğinde olduğunu görmüştü. Ama neye karar vereceğini bilemeyen bir kadın vardı karşısında. "Pişmanım" demese de pişmanlık süzülüyordu tüm sözcüklerden.

"Senin," dedi üstüne basa basa, "Senin yaşamını yeniden kurabilmen için, kendi ekonomini kurman gerekir. Bu temizlikle olur mu, bilemem. Daha kalıcı bir işle belki. Ama bu kentte kalıcı iş için, senin kendini bazı

becerilerle donatman gerekir. Bu durumunla, ancak bir işyerinde de temizlikçi olursun. Temizlikçilik kötüdür diye söylemiyorum. Ama sen zeki ve yeniliklere açık bir kadınsın. Sende bunu görmesem, evime de davet etmez, bunları da söylemezdim.”

“Ne yapabilirim abla?” dedi ve sustu, “Özür dilerim Lale Hanım,” diye düzeltti.

“Bana içinden ne demek geliyorsa onu söyle. Özür dileyecek bir hata da yapmadın ayrıca.”

“Evet, ben de kendim ve oğlum için, bu kente tutunmak istiyorum. Ama nasıl yapacağımı bilemiyorum.”

“Düşünelim,” dedi Lale Hanım. Belli ki hiç acelesi yoktu.

O evden çıkıp mahallelerine doğru giderken, yine soruların arasında geziniyordu, ayakları eve doğru yürüse de. Ama gecekondunun kapısından girerken, yürümediğini uçtuğunu anladı. İçine bahçedeki çiçeklerin renkleri dolmuştu.

O akşam, yatakta, neden olduğunu, nerden çıktığını anlayamasa da kocası hafta sonu Emirgan’a çay içmeye gitmekten söz etti. “Olur,” dedi mi? Anımsamıyordu. Günün mutluluğunu sürdürüp, huzurlu bir uykuya dalmak için sırtını kocasına dönmüştü yatakta. Ali, yan tarafta uyumuştur çoktan. Kocası elini kasıklarının arasına attığında, sert bir tepki verdi, “Uykum var,” dedi. Ama bu uyarı yeterli olmadı. “İstemiyorum,” diyerek ittirdi kocasını. Ama kocası üzerinde neredeyse kulampara sarması yapmış biçimde debelenmeye başlamıştı bile. Hep olduğu gibi, hep yaptığı gibi. Bazılarını savuşturabilmiş olsa da bu savuşturulacak gibi değildi. Fadime reddetmeye çalışsa da kurtulamıyordu sarmadan. Bağırarak, kurtulsa yataktan fırlayıp kaçacak durumu da yoktu. Bu çaresizliği bu eve geldiğinden bu yana sayısız kere yaşamıştı.

Kusmak istiyordu. İçindeki ruhsal bulantıyı, iğrenmeyi kusmak... Bedenindeki bütün irinleri saniye bile tutmak istemiyordu. Kendisine ait olmayan her şeyi boşaltmak. Anne rahmi pozisyonuna gelip, kendisine iyice sarılıp, taş olup uyumaya çalıştı o akşam.

Bu iğrenme duygusundan, ertesi gün Orhun Beyin evine giderken kurtuldu. Üstüne başına dikkat etti evden çıkmadan. Güzel görünme

çabası içinden gelen bir duyguydu. Heyecanlı olduğu bile söylenebilirdi. Diğer evlere görev duygusuyla giderken, Orhun Beyin evine iş duygusunun ötesinde bir iç kıpırtıyla gidiyordu. Eve gittiğinde karşılaşmadığı zaman üzülyordu hatta. Akşam o çıkmadan geldiği hiç olmamıştı. Bu kez de karşılaşmayı umut ederek gitti. Anahtar olsa da zili çalıyordu her keresinde. Yine çaldı. İkinci kere çalmadan kapı açıldı. Güler yüzle karşıladı Fadime'yi. "Hoş geldin," dedikten sonra, "Kahvaltı etmek üzereydim. Sen kahvaltı ettin mi?" diye sordu. Şaşırılmıştı Fadime, ne diyeceğini bilemedi. Kem küm ederken, "Hadi gel birlikte edelim," dedi. Mutfağa girdiler. Fadime masaya oturdu. Orhun Bey tavada yumurta yapıyordu. Merakla baktı, nasıl yaptığına. "Omlet yapıyorum. Şimdi hazır olur," dedi. Onun tabağına da koydu. Fadime ilk lokmayı aldığı anda, bu kadar lezzetli omlet yemediğini fark etti ve "Elinize sağlık. Çok güzel olmuş," dedi.

Bir yandan sohbet ederlerken, bir yandan da sorular sormaya başladı Orhun Bey. Fadime yanıt verirken, arada bir yüzüne bakıyordu Orhun Beyin. Hep bakmak istiyordu da... İçinden öyle geliyordu da... Bu kahvaltının hiç bitmemesini istiyordu da... Böyle bir insanla nasıl olurdu da aynı masada... Güler yüzlü bir insandı. Fadime'ye tepeden bakmıyordu. Sanki uzun yıllardır tanıştığı birisiyle konuşur gibi konuşuyordu. Fadime konuştuğu rahatlıyordu aslında. Konuşuyorlardı sonuç olarak. Daldan dala. Bir ara çocuğu olup olmadığını sordu. O da Ali adında bir çocukları olduğunu söyledi. Orhun Bey, "Acelen neydi bu genç yaşta doğurmuşsun," bile dedi. Kendisi eşinden boşanmıştı. Üniversiteye giden bir oğulları vardı. Annesiyle kalıyordu. Oğluyla aralarında bir sorunları yoktu.

"Öyle diyorsunuz da bizim gibi insanların doğurmamak gibi bir seçeneği var mı ki?" dediğinde, Orhun Bey yüzüne öyle bir baktı ki. Acıma mı dese, hayret mi dese. Bunu bu kadar vurgulu olarak söylemesi, Orhun Beyi etkilemiş benziyordu.

Sonunda kahvaltı bitti. Orhun Bey çıkmadan, "Bıraktığımdan başka bir ev buluyorum döndüğümde. Nasıl yapıyorsun bunu?" diye sordu, gülerek "İyi günler. Kolay gelsin," dedi ve çıktı.

Sonra Fadime hemen işe koyuldu. Koyuldu da evden çıktığında zamanın nasıl geçtiğini yine anlamamıştı.

O haftanın cumartesi günü öğleden sonra kocasıyla Emirgan'a gitmek üzere evden çıktılar. Otobüsten inip kıyıda yürümeye başladılar. Yürüdüler demek zordu. O kadar çok balık tutan vardı ki... Balık çekenler, olta sallayanlar, balıkları kovalara atanlar, yaşlılar, gençler, çocuklar, kadınlar... İlerlemek zordu. Fadime sanki hiçbir şeyi kaçırmak istemiyormuş gibi bakıyordu çevresine.

“Seninle evlendiğimizden beri...”

Birisi kovayı doldurmuş bağıyordu, “Kıraça bunlaaarrr!” Demek ki tuttukları balık kıraça balığıydı. İlk kez duyuyordu. İstanbul'a geldiğinden bu yana birkaç kez balık yemişlerdi. Birisi hamsi, öbürü istavrit. İstavrite benziyordu kıraçalar, ama ondan küçüktü. Demek ki istavritle akrabaydılar. Kovada yüzen, ama artık denizde olmadığını düşünemeyen balıklar, plastik kovaların çeperlerine çarpıp duruyorlardı. Onları izledi Fadime, kendini kovada düşündü. Balıklar ne kadar da kendisine benziyorlardı. Kovanın çeperleri tarafından belirlenen yaşam alanlarında, şimdilik yüzebiliyorlardı. Kovaların dibinde ölenler de vardı.

“Evimizdeki imkânlarımız belki...”

Kovada hissetse de kendini, geçen gemide olmayı daha fazla arzulardı. Dört yıldır yaşadığı bu kentte hiç gemiye binmemişti. Deniz kıyısına da bu dördüncü inişiydi. Birincisinde şaşakalmıştı. İlk kez gördüğü ve Boğaz dedikleri bu deniz, ortam, doğa, manzara açısından onu silkeleyip atmıştı. İlk gördüğünde geçen gemilere binmek gibi bir hayal kurmadığını anımsadı hızlıca. Şimdi neler vermezdi o gemilerden birinin güvertesinde olup, İstanbul'a el sallamak için.

“Aslında oğlumuz Ali de...”

Oturdıkları mahalleye çok yakın olan bu ortamlara ayda yılda bir geldikten sonra bu kentte yaşıyor olmanın ne anlamı vardı ki? Şimdi yanında bu öküz değil de Lale Hanım olsaydı neler anlatırdı kim bilir? Örneğin yolun karşısında bir müze vardı. Bir sürü insan giriyor, çıkıyordu. Yaşamında hiç müzeye gitmemişti. Ne vardı acaba içinde? Nasıl bir ortamdı? İçindeki bir şeylerin eksikliği canını sıktı. Utandı galiba birazcık. Kafasını denize çevirdi bu nedenle. Sanki görmese sorun ortadan kalkacaktı gibi.

“Seninle son zamanlarda yeterince konuşamadığımızı...”

O arada bir balıkçı olta çekti. İçinden gelen duygularla “Ben de çıkarabilir miyim balık?” dedi. Gençten biriydi. “Ne demek, tabii ki!” dedi. “Ama ben bilmiyorum. Yaşamımda oltadan balık hiç çıkarmadım.” deyince, genç, “Önce balığı tutacaksın. Fazla sıkmayacaksın. O da canlı ne de olsa. Öbür elinle iğneyi tutacaksın. Sonra balığa çok fazla zarar vermeden, böyle çıkaracaksın. Sonra kovaya atacaksın.” Üç tane balık çıkarıp kovaya attı Fadime, kocası kazık gibi beklerken. Fadime, “Teşekkür ederim,” diyerek ayrıldı balıkçının yanından. İstanbul’a geldim geleli ilk kez canlı balığı avucuna almış, kovaya atmıştı. Attığı balıklar da diğerleri gibi kendi deryalarındayken, karın tokluğu derdiyle oltaya saldırmış ve kendini kovada bulmuştu.

“Aslına bakarsan annem...”

Bunu derken Fadime’nin elini tutmaya kalktı kocası. Yabancı, soğuk ve kaba bir el değmişti Fadime’nin eline. Bir ürperti geçirerek, daha ötesi bir cereyana kapılmışçasına irkildi ve çekti elini. Kocasının yüzüne bakmadı bile. Tersine başını Boğaz’a çevirdi. Buraya mutluluk oyunu oynamaya gelmemişti. Yanlarından geçen ve yüzlerinden mutluluk akan çiftlerden biri olmak istemez miydi? Yanındaki erkeğin elini tutmak, o eli bütün gücüyle sıkmak onun da arzusuymuştu. Fadime de burada yürürken uçarı bir kelebek gibi sevgilisinin bir o yanına bir bu yanına geçen bir kadın olmayı nasıl düşünmezdi? Ama bunu yanındaki kalasa yapma olanağı var mıydı ki? Evet buraya gelmesi iyi olmuştu. Ama olmayan bir şeyi de yaşayamazdı. Ve bunun için elinin, hele böylesine duygusuz bir el tarafından tutulmasına izin veremezdi. Tepkisi üzerine kocası da yarım metre mesafe koydu arasına. O da susmuştu. Konuşmuyordu. Zaten konuşamıyordu da. Sesi kesilmişti en azından. Belli ki bir şeyler demek için getirmişti Fadime’yi buraya. Anasının babasının duymasını istemediği şeyler. Ama... Fadime zaten konuşacak bir şey görmüyordu. Buraya gelmeyi önerdiği andan bu ana kadar kocası olacak herifin onu neden buraya getirdiğini anlamamıştı. Üstelik biraz sonra bir yerde çay içeceklerdi. Öyle demişti kocası. Onunla karşı karşıya oturacaklardı. Ona bakmak zorunda kalacaktı. Hayır istemiyordu bunu. “Başım dönüyor. Eve gidelim,” dedi rol yaparak. “Ama daha çay...” Yine tamamlayamadı

sözünü kocası. “Yok, Hayır, istemiyorum...” dedi kararlı biçimde Fadime.

Bu anlamsız yan yanalık böylece sona erdi ve eve döndüler.

Bu Boğaz gezmesinden sonraki hafta sonu, cuma akşamı, kayınpederi ve kayınvalidesi kasabaya gittiler. Yakın bir akrabaları vefat etmişti. Gitmemeleri olmazdı.

Onların gittikleri günün ertesi, kocası öğleden sonra evden çıktı ve yine arkadaşlarıyla buluştu. Akşamın bir saatinde hafif sallanmalı biçimde eve döndü. Leş gibi bira kokuyordu. Dili dönmediğinden, normalde anlatamadığı derdini şimdi hiç anlatamıyordu. Konuşmaya çabalıyordu ama. “Sen beni...” Sonrası gelemiyordu. “Ben senin...” Olmuyordu cümleler tamamlanamıyordu bir türlü. Ali televizyonda bir çizgi filme dalmış, gözünü ayırmıyordu. Kocası kolundan tuttu Fadime’nin, yatak odasına sürükledi. Fadime yine iğrenmeyle karışık korkuyla direnmek istedi. Bir kez daha tecavüze uğramak istemiyordu. Ama olmadı, direnemedi. Yatak odasına girdiklerinde kocası açık olan kapıyı kapattı. Ve Fadime’nin umduğunun tersine, ona tecavüz etmeye kalkmayıp, onu dövmeye başladı. Hem bir şeyler homurdanıyor, ağzından bira salyaları akıyor, hem de dövüyordu Fadime’yi. Gelişigüzel vuruyordu. Kafasına, sırtına, bedenine. Çılgınlık atsa oğlu, atmasa çektiği acı... Ne kadar sürdü bu işkence? Az da sürse, yatağın üzerinde hareketsiz buldu kendini Fadime. Her yeri acıyordu. Kocası kapıyı kapatıp, üstelik üstüne kilitleyip gidince, kalktı aynaya baktı. Yüzünde morluklar da vardı. Yüzünü avuçlarının içine alıp ağlamaya başladı. Bağırmadan, sessiz hıçkırıqlarla. Sonra yatağın üstüne bıraktı kendini.

Sabah kocası açtı yatak odasının kapısını. Konuşmadı. Yüzüne bakmadan, “Elini ayağına denk al. Sen benim karımsın. Bana karılık yapmak için geldin o kasabadan,” dedi, kaba bir dille ve halen bira kokan nefesle. “Şimdi kahvaltı hazırla,” diye de emir verdi.

Pazar günü üçü evde, hiç konuşmadan günü öldürdüler. Fadime daha çok Ali ile ilgilendi. Yatak odasından çıkmamaya özen gösterdi.

Yarınki gün o hafta içindeki temizlikleri iptal etmek için ev sahiplerini aradı. Bu durumda, yüzü gözü morarmış gidemezdi bir yere. Ne yapacağını düşündü uzun uzun. Bunu konuşabileceği tek kişi Lale

Hanımdı. Koca kentte yaşadıklarını anlatabileceği, anlattıklarını da anlayabilecek tek insan oydu. “Ne der acaba?” diye düşünmeden ona gitmeye karar verdi.

Çok desteğini gördü Lale Hanımın. Hani elinden tutmak derler ya, onu yaptı. Yalnızca Fadime’nin değil, Ali’nin de elinden tuttu.

Onları önce bir sığınma evine yerleştirdi. Sonra Fadime’nin eğitimine destek oldu.

Onun bir kreşte iş bulmasını, oğluyla 1+1 eve çıkmasını sağladı.

Fadime artık hafta içlerinde değil, hafta sonlarında gidiyor Lale Hanımla tanıştığı parka. Lale Hanım da çalışmaya başladığından, hafta sonları buluşabiliyorlar ancak. İki ahbap olarak...

haluk korkmasın diye

Babamın öldüğü günü anımsamıyorum. İki yaşındaymışım. Ben anne-baba diye Neriman Hanımı ve Ali Beyi bilirim. Çocukları olmadığı için beni evlat edinmişler. Çok mutlu bir çocukluğum oldu. Gerçek babam olarak bildiğim Ali Bey, bana evlatlık oluşumu hissettirecek hiçbir şey yapmadı. Babamdı. O kadar. Benim için iyi bir babanın yaptığı her şeyi yaptı. İlkokula başladıktan sonra bana daha fazla zaman ayırdığını keyifle anımsıyorum.

Ne olduysa ilkokul üçüncü sınıfa giderken oldu. Neriman Hanımın, yani annemin karnı büyümeye başladı. Bir şey mi olduğunu soramıyordum da. Üçüncü sınıf günlerim annemin karnının büyümesiyle geçti. Ve bir akşam inlemeleri arttı. Babam sağa sola telefon etti. Eve mahallenin ebesi geldi. Ben şaşkın biçimde ortalarda dolanıyordum. Evde ikinci çocuk sesini o akşam duydum. Böylece üçüncü sınıfa evin tek çocuğu olarak başlayan benim pabucum, dördüncü sınıfa geçerken dama atılmıştı. Adının Haluk konulduğunu bir yemekte öğrendim. Babam “Kardeşinin adını Haluk koyduk,” dedi. Ben okula gidip geliyordum. Babam her zamanki ilgisini eksik etmiyordu. Ama annem...

Bu doğumu kıskanmaz olur muyum! Her çocuk gibi, ben de sinir olmuştum. Haluk bebek evdeki ilginin odağına dönüşmüştü. Tamam bana da ilgi gösteriliyordu. Ama ilgide bir eksilme olduğunu da hissediyordum. Doğumdan sonraki günlerde ve hatta birkaç ayda Haluk’la daha fazla ilgilenilmesi normaldi. Annemin benden uzaklaştığını hissetmem Haluk altı ayını tamamladığında oldu. Uzaklaşması önemli değil de davranışları değişti. Ben de artık on yaşına yaklaşıyordum. Bazı şeylere aklım erer olmuştu. Düşünebiliyordum. Haluk’a “Yavrum” deyişiyle, bana deyişi arasındaki farkı anlıyordum

artık. Hissediyordum da. Bana eskisi gibi dolu ağızla seslenmiyordu, “Oğlum” diye.

Bana evlatlık alındığım ilkokul ikiye giderken yani sekiz yaşında söylenmişti. Beni karşılarna almışlardı. Anlatmışlardı. Babamın ölümü. Evlatlık alınmam. Hiç konuşmamıştım. “Bunlar benim gerçek annem-babam,” değıllermiş diyerek, içime dönmüştüm. O gün okulda ne yaptığımı, günümün nasıl geçtiğini anımsamamıştım. Derslerde dikkatini çekmiş olmalı ki, öğretmenimiz, “Mehmet, neden durgunsun bugün, hasta falan mısın yoksa?” diye sormuştu. İçimdeki fırtınaları bir bilseydi. Daha kötüsü içimi saran korkuları. Altı yıldır benim “annem-babam” dediğim kişiler aslında gerçek değıllermiş. Daha ne olsun ki? Gerçek çocukları olmayan birini nasıl severdi insanlar? Çocukken yanlarında tutup, sonra bırakırlarsa? Ya gerçek annem bir gün gelip, beni evimden götürürse? Bunları düşünüyordum hep. Aslında için için kızmıştım da ona. Nasıl olmuştu da beni bu insanlara teslim etmişti? Ne biçim annelikti bu?

Ama akşam babamın elimden tutup, “Hadi gel bakkala gidelim. Sana gofret alalım” diyerek beni evden çıkarışı, giderken bahçemizde topla, penaltı atışları yapmamız, topları ya kucağıma ya da dışarı atışı, güle oynaya gidip gelmemiz, kafamı dağıtmıştı. İçimdeki kaygıların gereksiz olduğuna karar vermiştim. Geri dönerken, yine evime dönüyordum. Annemin hazırladığı sofraya oturup yemek yiyecektim. Odamda ödevlerimi yapacaktım. Bir gündür yaşadığım korkuyu atmıştım içimden. İşte yine aile olmuşuk. Yarınki gün eski Mehmet olarak koşa koşa okula gitmiş, öğrenmeye meraklı çocuk olarak ilk derse başlamıştım.

İki yıldır hiçbir biçimde o korkular depreşmedi. Tam tersine güvenim arttı. Annemle-babamla bağlarım güçlendi. Ama on yaşına yaklaşırken, daha doğrusu Haluk altı ayını tamamladığında yeniden korkulara büründüm.

Bir gün annem Neriman Hanıma, çocukça duygularla,

“Ben çantamı ve kitaplarımı hiç eskitmeyeceğim. Haluk okula giderken onları kullanır,” dediğimde,

“Hayır! Haluk’un her şey yeni alınacak!”

deyişindeki ses tonunu duyunca, ilk kez içimde bir şeylerin kırıldığını duyumsadım. Bana karşı elleri hiç kalkmadı. Ama bu ses tonu, o vurgu tokattan beterdi. Ben kim oluyordum? Ne haddimeydi? Sanırım benim için kırılma anıydı. Evet bu evde artık bir ayrım başlıyordu. Haluk ve Mehmet. Başladı da. Bütün olaylarda önceliğin Haluk'ta olacağı bir süreçti bu. Normal miydi? Annem açısından belki. Babam için hiç böyle değildi.

Yine de arada kalan babam oldu. Benim kırılmamam için elinden geleni yaptı. Ezilmemem için. Ama daha önemlisi, arada kalmamam için. Ben de o evin çocuğuydum. Hem de ikinci sınıf değil, birinci sınıf çocuğu. Yapılacak ayrımın bende yaratacağı kırılmaları babam görüyordu. Ama fiilen bu ayrım yaşanıyordu. Bayramlarda seyranlarda Haluk'u annem, beni babam giydiriyordu. Annem kolu komşu ziyaretlerine beni götürmez olmuştu. Eskiden okul, sokak dönüşü beni kapıda karşılayan annem yok olmuş, kapıyı kendim açar noktaya gelmişim. Eve gelenlerle sohbetlerde varsa yoksa Haluk vardı.

Artık o aile bütünlüğünün sıcaklığını yaşayamaz olmuştum. Kendi içine dönen, kapanan bir Mehmet olup çıkmışım. Odamdan dışarı az çıkıyor, sokağa çıkıp arkadaşlarımla ender buluşuyordum. Küsmüştüm her şeye. Bunun adı kıskançlık değildi. Sevgi sorunuydu aslında. Bu yaşa kadar yaşadığım besinden yoksun kalmaya başlamışım. İlginin azı belki sıkıntı yaratmayabilirdi. Ama sevgi azalması...

Ben bu bunalımlı dönemi yaşarken, annem ve babamda bir telaş ortaya çıktı. Bana hiçbir şey söylemiyorlardı. Ama Haluk'u sürekli dışarıya taşıyor olmuşlardı. Hatta bir keresinde beni büyükanneme bırakıp Ankara'ya bile gittiler. Ben bunun nedenini çok sonra öğrenebildim. Haluk zihinsel engelli bir çocuktü. Zekâsı gelişmiyordu. Ve çok az gelişecekti.

Annem ve babam bunu öğrendiklerinde eve bir kâbus çöktü. Yüzler asıldı. Evdeki coşku azaldı. Ne azalması, yok oldu. Acı bütün evi kuşattı. Sözlerde, tavırlarda, bakışlarda acının en ağır tonları yansıyordu. Yaşadıklarımızın tadı kaçtı. Sıradan yaşanan günler yerleşti yaşamımıza. Herkes yapması gerekenleri yapıyordu, o kadar. Fazlası yoktu.

İşin öbür yanı bunun duyulmuş olmasıydı. Bir gün okulda birkaç sınıf arkadaşım, "kardeşin geri zekâlıymış" demesinler mi. Dünyam yıkıldı. Ne diyeceğimi bilemedim. Haluk için üzölmeye başladım. Kardeşim

olanlardan, bitenlerden habersiz, yaşadıklarımızı belirliyordu artık. Bu günler çevremden kopmaya başladığım günler oldu.

Haluk'un doğduğunda yarattığı sevinç, zihinsel engelli olduğu anlaşıldığında hüzne bıraktığı yerini. Nedendir bilmiyorum, o günlerden sonra ona acı duygusundan çok, sevgi duygusuyla yaklaşır oldum. Hiç hissetmememe karşın, yine de ruhumun bir yerlerinde iz yapmış olan evlatlığın neden olduğu bir eziklik midir beni ona yaklaştıran? Koşulları ve nedenleri farklı olsa da normal olamayan iki insanın yakınlaşma duygusu mudur? Bilmiyorum ve açıklayamıyorum. Fırsat buldukça yanına gidiyor, ellerinden tutuyor, yüzünü, saçlarını okşuyordum. Yanaklarından öpüyordum. Konuşuyordum onunla. Anlamadığını bile bile ona bir şeyler anlatıyordum. Verdiği tepkiler, ah o tepkiler...

Eski günler, gerilerde kalmıştı. Dört mevsim kışı yaşadığımız bir evdi bizim evimiz artık. Her odaya soba kursak da ısınmıyordu. Bahçedeki çiçekler açmıyor, çimenler yeşermiyordu. Babam işten geldiği zaman Haluk'u kucığına alır gezdirirdi evin içinde. Eskiden kıskandığım Haluk'u kıskanmaz olmuştum. Keşke ben de kucığına alıp gezdirebilsem, havalara atıp yakalayabilseydim. Babamın kucığındayken, ben de Haluk'un ayaklarını tutuyor, belki güler diye tabanlarını gıdıklıyordum. Gözlerinin içine bakıyordum, bana bir gülücük göndersin diye. Daha küçüktü, ama yine de bekliyordum. Ama o hiç tepki vermedi.

Annem ise konuşmayan bir kadına dönüşmüştü. Çok az konuşuyordu. Yaşlanmıştı. Yüzündeki hüznün yarıkları derinleşiyordu, gün be gün. Yalnızca gerekli olan işleri yapıyordu. Onun dışında Haluk'un yanında oturuyor, onu fersiz ve gri gözlerle seyrediyordu. Evden çıkmaz, konu komşuya gitmez olmuştu. Aile çevremizden insanların, büyükannelerimin, teyzemin, dayımın ve halalarımın dışında gelen yoktu. Onlar geldiğinde de bir şeyler yeniyor, çay içiliyor ve ziyaretler bitiyordu. Kimse annemle konuşmaya cesaret edemiyordu. Sanki konuşmaya kalksalar, bir yanardağ gibi patlamasından korkuyorlardı.

Haluk iki yaşına geldiğinde ben ilkokulu bitirmiştım. Yaz ayıydı. Bir gün babam eve geldiğinde yüzündeki mutluluk okunuyordu. Bunu aşırı bir biçimde dışarı vurmamaya özen göstererek,

“Bir müjdem var,” dedi.

Annemle ben de müjde karşısındaki heyecandan ve mutluluktan uzak, açıklamayı bekliyorduk. Babam benim için yatılı bir okula başvurmuş ve kurada çıkmıştım. Annem tebessüm etti yalnızca ve sessiz olarak,

“Hayırlı olsun,” dedi.

Babam beni kenara çekip olayı anlattı. İstanbul’a gidip yatılı okuyacaktım. Bu okul Türkiye’nin en köklü ve en iyi yatılı okullarından biriydi. Lise bitene kadar orada okuyacaktım. Yaz aylarında ve tatillerde babam beni almaya gelecekti. Aralarda görmeye de gelecekti.

O akşam yatağıma uzandığımda ne yapacağımı bilememiştim. Bu ortamdaki uzaklaşacağım için sanki seviniyordum. Ama bu kadar acının üzerine İstanbul’da yalnız yaşayacak, akşamları evime gelemeyecek olmam beni korkutuyordu. Ama Türkiye’nin en iyi okullarından birinde okuyacaktım. Falan, filan...

Uzatmayayım. Bir yıllık hazırlık sınıfından sonra, ortaokulu okuduğum üç yıl, toplamda dört yazı evimizde geçirdim. Liseye başladığım yılın başında, beni çok seven müdür yardımcısına düşüncemi açtım. On beş yaşındaydım. Delikanlı olmuşum. Benim evlatlık olduğumu biliyordu. Memlekete gitmek istemediğimi, bir dahaki yaz tatilinde bir şeyler yapmak istediğimi söyledim. Üniversiteye girinceye kadar üç yaz, yaz aylarını yetimlerin yurtlarındaki çocuklara ders anlatarak, onlara ağabeylik yaparak geçirdim.

İşte ortaokul dönemindeki dört yaz tatilini evimizde ve evimizin kimsenin göremeyeceği arka bahçesinde geçirdim. Hep Haluk’la ilgilendim. Üç yaşından başlayarak yedi yaşına kadar, ömrümün üçer aydan on iki ayını ona ayırdım. Onunla oyunlar oynadım. Toprakta heykeller yaptım. Babamla yaptığımız gibi top oynadım. Salıncakta salladım onu. Birkaç kez düşürdüğüm de oldu. Ama o zaman bir şey dikkatimi çekmişti. Annem kızmamıştı bana. Görüyordu. Biz onunla oynarken, o pencerenin kenarında hep bizi seyrederdi. Haluk engelli olmasaydı da ben onu salıncaktan düşürseydim, annem kendini pencereden atardı bahçeye herhalde. Ama düşürdüğümde de seyretmesini sürdürmüş, bir tepki vermemişti. Ben de Haluk’u gözüm gibi koruyordum.

Eve gittiğimizde, diyelim ki yemek ya da tuvalet için, Haluk elimden tutar beni bahçeye sürüklerdi. Aramızda adı konamayan bir sevgi vardı. Adını koymak ne demekse? Söylemek mi, başka dillerle ifade etmek mi? Neyi söyleyecektim de neyi ifade edecektim? İki insan... Biri diğerinden sekiz yaş büyük, öbürü ise engelli... Ama insan...

Yok yok... Bunu ben on üç yaşında fark ettim. İnsan olarak doğsan, zihinsel değil, başka herhangi engelin olsa da bir kasabada ötekiydin. Zihinsel engelliysen, insan bile değildin. Toplum içinde yerin yoktu. Kasabanın sokaklarında yürüyemezdin. Haaa yürürdün. Ama bakışlardaki acımanın ağırlığı tonlarla ölçülürdü. "Zavallı" bir insanoglu olurdu. Evet ben bunu on üç yaşında fark ettim. Annem bir gün pazara gittiğinde, Haluk'u sokağı görmesi için kapının önüne çıkardığımda fark ettim. Arabaları görünce şaşırılmış, ellerini birbirine doğru düzgün denk getiremeden alkışlamış, sevincini ortaya koymuştu. Dudaklarının arasından tükürükler saçarak çıkardığı sesler, şaşkınlığımı gösteriyordu. Geçen araçların ne olduğunu anlayamadan... Ve geçen insanlar suratlarını ekşiterek bakıyorlardı Haluk'a. Oysa o mutluymdu.

Daha sonraları Haluk beni hep o kapıya doğru çekiştirdi. Ama komşulardan biri anneme söylediği için bir daha yapamadım. "Bir daha yapma," demekle yetinmişti annem. Ben de anlamıştım. Arka bahçeyle yetinmek zorundaydık. Oysa annem kasabaya meydan okusa, "Bu da bir insan," diyebilseydi... Her gün sokaklarında yürütse, parkına götürseydi... Yapamadı. O da toplumun değerlerine teslim oldu...

Haluk bütün ömrünü evde ve o arka bahçede geçirmişti. Bir kasabada down sendromlu biriyle sokakta yürümek... Hele hele o sizden doğma bir çocuksa... İçim sızlar hep. Haluk evlat alındıktan sonra down sendromlu olduğu anlaşılıysaydı, belki de bu sıkıntılar yaşanmayacaktı. Ama tersi olunca hayat başka aktı.

Üniversiteyi bitirmiş askerliğimi yapmış, İstanbul'da iyi bir işe girmiştim. İki yıl sonra, yani otuz yaşında bir araba edindim. Artık hayalimi gerçekleştirebilirdim. Babama telefon edip memlekete geleceğimi söyledim. Beni evin önünde arabamla görünce çok şaşırıldı. Annem sevindi mi bilmiyorum. Sevindiyse de belli etmedi. Onlara fikrimi açtım. İki gün sonra hep birlikte İstanbul'a gidecektik. Haluk'u İstanbul'da bir insan gibi gezdirebilir, eğlendirebilirdik. Annem bir tepki

vermedi. Babam, “Bilmem ki...” diyerek temkinli yaklaştı. İki günüm onları ikna etmekle geçti. “Siz gelmeseniz de ben Haluk’u götürüleceğim,” deyince bayraklar suya indi.

Valizler hazırlandı. O gün sabah çok erken saatlerde evden çıktık. Annemle Haluk arkaya oturdular. Babam yanıma oturdu. Ve hareket ettik. Ben yolda Haluk’un ne tepkiler vereceğini merak ediyordum. Daha bir kilometre gitmeden sevinç patlaması yaşadı. Ara ara omuzlarıma vuruyor, sanki teşekkür ediyordu. Sürekli çığlıklar atıyor, eliyle camlara vuruyor, diğer arabalara el sallıyordu. Yüzünü camlara yaslıyor, dudaklarını titretip sesler çıkarıyordu. Annem güçlülkle zapt ediyordu. Ara ara bana sarılmak istiyordu. Yol boyunca dört-beş kez mola verdik. Mola yerlerindeki insan kalabalığı karşısında şaşkına döndü. Yaşamında ilk kez bu kadar çok insanı bir arada görüyordu. O gün akşama doğru İstanbul’a geldik ve kiralık evime yerleştik.

Sabah kalktık. Kahvaltı yaptık. Sonra “Sizleri bugün çok özel bir yere götürüleceğim,” dedim. Daha önce araştırma yapmıştım. Down Sendromlular Vakfı’yla bağlantı kurmuştu. Oraya götürdüm onları. Nereye götürdüğümü bilmediklerinden merakları yüzlerinden okunuyordu. Zili çaldık. Bir kadın açtı kapıyı. Annemle babama “Hoş geldiniz” dedikten sonra doğrudan Haluk’a yöneldi, “Merhaba Haluk, hoş geldin,” diyerek elinden tuttu ve içeri götürmeye başladı. Haluk kadının elinden tutmuş, paytak paytak yürüyerek gidiyordu. Biz de arkalarından içeri girdik. İçerde çok sayıda down sendromlu insanı görünce bizimkiler şaşırıldı. Kadın, “Susun bir dakika. Bir konuğumuz geldi. Sizlerle tanıştırmak istiyorum. Adı Haluk,” der demez hepsi alkışlamaya başladılar. Haluk önce bir şaşkınlık geçirdi. Ama daha sonra o da alkışlamaya başladı. Bir yarım gün, oyunlar, şakalaşmalar ve aktivitelerle geçti. Müzik aleti çalma denemelerinden, resim yapmaya kadar çok sayıda aktiviteye Haluk da katıldı. Annemle babam bir köşeye oturmuş şaşkın biçimde seyrediyorlardı. Gözleri Haluk’un üzerindeydi. Bir ara dikkatlice anneme baktım. Yüzündeki ayaz yumuşamış gibiydi.

Dört saat sonra oradan ayrıldık. Oradan Yeniköy’de Boğaz kıyısına gittik. Bıraksak, Haluk mutluluktan kendini Boğaz’a atacaktı. Gemilere el sallıyor, bağıriyordu. Balık tutanları şaşkınlıkla seyrediyor, çekilen oltalardaki balıklara elini değdirmek için hamle yapıyor, balıklar hareket

edince korkuyordu. Orada bir kafeye oturduk. Haluk üstünü başını batıra batıra gazoz içti. Ben gülüyordum. Ben gülünce o da gülüyor, masaya vuruyor, ayağa kalkmaya çalışıyordu. Hiç kimse umurunda olmadığından, dilediği gibi hareket ediyordu. İstanbul'da bütün kurallar terk edilmiş, özgür bir Haluk çıkmıştı ortaya. Ben de onun özgürlüğünün mutluluğa dönüşmesi için ne yapılacaksa onu yapıyordum. O gün Haluk'u daha fazla şoka uğratmadan akşamüzeri eve döndük.

Ertesi gün öğleye doğru evden çıktık. Önce Taksim'e gittik. Gezi Parkı'nda yürüdük. Ağaçların altında, banklarda oturduk. Haluk bir simitçiden simit istedi. Aldık. Parçalaya parçalaya yedi onu. Sonra meydana inen merdivenlerde oturduk. Fotoğraf çektirdik. Haluk bana sarılıyordu fotoğraf çektirirken. Sonra nostaljik tramvaya bindirdim onu. Bazı insanlar Haluk'un hareketlerinden tedirgin olup uzak dursalar da çoğu Haluk'a sempatiyle ve sevgiyle yaklaşıyordu. Onun yüreğinde kötülüğün zerresinin olmadığını, kontrol edemediği hareketlerinin ise zarar verme değil kendini ifade etme çabası olduğunu anlayamayanlar azınlıktaydı. Galatasaray'da inip Çiçek Pasajı'na götürdüm onları. Haluk duvarlara, tavana, tavanın yüksekliğine şaşkın şaşkın bakıyordu. Oradan Taksim'e kadar yürüyerek geldik. Yolda bir lokantada yemek yedik.

Sonra Dolmabahçe'ye indik. Sarayın bahçesinde oturduk. Boğazı seyrettik. Hava kararmak üzereyken Küçük Çiftlik Parkı'ndaki lunaparka gittik. Haluk lunaparka girince yüksek müzikten önce tedirgin oldu. Patlak gözleri daha da büyümüş, hareketsiz çevreye bakıyordu. Her yerde bir hareket; inen çıkan, dönen, vuran, inip kalkan... Önce birine bakıyor, anlamaya çalışıyor, sonra öbürüne dönüyordu. Annemin elinden tutmuş, hatta sıkışmış, hareketsiz, alt dudakları sarkmış, şaşkın biçimde aletleri izledi. Hoşuna gittiği hareketlerine yansıyor. Yüzünde daha önce hiç tanık olmadığım bir mutluluk vardı. Ben "Ne istersin?" diye hem söyledim hem de hareket yaptım. Önce atlıkarıncaya bindik. Haluk ilk kez bir atın üzerine oturuyordu. Bir kez daha binmek istediğini belirtince, bir tur daha yaptık. Yerinde duramıyor, sanki gerçek atın üzerindeymiş gibi, oturup kalkıp seviniyordu. Sonra çarpışan otolara götürdüm onu. Önce izledik. Sonra isteyip istemediğini sordum. İstiyordu. Bir arabaya bindik. Hareket ettik. Bazı arabalara arkalarından, yanlarından vurdukça önce bir sarsılıyor, sonra alkışlıyor, göklere uçuyordu. Dönme dolaba ve kamikaze türü şeylere bindiremedim.

Oralardaki riski göze alamadım. Mutlaka çok mutlu olurdu, ama... Haluk'u lunaparktan zor çıkardık o akşam. Eve geldiğimizde hemen uyudu. Yorulmuştu.

Bu İstanbul ziyaretlerini dört yıl boyunca her yaz düzenledim. Her ziyaret sonrası annemin biraz daha yaşama döndüğünü fark ettim. Hatta ikinci tatilin ardından onları memlekete götürdükten sonra annem Haluk'u evin önüne çıkarmış, birazcık yürütmüştü. Babam telefonda söylediğinde çok mutlu olmuştum. Üçüncü yaz tatilinden sonra ise çarşıya çıkarmaya başlamıştı. O bir anneydi. Haluk'u o doğurmuştu. Ama engelli doğmuştu. Bunda Haluk'un bir kusuru yoktu. O zaman bu engellilik bir cezaya dönüşmezdi. Haluk, geç de olsa ait olduğu yere, yani topluma girmişti. Babamın anlattığına göre annem, Haluk'un zihinsel engelli olduğundan bu yana altında inim inim inlediği utancını yenmiş, yüzü yeniden gülmeye başlamıştı. Haluk'la şakalaşmaya, bahçede oynamaya, sokaklarda kahkahalarla gülmeye başlamıştı.

Geçen yaz ise, bir çocuğumuz olduğundan bu tatili gerçekleştiremedim.

Ama o günlerde içimde hep burukluk vardı, memlekete gidememiş olmamdan dolayı. İşten dönerken bazen durur, Haluk'u düşünürdüm. Şimdi ne yapıyordur, diye... Belki bahçede salıncakta oturuyordur. Belki annemin elini çekiştiriyordur. Belki de kapıya gidip arabaları bekliyordur. Bir araba geçince sevinçten ellerini birbirine denk getiremeden alkışlıyor, dünyayı ilk kez görüyormuş gibi gülüyordur. Bunları hayal edince ben de onunla gülerdim.

Eylül ayında bir gün babam telefon etti ve titreyen bir sesle Haluk'un öldüğünü söyledi. "Annene veriyorum telefonu," dedi. Telefonu anneme verdi mi, vermedi mi, bilmiyorum, konuşan kimse yoktu. "Alo, anne, anne," diye yineleyip duruyordum. Sonunda ağlayan bir sesle, "Haluk öldü. O senin kardeşindi. Ayrıca yaşamdaki tek arkadaşı da sendin. Onu yalnız bırakma. Onu mezara sen koy. Yoksa korkar orda," dedi. Ellerim titremeye başladı. Ağlamaklı oldum. Hemen "Tamam, anne" dedim, "Tamam, hemen geleceğim. Onu yalnız bırakmayacağım." Telefonu kapattım ve ağlamaya başladım. Bir insanı, kardeşim olan bir insanı, yaşamının son yıllarını ait olduğu toplumun içinde geçirebilen bir insanı yitirmenin acısı vurdu göz pınarlarıma...

O güzel insanın, kardeşimin son yolculuğunda yanında olacaktım. Yanıma bir şeyler alıp hemen yola çıktım.

Gece yarısı kasabaya vardım. Evimizin önünde ışık yanıyordu. Kapının önünde birkaç komşu vardı. Arabadan indiğimde babam bana doğru yürüdü. Bir şey söylemedi. Yalnızca omzuma dokundu. İçeri girdim. Haluk odanın ortasında, beyaz bir çarşafın altında yatıyordu.

Yüzünü açtım. Aynı çocuktü. Aynı masumluk. Aynı savunmasızlık. Yanaklarını okşadım. Soğuktü.

Sabaha kadar başında bekledik. Hiç konuşmadan.

Öğle namazından sonra mezarlığa gittik.

Tabutu açtılar.

Annemin sesi kulaklarımda çınılıyordu: “Onu yalnız bırakma!”

Mezara girdim. Haluk’u kefeninin baş ve ayak ucundan tutup bir yere kadar indirdiler. Sonra ben Haluk’u kollarımın arasına aldım.

Çocukken onu hiç kucağıma alamamıştım.

İlk kez alıyordum.

Ve son kez.

Hiç acele etmeden, yavaşça, incitmekten korkarak onu toprağın üzerine bıraktım.

Eğilip kulağına fısıldadım:

“Korkma Haluk... Ben buradayım.”

Yazmaya Başlama Tarihi: 17.05.2017

Bitirme Tarihi: 09.03.2026

sekiz metrekafe

Ellerinden kelepçeler çıkarılıp açılan demir kapıdan içeri itildiğinde, nereye düştüğünü kestirememişti. Demir kapı üstüne kapatıldı ve kilitlendi. Kapkaranlık bir oda. Kalan enerjisiyle odayı adımlamaya başladı. Boyutlarını bilmediğinden duvara tosluyordu az kalsın. Hemen ellerini öne uzatarak oda keşfini sürdürdü. Kendi adımı yetmiş beş santim olduğuna göre, iki metreye dört metre gibiydi. Adımlama sırasında uzun kenarda tahta bank gibi bir şey olduğunu da fark etti. Eliyle yokladı. Çok sertti. Yatak denemeyecek bir şeye benziyordu. Kapının karşısındaki dar kenarın oradan bir şırıltı ve koku geliyordu. Hücredeydi. Çok duymuştu. Okumuştı. Film izlemişti. Ne olduğunu biliyordu. Ama “yaşamda nereye düşmek istemezsin?” diye sorsalar, hemen, “Hücreye” derdi. En korktuğu mekânlardan biriydi hücre. Yine de hücre olan filmlere giderek, buraya düşenleri dikkatle izlerdi. Şimdi kendisi düşmüştü, korktuğu yere.

Çocukluğunda, evde arkadaşlarıyla saklambaç oynarken bir dolaba girmişti. Nasıl olduysa dolap kapağı kapanmış ve annesi gelinceye kadar açılmamıştı. Dolabın kapağı açılıp da annesini görünce ona sarılmış ve ağlamaya başlamıştı. O zamandan bu yana kapalı mekânlardan uzak dururdu. Ama yaşam hep açık mekânlarda geçmiyordu. Kapalı mekânlarda yaşamın parçasıydı aslında. O da önlem geliştirmeliydi. Penceresi olmayan tuvalete gittiğinde, kapısını kapatmıyordu. Bazen açtıkları da oluyordu insanların. Olsun. Sıçarken görünmek, korkmasından daha iyiydi. Ya da asansöre yalnız asla binemezdi. Çok katlı bir yapıdaki bir yere gitmişse ya birilerini bekler ya da kendisini yoklardı; “İyi miydi?

Bedeni, ruhu...” Evde kendi odasının anahtarını çoktan kaybetmişti. Çöpe mi atmıştı yoksa?

Ve şimdi sokulduğu yerin kapısı kapatılmamış, üstüne kilitlenmişti. Yukarıda bir pencere var mıydı acaba? Buraya akşam getirildiğinden bir ışık sızıyor olabilir miydi? Işıklardan yeni uzaklaşan gözleri, henüz uyum sağlayamamıştı karanlığa. Ne olduğunu düşünmeye fırsat bulamadan, içini ateş sarmaya başlamıştı. Önce tabanlarını saran ateş, adım adım yukarıya doğru tırmanıyordu. Yoksa tersi miydi? Yaşamında kaçınıcı kere olan şey. Şu anda fiziksel olarak esir alınmıştı. Ama bu ateş bedenini esir alacak, çifte esaret yaşayacaktı. Biliyordu. Engellemek istiyordu. Ama... Esaret kaplıyordu tüm hücrelerini. Akli yine yeniliyordu. İradesi yine baskın çıkamıyordu. Ne olacaktı aslında?

Bir süre yerinden kıpırdamadı. Gözleri hiçbir şeye alışamadı. Sonra iki kolunu öne uzatıp adım atmaya başladı. Her adım temkinliydi. Bir duvara çarpmamak için parmaklarını dinliyordu.

Bir... iki... üç... dört...

Beşinci adımda parmakları duvara değdi.

Adımlarını saydı. Kendi adımı yetmiş beş santimdi. Hücre aşağı yukarı iki metreye dört metre olmalıydı. Uzun kenar boyunca ilerlerken eline tahta bir yüzey çarptı. Bank gibiydi. Sertti. Üzerinde yatmak olası görünmüyordu.

Kapının karşısındaki köşeden ince bir şırıltı geliyordu. Ve keskin bir koku.

Anladı. Hücredeydi. Hayatında en korktuğu yerlerden birinde.

Sekiz metrekare... Belki dokuz. Tavana kadar üç metre bile olsa... Bu kadar havayı bir insan ne kadar sürede tüketir? Bir saat mi? Yarım saat mi? Yoksa şu anda bitmeye başladı mı çoktan? Ama bu esaret başlayınca, tutsak alınan akli havanın biteceğini söylüyordu. Nefes alamamaya başlayacaktı. Nefes aralıkları uzayacak, sonra sonsuzlaşacaktı. İşte daral gelmeye başlamıştı bile. Göğsü emme basma tulumu gibi çalışmaya başlamıştı.

Hücrede gezintisini sürdürüyordu. Beş adım ileri, dön, beş adım geri. Kafasını avuçlarının içine almış, boynunu öne eğilmiş, nefes aldığına

inanmak istiyordu. İnanmak zorundaydı. Ellerini yanaklarından çekiyor, duvara yaslıyor, en uygun nefes pozisyonu arıyordu. Sonra yine yürüyordu. Bu döngüyü aşmaya, kendisi olmaya çalışıyordu. Mücadele ediyordu. Ama çıldıracaktı. Aklına yalvarıyordu, “Haydi” diye. “Haydi sen yönetmeye başla beni.” Aklı yönetmeye başlasa, şuraya uzansa, ne olduğunu düşünebilse. Hayır göğsü daralmayı sürdürüyordu. Boğulacaktı. Gözleri iyice büyüdü. Nefes sıklığı daha da artmıştı. Yanaklarını tokatlamaya başladı. Kendine gel, diye bağıriyordu bir yandan, kendine gel. Tokatlamayı bıraktı, yumruklamaya başladı. Geri dönmüyordu beden dengeleri, ruh dengeleri. Böyle durumlar evdeyken ortaya çıktığında, balkona atardı kendini. Orası bile, açıkken dar gelirdi. Şimdi bin beter durumdaydı. Kafasını ölçülü biçimde duvara vuruyordu. Alnını. Elleriyle duvara yaslanmış, vurmaya sürdürüyordu. Medet umabileceği her şeyi yapabiliirdi. Deniyordu. Dizlerinin üstüne çöktü. Elleriyle göğsünü kavradı. Ağzını sonuna kadar açtı. Nefes alması, alabilmesi gerekiyordu. Nefes alabildiği sürece aşacaktı bu tehdidi. Nasıl olduysa, birden nefes tekniklerini anımsadı. Bazen işe yarayan, bazen yaramayan. Denemeye başladı. Burnundan derin bir nefes çekti. Sekiz saniye tuttu içinde. Sonra ağız yoluyla ağır ağır dışarı vermeye başladı. Bunu yineledi kerelerce. Ama nafile. İşe yaramamıştı. Panik sürüyordu. Bağırmağa başladı. “İmdat”, “Beni kurtarın,” diye değil. Kim gelip kurtaracaktı ki? Anlamalı olmayan biçimde bağıriyordu. Sanki paniği ürkütüp kaçırmak ister gibi. Sonra türkü söylemeye başladı. Severdi Daimi’yi. Bağırarak “Bu da gelir bu da geçer, ağlama” diye başladı söylemeye. “Göklere erişti feryadım, ahım...” Ardından bir daha bir daha... Olmadı, olmadı. Hücrede hava azalıyordu. Ciğerlerini tam dolduramıyordu bir türlü. Bu kadar hızlı nefes alıp vermek mi tüketmişti havayı yoksa? Yukarıda pencere olduğunu bilse, duvara tırmanacaktı. Tırmanabilirdi. Ama o sırtını duvara yasladı. Ağır ağır zemine doğru kaydırıldı. Oturdu. Dizlerini karnına çekti. Kafasını dizlerinin üstüne koydu. Nasıl olduysa, Berna geldi aklına. Bir kumsalda, kollarını açmış, yüzünü dolduran gülücüğüyle, ona doğru koşuyordu. O, sabit duruyor galiba. Ama kollarını açmış, bekliyor. Ağır film gibi, bir türlü ona ulaşamıyor. O da, ulaşsın da bu bekleyiş bitsin istemiyor. Ama küçük de olsa ona doğru adımlar atıyor. Sarılmak istiyor. Koklamak, tükenmekte olan nefesiyle onu ciğerlerine doldurmak...

Yerde öyle kalmış, sızmış, uyumuş durumdayken, demir kapının sesiyle gözlerini açtı. Ayağa kalktı. Dışarıdan sızan gri ışık gözlerini kırıştırmasına neden oldu. İki polis girdiler içeri. Biri ellerini kelepçeledi yine. “Hadi bakalım, âşık katil,” dedi. Anlamsız bir cümleydi kendisi için. Gecenin yorgunluğuyla polisin ne demek istediğini anlayamadı. İnsandan yoksun koridorda yürüdüler bir süre, sonra bir odaya soktular. Bir masa, iki sandalye. Oturdu. “Kahvaltı da etmedin sen,” dedi getiren polis. “Sana ziyafet çekmemiz gerek. Uslu ve söz dinleyen delikanlı olursan, kahvaltı benden. Söz...” Odadan çıktı. Bir siville bir polis girdiler içeri. Polis yanında ayakta bekledi. Diğeri karşısına oturdu. “Söyle bakalım Metin Efendi, neden öldürdün Ayşe’yi?” Dün akşam onu evden saat onda alıp buraya getirdiklerinde de aynı şeyi sormuşlardı. “Dün akşam söyledim,” dedi. “Ben Ayşe’yi neden öldüreyim ki?” Acısını ancak şimdi içinde duyabildi Ayşe’nin... Sevdiği, iyi anlaştığı bir çocukluk arkadaşıydı. Hep iyi arkadaş olmuşlardı. Ama öldürmek...

“Bak delikanlı,” dedi sivil, “Bizi uğraştırma. Biliyorsun Ayşe’nin babası bu ilçenin en zengin ve güçlü kişisi. İçişleri Bakanı bile emniyet amirini arayıp, katilin bir an önce bulunması talimatını verdi. Senin oyalamalarıyla kaybedecek zamanımız yok.” Tablo kötüydü. “Bakın benim Ayşe’yi öldürmek için hiçbir nedenim yo...” Cümlesini tamamlayamadan başında duran polis sırtına yumruk indirdi, ardından yüzüne sağlı sollu tokat attı. Oturduğu sandalyede sarsıldı. “Uzatma, itiraf et. Başka şeyler yapmak zorunda bırakma...” Ayşe’nin çocukluk arkadaşı olduğu, her zaman iyi arkadaş oldukları, fırsat buldukça görüşüp sohbet ettikleri, İstanbul’da bir sevgilisi olduğu... Tamamlayamadı yine. “Biliyoruz. Adı Berna. Ele ele tutuşup Gezi Parkı’na gittiğinizi de biliyoruz. O da işin başka tarafı. Neyse... O sevgilin de sorguya çekiliyor şimdi İstanbul’da. Şimdi bırak Berna’yı Merna’yı... Ayşe’yi neden öldürdün? Pastanede çay içtiğinizi herkes gördü. Ayşe’yle en son görünen sensin. Ondandır dört saat sonra da kız öldürüldü.” Evet doğru, pastanede çay içmişlerdi. O gün sabah gelmişti doğduğu yere. Annesiyle kahvaltı yapıp özlem giderdikten sonra, ablasını ziyarete gitmek için evden çıkmıştı. Saat üçe geliyordu. Eli boş gitmek istemedi. “Bir pasta alayım bari” diyerek pastaneye gitti. Ayşe de rastlantı oraya geldi. Orada karşılaştılar. Ayşe Ankara’da okuyordu, o İstanbul’da. Öpüştiler. Bunu

oradaki herkes gördü. Gizlenecek bir şey yoktu ki. Ayşe'yle arkadaşlıklarında hiçbir zaman gizli kapaklı bir yan yoktu zaten. Buna gerek görmemişlerdi. Pastanenin dışındaki bir masaya oturdular. Birer çay içtiler. Sohbet ettiler. On beş dakika mı, yirmi dakika mı? Sonra ablasına gitti. “Ablandan sonra ne yaptığın meçhul ama... Ablana sorduk. ‘Dört gibi geldi bana. Hava tam kararmak üzereyken ayrıldı. Nereye gideceğini söylemedi. Çocukluk arkadaşlarıyla buluşmuştur herhalde,’ dedi. Hiçbir çocukluk arkadaşınla görüşmediğini de biliyoruz. Neredeydin altı ile sekiz arası?” Sıkıntı bu... Nasıl anlatacaksın şimdi nostaljiyi... Çocukluk anılarını yaşarken, atmosfer bozulmasın diye cep telefonunu kapatmasını... Çocukluğunda arkadaşlarıyla basılmadık yer bırakmadıkları yerlerde dolaşmanın özlemine... Bozulan kent ortamında artık bulamadığı bu izleri arayışını... O zaman ciğerlerine fazla gelen özlemle solumayı... Yirmi dört saatin yetmediği çocukluk yıllarını, mekânlarını... Dalıp gidince sorguya çeken görevli kuşkulandı herhalde. Yakaladığını sandı... “Götürün bunu içeri,” dedi. Arkasındaki polis gözlerini bağladı önce. Sert biçimde kaldırdı sandalyeden. Fazla yürütmeden bir kapı açıldı. İçeri soktu onu. Kelepçeyi çıkardı. “Soyun,” dedi ilk kez duyduğu bir ses. Bir yere yürüttüler. Fayans gibi bir şeye bastığını hissediyordu. Aniden buz gibi su serpilmeye başladı üzerine. Günleri karıştırıyordu. Ama sonbahardı. Dışarıya bile tatlı serindi. Akşamları nem nedeniyle daha da serinlerdi. Kendisi zaten hemen üşüyen biriydi. Titremeye başladı. Tazyikli su, derinin gözeneklerinden giriyor da tüm bedenini dolduruyordu sanki. Sanki buzdolabından geçen suyu fişkırtıyorlardı üzerine. Ayakta zor duruyordu, soğuktan ve tazyikten. Bir o yana bir bu yana sendeliyordu. Birisi çektik kolundan sert biçimde. Sonra “Konuş, uzatma,” sesi kulaklarına ulaşmadan yumruklar başladı. “Ben bir şey yapma...” Yüzüne, gözüne, karnına... Yere düştü. Buz gibi beton zemine... “Bağlayın ayaklarına...” Ayak bileklerine bir şeyler bağlanıyor. Sonra demir mi, tahta mı bilmediği bir şeyle vurmalar başladı. Bağırıyordu, inliyordu... “İtiraf et ulan! İtiraf et, uzatmayalım!” Tekmeler, her yerine... Yine tabanlara vurmalar... “Ben bir şe...” Bedenindeki bütün eklem yerlerinin bağları çözüldü. Ses telleri sıradan kasa dönüştü. Bir et ve kemik yığını olarak betonun üzerindeydi. Bayılmıştı...

Önce çarşafın mis gibi kokusunu aldı. “Acaba, acaba?” diye düşündü. Bu da mı rüyaydı? Gözlerini ağır ağır açtığında, başında annesi bekliyordu. Suratında tanımlanamayan bir hüznün. “Anne” demek istedi. Diyemedi. Gözlerinden yaşlar süzölmeye başladı. Ablası ve eniştesi de başındaydılar. Eniştesi, “Geçti, geçti, çok şükür” dedi. Sonraki beş dakika sessizlik oldu. Kimse konuşmadı. O, yorganın altından elini ağır ağır uzatıp annesinin elini tutmuştu. Sıcacıktı. İçi ısınmaya başlamıştı. “Yavrum, ben sizleri kolay mı büyüttüm. Güzel yavrularım benim,” diye mırıldanıyor, diğer eliyle de yüzünü okşuyordu. Kendisi dokunsa acıyacak olan yüzüne annesinin eli pamuktan bir okşama olarak geliyordu. Akli başına ilk geldiğinde, kendilerinden başka kimseyi görmek istemediğini söyledi. Ziyaretçi istemiyordu. Ablasına da Berna’yı aramasını, her şeyin geçtiğini, dinlenmesi gerektiğini, ilk fırsatta arayacağını söylemesini istedi. Bir de ortalıktaki aynaların kaldırılmasını rica etti. İki gün boyunca yataktan çıkmadı. Üçünü gün ağır ağır doğruldu. Annesinin yanına gitti. Mutfakta oturuyor, el işi yapıyordu. Oyadan masa örtüsü yapıyormuş meğer. Dizlerine yattı. Annesi eliyle onun yüzünü okşamaya başladı. “Nasıl yüzüm?” diye sordu. Annesi, “Morluklar var yavrum, şişlikler var. Ama iki gün öncesine göre daha iyi” dedi. Okşamasını sürdürdü.

Gerçek anlamda acıktığını hissetmişti. “Hazırlayım mı bir şeyler,” dedi annesi. Başını salladı. Çok sevdiği ıspanak yemeği yapmıştı annesi, üstelik bahçeden. Yanında bulgur pilavı ve yoğurt vardı. Yoğurt da köy yoğurduydü. Tam yemeğe başlayacaktı ki, eniştesi ile ablası geldiler. Onu yemeğe oturmuş görünce, yüzlerinde mutluluk tebessümü oluştu. Sordu ne olduğunu. O, ağır ağır yemek yerken, eniştesi anlattı.

Katil kısa sürede bulunmuştu. Ayşe’yi yaşıtı, lisede diğer şubede okuyan Tırsık Selim öldürmüştü. O da kasabanın hali vakti yerinde esnaflarından birinin oğluydu. Ayşe’ye çocukluğundan beri tek yanlı âşıktı. Polisteki tutanağa göre, pastanenin önünde onları birlikte görünce bütün umutları tükenmiş, dip yapmıştı. O andan başlayarak Ayşe’yi izlemeye almıştı. Hava kararmak üzereyken, evlerinden çıkan Ayşe’yi arabasına binmeye ikna etmişti. Sonra kasabanın dışında bir samanlığa götürmüş ve orada öldürmüştü.

Tırsık Selim'in katil olduğu anlaşılınca polis eniştesini ağırımış ve Metin'i alıp götürmelerini istemişti. "Kimseye de göstermeyin, bu halde," diye uyarımıştı. Hastaneden bir ambulans bile ayarlamışlardı. Öyle getirilmişti eve.

Akşamüstü balkona ıktı. Bahçedeki sonbahar renklerine baktı. Derin bir nefes aldı. Bir tane daha. Göğsü yavaş yavaş açıldı. Sekiz metrekareyi düşündü. Karanlığı. Nefes alamadığı o anları.

Telefonunu ıkarıp Berna'yı aradı. "Aşkım..." dedi ve kaldı. Bir süre konuşamadı.

Sonra yalnızca şunu söyledi: "şu an yalnızca seni görmek istiyorum."

Bitirme Tarihi: 27.02.2017

monolog gereksinmesi

Çok yorulmuştum. Bu turistik beldede bir ay boyunca dinlenecektim.

Bakar mısınız bencilliğime.

Yalnız değilim ki. Ailemle birlikteyim. “Ailem” dediğim, eşim ve köpeğimiz. O nedenle “dinlenecektik” demem gerekirdi belki de. Ama insanın kendine ayırdığı bir alan da vardır. Bazen bir haftayı yalnızlığa bırakmak ister insan. Biraz kendine çekilmek, biraz kendi içinde dolaşmak...

Buna “kendime ayırım” desem, yine bencillik yapmış olacaktım sanki.

Bir haftadan sonra kıvranmaya başladım.

İnsan yalnızlığı sever ama yalnızlık da insanı bir süre sonra geri çağırır. Burada yaşayan birileri var biliyorum. Bu kasabanın sokaklarında yürüyen, kahvelerinde oturan, evlerinin balkonlarında akşam serinliğini bekleyen insanlar...

Ama pandemi koşullarındayız.

Yüz yüze gelmenin riskleri sürüyor.

Yine de insanın içinde bir temas isteği uyanıyor. Bir ses, bir yüz, bir tanışıklık kııntısı...

İyi ki varsınız sosyal medya araçları.

Bir tanesi üzerinden burada olduğumu belirttim. Onların da burada olduğunu bildiğimi duyumsattım. Görüşme isteğimi dillendirdim. Ardından bilinen koşulları gerekçe gösterdim. Selamlarımı ve sevgilerimi ilettim.

Benimki unutulmama ve unutmama duygusuydu.

İnsan bazen yalnızca hâlâ bir yerlerde hatırlanıyor olduğunu bilmek ister. Eşim karşı çıksa da yaptım bunu.

İletime geri dönenler oldu. Ben de geri döndüm. Bir kez daha sevgi ve özlem cümleleri kurduk karşılıklı. Sanki görünmez bir insan ağı kurulmuştu aramızda.

Ama kardeşimin bir arkadaşı görüşmekte ısrar etti. Eşim istemiyor. Ben arada kalmış insan sıkışması yaşıyorum. Daralıyorum. Eşimin duyarlılığını anlamaya çalışıyorum. Ama bunun bir adım ötesi de beni daraltıyor.

Arkadaşı kardeşimi aramış. “Neden görüşmek istemediğim?” sorgulanmış. Kardeşim de bana sitem ediyor. Ben “koşullar” gerekçesinde ısrar ediyorum. Risk var ne de olsa. Bir de burası bir tatil beldesi. Her kesimden insanın gelip geçtiği bir yer. Ama ısrar ediliyor. “Kapalı mekân olmadan neden olmasın?” deniyor.

Kötü adamlık da bir yere kadar.

Sonunda ikna olmadık belki, ama karar verdik. Görüşeceğiz. Önlemlerimizi alacağız ve gideceğiz. Günü ve saati belirledik. Giyindik kuşandık. Maskelerimizi, yedekleriyle birlikte aldık. Küçük kolonya şişelerimizi filledik. Arabaya atladık.

Malum, eli boş gidilmez. Yol üstünde bir çiçekçiye uğradık. Uygun bir çiçek aldık. Tam arabaya binerken, sağ lastiklerini kaldırıma çıkararak park ettiğimiz aracımıza bir kamyon sürtündü. Kapı hasarlandı. Keyfimiz kaçtı.

Kaçmaz mı?

İnsan her zaman “cana gelmesin de mala gelsin” genişliğinde olamıyor.

Kamyonun şoförü o kasabaya dışarıdan gelmiş. İstanbul plakayı görünce “Siz okumuşlar...” diye başlayan bir kompleksini dillendiriyor. Oysa kendisine böyle bir üstünlük yaklaşımımız da olmadı. Ben yalnızca neden daha dikkatli olmadığını söylemiştim. Belki kızgın bir tonlama yapmış olabilirim. Alınmış görünüyor.

Bir tutanak tutacağız. Bizde yok. Polisi arıyoruz. Konumu istiyor. Bildiriyoruz.

Öğle saati. Köpeğimizi kapatmışız. Hava sıcak. Polis gecikiyor. Bekliyoruz. Gecikiyoruz. Kapı zor açılıp kapanıyor.

Kardeşimin arkadaşını aradım. Kazadan söz ettim. Gecikeceğimizi söyledim.

Neyse polis geldi. Tutanak tutuldu. Oradan ayrıldık. Verilen adrese doğru gidiyoruz. Ama öylesine. İsteksiz. Zaten zayıf olan görüşme merakı, şimdi neredeyse yok olmuş durumda.

Yolda biraz trafik vardı. Sonuçta kararlaştırılan saatten bir saat sonra vardık evlerine. Selamlaşma. Tanışma. Tanıştırma. Camla kapatılmış balkonlarına oturduk.

Eşi ya da evdeki kadın hazırlık yapmış. Yöresel bazı kekler. Tatlılar. Çay servisi. Ve sohbet başladı. Kardeşimi anlatıyordu. Kardeşimle ilişkilerini. Hem üniversitede hem askerlikte yaşadıkları günleri. Birlikte geçirdikleri anıları. Daldan dala atlıyordu. Ama bir serçenin hafif sıçrayışları gibi değil. Konuşma hep aynı gövde etrafında dönüp duruyordu. O anki beraberliğimizin tek konusu bu anılardı.

İyi, güzel. Ama onların da bir çekilir miktarı olur.

Ben araya zar zor girebiliyordum.

Eşim eşiyile arada bir birer tümce kurabiliyordu.

Benim de bildiğim bazı konuları yanlış anlatsa da düzeltme gereği duymuyordum.

Arada bir tarihi Kale'ye bakıyordum. İçim gidiyordu. Onun üzerine konuşamamaktan. Buralıydı. Yerlisiydi. Bana iki sünger avcısının hikâyesini anlatsa sohbeti uzatırdım. Artık müzeye dönüşmüş olan kalede sergilenen batıklar üzerine bilmediğim bir şeyler söylese bir çay daha içerdim. Dinlerdim. Ama yok. Varsa yoksa kardeşimle anılar.

Belki çok önemliydi onun için. Belki bu yüzden anlamaya çalışmalıydım. Ama bunun da bir sınırı olması gerekmiyor muydu?

Bu buluşma böyle yaşanacaktı. Ve yapılacak bir şey yoktu.

İki saat oturduk. İki koca saat. Sonra köpeğimizi gerekçe göstererek kalktık. Arabamıza bindik. Eşimle birbirimize baktık. Birkaç saniye. Belki birkaç dakika. O an öğle iyice dağılmıştı sanki.

“Kaza nasıl oldu?” diye sormamış örneğin.

İnsan “Ne var ne yok?” demez mi?

“Neler yapıyorsunuz?” diye sormaz mı?

“Neden buraya geldiğinizi?” merak etmez mi?

Sormadı.

“Nerede kalıyorsunuz?” diye de sormadı.

“Kaldığınız yerden memnun musunuz?” demedi ve hiç merak etmedi.

Bizimle görüşme konusunda bunca trafik yaşanmışken insan bunların konuşulacağını düşünür. Konuşulmadı.

Derdi geçmişi konuşmakmış meğer. Dinleyici bulamıyormuş, anlaşılan.

Ayrılırken “Yine görüşelim” demesini de beklemedik zaten.

Sonra hızla uzaklaştık oradan. Kaldığımız yöne doğru. Arkamıza bakmadan. Hani bir şey unuttuğumuzu fark etsek, dönüp alacak enerjimiz kalmamış. Fedaya hazırım onu.

Aslında sohbetin başında söylediği bir söz vardı. “İyi ki geciktiniz, biz de anca gelmiştik.” Belki de yaşanacakların küçük bir habercisiydi. Biz keyfimizden gecikmemiştik. Küçük çaplı bir kaza yaşamıştık. Bereket arabamız gidebiliyordu. Ama bunu bile sormadan, en azından “yapabileceğimiz bir şey var mı?” demeden kendi anlarına yönelmesi...

Bu son paragrafı neden yazdım ki?

Belki de şu yüzden; İnsan bazen bir sohbetten değil, bir meraksızlıktan yorulur.

Yazmaya Başlama: 08.10.2021

Tamamlama Tarihi: 28.01.2022

müebbet korkusu

Koğuşun en yaşlı tutuklusu “Bu kez işin zor evlat” dediğinde, bir sarsıntı geçirdi. “Nasıl yani baba?” diyebilirdi. “Bak evlat, şimdiye kadar içeri girdiğinde olaylarda bir koruyucun vardı. Şu kadar yattın, bu kadar yattın. Ama koruyucun seni dışarı çıkarttı. Şimdi seni koruyan kimse yok!”

Yıkılmış biçimde yatağına uzandı. Ensesini iki elinin parmaklarını birbirine geçirerek oluşturduğu avuçlarının içine yasladı. Neden bir daha güneşi özgürce göremeyeceğini düşünmeye başlamıştı? Yani daha askere gitmemişti. Bu olay olmasa dört ay sonra gidecekti. Yirmi yaşındaydı. Bütün ömrü burada mı geçecekti? Gözlerini kapattı...

Babasını hayal meyal hatırlıyordu. Bellediğinde üç-beş kare ne vardı ne de yoktu. Dizinde oturmuşluğu? Babasının kucağında ona sarılmışlığı? Böyle şeyler çıkaramıyordu beyninin derinlerinden. Babaannesi anlatmıştı daha çok. Daha dört yaşındayken öldürülmüştü babası. Öldürülmenin ne olduğunu anlamadan babası yanından yok olmuştu. Babası gömülür gömülmez de annesi ortalıktan yok olmuştu. Onu da babaannesi anlattı daha sonraları.

Sonra bir yaşlı kadınla başlayan yaşama süreci. Çevresindeki diğer çocuklar gibi sokakta büyümüştü. İstanbul’un yan mahallelerinden birinde oturduklarından, sokaklarında işlek bir trafik yoktu. Mahalledeki boş arsa da onların top sahasıydı. Evlerden fazla da uzaklaşmadan, ama her gün akşamı da ederek sokakta büyümüştü.

Okula gitti. Ama okumak hiçbir zaman ilgisini çekmedi. Onun ilgisini çeken insanlardı. O, onlara odaklanırdı. Ne yapıyorlar? Nasıl yapıyorlar? Neden yapıyorlar? Çocukluğundan bu yana olay çıkaran biri olmamıştı.

Ama olay çıktığında da kenarda kalmazdı. Her olayda haklının yanında yer alırdı. Haklı olmak onun için önemliydi. Bundan dolayı, arkadaşları onun yanında hırslaşırken, haklı olmaya özen gösterirlerdi. Çünkü haklıysalar, Ali'nin desteğini alırlardı mutlaka. Bu destek onlar için çok önemliydi. Bir keresinde, ilkokulda öğretmenine bile karşı çıkmıştı. Hiç sevmediği bir sınıf arkadaşına öğretmen bir ceza vermişti. Teneffüste bahçede küçük bir kavga olmuştu. Bir öğrencinin burnu kanamıştı. Öğretmen soruşturmuş, bu dışlanmış öğrenciye ceza vermişti. Bütün oklar onu göstermişti. Ama Ali buna karşı çıktı. O da bahçedeydi. Olayı başından sonuna biliyordu. Ama bu öğrencinin olaylarla hiçbir ilişkisi yoktu. Tersine üç kişi didişirken o da diğer öğrenciler gibi seyrediyordu. Nasıl olduysa bu itiş kakış sırasında üzerine düştüler. O sırada öğretmen bağırışmalar üzerine oraya geldi. Tablo aleyhineydi. Ama görünen son kare her zaman doğru kare değildi. Ali bunu öğretmene anlattı. Ve haksızlığa son verilmesini sağladı. Ondan sonra bu çocuk Ali'ye hep sıcak durdu. Yani gözünü kapatıp taraf olmazdı Ali. Derslerinde başarılı değildi. Çünkü sevmiyordu. Zorunlu olarak sınıf geçiyordu. Ama başka konularda gelişkin bir sosyal zekâsı vardı.

Lise son sınıftayken, bir derbi maçı izlemek için arkadaşlarıyla birlikte bir birahaneye gitti. Parasının olmadığını bilen bir arkadaşı “Ben ısmarlarım biraları. Birlikte gidelim,” demişti. Gittiler. Birer Arjantin bira getirdi arkadaşları. İçmeye başladılar. Maç her derbide olduğu gibi heyecanlı geçiyordu. İki tarafın da taraftarı vardı birahane. Genelde kimse kimseye laf atmıyordu. Zaten çoğu da birbirini tanıyordu. Ama ikinci yarının ortalarına doğru biri golü attı. Birahane yıkılıyordu. O anda bir şey çıkmadı. Tam golün heyecanı geçmiş, maça dönüldü derken, gol atan takımın taraftarlarından biri bir hareket yaptı. Bilindik, el, kol, bel hareketi... Ve ortalık karıştı. Ali'nin futbolla fanatik ilişkisi olmasa da birlikte gittiği arkadaşıyla aynı takımı tutuyordu. Sessiz kalamazdı ve o da kavganın içinde yer aldı. Sonunda araya girenler, garsonlar vs. kavga yatıştı. Maç bitti. Tam birahaneden çıkacaklarken, kendilerinden daha yaşlı birisi, kolundan tuttu, “Senin adın ne?” dedi. “Ali” dedi. “Ali, ne iş yaparsın?” diye sordu. “Lise sondayım. Bir ay sonra kısmetse bitireceğim,” dedi. “Liseyi bitirince beni ara. Benim adım Kemal. Ararken, birahanedeki Ali demeyi unutma. Olur mu koçum? Bu kartı ve numarayı da kaybetme” dedi ve gitti. Ali, üniversite sınavına girmedi

bile. Lise biter, bitmez yaşamın içine girecekti. Girecekti de nereden girecekti? Babaannesini, “Bir baltaya sap olsan” diyor, ama elinden bir şey gelmiyordu. Birden pek kapağını açmadığı bir kitabının arasında sakladığı kart aklına geldi. Aldı kartı, Kemal... Aradı, “Ben derbi maçtaki, birahanedeki Ali,” dedi. Kemal tanıdı hemen. Bir adres verdi. Yarın saat beşte oraya gelmesini söyledi.

Gittiği yer Bebek’te bir otoparktı. Sonradan öğrendi ki, bu otoparkın sorumlusuydu Kemal Bey. “Rastlantı olarak o birahane maç izlediğini, onu o kavgada gözlediğini, çok yiğit davrandığını, körü körüne kavga etmek yerine, tarafları ayırtmaya çalıştığını, haksız yumruk sallayanlara ise karşılığını verdiğini, bunun kendisinin çok hoşuna gittiğini,” anlattı. Aradan bir buçuk aya yakın bir süre geçmişti. Ama o günkü gibi anlatıyordu. “Onun gibi gençleri sevdiğini, onlara sahip çıkmak gerektiğini, eğer isterse, bu otoparkta, onun yanında işe başlayabileceğini” söyledi. Mademki üniversiteye girmemişti. Askere kadar kendi yanında çalışması iyi olurdu. Üç beş kuruş da para kazanırdı. Ali ertesi gün işe başladı. Otoparkta her türlü işi yapıyordu. Araba kullanmayı bilmediğinden ilk günler arabaların yanaşmasına yardım ediyor; yıkama, temizleme işlerini yapıyor; makbuz kesiyor, otoparkı temizliyor; çay yapıyor, ne görev verirlerse koşturuyordu. İlk haftalığıyla yarım kilo et alıp da babaannesine götürdüğünde, kadıncağız ağlaya ağlaya pişirmişti. İlerleyen günlerde uzun süre kalacak araçlarla araba kullanmayı öğrenmeye başladı. Otoparkın içinde gidip geliyordu. Bir ay sonra arabaları park etmeyi öğrenmişti. Patronları onu seviyor, onda gelecek görüyorlardı. Efendiydi, becerikliydi, eli ayağı düzgündü. Düzgün de konuşuyordu. İnsanlarla diyalogları da yerindeydi.

Selman Bey her cuma günü, tam saat onda geliyordu. Sanki haftanın o günü ve o saati otoparka ait gizli bir randevu gibiydi. Kapının önünde arabalar aynı biçimde dizilir, beton zeminde aynı lastik izleri uzanır, görevli kulübesinin camına aynı solgun sabah ışığı vururdu. Ve o ışığın içinden, birazdan Selman Bey görünürdü. Bu ziyaret sırasında Ali’ye de çay demletip, servis yaptırmışlardı. Bir tepside çayları içeri götürmüş, masada oturanların önlerine koymuştu. Selman Bey, “Aferin delikanlı, bir damla bile dökmemişsin,” dedi. Ali de “Sağ olun efendim,” demişti. Ali tam kapıdan çıkarken, Selman Beyin yanında oturan Kemal’e, “Kim bu çocuk?” diye sorduğunu duymuştu. Önce odadakilere; sonra, ikinci

bir arabayla gelen ve sürekli dışarıda duran iki kişiye de çay götürüyordu. Aslında yaptığı işi, ona bu işi veren Kemal Beyi bu toplantıdan sonra başka bir yere koymaya başlamıştı. Korkmuş muydu? Biraz çekindiği söylenebilirdi. Ama bu ortamda başka iş bulmak o kadar zorken, iş bulmak için çevresi de yokken, bu işi bırakamazdı.

Sabahları sekizde geldiği işi, akşam hava kararınca bırakıyordu. Kemal Bey otoparka saat on-on bir arası gelir, öğleden sonra giderdi. Hep odada oturur, önce kahve, sonra çay, ama hep sigara içerdi. Bol bol da telefonla konuşurdu. Ali birinci aydan sonra haftada iki gün otoparkta kalmaya başladı. O günler yirmi dört saat çalışmış oluyordu. İki kişi kalıyorlardı. Gece ikiden sonra nöbetleşe uyuyorlardı. Bir kişi mutlaka kendisinden daha büyük biri oluyordu. Gece kalmanın yararlarından biri, otopark iyice boşaldığından rahat rahat arabaya binmesiydi. Değişik model araçları sürebilir, park edebilir olmuştu artık. İyice ustalaşmıştı. Hatta Kemal Beye “ehliyet” konusunu açmıştı. “Hele bekle biraz daha” demişti o da.

İşe başladığının altıncı ayında, bir gün otoparka bir araba girdi. Herkes önüne koştu. Biri kapıya sarıldı. Öbürü ellerini pençe edip boynunu büktü. Kemal Bey arabadakiyle konuşmaya başladı... Bir telaş. Bir koşuşturmaca. Arabadan inen genç kıızı görünce çakıldı kaldı Ali. Hareketsiz. Bir heykel gibi. Yalnızca gözleri çalışan. Akli durmuştu. Hemen hemen kendi yaşlarında, en fazla kendisinden iki yaş büyük bir kız arabadaki çantasını, cep telefonunu aldı, indi arabadan. Olduğu gibi bıraktı arabayı. Sonra cep telefonuna baktı hızlıca. Şöyle otoparkı bir süzdü gözleriyle. Sonra yürümeye başladı. Kemal Bey kızla beraber parktan çıktı. Bebek merkeze doğru yürüdüler. O zaman sorabildi, “Kimdi o?” diye, “Artist falan mı?” Otoparkta çalışanlardan birisi ise, “Ne artisti olum. Selman Beyin kızı. Adı Esra mıymış, neymiş. Kemal Bey, kapıyı açtığımda böyle bir şey dedi...” Darmadağın oldu. O gün hep onu bekledi. Hatta nöbet günü olmamasına karşın, birkaç saat fazladan kaldı. Ama o, arabasını almaya gelmedi. Ali ertesi gün otoparka geldiğinde arabanın da gitmiş olduğunu gördü ve içinden “hadi siktir” çekti. Eve gittiğinde, sabah otoparka gelinceye kadar hep onu düşünmüştü. Olacak şey değildi, biliyordu. Ama yaşamında ilk kez, içinde engelleyemediği bazı dürtüler, ona ondan başka bir şey düşündürmüyorlardı. Beyninin her bir nöronu onun hayaliyle yüklüydü.

Tüm duyularında onun izleri vardı. İlk kez bazı duygularıyla mücadele ediyordu. Olmaması için. Çünkü olamazdı, ayrıca olmamalıydı. Olması diye bir olasılık da yoktu. Patronunun kızı... Ve kendisi, çulsuzun teki Ali...

Bunun etkisi geçinceye kadar biraz aksattı işleri. Toparlanınca kendisini yine otoparka verdi. Bir akşam otoparkta nöbetçi kalmıştı. İki kişiydiler. Hafta içi olduğu için çok fazla hareket yoktu. Ama Burası Bebek'ti ne de olsa. Özellikle gençlerin ve orta yaş kuşağının geldiği yerler vardı burada. Birçok genç kız arabasını bu otoparka bırakıyordu. Artık alışmıştı. "Bırakın siz arabayı. Ben yerleştiririm," diyebiliyordu. Bazıları üç-beş kuruş bahşiş verir de olmuştu. Memnundu işinden. Kendisinden daha yaşlı olan nöbetçi genelde içeride oturuyor, küçük ekran bir televizyonda dizi izliyordu. Gece on ikiyi geçmişti. Bir miydi yoksa? Beş-altı kişilik bir grup otoparka girdi. Ali bunların normal tipler olmadığını anladı. Hemen dışarıya çıktı. Gelenler ellerinde çivilerle arabaları çizmeye başladılar. "Yapmayın," dedi önce. Devam ettiler. En yakınındakini engellemeye çalıştı. İçerideki otoparkçı da dışarı çıktı. Ama yalnızca bağırıyordu, "Gidin lan, defolun vs." Ali kavgaya başlayınca ve hele birini altına alınca diğerleri çullandılar. Onlar vuruyor, Ali direniyor, tek başına onlarla baş etmeye çalışıyordu. Yumruk yiyordu, ama atıyordu da hatta bazılarını deviriyordu. "Alçak Selman, ödesin bu arabaların zararını bakalım," diye bağırان biri, arabalara zarar vermeye devam ediyordu. Ali'yi iki kişi altına almış, resmen eziyorlardı. Nasıl yaptıysa, cebinde tuttuğu ve kendisine verilen sustalığı çıkardı ve alttan doğru birinin karnına sapladı. Bıçağı yiyen "Ahhh" diye bağırınca ürktüler. Yerdeki kanlar içindeydi. Elini bıçağın saplandığı yerin üstünde tutmuş, inliyordu. Diğerleri geri çekilmişti. Ali ayakta, elinde sustalı, kaşlarını yukarı doğru kaldırmış, gözlerini açmış, burnundan solur durumda, birisi hareket edecek olsa saldıracakmış pozisyonunda duruyordu. O arada diğer otoparkçı polise telefon etmiş olacak ki, polis eskortlarının mavi renkleri kapladı karanlığı. Yaralı olan yerde inlerken, diğerleri birbirine bakıp sağa sola kaçıştılar ve dağıldılar. Polis içeri girdi. Ali'yi ve yerde kanlar içinde yatan kişiyi kontrolü altına aldı. Ali o acemilikle elindeki sustalığı bile fırlatıp bir yere atmamıştı. Beş dakika sonra ambulans geldi. İki polis, bıçaklanan genci ambulansla götürdü. Diğerleri de Ali'yi alıp karakola gittiler. İlk kez içeriye böyle düştü.

Yirmi gün kaldı içeride. Selman Beyin çabaları sonucu çıktı dışarıya. Otoparka geldiğinde, “Hadi Ali, ilk kez milli oldun,” deyip sırtını sıvazladı Kemal Bey.

O akşam babaannesi çok yalvardı Ali’ye. “Bu işi bırakmasını,” söyledi, “Allah rızkını verirdi nasıl olsa. Bu işler karanlık işlerdi. Babası da bu yolda öldürülmüştü. Sonu yoktu bu işlerin. Allah korusun, ona kurşun sıksalardı...” Yaşlı kadın hem ağladı hem yalvardı. Ali dinledi yalnızca. Gözleri yerdeki kilimdeydi. Göz kapaklarını kırpmadan bakıyordu. Şakuli... Nefes aldığı bile belli değildi. Ne düşünüyor idiye? Babaannesi, “Nedir benim başıma gelenler! Önce babası, şimdi kendisi... Allahım, ne günah işledim ben?” diye diye kalktı. Mutfağa gitti. O da hiçbir şey demeden kalkıp yatak odasına geçti. Hemen yattı. Sabah kalktı. Yine otoparka gitti.

Nöbetçi olduğu bir akşam, Selman Beyin kızı yine otoparka geldi. Dört saat sonra döndüğünde kendisini eve götürmelerini istedi. Yaşlı olan, “Ben burayı bırakamam, sen götür,” dedi. Ehliyeti yoktu. Sorun değildi. Bir şey olursa Kemal Bey müdahale ederdi. Görev, görevdi. Esra arkaya oturdu. O da şoför koltuğuna. Aynaları düzeltti. Koltuğu ayarladı. Bu marka arabaları otoparkta kerelerce yerleştirmişti. “Nereye gidiyoruz Esra Hanım?” diye sordu. Esra semti söyledi. Hareket ettiler. “Adın ne senin?” diye sorduğunda anladı Ali. Alkollüydü, dili sürçüyordu. “Ali” dedi. “Sen yenisin galiba? Ne kadardır çalışıyorsun otoparkta?” Ali, “Bir yıldır Esra Hanım,” dedi, dikiz aynasından bakarak. Çok güzeldi bu kız. Dikiz aynasına bakarken elleri titriyordu Ali’nin. “Okuyor musun bir yerde?” diye sordu Esra. “Hayır. Liseyi bitirdim. Üniversite sınavına bile girmedim. Okumak ilgimi çekmedi.” Saat ikiye geliyordu. İstanbul yollarında, dizlerinin bağını çözen kızı evine götürüyordu. Hiç bitmeseydi ya bu yol... Ya da onu Türkiye’nin öbür ucuna götürüp getirseydi. Sonunda Tarabya sırtlarındaki evlerine geldiler. Esra, inmeden Ali’ye yüz lira uzattı. Ali almak istemedi. Israr etti. Taksiyle dönmesini istedi. Kapıdaki bekçi taksi çağıracaktı. Teşekkür etmeden, iyi geceler demeden evin kapısına yöneldi.

Sabah otoparkta Kemal Bey çağırıldı odasına. “Selman Beyin kızı Esra akşam senin direksiyonunu beğenmiş. Gerekli olduğunda onu istediği yere götürmeni istemiş. Bir de cep telefonu almamızı istemiş. Aferin sana

Ali. Yanılmamışım senin hakkında. Aferin. Böyle efendi ol hayatta,” dedi. İşinin başına döndü. Olamayacak şeyler olmaya başlamıştı. Resmen Esra’nın özel şoförü olmuştu. Geceleri istediği zaman, çağırarak; o da gidip Esra’yı alacaktı. Onun düşünce ve hayal sınırlarının ötesinde bir durumdu bu. Ama bir engel vardı. Ehliyeti yoktu. Geriye döndü, Kemal Beyin odasına girdi. “Kemal Bey biliyorsunuz benim ehliyetim yok,” demek istedi. Kemal Bey, “Evlat kafana takma. O kolay iş” diyerek onun telaşını önemsemedi bile. O gün kanatlanmıştı. Her işini uçarak yapıyordu. Öğleden sonra cep telefonu da geldi. Kendisine öğretiler temel komutları. Kemal Bey kimseye vermemesini tembihleyerek, Esra’nın telefonunu yükledi, “Esra Hanım” olarak. Sonra kendi telefonunu kaydetti. Her zaman, ne sorun olursa kendisini arayabilirdi. O gün cep telefonu hiç çalmadı. Ama o eliyle kontrol ediyordu. Çıkarıp bakıyordu ekrana, bir arama var mı diye. Nasıl olabilirdi? Haftanın birkaç akşamı onunla birlikte olacaktı. Onun tuttuğu direksiyonu o da tutacak, arabada sıktığı parfümü kendi içine çekecekti. Sonra dışarı vermeden yaşasaydı ya... En çok da dikiz aynasını sevecekti. Geriyi kontrol ediyor ayaklarına, Esra’ya bakmanın keyfini yaşayacaktı.

O hafta Esra onu hiç aramadı. Sonraki hafta salı günü ilk kez arandı. Sabah sekizde. Otoparka girmek üzereydi. Kendisini almasını ve üniversiteye götürmesini istedi. Hemen bir taksiye bindi. Evlerine gitti. Geldiğini haber verdiler. Esra evden çıktı. Bu kez “Günaydın” dedi. Arka koltuğa oturdu. Üniversite’ye yöneldiler. Esra çantasından bir kitap çıkardı. Yol boyunca hiç konuşmadı. Hep kitabı karıştırdı. İnerken, “Arabayı otoparka götür. Beni dörtte almaya gel,” dedi ve indi. O gün dörtte sabah götürdüğü özel üniversiteden aldı, Bağdat Caddesi’ne götürdü. İlk kez bir özel arabayla Boğaz Köprüsü’nden geçti Ali. Esra giderlerken, “Öğrencilik güzel de. Sınav işi kötü. Sınavım vardı bugün. İyi geçmedi,” dedi. Ali hiçbir şey demedi, o konuşurken yine dikiz aynasından baktı yüzüne, gözlerine.

Artık yaşamında yalnızca Esra vardı. Otopark ve Esra... Otoparka da onun telefonu çalsın diye gelir olmuştu. Bir sorun yoktu. Kemal Bey odasına çağırmadığına göre, bir şikâyet yoktu. Üzerine birkaç yeni giysi de aldılar. Ayakkabı aldılar. Bunları giyince onun delikanlılığı da çıkmıştı ortaya. Kemal Bey onu bir gün Bebek’te bir kuaföre götürdü ve kuaföre

bir şeyler söyledi. Kuaför, “Ne demek? Her zaman... Tabii ki,” diyerek anladığını göstermiş oldu. Mahalle berberinden başkasına gitmemiş, tıraşı on dakikadan fazla sürmemiş olan Ali kuaförden bir saatte çıktı. İş bitince ayağa kalkıp aynada kendisine baktığında tanıyamadı. O akşam Esra’yı evden alıp, bir konsere götürecekti. Konser onda başlıyor, on ikide bitiyordu. Bekledi. Oradan İkinci Köprü’nün altında bir gece kulübüne gideceklerdi. Çok neşeliydi yolda. Cıvıl cıvıldı. Ali’ye takıldı. Ali de bir iki yaklaşımıyla onu güldürdü. Aralarında sıcak bir diyalog oldu. Esra bu işten memnun görünüyordu. Ali’nin dikiz aynası kontrollerine arada bir bakar da olmuştu. Ali’nin bu görevinin başlamasından iki ay geçmişti. Şimdiye kadar on beş kere götürüp getirmişti Ali Esra’yı. Trafikte bir sorun da yaşamamışlardı. Artık daha rahattı Ali Esra’ya karşı. Bazı yanlarını öğrenmiş, onu biraz daha tanımıştı. Bir gün olmadık biçimde erken eve dönerlerken, Esra Ali’ye Boğaz’daki bir kafeye gitmelerini söyledi. Gittiler. Ali arabadan indi, kapıyı açtı. Esra indi. “Hadi gel, bu akşam seninle oturalım,” deyince Ali dondu kaldı. Dili tutuldu. “Nasıl olur Esra Hanım...” diyecek oldu. Esra gelen valeyeye arabayı bırakıp Ali’yi kolundan tuttu ve “Hadiiii” dedi. Esra şarap içti. Ali’ye onca ısrar etmesine karşın, bir şey içiremedi. Araba kullanacaktı. Meyve suyu söyledi. İlerleyen saatlerde Esra oraya sevgilisiyle gelen bir arkadaşıyla karşılaştı. Arkadaşı Ali’yi Esra’nın yeni arkadaşı olarak düşünüp tanıştırmayı beklerken, Esra, “Ali, özel şoförüm,” dedi. Kız dumura uğradı...

O günden sonra Esra sanki Ali’ye başka türlü bakar olmuştu. Yoksa Ali mi öyle anlamak istiyordu? Hep bunları düşünüp duruyor, ne yapacağını da bilemiyordu. Bunları konuşacak bir arkadaşı da yoktu. Kendi başına bir öyle, bir böyle düşünceler içinde işini yürütüyordu. Eve daha fazla bir şeyler alır olmuştu. Babaannesi bu işi sevmese de Ali’nin eve yaptığı katkılar onu mutlu ediyordu. Doğru düzgün şeyler yemeye başlamışlardı artık. O nedenle içinde korkular taşısa da arkasından dua da ediyordu. Ali nöbetçi olduğu bir akşam, gece birde bir çift arabalarını almaya geldi. Alkollüydüler. Yaşlı olan nöbetçiye, kendilerini evlerine götürmelerini istediler. O yapamazdı. Böyle bir hizmetleri de yoktu. Ayrıca taksi çağırabilirdi. Hayır, taksi olmazdı. Çünkü araba sabah erkenden kendilerine gerekliydi. Belki Ali yapabilirdi bu işi. Ama Kemal Beyeye sormalıydı. Sordular. Hadi bu kerelik olsun. Sonunda Ali arabayı

çalıştırdı ve yola çıktılar. Bakırköy’de oturuyorlardı. Haliç Köprüsü’nü geçmişler, Edirnekapı tüneline çıkmışlardı. Nerden gideceğini bilemediği için “sağdan mı, soldan mı?” diye sordu. Arkadaki çift sızmış gözlerini açıp “sağ, sol” deyinceye kadar, tereddütte kalan Ali direksiyon hakimiyetini kaybedip bariyerlere vurdu. Gözlerini açtığı anda hava yastığı ile koltuk arasına sıkışmıştı. Arabanın sahipleri kemer takmadıkları için yüzlerini ön koltuğa çarpmışlar, yüzleri kan içindeydi. Ambulans, polisler... Arabanın ön tarafı haşat olmuştu. Polis “ehliyet, ruhsat,” demiş, Ali duymamıştı. Daha sonra sorduklarında ehliyetinin olmadığını söylemişti. Bu olayla ikinci kez içeri düşmüş oldu.

Selman Bey yine yetişti. Polisle görüşmüştü. Ama çıkardıktan sonra kızının Ali’yi ziyarete gittiğini de öğrendi. O yetmiyormuş gibi bu olaydan sonra arkadaşı da onları birlikte gördüğünü “Teyze” dediği Esra’nın annesine söylemişti. Ali üç-beş gün evde dinlendikten sonra otoparktaki işine geri döndü. Birkaç gün sonra da Kemal Bey onu hava kararmak üzereyken aldı. Yanında tanımadığı biri daha vardı. “Seni bir başka otoparka götürelim. Değişiklik olsun,” dedi. Ama otopark yerine İstanbul’un biraz dışında sessiz bir bağ evine götürdüler. “Sen ne yaptın delikanlı,” dedi Kemal Bey. “Özel şoförlük yap dedik sana. Kızın gönlünü çal demedik...” Ali, “Valla böyle bir şey yok...” demeye kalmadan tekmelemeye başladılar. Kemal Bey, “Selman Beyin eline geçsen parçalayacak seni. Öfkesi tepesini aşmış adamın... Sen ne halt yedin oğlum?” diye bağırıyor ve tekmeliyordu. “Unut Esra Hanımı! Tamam mı? Unut! Yok öyle biri bu dünyada...” Yumruklar, tekmeler... “Al şunun cebindeki cep telefonunu,” diye adamına komut verdi Kemal Bey. Ali’nin kaşı, gözü patlamış, kaburgaları, karnı ağırlar içinde, geri arabaya bindirdiler. Evinin olduğu semte yaklaşıklarında yolun kenarına bıraktılar.

Günlerce evden çıkmadı Ali. Babaannesini korku, telaş sarmış... Oğlundan biliyordu böyle durumları. Ama daha yirmisinin arifesindeki torununu bu durumda görmek kadını birkaç yaş daha ihtiyarlatmıştı. Elinde olanlarla, bildiği yollarla torununun şişliklerini, yaralarını iyileştirmeye uğraşıyordu. Ali düzeline kadar da evi ziyarete kapattı. Kapıyı kapalı tuttu hep. Ali on beş gün evden çıkmadı. Biraz normalleşti. Galiba kaburgalarından biri de kırılmıştı. Babaannesinin deneyimlerine göre o kırığın ağırları yaşı kadar sürecek ve iyileşecekti. Öyle de oldu.

Günler ilerledikçe ağırları azaldı. Evde televizyon izleyerek, odasında uzanarak zaman geçirdi. Sonra bir cuma sabahı, babaannesi uykudayken evden çıktı. Kafasına bir bere giymiş ve kaşlarına kulaklarına kadar indirmişti. Bir de gözlük takmıştı. Rastlantı otoparkın yakınında bir otobüs durağı vardı. Orada beklemeye başladı. Saat ona doğru eliyle cebini kontrol etti. Saat ona üç kala ileriden Selman Beyin arabası görüldü. Bariyerlere yaklaşırken, açılması için araba kısa süreli olsa duruyordu. Bariyeri kendisi kerelerce açtığından biliyordu. O aralıkta arabaya yaklaşıp silahını çekip, arka tarafta oturan Selman Beyin üzerine şarjörü boşalttı. Arkadan gelen korumaların arabası durup, Selman Beyin arabasına koştuklarında, o geriye koşmaya başlamıştı bile. Yolun karşısına geçip bir taksiye atladı ve evine gitti. Bir saat sonra polisler evi bastılar. Babasının tabancasını, boş şarjörüyle alıp, Ali’yi kelepçeleyip götürdüler. Karakolda Selman Beyi kendisinin öldürdüğünü açık ve net olarak söyledi. Başka hiçbir şey söylemedi. Nedenini sorduklarında dilsizce dönüştü. Onu hemen hapishaneye gönderdiler. On gündür oradaydı.

Adının bağırıldığını duydu. Gözlerini açtı. Açarken yanağına yaşlar süzüldü. O gün ziyaret günüydü. Babaannesi ziyaretine gelmişti.

Babaannesine bakıyordu yalnızca. Kadıncağız, kendisine bir avukat arıyordu. Bir dernek mi varmış, ne. Bora mı varmış. Oraya gidip yardım isteyecekti. Daha yirmi yaşına gelmişti. Yazıktı. Ali, dinlemiyordu bile. Umurunda değildi bunlar. Kadın yanında birkaç parça giysi ve yiyecek bir şeyler getirmişti. Verdi. Elini uzatmadı, almak için. Onun kafası başka yerlerdeydi.

Ziyaret saati doldu. Kadın kalktı. Ali babaannesine sarıldı. “Beni hayatta bir tek sen sevdin babaanne,” dedi, daha bir sarıldı.

“Ben ise bir tek Esra’yı sevdim...”

Yazmaya Başlama Tarihi: 15.03.2017

Bitirme Tarihi: 21.10.2017

ortada kalmak

Cep telefonum çaldı. Kayıtlı olmayan bir numara. Kim ola ki? Açtım. Yaşlı bir ses, uzaklardan, çok uzaklardan. Ama sanki benden uzaklaşmamış birinin sesi. Tanıdık gelen bir ses. Eğer oysa, aynı hüzünde, yıllar öncesinin yorgunluğunda.

“Alo” dedi, “Alooo!”

Dış dünyaya kapattım kendimi. Sese odaklandım. Hiçbir ayrıntıyı kaçırmak istemiyorum. Dinlemekten başka bir şey düşünmüyorum. O ses mi acaba? Gerçekten o mu? Yanılıyor muyum yoksa? Ama ya yanılmıyorsam! Neden aradı ki beni?

“Alo, benim,” dedi, “Ben, annen...”

Sustum mu, dondum mu? Şaşkın biçimde boştaki elimin işaret parmağıyla kulak memesine bastırıp kulağımı kapattım. Annem, anne olarak on altı yaşında kalmıştı. Orada duruyordu. İlerlememişti. Şimdi tam on dört yıl sonra yine karşıma çıkmıştı. Aniden. Hiç beklemediğim bir anda. Sanki konuşmaya başladığından beri değişmeyen hüzünlü sesiyle, çocuk kulaklarıma yazılan sesiyle. Aynı acılı tınlarla. Annem konuşmaz ağlardı sanki. Ben sesinde coşkuyu anımsamam hiç. Acaba ben iki yaşımıdayken, kız kardeşim yeni doğmuşken ölen babamızdan sonra mı yitirdi normal sesini? Cep telefonumu daha bir yapıştırdım kulağıma. Araya başka seslerin girmesini istemiyorum. Bu sesi beklemiş miydim yıllardır? Emin değilim. Ama unutmak istememişim besbelli.

“Öldü,” diyor ses, “Üvey baban Şaban öldü...”

Ne desem ki? Sevindiğimi mi söylesem? Mutlu olduğumu mu? “İyi ki gebermiş eşşoğlusunu. Geç bile kaldı” mı desem? Denir mi şimdi? Neden

haber veriyor ki bana? Bırak üvey babayı, insan olarak bile görmediğim birisinin ölümü için beni neden arar ki? Onu anlamaya mı çalışsam yoksa? Sonuçta kaç yıldır birlikte yaşadığı herif. Üzülümüştür herhalde. O nedenle arıyordur belki. Acısını mı paylaşsam? Bir şeyler söylesem. Kalıp sözleri kullanıp, “Başın sağ olsun” mu desem? Yalnızca ona yönelik. Kocasını ne de olsa. Olmaz olaydı. Evlenmek zorunda mıydı babamın üstüne? Neyse bunun zamanı değil şimdi. Nasıl girmeli söze? Susuyor kadın. “Allah rahmet eylesin” diyecek halim yok. Hak etmiyor ki! Neyin rahmeti olsun üstüne? Rahmet yağacağına taş yağsın.

“Dün kaybettik onu.”

Ben kaybetmedim. Bana ait olmayan bir şey yok olup gittiyse bana ne? Neden üzüleyim, canımı sıkayım onun için? Ben o “biz”in içinde yokum kardeşim. Kim varsa “biz”in içinde onlar üzülün. Onun ölümüyle benim yaşamımda eksilen bir şey olmaz.

“Bugün defnettik.”

Öyle mi? Ben onu, alçak herifi on dört yıl önce defnetmişim. O bahar günü. Cumartesi günü, öğleye doğru. Unutur muyum hiç? Hafta içi okul, ders derken, cumartesinin keyfini sürmek için erken kalkmamıştım. Yataktan sürünerek kalktığımda, camdan dışarı bakmıştım önce. Ağaçların bazıları çiçek açmıştı. Bahçe yeşil tarafından kuşatılmak üzereydi. Dallar pıtrak gibi yeşillenmişti. Aradan seni gördüm. Yine erken kalkmıştım belli. Çalışıyordun. Toprağı ilkbaharın sebzelerine hazırlıyordun. Elinde bel, toprağı belliyordun. Sonra tuvalete gitmek için odadan çıktım. Salondayken bir ses duydum. Dikkat kesildim. Sizin yatak odanızdan geliyordu. Bir inilti. Sen bahçede olduğuna göre, o adam bir sıkıntı mı yaşıyordu yoksa? Sana haber vermek yerine, bakayım, dedim. Ses uğursuz bir sestir. Nedense çekti beni kendine. Hiç yapmadığım bir şeyi yaptım ve yatak odasının kapısını açtım. Kocan olacak o yaratık pijamasının altını indirmiş, o iğrenç kıllı kıcı kapıya dönük, dizlerinin üzerinde... Kıçını ileri geri hareket ettirirken durdu birden. Altındakinden bir ses duydum. Kapının açıldığını fark etmiş olmalı. “Anne” dedi, dünyanın en yalvaran sesiyle. Kız kardeşim. On dört yaşındaydı. Cıvıl cıvıldı. Senin öz be öz kızın, benim öz be öz kardeşim. Yüzünü görmedim. İyi ki görmedim. Bakışlarını, gözlerini iyi ki görmedim. Kapıyı vurarak sana koştum. Yanına geldiğimde nefes

nefeseydin. Anımsar mısın yüzümü? Gözlerimi anlatır mısın bana, ne durumdaydı? Bedenimi, titreyen ellerimi, dudaklarımı... Normal kalabilen bir organım var mıydı acaba? Ne haldeydin anne? Gerçi söyleyen ne yararı var ki? Gördüklerimi sana söylediğimde, sen ne yapmıştın? Elinde tuttuğun bele yaslanmış, gözlerini az önce bellediğin toprağa dikmiştin. Bağırılmıştın. Feryat etmemiştin. Ağlamamıştın. Eve koşmamıştın. Saçını başını yolmamıştın. Yalnızca toprağa bakmıştın, boynunu bükerek. Anımsıyor musun bunları? Sen sustukça ben, “Anne” diye, bir şeyler yapman için çırpınmıştım. Neden senden çözüm beklemişim ki? Elindeki beli alıp, odaya bir kez daha koşup adamın kafasını koparmalıymışım... Neden yapmamışım ki bunu? Bunu yapsam, on dört yıl kazanacaktım yaşamımdan. Sen de kardeşim de... Ama sen, “Ne edem? Keser beni,” demekle yetinmiştin anne... Cılız, kendi kendinin duyacağı bir sesle. Yani kabullenmiştin. Biliyor muydun yoksa? Onun için mi sessiz kaldın? Çaresizliğin değil, kabullenmişliğin mi seni tuttu olduğun yerde? Sahi söyle bana bunu. Yıllardan beri sebze diktiğin o toprak bile utanıyordur senden. Utanıyordur sessiz kalmışlığına. O herifi ben o gün defnetmedim anne. Mezar bile olmayacak çukura attım. Üzerine toprak değil, çöp döktüm. Sonra seni mi? O andan beri unutmuştum sesini. O gün evi terk ettiğimden beri sesini unutmuştum. Zor olmuştu. Ama unutmuştum. Demek ki kulaklarımda duruyormuş. Fakat orada kalmış, yüreğime ulaşamamış. Bir annenin... Neyse... O zamandır bu zamandır sesin değil, ama çaresiz bakışların kaldı bende. Anne çaresizliği olmaz sanırdım. Olurmuş. O bakışlarını, bellediğin topraktan kaldırabildin mi o zamandan beri? Yoksa hep öyle mi yaşadın? Kimsenin yüzüne bakmadan, bakamadan. Kızınınkine hiç... Onu, kardeşimi soramıyorum bile. Ne olduğunu ne yaşadığını? Bu acıları bir kez daha yaşatmak için mi buldun beni anne? Bunun için mi aradın?

“Biz ortada kaldık!”

Neee? Nasıl yani? Ortada mı kaldımız? Hiçbir şey kalmadı mı heriften?

“Biz ortada kaldık evladım. Ben, kız kardeşin ve iki çocuğu...”

İki çocuk ha? İki çocuk... Sanki anlıyorum anne, sanki anlıyorum. Durumunuz boktan, hem de çok boktan... Ne istiyorsun anne benden? Nefretlerimin içinde boğulmuş benden ne istiyorsun? O sahneden sonra

erkekliğimden utandığımı nasıl anlatacağım ben sana? Anlatsam, beni bir kez daha yere bakarak ve sessiz mi dinleyeceksin yine? İsyân etmeyecek misin? Erkekliğimden utanıp, kızlara bakmadığımı nasıl anlatacağım? Hiçbir kızın gözlerinin içine bakmadığımı. O yatak odasının kapısında bütün erkeksi duygularımı kaybettiğimi nasıl açıklayacağım? Bu göçmüş, tükenmiş adamdan ne bekliyorsun ki? Diğer yaşadıklarımı boş ver... On dört yıldır yaşıyorum bu koca kentte. Ama boş. Boş bir ceviz gibi yuvarlanıyorum yaşamın içinde. Kendi sesim bile ürkütüyor beni. Kulaklarım yırtılıyor utançtan. Gözlerim siyah perdeli yaşıyorum ben. Ama ne dedin sen? “Biz ortada kaldık...” Seni anladım, kardeşimi biraz anladım da iki çocuk? “Ne demek ortada kaldık?”

“Bak sana anlatayım...”

Anne sen ne diyorsun? Ne demek bu anlattıkların? Anlattıkların bir yaşam mı, işkence mi? Bunları yaşadıysan, sen niye yaşadın ki? Ne anlamı vardı yaşamın? Ayrıca neden yaşamın bütün acıları o çatının altında buluşmuş ki? O iğrenç herif, evimize girince, yanında getirdiği, bütün odalara dağıttığı bu kötülükleri neden görmedin? Hadi başta bir-iki olunca, görmezden geldin. On, yirmi olunca neden sessiz kaldın? Demek iki çocuk da onun çocukları öyle mi? Kız kardeşim doğduğuna göre, benim yeğenlerim. Ben onlara nasıl yeğenim diyeceğim? Diyebilir miyim? Dilim gitse de yüreğim gider mi söylemeye? Ve o insanlık dışı yaratık, bütün ahlaksızlıklarını örtmek için kendinden olan çocuğa bir baba buldu öyle mi? Doğru mu anlamışım? Köyden zavallı bir genci... Kimsesiz, aç, işsiz, güçsüz birini. Yeter ki yatacağı yer, yiyeceği yemek olsun. Getirdi onu, kız kardeşimle evlendirdi. O görünürde koca, ilk çocuğun babası... Olasılıkla benim odamda yatırdınız onu. Benim yatağıma, yorganıma, çarşafarıma da bulaştırdınız bu çöpten oyunu. Ve zavallı genç, sonra yine iğrenç yaratıktan olan ikinci çocuğun da babası olmadı, göründü... Doğru mu anlamışım anne? Bu nasıl olabilir? Senin gözünün önünde olan bütün bu olaylara nasıl göz yumdun sen? “Beni keserdi,” deme bir kez daha. Keşke kesseydi de kurtulsaydın. O koca gibi görünen zavallı çocuk bile dört yıl sonra dayanamayıp evi terk edebildiğine göre, sen haydi haydi yapmalıydın anne... Mademki evden ayrıldığımdan beri beni izlemeye aldın. İzimi buldun bir biçimde. Sen de evden kaçıp arasaydın ya beni. Yanıma gelseydin. Birlikte planlasaydık ne yapmamız gerektiğini. O herifin eceliyle ölmesi de mutlu etmiyor beni

artık. O herif yok edilseydi eğer, belki şu yitirdiğim duygular da geri gelirdi bana. O şansımı da yitirdiğimin farkında mısın? Ben ne yapabilirim şimdi bu durumda? Namusumuzu mu kurtarayım? Hangi namusu? Onursuzca yaşamış bir yaşam nasıl kurtarılabilir ki? Ben nereden bileyim bunu? Kim bilir acaba? Bu, kime sorulabilir ki? Hangi yüzle birisine bu yaşananlar anlatılabilir. Öfff, öfff! Neden beni aradın anne? Sakin sakin yaşayıp gidiyordum. Ben kendimi kurtardım sanıyordum. Kaçarak. Uzaklaşarak. Köpekler gibi yaşayarak, sokaklarda, parklarda... Çöplerden yiyecek toplayarak... Neyse buralara girmeyecektim. Ben ayağa kalktım sonunda. Ama sizi nasıl kaldırayım ben? Bunca aradan sonra sizin için bunu neden yapayım ki? Neyi kurtarmış olacağım ayrıca? Bence kaçın oradan benim gibi. Sabah kalktıklarında kimse sizi bulamasın oralarda artık. Ayrıca da kim arayacak ki sizi? Yok olun ortadan. Siz de köpekler gibi yaşayın. Elinden tutacak kimse olmayınca ille bu yoldan geçiyor insan... Ama iki kadın iki çocuk nasıl olacak bu?

“Sen kurtarırısın bizi? Bizim elimizden tut. Ailenin reisi sensin ne de olsa...”

Yapma şimdi. Yükleme bana bu sorumluluğu. Daha doğrusu yükü. Bir kez daha, hele bu durumda girmeyin yaşamıma. Nasıl taşıyım ben sizi? Kıçımı başımı yeni toparlamışım. Allahım, sınav mı ediyorsun beni? Nedir bu başıma gelenler? Onlara “yaşamıma girmeyin” diyorum da ne yapacak onlar? Biri annem, diğeri de kardeşim... Diğerleri... Annemin sesindeki çaresizlik, ezilmişlik, yok oluşluk... Böyle durumlarda mı çıkar o? “Analık hakkı” dedikleri... Böyle durumlarda mı çıkar? Ne olursan ol ne yaparsan yap ya da yapmazsan yapma, ne değişir ki? Sen annemsin. Bu dünyadaki varlık koşulum. O mu dokunuyor yüreğime? Aklım asla diyor, ama yüreğimse hadi, hemen. İkisinin arasına sıkıştım kaldım şimdi. Telefonu kapatsam, bu görüşmeyi yok sayıp unutup gidebilecek miyim? Olanaksız bu saatten sonra. Ya “Peki” desem? Yine bir karmaşa yaşamımda. Yine zorluklar. Ben neyin hayallerini kuruyordum, karşıma çıkan sorunlara bak. Bir an önce aklımla düşünmeye geçmem gerek. “Tamam Anne... Anlıyorum, seni arayacağım.” Bütün telefon hattını saran bir hüznü ses,

“Ara ama mutlaka. Biz ortada kaldık, yavrum” diyor.

“Tamam, arayacağım.” Kapatıyorum telefonu... Bedenimin bütün enerjileri boşalmış. Adım atmak istiyorum. Ayaklarımın varlığından emin değilim. Öyle çakılı bir yaratık olarak kalıyorum.

Aklım gidip gidip geliyor. Yoluna çıkan duygularıyla itişip duruyorlar. İçimdeki sesler, çığlıklar, kişilikler birbirine girdiler çoktan. Ortada kaldınız demek. Bilirim ortada kalmanın ne olduğunu. Bilmez miyim? Bilmez miyim geceye mi, gündüze mi sığınmam gerektiğini bilemediğim günleri. Sabahına uyanmadığım, gecesine uyuyamadığım günleri bir saymaya başlasam. Şimdi konu ben değilim. Bu nedenle geçiyorum bunları. Ama geçilecek günler, unutulacak yaşamlar değildi ki. Her bir hücrem o günlerin sıkıntılarını taşıyor benim. Hüznümün nedeni, coşkusuzluğumun kaynağı, kahkahaları unutmamın kökleri aynı yola çıkıyor. O iğrenç, mide bulandıran yola. Yarısına kadar yürüdüğüm o yola. Geri dönmüş olsam ne yazar? Yarısını yürümüş olmak yetti bana.

Siz yürüdüğünüzün ne anlama geldiğinin farkında değilsiniz anne! Olsanız da söyleyemeyeceksiniz bunu. “Kader” deyip kurtulacaksınız geçmişin yüklerinden. Ama ben? Sizin gibi de diyemedim, yıllardır beni ezen yüklerimden kurtulamadım da. Gözlerime yapışıp kaldı o görüntüler. Gerçek onlar oldu bakışlarımda, yaşamın kendisi onun zahirileri... Açmak istemesem gözlerimi, iç bakışlarım ayağa kalkıyor bu kere. Lanet olsun. Kurtulamıyorum ne yapsam. Olmuyor. Olmadı. Kurtulamadım.

Ama ne ki yaşamın gerçekleri bekliyor beni. Yaşamımı döndürmemi sağlayan gerçekler. Onlara sırtımı dönemem. Yeniden ortada kalmayı göz alamam artık. Ödediğim bedellerin ödülü olmasa da yaşadıklarım, yaşamdayım işte. Daha fazlasını da istemiyorum şimdilik. Gözüm yok. Geldiğim noktaya hayret ederken, olmayacak şeylerin hayalini neden kurayım? Yaşadıklarımın içinde hayaller olmaz mı? Onlarsız bugünü göremezdim. Ama benim hayalim basitti, işim olsun, evim olsun, düzenli gelirim olsun... Ama bir “sevgili” hayali kuramadım ben. O görüntüler yüzünden. Ne yapayım. Böyle oldu. Şimdi eksikli bir yaşamın sorgusunda değilken, siz çıkıverdiniz karşıma.

Ve sen anne, sen, girdin içime yıllar sonra. İçime yerleştin. Ben istemesem de içimdesin artık. Seninle birlikte yaşayacağım bir süre? Kaç gün, kaç hafta? Nasıl katlanacağım buna? Sen içimden bakacaksın bana.

Ben bakışlarımı kaçıracağım. Göz göze gelemem o bakışlarla. O bakışların hüznünü bulaştırmak istenmiyorum kendi bakışlarıma. Ben başımı çevirdikçe, bu kez dokunacaksın içime. Engellemeyeceğim. Çıkmayacaksın biliyorum. Daha da yerleşeceksin. Girdin bir kere. Çıkarsan ortada kalacaksın. Şimdi değilmişsin gibi. Niye girdin içime anne? Çıkıp git ne olur? İsyanımı anla, tepkilerimi anla. Anla anne!

Kaç günlüğüne yerleştin içime anne? Bu hiç beklemediğim telefonla, geçici mi yerleştin, kalıcı mı? Ne yapacağım ben şimdi? Bu görüşme hiç yapılmamış gibi davranacak biri olsaydım keşke? Ama biliyorum kendimi. Ben yapamam öyle. O kadar da insanlıktan çıkmadım. “Annemin hayatta hiçbir yararını görmedim” diyerek “annelik hakkını” reddedenlerden değilim ben. Bir anne doğurmadan daha değerli daha ne yapsın ki? Ayrıca yaptıklarının çoğu da bilgisizlikten, bilmezlikten, daha doğrusu cahillikten. Başka ne yapabilirdi ki? Bölük pörçük düşünüyorum. Daldan dala atlıyorum. Hani bir konuyu ele alıp sonuca ulaştıramıyorum. Öbürü araya giriyor hemen. Ama her düşünce öbürüne çelme takıyor beynimde. Yere düşüp canı yananlar ayağa kalkıp saldırıyor çelme takana. Yumruklar havada uçuşuyor. Ve ben sonucu bekliyorum. Ne çıkacak bu kavgadan acaba?

Birinci gün ne iş yapabildim ne de uyuyabildim. “Bugüne kadar sizin için ben yoktum. Şimdi siz benim için neden var olasınız?” Bu ön planda birinci gün. Bunu diyorum, ama yalnızca diyorum. “Doğru” diyemiyorum. Bitmiyor bunun hesaplaşması. Gün ve gece boyu sürüyor. Evden ayrıldığımdan beri hiç mi merak etmediniz beni? Bu soruyu kerelerce soruyorum kendi kendime. Yanıt arıyorum. Bir ara diyorum ki, “Gerçi izlemişsiniz. İzlemişsiniz ki, telefonuma erişmişsiniz.” Bu aklıma düşünce, sanki yumuşuyorum biraz. Yani bir sertleşiyorum, bir gevşiyorum... Ama “Tamam” diyeceğim bir karara varamıyorum...

İkinci gün evden çıktığımda üzerimdeki yükün azaldığını duyumsuyorum. Küfemdeki yüklerden bazıları dünde kalmışlar sanki. Sokağa daha az gerilimle çıkıyorum. Yüzümün, bedenimin bazı kasları istem dışı atmıyor hiç olmazsa. Evden çıkmadan aynaya baktım. Düne göre çok daha insan görünümlüydüm. Bugün hem işlerimi yapıp hem düşünebilirim. Hem yaşamı sürdürebilirim hem de çözüm arayabilirim. Bu iyi bir ruh durumu. Öğleden sonra işlerimin azaldığı bir an, “ortada

kaldık” sözü çıktı önüme. Yaşamamam, sıradan bir söz gibi. Ama yaşadığım için ağırlığını biliyorum. Ağır bir şey ortada kalmak. Kapkaranlık bir tablo. Ben şimdi bir kez daha ortada kalmak istemem. Bilmeme, daha hazırlıklı olmama karşın, istemem böyle bir durumu. Yarın diye bir kavramın olmadığı durum ortada kalmak. Ortada kalmanın yarımı yok. Bugünü kurtarmaya yöneliyor bütün yetileri insanın. Bugünü nasıl kurtarırım? Bir tek bu soru var, başkası düşemiyor aklına. Demek ki şimdi onların yarısını yok. Kim yaratacak yarınlarını? Kendilerinin birazcık umutları olsa beni aramazlardı... Uzuyor bu tartışma... Beynimin bütün kıvrımlarındaki yolculuk sürüyor gün boyu...

Üçüncü gün, evden çıkarken dedim ki kendi kendime, “İşten sonra kendine bir ziyafet çek. Güzel bir restoranda yemek ye. Sonrasında da kahve iç. Gel eve, öyle düşün.” diyorum. Bir koşullandırma mı bu? Yani gün boyu işini yap koşullandırması mı, yoksa bir hedef mi? Uyguluyorum bunu. İşimden ayrılıncaya kadar bu konuyu hiç düşünmüyorum. İşten ayrılıp arkadaşlarla zaman zaman gittiğimiz bir restorana gidiyorum. Hoşuma giden yemekleri yiyorum. Bir tane de bira içiyorum. Kahvemi de içip eve geliyorum. Rahat bir şeyler giyiyorum. Balkona çıkıyorum. Şimdi fark ediyorum ki dolunay var. Kentin, çatıların üzerine kadar uzanan ışıkları olmasa, daha bir keyifli olacak ortam. Ay’ın yanı sıra yıldızları da görmek güzel olurdu. Kasabadaki evimizin bahçesine karanlıkta indiğimde, çok kere yaşadığım bir tabloydu bu. Belleğime yer etmiş. Bulutsuz gecelerde, bahçemize dolan yıldızlar. Şimdi yarım bir görüntü var. Olsun. Dolunay da güzel. Ayın çevresinde harlanan ışıklar... Tam ay’la konuşmaya yönelecekken, yeğenlerim düşüyor usuma. Şu an en geleceksiz, onların olduğu fikri yerleşiyor aklıma. Hiç görmediğim yeğenlerimi hayal etmeye çalışıyorum. Bana “Dayı” diyen seslerini duymak için uzatıyorum kulaklarımı.

Farkında olmadan ay’ın beynimi aydınlattığını anlıyorum. Dört gündür yaşadığım karanlık anlara ışıklarını tutuyor ay. Sanki sadeleşiyor düşüncelerim. Evet evet, bir tek nedenle olumlu bakacağım bu duruma. Bir tek nedenle kabul edeceğim onları. Yeğenlerim için. Çünkü bir tek onlar suçsuz... Ve suçsuz olmalarına karşın, bir ceza çekmemeliler. Yaşamın cezaları bu yaşta onlara bulaşmamalı henüz. Geleceksizliği aşan ben, onların yaşama geleceksiz başlamamalarını sağlamalıyım.

Bunları düşünürken, birden “Peki” sözü çıkıyor dudaklarımın arasından, “Peki”. Meğer telefonu tuşlamışım. Annemi aramışım. Annem susmuş, söyleyecek bir şeyi kalmamış. Sanırım boynu büküktür telefonu dinlerken. “Peki anne,” diyorum, “En kısa zamanda geleceğim oraya. O hapisneden kaçıracağım sizi. Yoksa ömür boyu ceza çekeceksin. Sen ki suçsuz biçimde düşmüşsün içeri. Kardeşimi de sokmuşsun o mağaranın içine. Güneşe çıkaracağım sizi. Belki gün ışığı iyi gelir de döneriz yaşama hep birlikte, yeğenlerim de yanımızda...”

Başlama Tarihi: 28.03.2017

Bitiş Tarihi: 04.10.2017

siyah yapraklı ağaç

Adam hani şöyle, nasıl denir, biraz mesafeli duruyordu. Duygudan çok, varlıktan yana bir önemseme hali vardı. Sanki Zehra'nın elini tutunca, başparmağıyla avuç içini okşayınca, bedeninde bir yere temas edince amacına ulaşıyormuş gibi bir görüntü veriyordu. Böyle durumlarda gözleri süzülüyor muydu ne? Bir de birbirinin üstüne attığı bacaklarını sürekli değiştiriyordu galiba.

Tamam, bazıları söyleyemez, ama bakar hiç olmazsa. Bu ne herhangi bir şey söylüyor ne de herhangi bir yere bakıyordu. Bu derken, adı Ahmet'ti. Zehra onun içine girmeye çalıştıkça, o sanki aralarına taş üstüne taş koyup sonsuza uzanan bir duvar örüyordu, yalnızca kendinin geçebileceği, karşıdakine bu hakkı vermeyen. Kızcağz her hamlesinde, bu duvara toslayıp, kaşını gözünü yarıyordu.

İşte yine duygularının tetiklediği bütün çabaları, ruhuna dokunan bir şeyler duyma arzuları boşa çıkınca, ayağa kalktı. Ahmet bankta oturuyordu. Onun ayağa kalkmasına sinir olduğu belliydi. Tam yaklaşıyorken... Zehra çevreye bakındı. Birkaç adım attı, yürüdü. Sonra ağacın dallarına yöneldi. Bir yaprağı, başparmağıyla işaret parmağının arasında tuttu. Sıktı parmaklarını. Sonra çevirip koparıverdi. Önce çantasından cüzdanını çıkardı. Hani fotoğraf koyarlar ya, evliyse kocasının, varsa çocuklarının; değilse bile, ama öyle olması arzulanıyorsa eğer sevgililerinin, daha doğrusu adaylarının falan... Ahmet ona fotoğrafını vermemişti. O da kopardığı yaprağı koydu oraya. Ahmet soğuk ve boş bakışlarla bakmış, ama yalandan tebessüm bile

etmemişti. Sonra Ahmet'in yanına oturdu. Her şeye karşın sıcağına sokulmak istiyordu. Ama...

Zehra'nın kopardığı yaprağı cüzdanından çıkardığı olurdu bazen. Karşısına koyar, ne görürse artık, bakar bakardı... Bazen yaprağa bakarken gözünden damlalar da düşerdi. Duygularının karşılık bulamadığı yalnızlıklar, göz pınarlarını acıttırdı. Deliniverirdi o pınarcıklar da. Öyle hassas, öyle inceydiler ki.

İki ay önce bir otobüste bakışıp sonrasında tanıştıkları Ahmet'le haftada iki gün görüşür olmuşlardı. Adamda görünen şey, birine bağlanmama çabasıydı. Sanki bağlanırsa, yaşayacağı başka şeyleri yaşayamayacakmış, bir tadarsa ömür boyu tokluk duygusu taşıyacaktı korkusu. Yani bir kişinin sevgisiyle doymaya niyetsiz gibiydi. Zehra, bugün dese, bütün sevgilerini ona yükleyebilirdi. Ama adam oralı değildi. Kelebek gibi daldan dala konsun, her birinden biraz bir şeyler alsın havalarındaydı.

Zehra bunu görmüş olsa da buluşmayı sürdürüyordu. Daha ötesi bunu bile bile her ânını Ahmet'le dolu yaşıyordu. Aklından fikrinden çıkaramıyordu.

Çoğu genç kız gibi, içinden bazen evlilik geçse de bu yaşta o da acele etmek istemezdi açıkçası. Evleneceği kişinin onun kadar olmasa bile, en az onun sevdiğinin yarısı kadar kendisini sevmesini isterdi. Hiç sevgisiz de olmazdı bu. Gözlerinin içine bakacak, arada bir de olsa güzel bir-iki söz söyleyecek bir erkek yeterdi ona. Ahmet yapmıyordu böyle şeyler. Zehracık "Daha yeniyiz," diye düşünerek teselli ediyordu kendini. Oysa adam böyle şeyler söylemeye o kadar uzaktı ki. Duygularını gizleyen, karşısındakine en küçük bir duygusal ipucu vermeyenlendendi. Duyguları kurumuş bir tortu olsa gerekti.

Belki birlikte oldukça değişir umuduyla sürdürüyordu ilişkilerini. Gözlerinin önündeki tülü kaldırıp Ahmet'i tüm çıplaklığıyla görmek yerine, görmek istediği gibi görme ısrarındaydı. Oysa ya perdeyi aralayıp bakacaktı ya da hata yapmaya devam edecekti. Ama hata yaptığı akşamlar odasında çektiği ıstırapların bir paylaşanı yoktu. Yapayalnız yaşıyordu içindekileri.

Tek paydaşı, defteriydi. Acısı depreşikçe hemen deftere sarılıyor, son boş sayfayı açıyor ve bir şeyler yazıyordu. Aşk şiirleri...

*Yine yalnız kaldı elim yanında yürürken
Dudaklarım yalnız kaldı
En kötüsü de kalbim
Duymuyor musun nasıl attığını
Yanıt bekliyor kalbinden
Tık ses yok gelen*

Demek ki, aslında Ahmet'in kalbinin onun için atmadığını hissediyordu. Ama atacağı günü bekliyordu. Karasevda dedikleri bu muydu acaba?

Aslında mahallede bir başka çocuk onun çevresinde pervane dönüyordu. Ama Zehra bunu görmüyordu. Zehra, çocuğun yüzüne bakmıyordu. Aradığı aşksa eğer, o çocukta vardı o. Ahmet'te aradığı bu çocukta varken, hazırken, o öbüründe de canlanır umuduyla debelenip duruyordu.

İşte yine mahallelerinin biraz uzağındaki bu parka gelmişlerdi. Yine adresleri gibi o banka oturmuşlardı. İşte yine Ahmet ona sarılıp duruyordu. Açık, kapalı yerlerine temas etmek istiyordu. Az konuşuyor, az göz göze geliyorlardı. Yaptıkları yan yana oturmaktı.

Ama o da ne, karşıdan gelen çift... Erkek... Eğer ikizi değilse... Gelen çift durdu... Zehralara baktı... Baktı... Kendisini değil, ama gözlerini yaklaştırıp yine baktı uzun uzun. Sonra geri dönüp yürümeye başladılar.

Zehra'nın buz kesmiş bedeni, ağacın gövdesi gibi duygularını yitirmiş, duruyordu.

Ahmet, "N'oldu kız?" dedi.

Konuşamıyordu Zehra. Hareketsiz gözlerinden iki damla yaş süzülüverdi.

"Abim," diyebildi.

Bu duyulur duyulmaz, altında oturdukları ağacın sesle sarsıntı geçiren bütün yaprakları siyaha kesti.

Ahmet ne yapacağını şaşırmişti. Ama korktuğu söylenemezdi. Belki buna umursamazlık denebilirdi. Ayağa kalkmış, bankta hareketsiz duran Zehra'ya bakıyordu. “Bu nereden çıktı şimdi?” der gibi bir hali vardı.

Kızcağız, birkaç dakika aklını yitirmiş biçimde durduktan sonra, ayağa kalktı. Çok uzaklara giden aklının ne kadarının geri geldiği belli değildi. Hiçbir şey demeden yürümeye başladı. Sanki titriyordu. Sanki bedeni kontrol edemediği bir sarsıntının girdabına kapılmıştı. Titreye titreye yürümeye başladı. Kollarıyla bedenini sarmış, sanki böylece titremeyi durdurabilmiş gibi, yürüyordu. Hiçbir şeye bakmadan. Hiçbir şey görmeden. Hiçbir ses duymadan.

Böyle işte... Çaresizlik... Yapacağın ya da yapmak istediğin herhangi bir açıklamanın anlamının olmaması. Duvarın bile kulak kabartacağı yürek sızılarına duyarsızlıklar. Yürüyordu, çarpık adımlarla. Yürüdüğü yolun, sonrasında bindiği otobüsün onu çaresizliğe götürdüğünü bilerek. Sonrasında neler olacağını bile bile, oradan başka gidebileceği bir yeri olmadan baba evine doğru yollanmıştı.

Eve geldiğinde kapıyı açma konusunda küçük bir tereddüt yaşadı. Zile basmadı. Ama içeriye adımını attığında annesi karşısında pozisyonunu almıştı çoktan. Nasıl görünüyorsa, kadın birden celallendi.

“Kızım n’oldü sana?” diye sormadı, çığlık attı.

Zehra ayakkabılarını çıkardı. Kenara koydu. Sonra dikeldi yeniden. Annesine bakmadan,

“Bir titreme tuttu. Herhalde hasta oluyorum,” dedi. Doğru odasına yöneldi.

İçeri girer girmez kendini yatağa attı. Keşke uyuyabilseydi. Uykuya sığınabilseydi. Derin derin nefes alıp uykuda kaybolsaydı. Keşke bu yaşadıkları, terden sırsıklam uyandırdığı bir rüya olsaydı.

Anasının sesini duyduğunda, sersem sepelek başını kaldırdı. Uyumamış olsa da dalmış olduğu belliydi. Sesini çıkarmadı. Kadın kapıyı çalmadan girdi içeri. Yatakta gözleri kapalıydı Zehra'nın.

“Sabah evden çıkarken iyiydin. Birden nasıl oldu bu?”

Yalan söylemek zorundaydı. Olanları olduğu gibi anlatacak hali yoktu. Kafasını kaldırmadan ve çevirmeden, annesiyle göz göze gelmeden,

“Bütün vücudum kırılıyor?” dedi.

“Ne yapayım sana? İhlamur kaynatayım mı?”

“Hayır,” dedi Zehra, canı hiçbir şey istemiyordu. Yatacaktı.

Anası odadan çıktı.

Akşam yemeğine üç kişi oturdular.

“Zehra hastaymış. Bütün vücudu kırılıyormuş. Domuz gribi mi oldu yoksa?” diye bilgi verme gereği duydu anne.

“Gribini bilmem de domuz olduğu kesin” dedi abisi.

“O nasıl söz?” dedi baba.

“Sen ne diyorsun?” dedi anne.

“Öyle işte,” dedi abi. Üstelemedi. Açmadı. Girmede konuya. “Kendime saklıyorum” dercesine, hınzırca güldü içinden.

Başka bir şey konuşmadan tamamladılar yemeği.

Abi Hüseyin dışarı gitti. Baba televizyonun karşısına geçti. Anne elinde bir tas çorba, iki dilim ekmek koyduğu tepsiyle kızının odasına yöneldi.

Yatağın üzerindeki pozisyonunu hiç bozmamıştı Zehra. Yan dönmüş, pencereye bakar durumda yatıyordu. Tül perdeler kapalıydı.

Anne yine çalmadan açtı kapıyı. Yatağın kenarına oturdu.

“Yemek getirdim. Hadi iki lokma ye. Aç karna iyileşemezsin. Sonra da ihlamur kaynatayım sana,” dedi.

Dedi, ama kızında milim kıyımdama ya da bir tepki olmadı.

Ana yüreği dayanabilir mi? Eliyle alnına dokunup ateşini kontrol etti. Bir şey demedi. Kendince bir sonuç çıkarmıştı herhalde. Kızından bir ses çıkmayınca,

“Soğutma da iç çorbayı,” dedi ve çıktı odadan.

Zehra artık ailenin birlikte olduğu ortamlara katılmıyordu birkaç gündür. Tuvalet dışında da odadan çıkmıyordu.

Abisi Zehra'nın odaya kapandığının ertesi günü akşamı ağzı bira kokarak geldiği geç saatlerde annesine "İyileşmedi mi domuz daha? Biraz zor iyileşir," deyip yatmıştı.

Anası bir şeyler hissediyordu da soramıyordu. İki kez nişan yüzüğü atan oğullarına bir şey denemezdi bu evde. Dendiği zaman da ne tepki vereceği bilinemezdi. Bazen alışan bazen çalışmayan, çalıştığı yerlerde huzursuzluk yaratan bu çocukları onların yaşamında sorun olmaya devam etse de çocuklarıydı sonuçta.

Oğullarının sert tepkiler verdiği ya da önemli bir sorun patladığı durumlarda içine dñnen kocası ise hiçbir şey sormuyordu. İkinci günün akşamı yarım ağzla "Doktora mı götürsek yoksa?" diye sormuştu.

Zehra'nın annesi yarınki gün, yine kapıyı çalmadan girdiği odada, Zehra'ya,

"Abinle bir sorun mu yaşadınız? İyileşmez o domuz deyip duruyor," diye sordu.

Zehra iki gündür ilk kez gözlerini sonuna kadar açıp annesine baktı.

"Ne dedi ne dedi?" diye sordu ve yine sırtını döndü annesine.

Annesi yineledi, abisinin dediğini.

Bu kadar sürdü diyalog. Zaten annesi sormadıka ağzını açmıyordu Zehra. Ama bu son duydukları...

Zaten o gün bugündür gözlerini açamıyordu. Nereye baksa abisinin gözleri üstündeydi. Hiç de iyi niyetli olmayan bakışlar. Sanki bir kör kuyunun karanlığı gözlerine oturmuştu Tavanda, yan duvarlarda, yatak arşaflarında. Odasını işgal etmişti gözleri. Ne kadar da çok gözü vardı abisinin. Dñrt bir yana serpiştirilmişti. O nedenle gözlerini açıp göz göze gelmek istemiyordu. Dayanamıyordu. Kaldıramıyordu. Elinin tersiyle iteleyemiyordu.

Ama hiç olmazsa tuvalete giderken gözlerini açmak istiyordu. Oraya da görme engelli gibi gitmek istemiyordu. Ama ne mümkün?! Demek ki bütün evi işgal etmişti o bakışlar. Abisi evde olsa da gitse de gözlerini

dağıtmıştı bütün eve demek ki. Zehra dışarı çıksaydı, yollarda da görür müydü acaba? Oraları da işgal etmiş miydi abisinin gözleri? Tuvaletini uzatmadan yapıp hücreesine geri dönüyordu Zehra. Abisinin mahkûmiyet kararını verdiği hücreesine. Gündüzleri hiç olmazsa kalın perdeleri kenara çekip açamadığı gözlerinin üzerine ışık vurmasını arzuluyordu. Oldum olası karanlıktan korkardı. Kendisini bazen evden dışarı atmasında bu korkunun da etkisi vardı. Mahallede gezerdi o zamanlar. O zaman görürdü kendisine başka gözlerle bakan komşularının çocuğunu. Ona bakmadan geçer giderdi yanından.

Şimdi o çok sevdiği ışığa aç gözbebekleri, göz kapaklarının altında küçük küçüktü. Zehra bir şeye merakla baktığında nasıl da büyürlerdi bir zamanlar. Acaba bir daha büyüebilecekler miydi hiç?!

Ne yaptığını da düşünmüyor değildi bu arada. Kız olarak doğmuş olmanın eksikliği miydi bu? Evlerinin genel değerlerine bu kadar mı aykırı davranmıştı? İçinden doğuveren, bastıramadığı, bastırmak da istemediği bir duygusunu aileden olmayan birine açivermişti. Açtıktan sonra da kendisini iyi duyumsamıştı. Dışa vuramadığı bir uçarılık sarıvermişti içini. Ne vardı bunda?

Abisinin içip sıçıp gelmelerine bir şey diyemeyen annesi babası, teyzesinin kızıyla bile nişanı atıp ailelerin arasının bozulmasına neden olan abisine bu kadar hoşgörülüyken... İster erkek evlat olsun ister ondan korksunlar, sonuçta abisinin yanında onun varlığının, duygularının, arzularının hiçbir öneminin olmaması, içini saçak buzlarıyla doldursa da aslında kendisi anlıyordu bunları. Hiç olmazsa lise döneminde yaşadığı sınırlı özgürlükler bile gözlerinin açılmasına yetmişti. Bunu fark etmiş olmalı ki, sonrasında üniversite sınavına bile sokmamışlardı.

Evin yarım çocuğu gibi, evlense de gitse deniyor gibi sığıntı hissetmişti kendini bu evde. Annesi de babası da zamanı geldiğinde gidecek misafir gibi görüyordu Zehra'yı.

Şimdi bir de işgali altındaki gözlerden çıkan kem oklar batıyordu her tarafına. Şimdilik yatağı kadar bir mekânda yaşamasına izin veren bakışlar.

Gözlerini hiç açmadığında sorun çözülse kapalı tutardı sürekli. Ama gözleri kapalıyken de karanlığın içinden çıkıp çıkıp gelen, tam kendisine çarpacak kadar yaklaşıp yok olan, ardından diğerlerinin geldiği abi gözleri doldurmuştu kafasının içini. Kafasında beyin değil, bu gözler vardı sanki. Hele bazen yıldızlar dolusu gözlerin kenara çekilip abisinin o parktaki gibi yavaş yavaş kendisine yürüdüğü görüntü... Yanındaki kızın elini tutmuş. Zehra'yı görünce bırakmış. Bir adım öne çıkmış, bir buldozere dönüşen bir bedenin yaklaşması. Zehra bacaklarını karnına çekiyordu o anlarda, sanki gerçekmiş gibi. Sanki kapıdan içeri girecekmış gibi. Sanki "Söyleyeyim mi anneme, babama?" diyecekmiş gibi. Sanki bir tokadı suratına indirecekmiş gibi. Gerçekten cenin olabilseydi Zehra... Atan yüreği kimsenin duymadığı bir cenin.

Kollarının arasına aldığı kafasını yapabildiğince sıkıyordu. Kulaklarını kapatıyordu. Dış sesleri biraz olsun engellese de içerdeki çınlamaya bir şey yapamıyordu. Sonsuz bir enerjiyle çalışan bir yerden üflenen hiç kesintisiz ve tekdüze bir çınlama. Dalgalı değil, düzgün. İnişli çıkışlı değil, bir yere çarpıp kırılmadan gelen ve gitmeyen bir ses. Beynini dolduruyor, dolduruyor, dolduruyor.

İyice çekiyordu bacaklarını kendine doğru. Dizlerini karnına bastırıyordu. İyice küçülerek daha az ok saplansın istiyordu bedenine.

Göz kapaklarını daha bir sıkı kapatıyordu. Tül perdelerin ardından gelen ışığı bile fark etmek istemiyordu.

Şu camın dışındaki yaşamla ilgili hiçbir şey gelmiyordu aklına. Kaç yaşındaydı? Unutmuştu. Ne kadar yaşamıştı? Bilmiyordu? Neler yaşamıştı? Kaç gündür bu yataktaydı?

Kaç gündür?

Bu yüklerin altında ezilip ne kadar olduğunu kestiremediği bir süre dalıp gidiyordu bazen.

Aklını kullandığı kısa sürelerin içinde "Ne kadar sürecek bu ıstırap?" diye düşündüğü oluyordu. "Ne kadar sürecek bu?" Tabii ki büyük sorunun ardından gelen bir iki küçük soruyu da sormuyor değildi kendi kendine: Ne olacak benim durumum? Ben şimdi ne yapacağım? vb. Ama Ahmet hiç uğramıyordu aklına. Onu siyah yapraklı ağacın altında

bırakmıştı bırakmasına da onu yitirmenin acısı, şimdi yaşadığı ıstırapların yanında devede kulaktan farksızdı.

Soruların ardı arkası kesilmeden, hele hele Zehra bunlara herhangi bir yanıt bulamadan gözler yine başlıyordu üzerine üzerine gelmeye.

Dördüncü günün sabahı annesi yine kahvaltı getirmişti. Bir parça peynir, beş-on zeytin, bir haşlanmış yumurta, iki dilim ekme , bir bardak  ay.

Yine kapıyı çalmadan içeri girdi.

Zehra yatakta yoktu.

Tepsi kadının elinden düştü m , bir  ı lık attı mı, yatağa kapaklandı mı, başka bir tepki mi verdi kimse bilmiyordu.

Zehra son kez düzelttiği yatağının bembeyaz nevresiminin üzerine bir a a  yaprağı bırakıp gitmişti.

Simsiyah bir yaprak.

Yazılmaya Ba lama Tarihi: 23.01.2019

Bitirme Tarihi: 05.02.2019

tekerlekli sandalye

İntihar etmediği, yaşamına son vermediği sürece, ömrü bundan böyle bu odada geçecekti. Kararı böyle verdiğinden, bu gerçeği bir an önce kabullense iyi olurdu. Pencereden baktığında sonsuz, sınırsız gibi görünen yaşama alanını, bu dört duvarın arasına sığdırmak, belki sıkıştırmak zorundaydı. Burada geçecekti ömrü. Buna uzun uzun düşünerek değil, çok çabuk karar vermişti. “Başka türlüünü yapamam. Başka türlüü benim açımdan olanaksız,” diyerek son noktayı koymuştu. Başka seçenek sunmuyordu içindeki sesler, içinde sulu sepken dökülen gözyaşları. Kendisini ölünceye kadar burada yaşamaya mahkûm etme kararı, tek celsenin sonunda, uzatmadan yazılmıştı. Ve artık her gün işkenceye uyanmayı içine sindirecekti bundan böyle.

Yarın ölmeyeceğine, ölmeye niyeti de olmadığına göre, duvarlarla bir anlaşma yapmalıydı. Eşinden, çocuklarından daha çok onlarla geçecekti zamanı. O zaman oturup (aslında hep oturacaktı bundan böyle) adam gibi düşünmeliydi, bu anlaşmanın koşullarını. Aslında anlaşmanın kapsamına odanın tabanı ile tavanını da eklemeliydi.

O zaman sonsuzdan sonlu olana doğru gelmek yararlı olabilirdi. Elleriyle sandalyesinin, artık bedeninin ayrılmaz parçasına dönüşen sandalyesinin tekerleklerini çevirdi, camın kenarına sürdü. Elleri, parmakları henüz tekerlekleri kavramaya alışmış değillerdi. İğreti biçimde çeviriyordu onları. Tepkiyle, isyanla, “Siz nerden girdiniz yaşamıma,” dercesine. Çevirmiyor, ittiriyordu tekerlekleri. Perdeyi azıcık araladı. Kentin biraz dışındaki bir apartmanın ikinci katında oturuyorlardı. Karşısında, yolun öbür tarafında orta büyüklükte bir park vardı. Ağaçlara bakmayı çok

istese de onların içinde yer aldığı ve kafasını azıcık eğip aşağıya baktığında gördüğü park, çocuk parkı, en zor baktığı yerdı. Oraya bakmak ağır geliyordu ona. Kendi haylazlıklarını yaşadığı dönemde şimdiki kadar park mobilyası yoktu. Şimdi neler vardı, neler. Oysa o, bu parkı, arkadaşlarıyla koşturmaları, saklambaç oynamaları, tahtadan tüfekleriyle harpçilik oynamalarıyla anımsıyordu. Donuna kadar terleyecek kadar koşarlardı. Bu parka baktığında o günler aklıma geldiğinden, acı duyuyordu. Bu nedenle çok ender bakıyor, bakışları da çok kısa sürüyordu.

Bir keresinde altındaki tekerlekli sandalyeyi fırlatmak bile geçmişti içinden, mahkûm olduğı tekerlekli sandalyeyi. Nasıl olacaksa o? Kendini odanın tabanına atıp, tekerlekli sandalyeyi kaldırıp, salonun geniş camından fırlatsa, parka düşer miydi acaba? Şu kısıtlı yer değıştirmelerini ona borçlu olsa da ona bağımlılarından nasıl vazgeçecekti? Boş isyanlardı bunlar. Buna da isyan ediyordu ya! Çözumsuzlüğe!

Bu dört tekerliye mahkûm olmasını içine sindiremiyordu bir türlü. Çaresizliğin çözümüydü o. O çözüm de gelip gelip bir ok gibi duygularına saplanıyor, bütün bedenini titretiyordu.

Böyle durağan değildi ki yaşamı. Şu aşağıdaki park dönemlerinden başlayarak, haşarı, ele-avuca sığmaz bir yapısı olmuştu hep. O durumuyla, bu durumu aynı karede olamazdı. Olanaksızdı bu. Çocukluk karesine giren bu yabancı cismi nasıl kabullenebilirdi ki?

Camın önüne sürdü sandalyeyi. Tekerlekleri çevirirken elleri hâlâ acemiydi. Parmakları lastiğin üzerine konuyor ama kavrayamıyordu. Her dönüşte bir yabancılıkla karşılaşuyordu. Durdu. Parka baktı. Çocuklar koşuyordu. Biri düşüyor, kalkıyor, yeniden koşuyordu.

Yine, bir kez daha o günlere döndü. Sonra başını hızlı biçimde odaya çevirip gözlerini kaçırdı parktan.

Ellerini sandalyenin tekerleklerine koydu. Uzun süre öyle kaldı. Sonra yavaşça konuştu: “Siz nereden girdiniz benim yaşamıma?” Sesinde öfke vardı. Ama öfke yorgundu. Fakat hemen ardından başka bir düşünce geldi. Bu sandalye olmasa... Evet olmasa... Bir santim bile yer değıştiremeyecekti. Parmaklarını tekerleğin üzerinde gezdirdi. Lastiğin

soğuk yüzeyini okşadı. İlk kez dikkatle baktı ona; yuvarlak, sessiz, sabırlı.

Sonra iki eliyle tekerlekleri tuttu. Başını hafifçe eğdi, “İyi ki varsınız,” dedi. Ve o anda ilk kez fark etti: Bu dört tekerlek, onu yere çivileyen değil; dünyayla arasındaki son bağı kuran aletti.

Kazadan bu yana duymadığı bazı duygular kıpırdadı içinde. Evet bundan sonraki yaşamında, eşinin ve kızlarının vazgeçilmez oluşları gibi, bu tekerlekli sandalye de vazgeçilmeziydi artık. Bundan böyle bu evin sınırları içindeki yaşamı onlarla geçecekti. Her zaman olduğu gibi birlikte ve iç içe yaşayacaklardı. Bunun başka bir seçeneği yoktu.

Bunların dışındakiler? Annesi, kardeşleri, yeğenleri? Kayınvalidesi, kayınpederi, kayınçosu? Mesai arkadaşları? Çocukluk arkadaşları? Masa arkadaşları?

Hep bu sıraladıklarının, sıralamadıklarının bakışları geliyordu gözlerinin önüne. Acıyan bakışları. O bakışlar, tuzlu su akan nehirler gibi ruhuna dolduklarında, yaşamının tadını kaçırıyordu. Bu nedenle bu bakışlar ne kadar azalır, acısı da o kadar azalacaktı. Öyle düşünüyordu. Akli çeperlerine vurup, “Azalt o bakışların sayısını” diyordu. O zaman cama vuran yağmur taneleri, kafasına düşen taşlar gibi canını acıtmayacaktı. Görmediği gözlerin hüznü, esir alamayacaktı duygularını, zifir karanlık bir zindanın gardiyanı gibi.

Zor olacaktı, ama karar verecekti. Bunun acısını çekecekti. Ağır bedelini ödeyecekti. Fakat bu yolla o bakışların baskısından kurtularak, özgürleşecekti. Özgürleşmek mi? Neyin özgürleşmesi? Gerilerde kalmamış mıydı özgürlük? Artık gerilerde. Gözlerini açtığından bu yana yok olan, avuçlarından uçup giden kuş gibiydi özgürlük. Bakışların baskısından kurtulduğu an özgürleşme miydi? Sahi onun için özgürlük neydi bundan böyle?

Ohhh! Her gün kafasına takılan onlarca soru...

Önce baktığı her yerde karşısına çıkan o gözleri görüş alanının dışına itelemesi gerekiyordu. Hemen yok olmayacaklardı. Anlaşılmıştı. Bu nedenle bu görüntülere bir süre katlanması gerekecekti.

Bu süreçte önce, deliler gibi sıradanlaştırdı yaşamını. O hareketli geçmişiyle hiç örtüşmese de yaptı bunu. Yaptıklarını en aza indirmeye çalıştı. Hayallerini küçülttü. Basit şeylerle oyalandı, oyaladı kendini. Bu yaşam tercihini biraz kalıcılaştırmaya, yaşam tarzına dönüştürmeye çalıştı. Bu basitlik düzlemine inerse, yaşamın gereksizlerini de aşırılıklarını da daha iyi göreceğini, görebileceğini sanıyordu.

Ne mi yaptı? Sabah sekizde kalkmaya karar verdi. Eşinin ve kızlarının evden çıkışlarında onlarla vedalaşmak istiyordu.

Sonra kahvaltısını yapıyordu. Eşi, o hastaneden gelmeden evin değişik yerlerine televizyon kurdu muştı çoktan; mutfığa, yatak odasına. Mutfakta, televizyon seyrederek ağır ağır kahvaltı yapmak, sabahlarının önemli bir anına dönüşmüştü.

Sonra televizyona devam ediyordu. Öğle saatlerinde camın kenarına gelip, dışarıya bakmak, dışarıdaki değişimleri izlemek hoşuna gitmeye başlamıştı bazen. Bu haz alışısı kalıcılaştırmalıydı. Evrenle gerçek bağlantısını aracısız kurduğu bu saatlerde, kendi acizliğinin önemsizliği üzerine düşüncelere dalıyordu.

Öğleden sonra hafif yemeğin üzerine biraz uyuyor, daha doğrusu uyukluyordu. Sonra bir film başlatıyordu. Ya da bulabilirse belgesel izliyordu.

Eşi ve kızları eve dönünce her şey değişiyordu. Eşinin ona en güzel yemekleri yapma çabaları; kızlarının onu güldürme ve mutlu etme yarışları özlemle beklediği anlar oluyordu.

Birlikte yenen yemek, ardından izlenen televizyon, sonrasında iyi geceler öpücükleri...

Çocukluk arkadaşı Ahmet'le geçirdikleri kazayı, hastanede gözlerini açtığımda başında bekleyen eşinin ağlamaktan kan çanağına dönmüş gözlerini unutmayı başarmıştı. Unutmayı demeyelim de başlangıçtaki kadar acı vermemesini sağlamıştı.

Hastaneden çıkıp eve gelmesinden ve artık yürüyemeyeceğinin kesinleşmesinden bir süre sonra, çalıştığı kurumun müdürü gelip açıklamıştı: Kendisini malulen emekli edeceklerdi. Soğukkanlılıkla dinledi müdürün söylediklerini. Hatta "Teşekkür ederim efendim," bile

dedi. Ama bu karar ona, esas müdür gittikten sonra koydu. “Bu iş bitti” sözleri ilk o zaman döküldü dudaklarından.

Bu rutin yaşamı iki yıl sürdü. Dile kolay, iki yıl. Acılarını ıstıraplara dönüştürmemeyi öğrenmişti galiba. Artık acıların her gün depreşmelerine izin vermiyordu. Depreştikleri zaman da bazen hıçkırıklara boğulup ağlayarak, bazen tekerlekli sandalyeyi yumruklayarak atlatmaya çalışıyordu bunalım nöbetlerini.

Evine gelen yakın akraba çevreleri de onun ziyaretçi mutsuzluğunu görünce, zorunlu olmadıkça gelmemeye başladılar. Mesai arkadaşlarından masa arkadaşlarına kadar herkese unutturdu kendisini.

Unutuldu.

İkinci yıldan sonra bu unutulmuşluktan yeni bir başlangıç üzerine düşünmeye başladı. Ya günün sıradanlığına teslim olup ömrünü tüketecekti ya da bu başlangıcı yapacaktı. Şu an adını koyamasa da önemli olan yeni bir başlangıca karar vermektir. Unutulmuşluk, onun üzerindeki birçok yükün kalkmasını, hani daha bir özgürleşmesini sağlamıştı. O cinliklere çalışan beyni ara ara cin fikirler getirmiyor değildi aklına. Beyni artık her şeyi düşünmüyor olsa da kendisi istemişti bunu. İstemediği şeyleri düşünmeye başlarsa, beynine komut gönderip susturmayı başarıyordu genellikle. Fakat daha önemlisi her şeyi de dert etmiyordu artık. Çünkü dertler beynini kemiren haşereler gibi zamanın tükenmesine neden oluyordu. O nedenle beyninde de yeni bir düşünme evresi başlamıştı.

Bu geldiği noktada kendisine yeni bir dünya mı yaratmalıydı, yoksa kendi dışında zaten varlığını sürdüren dünyayla yeni bir ilişki mi kurmalıydı?

Bu dışarı çıkamama psikolojisinin saldırısını püskürttüğüne göre, var olan durumdan yeni bir yaşama coşkusu üretebilir miydi?

Bir şeyler yapma düşüncesi bir akşam ansızın aklına gelmedi kuşkusuz. Bunun üzerinde düşünüp duruyordu. Duruyordu da nasıl bir başlangıç olabilirdi ki bu?

Bu televizyon üzerinden yapılabilecek bir şey yoktu. O tek yanlı bir uyuşturucuydu sonuçta. Sana sunulanı yemek zorunda olduğun bir

restoran bağımlılığıydı. Yeni ne verecekti ki ona? Herkese verdiğiinden başka ne verebilirdi ki?

Düşünme yeteneği vardı da yazma yeteneği yoktu. Bu nedenle yazamazdı. Cep telefonu hiç kullanmadığı bir araçtı. Kazadan sonra eşi almış, vermişti. O da yanında taşımıyor, sehpanın üzerinde tutuyordu. Bu nedenle cep bile değildi. Eşi ve kızları ararsa açıyordu. Başka numara da yüklü değildi telefonda. Telefonunun numarası başkasına da verilmemişti. İstemiyordu çünkü. İstememeye çoktan karar vermişti.

Kızlarının sohbetlerinden duyduklarından, “feys, feysde, feyse” diye ballandıra ballandıra konuşmalarından, okuduklarından, izlediklerinden internet denilen şeyi incelemeye karar verdi. Televizyonda izlediği dizilerdeki oyuncuların, evde kızlarının dilinde olan bu “feys” denilen şey neydi acaba? Gözleri ekrana bağlayan, çevrenin değil ekranın önemli olmasını sağlayan bu soyut şey ilgisini çekmeye başlamıştı.

Bunu akşam kızlarına açtığında, göklere uçtular. Ama önce bir bilgisayar alınmalıydı. Yarınki akşama hemen getirdiler. O akşam iki kız, Ilgaz ve Başak öğretme yarışına girdi. Ne de olsa babaları yaşama bağlılığını sürdürüyordu. Bu iyi bir şeydi. Her şeyden kopan, çevresinden, dostlarından uzaklaşan babaları, bu yolla yaşamla yeni bir temas kurabilirdi. Yaşamına yeni şeylerin gireceği bir kanal olabilirdi bu.

İlk ders tuşa basıp bilgisayarı açma dersiydi. Çabuk geçildi bu.

Neredeyse her akşam iki saatlik eğitimler biçiminde bir ay yoğun sürdü iki kızının kursları. Kendisi de gündüzleri zaman ayırmaya başladı, bu çağın kutusuna.

Girip çıkmaları öğrenmişti artık. Kendini bırakıverdiğinde bir yandan okyanus gezintilerine çıkıp kendini yitirdiği oluyordu. Ne kadar çok şeye ulaşabiliyordu tanrım! Kendi çocukluğunda karıştırdığı ansiklopediler, yardımcı kitaplar aklına geldikçe, tükettiğini düşündüğü zamanlara acımaya başlamıştı bazen. Ama öte yandan parmağını diliyle ıslatıp kitap yapraklarını çevirmenin keyfi de gelmiyor değildi aklına. Böyle karmaşık duygular içinde sonunda bir ilişki kurmuştu herkesin ilişki kurduğu bu dünyayla. Bir yandan öğrendiği, eriştiği şeylerle eğleniyor; ama öbür yandan da bunların ne işe yarayacağını düşünmeden edemiyordu. Bir işe yaramayacaksa, yazıktı bunca zamana?

Kızları ona e-posta kullanmasını önerse de o unutulmuşluğunun son bulması kaygısıyla kabul etmedi bu öneriyi. Kimle mektuplaşacaktı ki? Mektuplaşacak olsa, daha baştan kendini eve mahkûm etmemesi gerekirdi. Böyle düşünmeye başlayınca, “Acaba kararımı gözden geçirsem mi?” diye düşündüğü oluyordu, ayda yılda bir. Her keresinde, “Hayır” diyordu, “Böyle devam edecek bu yaşam...”

Zor bir tercihti yaptığı. Bütün köprüleri dinamitliyordu. Geçmiş hiç yaşanmamış gibi üstü örtülü bir sürece dönüşecekti. Aralamayacaktı o örtüyü. Bu ağır karar içine tam oturmasa da bu yol ona yolunu aradığı yeni bir başlangıcın kapısını aralayabilirdi. Bunun üzerine düşünmeye başladı.

“blog”lar ilgisini çekiyordu. İzlemeye başladığı bazı bloglardaki yazılar. Bir insan, bazı konularda ne düşünüyorsa, yazıyor, paylaşıyordu. İzleyen insanlar da düşüncelerini yazıyordu. Beğenenler olduğu gibi, hakaret edenler de oluyordu.

Zaten bu sanal ortamda, hele hele facebookta bir özgürlük var gibiydi. Ama bu sanal özgürlük, insanların gerçek dünyada yapamadıklarını yapmak gibi bir hak mı veriyordu onlara? Yadırgıyordu. Hakaret özgürlüğü, küfür özgürlüğü... Özgürlük müydü bunlar? Yoksa insanlar, içlerinde biriken tortulardan mı arınıyorlardı? Bunlar da kafasını kurcalıyordu bir yandan.

Ama en çok kafasını uğraştıran soru, kimsenin onun kim olduğunu çözemeyeceği bir şifreleme kurmaktı. Bunu araştırmaya başladı. Şifreleme yolları ve teknikleri üzerine birçok sitede okumalar yaptı. İlk başlangıçta kuracağı kapalı kutusunun kilidini sonra daha da sağlamlaştırabilirdi nasıl olsa.

Bunları yaparken, bir gün içinde çocukluğundan kazaya kadar hiç eksilmeyen kıpırtıları duyumsadı yeniden. İki buçuk yıldır bu kıpırtıları unutmuştu. İşte başladılar yine. Ve öyle bir dalgalanma yarattılar ki, kalkıp yürüyeceğini sandı. Kalıbına sığmayan bir insan olarak kıpırtılarını, duygularını, özlemlerini paketlemiş, derin dondurucuya koymuştu. Nasıl çıktılarsa oradan? Demek aldığı bu yeni karar, gizlice açırvermişti dondurucunun kapağını.

Evet, evet, yeniden ilişkiye geçecekti dünyayla. Ama sahneye “Onur Eren” olarak çıkmayacaktı. Bu ad unutulmuştu zaten, ama canlandırmak istemiyordu. Başka bir ad kullanacaktı. Düşüncelerini o ada yükleyecekti. O ad taşıyacaktı yeni projesini. Çok düşündü sanal adı üzerine. Sanal ad?! Kırk yıl düşünse böyle bir ada sığınacağı aklının ucundan geçmezdi. Ama şimdi geçiyordu. Bu fikri yirmi yıl önce gerçekleştirmek isteseydi zor olurdu. Zaten bilgisayar da sosyal medya da yoktu ya... Ama yine de yirmi yıl önce aklından geçemez olan fikir, bugün geçebilir olmuştu. Aslına bakılırsa bu ad, hastane kapısından çıktığı andan bu yana yaşamında vardı zaten. Adı konmamış bir ad... Tekerlek... Evet sanal adı “Tekerlek” olacaktı. Onu hastaneye, yatağa, koltuğa bağlanmaktan kurtaran alet, araç, icat, her neyse, adı buydu artık. Buna karar verince iki eliyle sandalyesinin tekerlerini okşadı, “İyi ki varsınız,” dercesine.

Ama düşüncelerini başka bir ad üzerinden evinin dışına taşıma düşüncesi, başka bir sorun daha doğurdu. Blogunun adı ne olacaktı? Bu ad için de çok dolandı durdu evde. Dışarıyla bağlantısını kurduğu pencerenin önüne geldi. Yola, parka, gökyüzüne, ağaçlara, kuşlara bakıyordu. Sonra birden, güneşten bir şimşek çakıverdi. Bulmuştu. Blogunun adı, “Pencereden Gördüğüm Yaşam” olmalıydı. Nasıl sevindi. Ellerini havaya kaldırıp parmaklarını şaklattı. Belini azıcık kıvırdı bile. Kendi kendine oynadı sevinçten.

Bunlar tamamı da o sayfa nasıl doldurulacaktı. Aslında temel sorun ad bulma değil, yazmaydı. Konuşmak ve anlatmak konusunda övgü alacak kadar iyiydi. Ama yazmak... Çalışırken en nefret ettiği şeydi, dilekçe yazmak, rapor yazmak. Mektupları hiçbir zaman yarım sayfayı geçmemişti. Ama şimdi düşünecek, fakat anlatmayacaktı, yazacaktı. Yazıyla anlatması gerekecekti.

Yeni kararı yazmayı gerektiriyordu. O zaman yazmayı öğrenecekti. Öğrenmişti ya, google’a sorardı, “Nasıl yazacağımı?” Sordu da... O da söyledi... Onlarca site çıktı karşısına. İlkinden başladı tıklamaya.

Oralardan öğrendikleriyle ufak tefek denemelere başladı. Bunları kurduğu şifreleme düzeni içinde, kimsenin erişemeyeceği şekilde arşivlemeye koyuldu.

Eşine mektup yazmayı denedi. Belki en kolayı o olurdu. Yarım sayfada sıkıldı. Ama sıkılmaması gerekiyordu. Bir sayfayı üç günde doldurdu. Aynı şeyi kızları için yaptı. Sonra parktaki dut ağacını tarif etmeye çalıştı. Öyle diyordu yazmayı öğütleyenler.

Bulutları yazdı, bir paragraf. Yağmuru yazdı, üç satır. Karısını bekleyişini yazdı, yarım sayfa. Hepsini bir başlıkla kaydediyordu.

Üç ay boyunca yazdı, sildi, kaydetti, yeniden açtı, düzeltti, ekleme yaptı.

Aradan altı aya yakın bir süre geçmişti. Bir gün, “Hadi,” dedi kendi kendine, “Bir anını yaz bakalım...” Belleğinde duran bir anıyı kaleme almaya başladı. Onu yaşamda en çok etkileyen olaylardan birisiydi.

“Mahalle arkadaşlarımızla balık tutmaya gitmiştik. Bugün rast gelmemiştik. Ellerimizde ince ve uzun ağaç dallarından yaptığımız kamış ortalarımızla mahalleye doğru yürüyorduk. Balıkları yuğdan dediğimiz bitkilerden yaptığımız ince dallara dizerdik. Birer ikişer tane balık, sallaya sallaya yürüyorduk. Mahalleden ağabeyimiz olan Mehmet geliyordu, elinde oltasıyla. Biz gelirken o gidiyordu balığa. Akrabalarından Ahmet’e, “O balığı bana versene,” dedi. Ne de olsa ondaki küçücük tek balıktı. Ahmet’in de vermeyeceği tuttu. Naz yapıyordu. Mehmet Abi de ısrar ediyordu. İş neredeyse kavgaya varacaktı. Daha doğrusu Mehmet Abi zorla alacaktı. Ahmet de balığı fırlattı. Fırlatırken de “Git al, senin olsun,” dedi. Mehmet Abi balığı almak için nehir kenarına indi. Çamurların üzerinde yürürken, bir yerde saplandı kaldı. Giderek batmaya başladı. Önce ayak bileklerine kadar, sonra dizlerine doğru, sonra kalçalarına... Koca adam gözümüzün önünde batıyordu. O da telaşlanmıştı. Az önce dövmeğe üzere olduğu Ahmet’e bağırmağa, daha doğrusu yalvarmağa başladı, “Koş, evden ip getir...” Kendini bağlayıp bize çektirecekti. Ahmet koşmuyordu, ama hızlı adımlarla arkaya dönüp baka baka mahalleye doğru gidiyordu. O gözden kaybolduktan bir süre sonra Mehmet Abi kendi çabalarıyla bataktan kurtuldu. Bu olaydan sonra ben elimdeki bir şeyi isteyene hemen vermeye başlamıştım...”

Bunu yazıp, ertesi gün yine okudu. Ehh işte. Yazmıştı bir şeyler. Anılarında olan bir olaydı. Gerçekten yaşanmış bir olay. Her ânını yaşadığı. Onu yazıya dökebilmişti. Hoşuna da gitmişti. “Olabiliyormuş,”

diye geçirdi içinden. Bazı düzeltmeler yaptı. Bilgisayara “yeniden kaydetti.”

Bu yazıdan sonra belleğini zorlamaya başlamıştı. Geçmiş gezintileri hoşuna gitmişti. Başka neler vardı usuna geliveren? İlkokuldayken yaptıkları bir maç da geldi aklına. Arkadaşlarıyla top oynamayı severdi. Hangi çocuk sevmez ki? Ama o sırf arkadaşlarıyla birlikte olmak için futbol oynardı. Çünkü futbola karşı yeteneği yoktu.

“Bir gün yine maç yapmaya karar verdik. Beşer kişilik takımlar kurduk ve maça başladık. Sınıf arkadaşım Kaan, yetenekli bir oyuncuydu. İyi top oynardı. Bu maçta karşı takımdaydı. Hayali 9 numaralı formayı giymekti. Bu maçta ne zaman top benim ayağıma gelse, bana faul yapıyordu. Uyardım kendisini. Ama dinlemiyordu. Anlam da veremiyordum. Bir, iki, üç... Sonunda ayağıma öyle bir vurdu ki, yerden kalkamadım. O gün topallayarak eve gittim. Bundan anneme söz etmedim. Ama düşündüm. Kaan benim kadar başarılı bir öğrenci değildi. Beni kıskanıyordu. Futbolda benden üstünlüğü zaten tartışılmazdı. Ama bu yetmiyormuş gibi beni ezmeye kalkmıştı. Bu kıskançlık benim ruhumda yoktu. Ama ona kötü şeyler yaptırıyordu. Hem de arkadaşına karşı...”

Sıkılıyordu yazarken. Bu kolay metinleri yazmak için iki gün uğraşıyordu. Belleğinin kapılarını yokluyordu. Bu yaşadığı, bildiği şeyleri anımsamakta zorlanıyordu. Yaşadıklarını olduğu gibi aktarmaya çalıştığından, ayrıntıları bile anımsayabilmek için saatlerce düşünüyordu. Oysa arkadaşı Nail’i bir arasa, bütün her şeyi, tek tek anlatırdı. Öyle bir belleği yoktu. Belleği güçlü olanlar grubuna üye değildi o. Daha fazla olay anımsamak istiyordu, ama aklına gelmiyordu bir türlü.

Ne yazacaktı o zaman? Belki de anı yazmak yerine başka şeyler yazmak gerekiyordu. Bu iyi olabilirdi. Başka şeyler yazmaya yönelmek ona keyif de verebilirdi. Ne olabilirdi ki? Dün “yazmak” üzerine okuduğu yazılardan birinde, “gördüklerinizi betimleyin,” diyordu. Betimleme nasıl yapılırdı acaba? Buna ilişkin örnekler bulmaya çalıştı internette. Bulduklarını dikkatli bir şekilde okudu. Sonra bilgisayarını kucağına aldı, elleriyle tekerlekleri döndürüp, camın kenarına geldi. Yağmur öncesi bir

gökyüzü manzarası vardı. “Hadi,” dedi kendi kendine, “Gördüğünü betimle!” Ve yazmaya başladı.

“Kuzeyden gelerek kentin mavi gökyüzünü ele geçiriyor bulutlar. Kara yüzleri, homurtulu burunlarıyla. Çekirge sürüsü gibi yayılıyorlar göğe. Az sonra beni de içlerine alacaklar...”

Durdu. Yazdıklarını bir kez daha okudu. Yüzü gevşedi. Hoşuna gitmişti yazdıkları. Yeniden bulutlara bakmaya başladı. Onları içine soktu. Duygularına teslim etti. Duygular utangaç çocuklar gibi parmaklarına yürüdüler... Parmaklarını ensesinde kenetledi, sandalyesinin üzerinde bütün bedenini avuçlarına vererek kaykıldı geriye doğru... Yağmur bulutlarının gelip dayandığı göğe baktı.

Okuduklarından anladığı, bu “yazma” diye gözünde büyüttüğü şey, bir tanrı vergisi değildi. Bir resim, bir müzik gibi değildi yazmak. Geliştirilebilir bir yetenektir. Galiba. Antrenman yaptırmalıydı kendine. Bu da yazarak olacaktı.

Bu disiplini kurarak yazmalarını sürdürdü. Tabii ki şifreli arşivlemelerini de.

Akşamları eşi ve kızları eve geldiğinde, onlara internet haberlerinden örnekler vererek, ilgi alanının orayla sınırlı kaldığını belirtmek istiyordu. Onlar da Onur’un bu ilgi alanının onda yarattığı heyecanı yüzünde, gözünde, davranışlarında gözlemliyor ve mutlu oluyorlardı.

Küçük metinleri yazmaya başlayalı neredeyse bir yıl oluyordu. Artık “blog”unu oluşturabileceği noktaya yaklaştığını duyumsadı. Epey altyapı çalışması yapmıştı, teknik olarak, okuma olarak, yazma olarak... İçindeki bir ses, kendisini biraz daha zorlaması gerektiğini söylüyordu.

Doğal olarak önce, ellerinin ayrılmaz parçalarına dönüşen, sanal adını verdiği tekerlekleri kaleme almayı düşündü. “Neden Tekerlek?” sorusunu yanıtlamalıydı. Biraz okudu tekerlek üzerine. Anlamı üzerine düşündü. Onlarla yaşamaya başladığından bu yana yaşamına kattıkları üzerine kafa yordu. Elleriyle onları okşayarak yaptı, severek. Yalnızca evin tabanına değil, içindeki bir yerlere dokundukları için şefkatle avuçladı onları.

Sonra bir gün bilgisayarın başına geçti ve tuşlamaya başladı.

“Kimin yaşamını kolaylaştırmıyor ki tekerlek? Her icat gibi o da gereksinmeden doğmuş; ‘İnsanoğlunun taşıyabileceğinden daha fazlasını nasıl taşıyabileceği?’ sorusundan. Günümüzden beş bin, beş bin beş yüz yıl öncesine gidiyor tarihi. Ve bu bizi başka birçok şeyin ilk izlerini bulduğumuz Mezopotamya’ya götürüyor... Olasılıkla onlara esin kaynağı olan da kütüklerin yuvarlanarak ilerlemesi... Yani insanoğlu gereksinme ile gözlemi bir noktada buluşturunca tekerleği tasarlamış, böyle görünüyor.

Ben kendi pencereden baktığımda, tekerlek deyince, hareket aklıma geliyor. Yatayda yer değiştirme. Aklıma gelse de makaralara ‘düşey tekerlekler’ demek istemiyorum. Tekerlek deyince, toprağın yüzeyi geliyor aklıma. Orada bir yerden bir yere gitme. Bunu kolaylaştırma. Zaten yük taşıma gereksinmesinin hemen yanında, insanların yürümeden kendilerini taşıması gereksinmesi de duruyor. Gereksinme değiştikçe, olanaklar değiştikçe, bugün artık biçimi sayılamayacak kadar çok olan tekerlekler çıkıyor ortaya.

Ama bana kalırsa kaç biçimi olursa olsun, tekerlek, kendisi hareket ederken, bir şeyleri de hareket ettiren bir araç sonuçta.

Tekerlekte somutladığım hareket, aslına bakılırsa, yalnızca fiziksel varlıkların hareketi de değil. Yani yalnızca yüklerin ve insanların bir yerden bir yere ulaştırılmış olmalarından söz etmiyorum.

Bu hareket olanağı, aslında, ruhumuzda, düşüncelerimizde, hayallerimizde de hareket yaratmıyor mu?

Bir an için hiç hareket edemediğinizi düşünün! Bir yerde sabit kalıyorsunuz. Günlerce, aylarca... Bu fiziksel sabitlenme durumu, aslında sözünü ettiğim duygusal, düşünsel, hayali hareketleri de kısıtlamaz mı? Onların gelişmesini geciktirmez mi?

Kendi adıma, hareketin bütün biçimlerini aynı anda yaşamak insan olmanın en temel özelliklerinden biridir, diye düşünüyorum.

Tekerlek bunu hem simgeliyor hem de sağlıyor.

Dönen, dingili çevresinde aynı sabırla ve disiplinle, hatta düzenle dönen tekerlek, ben onun üzerinde olsam da yanında dursam da bu çoklu hareketi çağırıştırıyor bende.

Ölüm dediğiniz ne ki?

Dingilin kırılıp dağılması...

Birkaç kez daha okudu bu yazıyı. Beş günde bu kadar yazabilmişti. Ama yazdığı hoşuna gitmedi değil. Üzerinde düzeltmeler yaptı. Eklemeler yaptı. “Uzatsam mı acaba?” diye de düşündü. Ama ona bu kadarı iyi geldi. Bir ilk uzun yazı olarak fena olmamıştı. Böyle diyordu da içindeki çalkantılar durulmuyordu. Onlar çalkalandıkça da “Acaba yazmayı sürdürmemi mi söylemek istiyorlar?” diye düşünmekten alıkoyamıyordu kendini.

Ama sonunda karar verdi. Bu biçimiyle koyacaktı “blog”una... Elleri titreye titreye, kalbi ata ata koydu...

Yaşamı ayaksız sürse de merakı ayaktaydı. Arada bir bakıyordu, “Okuyan var mı?” diye... Hemen de olmazdı ki canım...

Yaptığı şeyin doğruluğundan kuşkusu yoktu. İlk okuyan, üç yıldan bu yana kendisiyle temas kurduğu ilk kişi olacaktı. Onu gerçekten tanımak istemeyeceğini bilse de merak ediyordu.

İlk yazısını bir bahar ayında kaleme alması rastlantı mıydı acaba? O ılıklığın ruhuna yürümesi, uzun zamandır hareketsiz duygularını uyandırmış mıydı, kış uykularından? Bahçedeki ağaçların yeşillenmesi, çiçeklenmesi, meyveye durması, bunun hiç küsmeden darılmadan yinelenmesi. Her gününün tadını çıkararak yaşamıştı baharı. O ılıklik belki de ilhamının kaynağı olmuştu. Yazıyı o ılık duygularla yazmıştı.

Ayda bir yazı yazmaya karar vermişti. Ama ikinci yazısını bir ay içinde yazamadı. Yazın sıcaklarının her canlı açısında geliyoruz dediği bir zamanda ikinci yazısına konu arıyordu. Evdeki klima ile yaz sıcaklarının bulunduğu pencere pervazına dayanmıştı. Penceresinden bakıyordu yaşama. Bir gün bahçeye bakarken, yapraksız yalnızlığından, yeşillenmiş mutluluğuna, çiçeklenmiş ruhsal patlamalarına tanık olduğu elma ağacı, ona seslendi bir gün. Bütün cömertliğiyle penceresine bakıyordu. Uzanabilse, ahh bir uzanabilseydi! Kendini kahrediyordu. Ne vardı ki yargılarını ve yazgısını belirleyip eve mahkûm etmişti kendini! Ara ara depreşen bu duygusu yine ayaklanmış, gagalayıp duruyordu beynini. Dışını, içini. Canı acıyordu. Verdiği kararlar acıtıyordu. Ama bir şey yapamıyordu. İşten sonra eve gelecek olan eşine, “Beni bahçeye

indir,” diyemiyordu. Sanki istiyordu da dillendiremiyordu. Yok yok, dillendirmek istiyordu. Sanki falan değil, istiyordu. Ama eşi eve girdikten sonra nedense Onur’un ses telleri titremiyordu. Dudakları açılmıyordu. Fakat bir gün, o gün ne olduysa, eşini pencerenin kenarına çağırıp, elma ağacını gösterip, daha da öte bir dalı özellikle işaret edip, “Üzerindeki dokuz elmayı düşürmeden, o dalı kırıp getirir misin bana?” dedi. Bunu der demez eşinin yüzüne baktı. Şaşırılmıştı kadıncağız. Şaşkın şaşkın bir ona, bir elma ağacına bakıyordu. Nice sonra, nedenini anlamamış olsa da “Olur hayatım,” dedi. Nasıl rahatlamıştı. Ayağa kalkıp eşine sarılabilirdi. Teşekkür etmekle yetindi. Ses tonundan bu teşekkürün okkalı bir teşekkür olduğu anlaşılıyordu.

Eşi hemen inmedi aşağıya. Kızları bekledi. Hava kararmak üzereyken üçü indiler.

Onların bahçeye inişlerini izliyordu pencereden. İşaret ettikleri dalın yanına gittiler. Eşi dalı gösterip, “Bu mu?” diye sordu bağırmadan. O da “Evet” dedi, eliyle konuşarak. Dal aşağıya doğru sarkıktı. Kırmak için merdivene gerek yoktu. Eşinin elinde bir testere vardı. Eve mahkûm olduğundan beri kullanılmamış olan testere. Kendisi bahçeye, çalışmaya meraklı olduğundan, depolarında her türden iş aleti vardı. Kendisi “kırmaktan” söz etmiş olsa da eşi kesmeyi düşünmüştü. Kırmak meyveleri düşürme olasılığı daha yüksekti ne de olsa. Kızlar özenle dalı tuttular, sarsılmaması için. Eşi testereyle çalışmaya başladı, ileri geri. Pencereden gözlerini kırpmadan izliyordu eşinin ve kızlarının yaptıklarını. Testerenin her hareketinde bir kılcal damarı pathıyormuş gibi oluyordu. Hüzün sarmıştı duygularını. Budama dışında asla kesmediği, hele hele meyveliyken dokunmadığı bir dalın kesilmesini istemişti. Bu acıyı duyumsasa da o dalı isteme arzusu ağır basıyordu. Sonunda kayıpsız, dokuz elmalı dalı ana gövdeden ayırdıklarında, ruhundaki kırılmanın sesi kulak zarlarını zorladı. Özenle taşıyarak evin giriş kapısına yöneldiler.

Dokuz elmalı dalı iki kızı ona sundular. Yeni kesilmiş dalın kokusunu çekti içine. “Yaklaşmalarını ve dalı bir yere bırakmalarını,” söyledi. Kızlar şaşırıldı. Çünkü o dala uzanmak istiyordu. Oturduğu yerden hareketlenip, bedeniyle ve elleriyle dala uzandı. Dala uzanabiliyordu. Dokunabiliyordu. Bir yüzyıl sürdü bu uzanma.

Parmakları dala, yapraklara, hele hele elmalara değdiğinde, ruhunda masmavi sular çağıldamaya başlamıştı. Elmaları okşarken elleri titriyordu. Düşürmekten korktu. Düşürmek değil, koparmak istiyordu çünkü. Hangisini koparacağına karar veremedi bir süre. Nice sonra kızlarının sabırla tuttıkları daldaki elmalardan birisini, dalı hiç sarsmadan özenle kopardı. Kokladı. Kokladı. Her koklayışından sonra uzun uzun içine çekti kokuyu. Sonra elmayı üzerindeki tişörte sildi. Çevire çevire sildi. Sonra dişledi. Elmadan çıkan ses, son zamanların en güzel sesiydi. O çatırdama, beyinde yankılandı. Ruhunda. Kopardığı parçayı ağzında uzun uzun öğüttü. Bunları gözleri hep kapalıyken yaptı. Bir trans durumundaydı. O nedenle kızlarının tepkilerini, sevinçlerini, mutluluklarını görememişti. Elmanın aromasıyla bütün ruhunu tazeledikten sonra, gözlerini açtı. Kendisine sessiz biçimde bakan eşine ve kızlarına ağız dolusu teşekkür etti. Onların mutluluğu odadan taşmıştı.

Dalı bir iple pencerenin koluna sağlam biçimde bağlamalarını istedi. Ve sekiz gün boyunca dalından elma yeme ritüelini yineledi. Bu sekiz gün boyunca odayı kaplayan elma kokusunu çekti ciğerlerine. Odanın rengi elma rengine dönmüştü. Kızıla. Günbatımlarına taş çıkartan bir kızıla. O günler içinde daha bir coşkunlaşmıştı. Kabı kabına sığmaz olmuştu. Mutluluk duygusu görünür bir arkadaş olarak ona eşlik etti. Ara ara aynaya baktığında gözlerinde parıltının zahiri olmadığını görmek, gerçeğinin görüntüleri olduğunu bilmek onu bir şeylere yönlendiriyordu.

Nicedir bir konu kafasına takılıyordu. Birçok konu vardı da. Ama o konu “Şimdi tam zamanı,” dercesine öne çıkmıştı. Bloguna “Kısıtlar” üzerine bir yazı koymak istiyordu. Evin içinde birkaç tur daha attı. Pencerenin önüne gidip, sonsuzluğu içine soktu. Sonra bilgisayarın başına geçti. Boş bir sayfa açtı.

“İsteyip de bir şeye uzanamadığı olur insanın. Sönümsüz yangınlar kaplasa da bedenini, uzanamadığı anlar, durumlar. Herkesin büyük bir sıradanlıkla yaptığı dokunuşları yapma arzusunu gerçekleyememe. Yıldızlara dokunmaktan söz etmiyorum kuşkusuz. Hemen orada, dışımda olan bir şeye dokunamamak, sözünü ettiğim. Neden? Kısıt var!

Bu kısıt bazen bedensel olabileceği gibi bazen düşünsel de olabilir. Bu yazımda girmek istediğim kategori zihinsel engeller değil.

Üzerinde duracağım, ağırlıklı olarak, her şeyi normal görünen insanın düşünsel engelleri.

Ben çok şeyi yapamayan bedensel engellileri anlamaya çalışıyorum. Bacağı, bacakları, kolu, kolları, eli, elleri, parmakları olmamak. Ya da olup da felç olmuş olması. Parmakları olmayan saz çalabilir mi örneğin? İstese de bir mızrabı tutamamak, tellerin üzerinde gezdirememek duygusu... Piyanoyu tuşlamak, parmaklarla ilgili bir eylem değil midir? Somut bir kısıt bu.

Neyle telafi edilebilir bu eksiklik duygusu?

Pencereden baktığımda bir adam gördüm. Kolundaki saate bakıyor, koşuyordu. Ayakkabısı bağciksızdı. Bir an durdu, eğildi, bağladı. Sonra yeniden koştu. O anda düşündüm: Bacakları olmayan birinin telaşı nasıl olur?

Bacakları olmadığından ya da felç olduğundan yürüme olanağı olmayan bir insanın telaşı olmaz mı? Ya da yolda gördüğüm insaninkinden farklı mıdır? Onun yoldaki kadar telaşlı olması, ama onun gibi hareket edememesi...

Böyle örnekleri çoğaltmak olanaklı olsa da bedensel hiçbir engeli olmayan çok sayıda insanın, hareket etme özgürlüğünü sonuna kadar kullanabildiği söylenebilir mi? Söylenemezse eğer, onun kısıtı ne?

Bunların üzerinde kafa yorarken, “kısıt oluşur mu, yaratılır mı?” diye bir soru hep takılır aklıma.

Konuşsan insanlarla, gerekçeler sıralanır. “Neden yapmadın?” diye sorsan, sorduğuna pişman ederler:

“Zamanım yok da sen benim durumumu bilmiyorsun da...”

Sonuçta yapamadıkların, yapmak istemediklerin seni bir ine kıştırır. Sen de orada hareketsiz yaşarsın. Bir süre sonra alışırsın. Güneşi unutan yaşam, o karanlıkta sürüp gider.

İster bedensel ister düşünsel olsun, insanoğlunun hareket edebilen her ögesinin hareket kabiliyetini artırması, yükseltmesi gerekir. Öğelerden birinin hareket kabiliyetini şu ya da bu nedenle yitirmiş

olması, bütünü hareket kabiliyetini felç etmemelidir. Buna izin de verilmemelidir.

Tembellik de bir hareketsizliktir. Tembelliğin bir gerekçe olarak ortaya konulması ise, insanın üreten canlı olma özünü çelişir.

Bu nedenlerle hem bedensel hem düşünsel kısıtları aşmanın yolu, üzerine gidebilmekte. O öğeyi zorlamakta. Çalıştırmakta. Sabırla inadı buluşturmakta.

Belki çok sıradan gelecek, ama kısıtları aşmanın yolu özgürlüğe âşık olmakta.

Özgürlük aşkı yoksa, ne olursan ol, nasıl olursan ol, kısıtlısın...”

Yazıyı tamamlayınca hemen bloga koymazdı. Onu bir gün dinlendirirdi. Son bir kez okur, belki düzeltme, gerekiyorsa ekleme yapardı. O nedenle “save” yaptı ve camın kenarına gidip, bu yazıyı bitirmenin keyfini sürmeye başladı. Aslında “Yarın olsa da paylaşısam,” dediği olurdu. Tepkileri, geri dönüşleri merak ederdi. Ama paylaşmak için asla acele etmezdi.

Sabah kalkar kalkmaz bilgisayarın başına geçti. Yazıyı son kez okudu. Bir iki ince işçilik yaptı. Artık yazı demini almıştı. Sonra internet sayfasına girdi. Yazıyı sayfaya koydu ve paylaştı.

Çekinerek blogunu kontrol etti. Dayanamamıştı. Okunma sayısı: 1

Kalbi hızlandı.

Bir süre sonra yeniden baktı: 3

Sonra, 5

Bir süre sonra, 9

Dokuz kişi.

Ekrana uzun süre baktı. Dokuz kişi... Birileri o sayfayı açmıştı. Birileri yazdıklarını okumuştular. Birileri zaman ayırmıştı. Üç yıldır ilk kez, evin dışından biri ona dokunmuştu. Sandalyeyi hızla geri sürdü. Salonun ortasında döndü. Tekerlekler çemberler çizdi. Islık çalmaya başladı. Duvarlar uzun zamandır onun ışığını duymamıştı. Bir süre sonra yine pencerenin önüne geldi. Sandalyeye yaslandı. Gökyüzüne baktı. Ve ilk

kez düşündü: Demek ki insanın yürüyememesi, dünyaya ulaşamayacağı anlamına gelmiyormuş.

Dokuz kişi. Dünyaya açılan dokuz küçük kapı.

Duyumsadığı yeni bir doğurganlık rahatlamasıyla, gelen geri dönüşleri okumaya başladı.

“Sayın Tekerlek... yazınızı ilgiyle okudum. Benim yüreğime dokundunuz. Pencereden Gördüğüm Yaşam köşenizi rastlantı gördüm. İyi ki de görmüşüm. Tekerlek yazınız beni düşündürdü. Yeni yazınızı bekleyeceğim.” M.A.

“Dingilin kırılması, dağılması” demek... güzel ifade... siz de kırdırmayın, biz de... bazen tangır tungur yollarda fazla zorladığımız oluyor. Arabanın üzerinde biz de hop zıplayıp hop oturuyoruz. Düşmemek önemli. Dalgayla kavga etmemek gibi. Onunla salınmak gibi... kırdırmayın dingili. Taşlı yolsa yavaşlayın...” Hayat Bağı

“Ben çok gezerim bloglarda. Belli ki ilk yazınız. Ama fena değil. Neden tekerlekle başladığınızı düşündüm. Çok mu geziyorsunuz? Çok mu yük taşıyorsunuz? Başka bir nedeni mi var? Sonraki yazılarınızda anlatırız herhalde. Hayırlı olsun.” Meraklı

Geri dönüşleri okumaya korktuğunu fark etti. Bir gerilimle başlamıştı okumaya. Ama korktuğu başına gelmedi. Şevkini kıracak geri dönüşler yoktu. Uyarılar vardı. Olacaktı. O da anasının karnından yazar doğmamıştı. Yazdıkça geliştirecekti bu yeteneğini. Böyle öğrenmişti okuduklarından. Tüm geri dönüşleri okuduktan sonra, camın kenarına geldi. Bakışlarını ufuk çizgisine dikerek, kendi sonsuzunu zorlamaya başladı.

Yanıt vereceklerini, teşekkür edeceklerini ayırdı kafasında.

Sonra sandalyesinde geriye doğru yaslandı. Bir gariplik vardı içinde. Huzursuzluk değil, bir taşkınlık. Bir kabarma, taşma sınırına doğru geliyordu hızlıca. Onu kabartan şeyi bulamıyordu bir türlü. Kaynak neydi? Ruhunda hızlı bir gezinti yaptı. Durduğu bazı duraklarda esen bir rüzgâr yoktu.

“Kısıtlar” yazısını bloguna koyduktan sonra bir gün fark etti ki, en çok huzursuz olduğu kararlarından biri, kendisine televizyondaki futbol

maçlarını yasaklamasıydı. Hiçbir zaman iyi bir futbolcu olamamış olsa da iyi bir futbol tutkunuydu. Buna karşın bu kararı vermişti. Kendi hareketliliğinin sona ermiş olması bunda etkili olmuştu. Gerçi bu sert bir yasaklama değildi. Bir rica kadar yumuşaktı. Ama onu geçmişine, hele hele çocukluğuna götürecek tetikleyicilerden uzak durma kararı başlangıçta ona iyi gelmişti. Durumunu kabullenme sürecini kısalttığı bile söylenebilirdi. Fakat giderek bu kararı kendi kendine sorgulamaya başlamıştı. Çünkü görüntüleri yasaklasa da bilgisayarından izliyor, tuttuğu takımın maçlarının sonucunu merak ediyordu. Futbol, oldum olası ona sevinmenin, üzülmünün, coşmanın, düş kırıklığının, haykırmının, hatta küfretmenin birlikteliğini, yanyanalığını, iççeliğini öğretmişti. Hepsi vardı yaşamın içinde. Yok desen, yok olmuyordu. Yaşamda olanların hepsi, maç izlerken bir araya geliyordu. Birlikte izleniyordu maç. O nedenle seviyordu futbolu. O doksan dakikanın heyecanını özlediğini fark etti. Acaba yeniden izlemeye başlasa acıları depresir miydi? Kim bilir belki bir test iyi gelirdi ona. Artık kabullenmiş olmakla, olmamak ölçümlemesi... Yine de acele etmemeye karar verdi. Kabul etme yanı ağır basıyor olsa da beklemeye bıraktı işi. Sinir sistemindeki zedelenme orda durdukça, o harekete kavuşamayacağı kesin olduğuna göre, hareketi kendisinin yapmasını istemek yerine, dışındaki birinin hareketinden zevk almak olamaz mıydı? Hemen “Evet” diyemedi buna. Bunu düşünmeye başladı. Bulutlar çekiverdiler onu kendilerine. Çıkarıverdiler odasından. Oda bacak bacak üzerine attı. Bulutların üzerinde sürdürdü düşünmesini.

Ter okyanusunda uyandı... Zırlı zırlı terlemişti. Sevmezdi terli çamaşırlarla oturmayı. Hemen iç çamaşırlarını değiştirirdi. Ama şimdi bu ter ona iyi gelmişti. Hemen terk etmediği, biraz daha onunla birlikte olmak istediği kokulara götürmüştü onu. Çocukluğunun kokularına.

Onu terleten rüyada, kendini bir turnuvada bulmuştu. Geçirdiği kazadan sonra spor yapmaya karar vermişti. En büyük sorunu felçli bacaklarıyla futbol oynayamayacak olmasıydı. O zaman elle oynanan bir sporu seçmek zorundaydı. Yaşamında hiç ilgilenmediği basketbolu kendisine uygun görmüştü. Sonunda bir takıma girmeyi başarmıştı. Şimdi bu takım ülke şampiyonluğu için çeyrek finale kalmış, yarı finale yükselmişti. Öyle maçlar çıkarmışlardı ki, Tekerlekli Sandalye Basketbol Takımı olarak artık finaldeydiler. Final maçına kaptan olarak çıkmıştı. İlk yarıda

36-25 yenik duruma düşmüşlerdi. Devre arasında antrenörleri motive edici şeyler söylemek için kendini yırtmıştı. Ama sahaya çıktıklarında kaptan olarak arkadaşlarını toplamıştı. Birbirlerine olabildiğince kenetlenmişlerdi. Ve “Bizi izleyen anne-babalarımız, eşlerimiz, çocuklarımız, bizden içimizdeki gücü avuçlarımıza almamızı bekliyor. Bizim gücümüz ellerimizde... Hadi uzatın ellerinizi ve yüreğinizdeki gücü ortak avucumuza dökün. Var mısınız şimdi, bu gücü potaya yansıtmaya...” Gözlerinden fıskıran ateşle herkes yerine geçmişti. Sonuç, son saniyelerde atılan basketlerle belirlenmişti; 78-74 galip gelerek şampiyon olmuşlardı.

Terlenmez miydi bu rüyaya. Bu ter nasıl terk edilirdi? Soğuyana, kokusu biraz uçana kadar bekledi, atletini değiştirmek için.

Atleti değiştirmeyi beklerken düşündü “Beklemek” üzerine. Beklemek lanet bir süreçti. Ne beklersen bekle fark etmez. Beklemenin ortak paydası, güneşin batmamasıdır ya da doğmaması veya bir yere takılı kalması. Ne zaman beklemeye başladığına bağlı. Tabii ki yazmaya gerek yok, saatler durur beklerken. Evren, uykuya geçer. Dürt ki uyansın. Sen beklersin. Bütün sesler batır sana. Daha önce duymadığın bütün sesler yarışa girer, kulak zarına düşmek için. Sükûn içinde beklemek istersin. Hiç olmayacak bir şey olur. Sokaktan beton mikseri geçer örneğin. Tüm mekanik aksam maksimum sürtünerek ses çıkarır. Beklemenin içine edilir. Lanet gürültü beklemeyi dağıtır. Ama bugün hiç mikser geçmedi. Uzun uzun düşündü. Kesintilere uğrasa da bu beklemeyi düşünme süresi üç-dört gün sürdü. Araya hiçbir dışsal kesici girememişti. Ya da mikser geçse duymamış, karga bağırsa işitmemişti.

Dördüncü günün içinde bedeninden bir yükün, aşağıya doğru akmaya başladığını duyumsadı. Beline kadar sürdü de bu duyumsa, sonrasını hayal etti. Düşledi. Bir kelebek ruhuyla ayaklanıvermek istedi. Olanaksız bilse de felce inat hareketlendi yerinde. Bir yasağı kaldırmaya karar vermişti. Spor programlarını izlemeye başlayacaktı. Ne zamandır mutluluk duygusu böyle sarmalamamıştı kendini. İçi kıpır kıpırdı. Ağaçlardaki kuşlar, topraktaki sürüngenler, sokakta koşuşan köpekler, kediler hareketlerini bugün için ödünç vermişlerdi kendisine. Odalar arasında gezinip duruyordu. Bu duygularla sabit kalamazdı bir yerde. Duyguların hakkını vermeliydi.

Akşam bu kararını eşine ve kızlarına açıkladığında, evdeki coşku, pencere camlarını zorladı. Neyse balkonun kapısı açıktı. Yarınki gün spor programlarına abonelikler yapıldı. Çok heyecanlandı ilk canlı yayını izlediğinde. Engelli olduğunu unutarak izledi. Yeni bir heyecan gelmişti yaşamına. Yeni bir boyut da denebilirdi. Kendi engelliğinden utanma duygusunu ilk kez bir alanda yeniyordu. O da en çok sevdiği alandı; futbol. Ama onunla sınırlı kalmadı. Daha önce hiç izlemediği bazı spor dalları da yaşamına girmeye başlamıştı. Başta tenis ve bilardo olmak üzere. Daha az hareket görülen, ama sabrın ön plana çıktığı sporlardı. Kendi sabırsız yapısını adam etmek istiyorlardı sanki.

Ama canlı yayınları izlemeye başlamasından sonra utanma duygusuyla gerçek anlamda, olimpiyatlar sırasında protez bacaklarla koşan, yarışan atletleri izlediğinde yüz yüze geldi. İpi göğüsleyenin yüzündeki mutluluk takıldı görme sinirlerinin ucuna. Kendine baktı. Dört yıla yaklaşan mahkûmiyet kararına. Bütün bedeni utançtan kızıla kesti. Asla onun gibi olmak istemedi. Kabaran öyle böyle bir duygu değildi. Onu kıskanmadı da. Ama kendisi sokağa çıkma utancını yenemezken, sporcunun o piste çıkma cesareti. Yalnızca stadyuma gelenler olsa belki, ama televizyondaki yayını izleyenler. Dünyanın gözünü diktiği o yarış. Bu atlet onu çok utandırmıştı. Bu anı daha sonra eşine, “Beni boş verin. Ben kimim ki! Yalnızca seninle ve iki kızımızla baş başa kalmaya sığınmış bir engelli. Ama o atlet var ya, benim damarlarıma girdi,” diye anlatmıştı. O atlet içine girmişti artık. Çıkmıyordu. Çıkmaması bir yana, rahat durmuyordu. İttirip duruyordu damarlarının çeperlerini. Bir orada, bir burada. Baktı ki duracağı da yok, susacağı da. Elimden gelen ne şimdi? Yazmak. Blogunun yeni başlığını belirledi o atlet: Utanmak...

“Utanmak... İçinde bu duyguyu taşımayan sanırım yoktur. Az ya da çok taşırız bu duyguyu. Utanmak, arsızlığımızı frenleyen, hatalarımızı fark ettiren, aşırılıklarımızın önüne geçen bir duygu olarak, bizi dengeler, insanlaştırır.

Utanma duygusundan yoksunluk, freni boşalmış bir arabaya dönüştürür insanı.

Utanma duygunuz yoksa, toplumun önemi de yoktur. Her şeyi yapma hakkını kendinde görür utanmaz... Freni yok ya... Yüzü kızarmayı unutmuş ya... Bakışlarını yere dikmeyi çoktan terk etmiş ya...

Aslında ölçülü her davranış gibi, utanma duygusu da yaşamımızı olumlu olarak biçimlendirir. Ölçüsü kaçmış her davranış gibi de zarar verebilir taşıyana.

Toplumla yüzleşme utancının en aşırısı, toplumla yüzleşmemek sonucuna götürüdür. O zaman yalnızlığınız temel tercihiniz olur. İnsan olmanın özüne aykırı olsa da bu tercihi yaptığınızda, istediğiniz kadar reddedin, toplum dışınızda varken, kendi hücrenizde tecride alırsınız kendinizi.

Bu kadar ileri gütmediğiniz durumlarda, toplumu kendi açınızdan görünür kılsanız da kendinizi toplum açısından görünmez yapmaya çalışırsınız. Bu durumda utanmak, unutturmayla özdeşleşir. Unutturduğunuz sürece, utancınızı yendiğinizi düşünürsünüz.

İşin kötüsü bu durumun sonsuza kadar süreceğini sanmaktır.

Oysa insan psikolojisi kırılmaz bir çelikten yapılmamıştır. Eğilir bükülür olması iyidir de kırılmayacağını düşünmek ise yanlıştır.

Daha da ilginç, hiç beklemediğiniz bir anda, hiç ummadığınız bir yerde, en güçlü olduğunuzu sandığınız bir anda duyarsınız o sesi; “Tık!”

Kırılma gerçekleşmiştir.

Ne olur bu durumda savunmaya geçmeyin. Telif mekanizmalarını devreye sokmayın. Bırakın olayı kendi sürecine. Acı veriyorsa, acı çekin. Sızlıyorsa yakınmayın.

Ve yapmanız gerekeni yapın. Kırılmaya neden olan olguyu düşünün. O, içinizde olmamış olsaydı, dahası o içinizde enerji biriktirmemiş olsaydı, kırılma olmayacaktı. Demek ki, farkında olarak ya da olmayarak, taşıyordunuz içinizde. Belki yaşamınızın bir anında onu geride bıraktığınızı düşünüyordunuz. Ama kırılma size bunu anımsattı.

Onu geride bırakamamışsınız.

Onu hep yanınızda taşımışsınız.

Onunla ilgili her olayda, ona bazı enerjiler yüklenmiş. Onlar birikmiş. Ve sonuç; “Tık!”

Neden kırıldıysa, direndiğiniz o şeyi gözden geçirin.

Utandığınız şeyler de böyle. Hani günlük yaşamın içinde olup, yüzünüzü kızartanlardan söz etmiyorum.

Kendi kendinize bir olguya dönüştürdüğünüz utanmalarınız...

Onların kırılması daha sarsıcı oluyor. Enerjinin fazla birikmesi nedeniyle. O nedenle verdiği acılar da normalin üzerine çıkıyor.

Siz utancınızla barışık yaşayıp giderken, bir şey bu barışı bozabilir. Barış dediğim de gerçek anlamında yüce kavram değil. Kendinizle yaptığınız bir uzlaşma. Uzlaşmanın öbür tarafındaki de sizsiniz oysa.

Bu uzlaşma bütün hareketlerinizi yok etmişken, bir olay bu hareketsizliğinizi de yüzünüze vurur. Dört elle sarıldığınız utanma duygusundan bambaşka bir utanma duygusu çıkar ortaya.

Hangi utanma olursa olsun, kırılma yarattıysa, sakın ha ilaç almayın. Acısını dindirmeyin.

Çekin o acıları.

Ve yaşamınıza level atlatın..."

Utama yazısını yazıp bloguna koymasıyla iş bitmedi. Gerçi hiçbir yazısını yazınca iş bitmiyordu. Ama son yazı onu daha çok uğraştırdı. "Level" sözcüğüne bile takıldı. Onun yerine "düzey", "düzlem" diyebilirdi. Ama sanki daha günceldi "level"ı kullanmak. Değiştirmede, bıraktı. Diğer yazdıkları da öyle. Üstüne üstüne geldi yazdıkları. Kaç kere köşeye sıkıştırdılar onu. "Yazdıklarının gereğini yap" komutları havada uçuşturdu günlerce. Sanırım daha fazla. Dışa vurmak istemiyordu. Ama içedönüklüğü de gözden kaçmıyordu. Zaman zaman yaşanan bu içe dönme süreçleri kısa sürerdi. Ama bu biraz uzamıştı. İlk günlerde daha yoğundu baskı. Giderek azalmadı aslında. Baskının şiddeti aynıydı. Ama direnç gösterme inadı son günlerde çözülmeye başladığından olsa gerek, ağırlığını daha az hissediyordu. Baskılar, kendilerini önemsetmeyi başarmıştı, inadını yeniyordu.

Başlarda her konuda tamamen eşine bağımlıyken, giderek bu bağımlılığı azaltacak çabalara da girişmişti. Şu izlediği sporcunun, atletin tetiklediği, iç hesaplaşmalarının sonucu karar verdiği girişimlerden biriydi, eşine

bağımlılığı azaltma çabaları. Bu çabaların sonunda artık yatağa kolay geçebiliyordu. Tekerlekli sandalyeyi yaklaşıtıyordu. Sonra güçlenen kollarıyla bedenini kaldırıp kendini yatağa yuvarlıyordu. Alışmıştı buna. Artık onun için bir zorluğu yoktu. Bunun tersini yapmak da sıradanlaşmıştı. Yataktan sandalyeye de geçebiliyordu artık. Giysilerini değiştirebiliyordu. Tuvalet gereksinmeleri için de bir çözüm bulmuşlardı.

Ama banyo işi var ya... Uzun süre ıstırap oldu ona. Başlangıçta eşi özenle siliyordu bedenini. Ama bu yetmemeye başladı. Suyun altına girmek istiyordu. Başından bütün bedenine akan suyun yarattığı duyguyu özlemişti. Bir süre buna çözüm bulamadılar. Çok düşündüler. Sonunda duşakabinin içine konulan bir oturağa geçme konusunda epey deneme yapmaları gerekti. Buna hazırlıklı olmadığı için birkaç kere yere düştü. Can sıkıcıydı. Moral bozucuydu. Üzerine gitmek, vazgeçmemek gerekiyordu.

Bu yeni kararları yaşama geçirmenin yolu, düzenli sporlara başlamaktı. Futbol dışında beden sporları konusunda ömrü boyunca isteksiz olsa da yeni koşulların zorunluluğundan dolayı kollarını geliştirmeye başladı. Kollarını ve bel üstünü geliştirecek hareketler neler olabilirdi? İmdadına internet yetişti. Oradaki güvenilir sitelerde gösterilen hareketleri uygulama dönemiymiş şimdi. Bu amaçla bazı aletler bile aldılar. Bu gelişen bedenle sorunların çözümleri de kolaylamaya başlamıştı. Sabahları, güne başlamadan önce spor yapmak, yaşamının parçası olmuştu.

Yıllar geçtikçe...

Tabii ki yıllar geçiyordu. Yıllar beklemiyordu. Akıyordu, karlı dağlardan beslenen dereler gibi. Bekleyen, insanlardı. Neyi bekliyorlarsa?! Neyse... Yıllar geçtikçe bir sorun hep ortada kaldı; kabullenmek... Onur, bu durumunu artık kabullenmiş gibi duruyordu. Zaten başka seçeneği de yoktu. Var mıydı yoksa? Olay yaşandığından bu yana içinde taşıdığı soruları azaltmaya çalışsa da bazıları inatla duruyordu köşelerinde. Söküp atamıyordu onları. Çok çaba harcadı. Ama kalanların inadını kıramadı. Sorunların sayısı fazlayken, ağırlıkları da fazlaydı. Taşımak daha zordu. Sayıları azaldıkça yükü de azaldı. Ama en babaları dama taşı gibi oynamadılar yerlerinde. Taşınmaları gerekiyordu. Ruhuna,

düşüncelerine, davranışlarına, sözlerine batmamalarını sağlamak gerekiyordu. O da bunları yapıyordu. Yapmaya çalışıyordu. Az sayıda sorunu içinden atamamış olması belki de iyi oldu. Bazı şeyleri kabullenmekle, kabullenivermek farklıydı. Hepsini bir günde kabulleniverseydi, bu kadar güçlü olamazdı. İçinden sökemediği sorunlarla girdiği mücadele, direncini artırmıştı. Görüyordu.

Ama eşinin ve kızlarının kabullenme eşikleri farklıydı. Bunu gözlerinden okuyordu. Ses tınları, bir ıstırap kanalından geçmeden ulaşmıyordu kendisine. Çektikleri acıyı bir türlü sıfırlayamamışlardı. Bazı konuları çözmüşlerdi. Tamamdı. Ama yine de birçok konuda hep bir acıma duygusu görüyordu bakışlarında, davranışlarında. Belki yanılıyordu. Belki ona öyle geliyordu. Bir algı yanılması da olabilirdi. Bunu açıkça konuşmaya hiçbir zaman cesaret edemedi. Onlar, “Ne demek acıma? Öyle şey olur mu?” deseler de o onu görecekti bakışlarda. İkna olmayacaktı. O bakışlar dokunacaktı ona. Dokunuyordu. Aradan geçen dört buçuk yıl içinde birçok konuda yaşamını normalleştirmişti. Ama bu acıma algısı konusunda başarılı olamamıştı. Bunu da yense, sokağa çıkış konusunda çok yol kat etmiş olabilirdi. Onu evde tutan, sokağa çıkması durumunda çoğalacağını düşündüğü acıma bakışlarıydı. Akıyla düşüncelerinin kavgasından çıkardığı buydu.

Neydi ki acımak? Neyeydi? Yarım kalan yaşanmışlığa mı? Yaşanması düşlenenlere mi? Artık yaşanamayacak olmalarına mı? Neyeydi? Ne yapılabilirdi ki ayrıca? Artık böyleydi. Stop. Tam değildi. Eksikliydı. Balzac Goriot Baba’da, “*İnsanoğlu kusurlu bir yaratıktır,*” demiyor muydu? İster doğarken ister doğduktan sonra ne fark ederdi? O da bedensel tamlığını yitirmişti. Eksilmişti. Şu kadar, bu kadar. Eksilmişti sonuçta.

Oysa bir yandan akılı şu sorgulamayı sürdürüyordu; sen eksildin de kim tam kalabildi? Akılı bunu bir teselli aramak için mi soruyordu, yoksa bir gerçeği mi saptıyordu, emin değildi. Ama böyle düşünmek sanki ona iyi geliyordu. Bu düşüncenin içindeki gerçeklik payını inanarak gördüğünde, kendi durumuna hayıflanması azalmıyor değildi. Bu bir kaçış noktası mıydı, bir rahatlama noktası mı? Bireysel olandan toplumsal olana yöneldiğinde ise, bu kez acıyan taraf kendisi oluyordu.

Eksikli insanların eksikli toplumu üzerine düşüncelere dalıyordu zaman zaman.

Ancak kendine hapsolme duygusu onu sıkımsaya başlamıştı. Blogunda yazdığı yazılar kendini tatmin etmemeye başlamıştı. İlk yazısına gelen dokuz geri dönüş, diğer yazılarında artarak sürmüştü. Geçen bir buçuk yıllık sürede, sayı yüze yaklaşmıştı. Böyle bakınca mutlu olmalıydı. Sağlamken bu kadar insanla ilişkisi var mıydı ki? Üç beş çocukluk arkadaşı, iş yerinden bazı ilişkiler, aile ilişkileri... “Merhaba”lık ilişkiler dışında toplasan yirmiyi-yirmi beşi bulmazdı. Oysa şimdi yüze yakın insanla, tartışıyordu, paylaşıyordu, kızılıyordu, seviyordu... Ama bu da yine gerçeğin üstünü örten evdeki mahpusluk durumunu değiştirmiyordu. Kimse onu müebbet hücre hapsine mahkûm etmemişti. Bunu yapan kendisiydi. Kendisinin hem savcısı hem de yargıcı olmuştu. Bazen kendi üst mahkemesinde bu kararını temyiz etmeyi düşünmüyor değildi. Ama sonuçta bu düşünceler gidip geliyor ve o yazılarını, kendi seçtiği hücrelerinde yazmayı sürdürüyordu. Bu hücreden çıksa kendini rahatsız eden eksiklik duygusunun karşıtı tamlığı ne kadar bulabilirdi ki?

İşin ilginç, kazayı geçirmeden önceki gibi de bakmıyordu artık topluma, insanlara. Şimdi ayaklanırsa, sokağa çıksa, eskiden oturup çay içtiği, muhabbet ettiği, aynı masaları paylaştığı tanıdıklarında kim bilir neler batmaya başlayacaktı ona. Tam olanı özlerken, tam olanı bulamama süreci başlamayacak mıydı o zaman? Bu da başka bir sıkıntı yaratmayacak mıydı? Belki de pişman olacaktı ayaklandığına.

Gelip giden sorular... Her gün olmasa da zaman zaman... Karşısına çıkıvermeler... Gözlerini perdeleme, içinden düşünme süreçleri...

Bir akşam büyük kızı Ilgaz’la ellerini kenetlemiş konuşurlarken, “Ne güzeldi, beni elimden tutup parka götürmelerin,” deyivermişti. Sonra da utancından kan kesilmişti. Sesinde bir isyan olsa da acıma daha baskındı. Onur, hiç duralamadı. Dedi ki ona, “Elini halen tutabilmek de önemli değil mi?”

Susmuşlardı. Öylece kalıp, sessizlikte aradılar yanıtı. Buldular mı bilinmez? Ama Onur, yanıtı belki daha yakındı. Ne de olsa kızları, eşi, sabah günlük bir yaşamın içine giriyor, akşama kadar evi çok az düşünerek çalışıyorlardı. Oysa Onur hep yalnızdı.

O suskunluk, Ilgaz'ın başlangıçta sıcacık akan damarlarındaki kanının soğuması, o cümleyi kuruvermiş olmasının pişmanlığıyla yüklü duygularının yavaşlattığı kalp atışlarını duyumsama, ona şunu bir kez daha fark ettirmişti; insanın kendisini eksiksiz, tam, hatta kusursuz görmesi ne demektir? İnsanı tam yapan öğelerden biri eksilse, bozulan nedir? Hatta biraz daha ileri gitmişti, herkes yattığında cam kenarında düşünürken. Tam olanın abartılı noktası mükemmel olmak. Mükemmel, kusursuzluğun da ötesinde bir şey. Var mıydı çevresinde? Televizyonlarda gözüne çarpıyor muydu? Kendilerinde bu tamlığı görenler yok değildi. Görüyordu. Ama o da onlara baktığında onların boşluklarını, eksiklerini görüyorlardı.

Şu bakışın çevresinde dolanıp durduğunu fark etti. O, ona bakanlara göre eksiklikti. O zaman mükemmel olma şansını da yitirmişti. O artık hiçbir zaman mükemmel olamayacaktı.

Bunları düşünmeye başlayınca, “Saçma!” diye homurdandı kendi kendine.

Ama bu iç gidip gelmeler, iki kavramı önüne çıkarmıştı; acımak, mükemmel olmak...

O akşam uyku karanlıkla dost olup kayboldu. Geri de dönmedi uzun süre.

Geç yatmıştı. Sabah kalktığında evde tek başınaydı. Sporun ardından kahvaltısını yaparak güne başladı.

Sonra acıma algısını söküp atmanın yolları konusunda düşünceye daldı. Acaba bunu da bloguna koymak, oradan gelecek geri dönüşlerde tartışmak, değerlendirmek bir katkı sağlar mıydı?

Yazmaya karar verdi.

“Acımak... Hoş gelmiyor insana. Birisinin birisine acıması, küçültücü bir duruma işaret ediyor. Acıyanın üstünlüğünü mü çağırıyor ne?”

Birisinde görülen iflah olur ya da olmaz bir kusur için duyulan ‘zavallılık’ duygusu...

Acınan tarafından bakıldığında ise, durum daha farklı. Acınan kendisine acınmasını algılayacak durumda olmayabilir. Bu benim yazmak istediğimin dışında bir konu.

Ama acınan, acıyanın ses tonunun, mimiklerinin, kaşının gözünün farkındaysa ne düşünür acaba? Acıyan açısından bakıldığında, acınanın böyle duygular içinde olabileceği hesaba katılmaz zaten.

Ama acınan da acıyana aynı duygular içinde bakarsa. “Zavallı olan ben değilim, sensin,” derse...

O nedenle bir yerde acıma durumu varsa, acıyan değil, acınan olunması gerekir. O noktadan bakılmayınca gösterilecek davranış insani olmaz.

İnsani olmanın ötesinde, tüm canlılara bakışta olması gereken bu değil midir?

İnsanın kendisine acındığını duyumsaması, onun düşünme yetilerini sınırlandırır aslında.

Acınanda yaratılacak bir eziklik duygusu, sorunun temeline inmeyi bırakın, zemin katta kalınmasına neden olur.

Çok doğal bir ilişki bile, ‘acınacak kişi’ duygusu depreştirildiğinde, anormalleşir. Normal mecrasından çıkar.

Önce suskunluğa, sonra uzaklaşmaya, sonuçta da kopuşmaya götürür.

İnsanın kendisini, şu ya da bu nedenle acınacak biri olarak görmesi ise, en sıkıntılı durumdur. Bu duyguyu yaratan bazı konulardaki çaresizliklerse, bunların aşılması, onlara birlikte dokunmaktan geçer.

Kişinin acıyarak acınacak durumu ortadan kaldırması olanaklı değildir.

Acımak, tek yanlı, tek bireyli bir davranış gibi görünse de aslında birleştiğinde toplumsal bir davranış hastalığına dönüşür.

Bu nedenle kimsenin kendinde acıma üstünlüğü görmemesi gerekir.

Acıma üstünlüğü, nedeni görme körlüğüne götürür ki, o zaman yürüyen bir diyalog kalmaz ortada.

Siz siz olun, acıyan taraf olmayın.

Siz siz olun, acıma üstünlüğünü duyumsatmayın karşınızdakine.

Siz siz olun, acıma duygusunu yaratan nedenin bir parçası olduğunuzu düşünün.

Acınacak durumda değil, ama sıkıntılı durumda gördüğünüz insanı, o köşesinde yalnız bırakmayın.

Bilin ki, siz acıdıkça, o köşesinde kalacaktır.

Siz de kendi kendinize acımaya devam edeceksinizdir.

Ana duygu acımak değil, paylaşmak olmalıdır. İnsani olan budur.”

İçini, aslında kendi duygularını tam ifade edemediğini düşünse de bu yazısını sevmiştir yine de. Biraz daha çalışabilirdi üstünde. Ama niye mükemmel baskısına girsindi ki?!

Aradan on yıldan fazla bir süre geçti.

Yaşlanmıştı. Saçları önemli oranda dökülmüştü. Kalanlar da beyazlamıştı.

Kızlarını evlendirmişti. Eşi Sevinç’le baş başa kalmıştı.

Ama artık boş zamanı yoktu.

Bir internet fenomeni olup çıkmıştı. Okurlarına yanıt vermeye yetişemiyordu.

Daha da önemlisi, onunla tanışma baskılarını ve taleplerini zorlukla göğüslüyordu.

Şikayetçi miydi? Asla...

Mutlu muydu? Çok...

On yıl öncesine göre çok farklı bir noktada olduğunu görüyordu.

Yaşamına anlam yüklemeyi başarmıştı.

Bir gün penceresinin kenarına ilişmiş, dizlerinin üzerindeki bilgisayarda internette geziniyordu. Belli bir amacı yoktu. Kâh dışarıya kâh ekrana bakıyordu. Günbatımı yaklaşıyordu. Güneş tam gözünü kırıp, ufkun arkasına kayacakken, önünü kapatan bulutlara sinir olmuştu. Çünkü güneşin bu anlarını izlemeyi seviyordu. Güneşin deniden batmalarına dayanamazdı. Şimdi hayalinde o batmaları canlandırarak izlerken, bulutların perdelemesine homurdanmıştı. Bulutun yaptığı tam anlamıyla densizlikti. Ama güneş bu, boş durmadı. Bulutları tutuşturmak istercesine fıskırttı bir tutam ateşini. Kızıla kesen ve bir yangın yerine dönen bulutlar, güneş güne ve Onur'a veda etmiş olsa da hemen küllenemediler. Kızıl, bakır, mor derken uzun bir süre sonra griye döndüler. Bu kez de karanlık yutuverdi bulutları. Onur o ara bilgisayarda birkaç yere girdi çıktı. Birden gözleri büyüdü. Kendisinin yürüyememesine neden olan beyin hasarlarının da artık tedavi edilebilme olasılıklarına ilişkin bir haber vardı girdiği sitede. Daha fazla araştırdı bunu. Bir umut depreşti içinde. Aradan bu kadar zaman geçmesine karşın, yürüyebilme olasılığının mutluluğu sarmıştı duygularını. Bir umut çıkıvermişti karşısına.

Bunu akşam eşine açtı. Eşi de çok mutlu oldu, sarıldı kocasına. O akşam hep bunun üzerine konuştular.

Habere konu olan hastaneye, doktorla bağlantılar kuruldu. Randevular alındı. Ve bir gün ilk kez evinden çıkarak, sabaha karşı, kimsenin uyanmadığı bir saatte, atlayıp Ankara'ya gittiler.

Ankara'ya gitmeden “blog”unda son bir yazı yazdı. Yazının sonunda “*Güç bir turmanışa geçeceğim. Tekerleğin dingili kırılabilir. Bildireyim dedim...*” diyerek yazılarına bir süreliğine ara vereceğini duyuruyordu.

MR'lar, tetkikler, değerlendirmeler... Bir tedavi süreci başladı yeniden. İlaçlar, fizik tedaviler... Kendini doktorun ellerine bırakmıştı Onur... Doktorunun her dediğini yapma konusunda inanılmaz bir isteklilik ve irade gösteriyordu. Özellikle fizik tedavilerde bacaklarını birkaç milimetre bile oynatma arzusu, içinde büyük güçler yaratmaya zorluyordu onu. Öyle ki, bu zorlamalardan içinde on yıldan fazla süredir uyuyan bir noktanın uyanabileceğine inanmaya başlamıştı.

Eşi sürekli hastanede olmuyordu. Bazen Ankara'daki akrabalarına gidiyor, haftada bir onlarda kaldığı da oluyordu.

İki aylık tedavi sürecinde umutlandıkları anlar da oldu, morallerinin bozulduğu anlar da.

Onur, bir gün yatağında ateşler içinde uyandı. Hemen incelemeler yapıldı. Hastane virüsü kapmıştı. Çok güçlü antibiyotiklerle tedavi başlasa da durum iyiye gitmiyordu. Bununla da mücadele etmeye başladı. Moralini asla bozmadan, hastaneden yürüyerek çıkacağı anı düşünerek, düşleyerek direniyordu.

Ama olmadı. Hastane virüsü baskın çıktı. Ve bir süre sonra Onur'un yaşamını yendi.

Yatağından alıp götürdüklerinde odasında yapayalnız kalan eşi, az önce götürüldüğü yatağın sıcaklığı soğumadan, sarıldı çarşaflarına, yastığına. On bir yıldır sıkıntılarının birikimini boşaltırcasına ağladı, altmış günlük umutlarının yok olmasına... Kimse müdahale etmedi. Hemşirelerin yatıştırıcı ilaç verme önerilerini kabul etmedi.

İçinin sıkıntılarını, hüznlerini yatağa biraz olsun boşalttıktan sonra, yatağın kenarındaki sandalyeye oturdu. Eliyle çarşafı okşuyordu. O arada hastane başhekim yardımcısı elinde bir dosyayla geldi.

“Başınız sağ olsun. Siz eşinizi, bizler de değerli bir insanı yitirdik,” dedi, “Size bir şey bildirmeliyim...” İki de sustular. “Eşiniz sizin hastane dışında olduğunuz bir zaman benimle görüşmek istedi. Ölürse, bedeninin kadavra olarak öğrencilerin incelemesine sunulması için bir sözleşme yapmak istedi.” Sustu yine. “Biz asla acele etmedik. İyi düşünmesini rica ettik. Ama o zaten düşünmüştü. Hemen imzaladı. Sözleşme burada. Belki incelemek istersiniz. Bu bir anlamda vasiyet yerine geçer,” dedi.

Hiç tepki vermedi eşi. Sözleşmeyi okumadan, el yazmasıyla “Onur Eren” yazıp attığı imzanın üstünü okşadı. Sonra eşyalarını toplamaya başladı. Yatak çarşafını ve yastık kılıfını da katlayarak çantaya koydu.

Doğduğu yere Onur Eren'in eşyaları döndü yalnızca.

Onun yanında getirdiği yaşam, hastanede onu terk etmiş ve Onur Eren evrene karışmıştı.

Toprağı bol olmayacaktı, evreni bol olacaktı...

Yazmaya Başlama Tarihi: 20.02.2018
Tamamlama Tarihi: 08.08.2019

emanet

Dükkândan içeri girip “Şahin Amcam benim. Ver elini öpeyim,” der demez Şahin Beyin iki oğlu üzerine saldırdı. Neye uğradığını anlayamadan, hele hele kaçamadan kafa kol giriştiler. “Sudan gelircesine” boşuna dememişler. Ahmet önce ayakta direndi. İtiş, kakış yaşandı. Sonra yere düştü. Bu kez tekmeler. İnleyip duruyor, arada bir de “Vurmayın, yapmayın, ahh, off” dediği işitiliyordu.

Şahin Beyin dükkândaki ofisinde iki oğlu dışında iki kişi daha vardı. Dükkâna mal veren iki toptancı, gözleri fal taşı gibi açılmış, olan biteni anlayamadan seyrediyorlardı. Hani Şahin Beyi tanımasalar, mafya babası sanacaklardı. Öyle bir adam değildi. Baba adamdı, ama mafya babası değildi. Dünyalar tatlısı bir ticaret adamıydı. Hali vakti yerinde bir kasabalıydı. Parası pulu vardı, mal varlığı yerindeydi. İki oğluyla hem nalbur dükkânını işletiyor, ama ihtiyacı olanlara borç para veriyordu. Türkçesi tefecilik yapıyordu. İş tefecilikti, ama bilinen tefeciler gibi değildi. Yani banka faizlerinin çok üzerinde para kazanmıyordu bu işten. Bunu herkes bilirdi. Başlı sıkışanların, rahatlıkla kapısını çaldıkları bir insan olarak kasabalıdan büyük saygı görüyordu.

Konuklarının gözlerindeki şaşkınlığı fark eden Şahin Bey, ne yapacağını şaşırırdı. Çocuklarına “Durun çocuklar, yapmayın” derken, konuklarından utandıgı gözleniyordu. Durum karşısında konuklarına, “Kusura bakmayın. Bir özel mesele,” diyerek anlayış göstermelerini istemişti. Konukları da “Olur böyle şeyler,” diyerek ayrılmışlardı dükkândan.

Yerde yatan Ahmet çocukluk arkadaşı Salim’in oğluydu. Salim ise öyle böyle bir arkadaşı değildi. Yedikleri içtikleri ayrı gitmeyen, dertlerinin

ortağı bir dostuydu. Genç yaşta kalp krizinden öldüğünde Ahmet askerden yeni gelmişti.

Elinden bir şey gelmeyen kasaba delikanlılarından biriydi Ahmet. Şahin Bey, arkadaşının aziz hatırası için Ahmet'in elinden tutması gerektiğini düşünüyordu. Onu bir gün dükkâna çağırdı. Kendisiyle açık açık konuştu. Ahmet'in ne yapacağıyla, nasıl yaşayacağıyla ilgili bir fikri yoktu. Şahin Amcasını dinliyordu. Şahin Bey, "Bak Ahmet, evladım, bir baltaya sap olamadan yaşayamazsın. Belediye Reisi ahbabımdır. Seni belediyeye işçi olarak sokabilirim. Memur olmak daha zor da... Ya da sana bir iş kurabiliriz. Ne iş yapabilirsin sen?" Ahmet susuyordu. "Ya da istersen bir süre benim yanımda çalış. Ne zamana kadar boş boş gezeceksin?" Ahmet dinliyordu. "Sen bana babandan emanetsin. Bunları bir düşün. Sonra bana kararını bildir," dedi Şahin Bey. Ahmet dükkândan çıkarken, Şahin Beyin iki oğlu müşterilerle ilgileniyorlardı.

Ahmet dükkândan çıkınca, içinden "Bu nerden çıktı şimdi?" diye geçirdi. Aslında hiçbir seçenek kendisine cazip gelmemişti. Çünkü hepsinde de bir yere bağlanacaktı. Oysa o bağlanmaktan nefret ediyordu. Şimdi ne güzel, istediğini yapıyordu. Karışanı edeni yoktu. Bir işe girdiğinde ise, kendisine hep müdahale edilecekti. Nasıl sineye çekerti ki bunu? Eve gittiğinde annesi, beklemediği bir ilgiyle karşıladı. Görüşmenin nasıl geçtiğini sordu. Seçenekleri dinleyince de Şahin Beyin yanında işe başlamasının iyi olacağını söyledi. Bildikleri insandı. Onun yanında bir iş öğrenirdi. Sonra, bakarsın kendi işini kurardı. Hem bu devirde işsiz güçsüze kız da vermezlerdi. Bu kez annesinin konuşmasından sonra "nerden çıktı bu?" diye düşündü.

Birkaç gün lay lay lom gezdi, dolandı. Dolandı ama, bir huzursuzluk da çöktü içine. Özellikle annesinin bakışlarından, bir şeyler yapması sonucunu çıkarıyordu. Annesi gerçi o günden sonra bu konuyu hiç açmamıştı. Ama içinden geçenlerin yansıdığı bakışları, Ahmet'i ezmeye başlamıştı. Üç gün sonra Şahin Amcasının kapısını çaldı. Dükkâna girdiğinde Şahin Beyin iki oğlu yoğun bir faaliyet içindeydiler. Bu yoğunluk içinde Ahmet'i yan gözlerle süzmeden de edemediler. Ahmet, Şahin Amcasına kararını açıkladı; onun yanında çalışmak, bir süre işi öğrenmek, deneyim kazanmak istiyordu. Şahin Bey kendisini dikkatle dinledi. Dinlerken de gözlerinin taa derinlerine bakıyordu. Konuşması

bitince, “Evladım, bugün günlerden çarşamba, pazartesi gel başla çalışmaya. Biz burayı sabah en geç 08.30’da açarız. Sen de en geç o saatte gelmiş ol. Biz cumartesi de çalışırız. Pazarları tatil. Öğlenleri biz burada ne yersek, sen de ondan yersin. Hadi hayırlı olsun,” dedi. Ahmet bunları pazarlık konusu yapacak değildi. Alacağı parayı bile sormadı. Şahin Beyin elini öptü ve çıktı.

Dışarıda sevinse miydi, üzülse miydi bilemedi. Özellikle Şahin Beyin çocuklarının bakışlarından kıl kapmıştı. İyi bakışlar değildi. Onlarla işi olacaktı belli ki. Şimdi gidip annesine açıklama yapsa iyi olurdu. Hemen eve gitti. Annesi bahçedeydi. Yaptığı görüşmeyi ve sonucunu açıkladı. Kadın yere oturdu ve ağlamaya başladı. Hiçbir şey demedi. Ağladı yalnızca. Ahmet de annesine sarıldı.

Yaşamının yeni dönemi, böyle başladı. Şimdi önünde dört boş günü vardı. İstedığı kadar serserilik yapabilirdi. Sonrasını şimdiden bilemiyordu.

Şahin Bey o gün, dükkânı kapatmadan önce iki oğlunu yanına çağırdı. Onlara Ahmet’in pazartesi çalışmaya başlayacağını açıkladı. İkisinin de yüzü ekşidi. Şahin Bey sorun istemiyordu. Ellerinden geldiğince işi öğretselerdi ve yardımcı olsalardı iyi olurdu. Bunu istiyordu kendilerinden. Seslerini çıkarmadılar.

Ahmet pazartesi günü 08.30’u geçmeden dükkâna geldi. Şahin Bey ve çocukları çoktan gelmişlerdi. Ahmet ne anlardı nalbur malzemelerinden. Eline bir kere keser almamıştı. Girdi dükkânın içine. Şahin Beyin çocukları Şerif ve Nazif hemen işe koyulmuşlardı bile. Dikkatini çeken, onların para işlerine karışmadıklarıydı. Yalnızca istenilen malzemeleri hazırlıyorlar, ödemeler Şahin Beye yapılıyordu. Daha önce kendileriyle hiç diyalogu olmayan bu kardeşler, bazen Şerif, bazen Nazif Ahmet’i çağırıyor, yapması gerekenleri söylüyorlardı. İki kilo çivi. Ama hangisinden. Büyüklüklerine göre adları vardı. Söylüyorlar, öğreniyordu. Kesekâğıtlarına koyuyor, tartıyor, hazırlıyordu. Her türden malzeme. Su motorları. Bunların hepsini öğrenecek miydi? Öğrenecekti.

Bir ara Nazif’ten iki yaş büyük olan Şerif onu kenara çekti,

“Burada çalışmaya başladın. Biz bunu istemedik. Ama babanın hatırına babamıza bir şey söylemedik. Bize sorun çıkarma, sorun da yaratma,” diye uyarıda bulundu.

“Ben sorun çıkarmaya gelmedim abicim, çalışmaya geldim,” diyerek o da fikrini ortaya koydu. Böylece ilk kozlar oynanmıştı.

Öğlen fırında yaptırılan pideyi yediler. Çok fazla konuşmuyorlardı aralarında. Ayrılarla pide güzel gitmişti. Üstüne çaylar da içildi. Sonra yine herkes işine koyuldu. Birinci gün fazla sorun yaşamadan, sorun çıkarmadan işi tamamladı. Eve geldiğinde saat yediye geliyordu. Annesi yemeği hazırlamıştı. Yemeğe oturduğunda yorgun olduğunu hissetti. Ciddi ciddi yorulmuştu. Öyle ki, televizyona bakarken uyuyup kalmıştı.

Günler günleri kovaladı. Şaka maka iki haftayı tamamlamıştı. Bir cuma günü Şahin Bey oğullarıyla birlikte cumaya gitti. Eskiden cumaya gittiklerinde dükkânı kapatırlardı. İki haftadır Ahmet’e bırakıyorlardı. Çünkü onun camiyle pek arası olmamıştı. Birinci Cuma, yalnızca dükkânı açık tutmuştu. İkinci cuma, ufak tefek satışlar da yapmıştı. Çünkü artık fiyatları öğrenmişti. Hoşuna gitmişti; mal ver, para al. Bu cumadan iki gün sonra bir müşteri geldi.

“Cuma günü aldığım alçıdan beş kilo daha istiyorum,” dedi.

“Hangi, alçıdan?” diye sordu Nazif.

“Siz cumadaydınız, şu delikanlı verdi bana,” dedi.

Beş kilo alçı tartıldı ve kendisine verildi.

Müşteri çıkınca, Şerif hemen Ahmet’i kenara çekti.

“Başka neler sattın biz cumadayken?” diye sordu sert biçimde.

“Yalnızca alçı sattım,” dedi Ahmet.

Şerif, “Bak Ahmet, bu sorunu aramızda çözelim. Babama yansıtmadan. Ne sattıysan söyle, aldığın paraları da geri ver,” dedi.

Sattıklarını söyledi. Aldığı parayı da. Ama harcamıştı. Ödeyemezdi. Haftalığını alınca verecekti.

“Bir daha böyle bir şey yaparsan, babamıza söylerim,” dedi Şerif ve işinin başına döndü.

Yediği hali anlayan Ahmet o günden sonra yalnızca işiyle uğraştı. Çocuklar kendisinden birkaç yaş büyük olmalarına karşın onlarla yıldızı uyuşmuyordu. Hele hele bu olaydan sonra hissedilir bir mesafe koymuşlardı aralarına. Bu durumda iki seçenek vardı; ya işi bırakacaktı ya da sineye çekecekti. Elinden gelen bir şey olsa hemen birinci seçeneğe yönelirdi. Ama yirmi iki yaşına gelmiş bir lise mezunu. Tamam eline geçen para haftalık iki yüz elli liraydı. Azdı. Ama hiç olmazsa kendi kazandığı paraydı. Zaten haftada adam gibi bir cumartesi akşamı vardı. Kendisi gibi olan arkadaşlarıyla bira içmesine yetiyordu.

Ahh bir de şu Zeynep olmasaydı. Onun istekleri bitmiyordu. Gizli kapaklı her buluşmalarında kendisinden bir şeyler istiyordu. Seviyordu kızı. Elini tutmak hoşuna gidiyordu, sarılmak... Hele bazen yanaklarından öpmek. Yanaklarından öperken kaçırıp dudaklarının sıcaklığını duyumsamak, ender de olsa. Onu bu küçük kasabada yaşama bağlayan bu buluşmalarıydı. Haftada bir olmasa da on günde bir yaptıkları bu kaçamaklar. Ne ev ne iş ne de aslında arkadaşları. Varsa yoksa Zeynep... Her buluşmalarını büyük bir gizlilik içinde yapmak, çalıştığı işten daha zordu. Ama keyifliydi. Bu keyfi sürdürmek istiyordu. Bu bağı güçlendirmek en büyük isteğiydi. Kazandığı paranın yettiği kadarını Zeynep'in isteklerini karşılamaya ayırıyordu.

Bu küçük sıradan yaşamı sürüp gitti. Neredeyse bir yıl olmuştu. Yaz yaklaşıyordu. Bir gün Şahin Amcasına gidip kendisinden izin istedi. Bir hafta on günlüğüne İstanbul'da oturan teyzesinin yanına gidip tatil yapmak istiyordu. Eğer izin verirse, bir hafta sonraki cumartesi gitmeyi düşünüyordu. Otobüsten yer ayıracaktı. Şahin Amcası "Tamam" dedi. Hatta çekmeceyi açıp iki yüz lira para da verdi, ne de olsa büyük şehire gidiyordu. Gereksinmeleri olurdu. Ahmet, mutlu oldu. İşinin başına geri döndü.

Ahmet'in tatilde olduğu hafta, Şahin Beyin dükkânında bir soygun gerçekleşti. Sabah dükkâna gelen Şahin Bey ve çocukları dükkâna girildiğini, dış kilidin açık olmasından anladılar. İçeri girdiklerinde ilk baktıkları yer Şahin Beyin odasındaki çekmece olmuştu. Bütün paralar alınmıştı. Polise haber verdiler. Polis geldi inceleme yaptı. Tutanak tuttu. "Soruşturacaklarını, bir gelişme olursa haber vereceklerini," söyledi ve gitti. Bir moral bozukluğuyla, can sıkıntısıyla oturup, çay içip kısa bir

değerlendirme yaptılar. Bu arada haber alan esnaf dükkâna “Geçmiş olsun”a gelmeye başladı. Herkesin sorduğu soru, “Kim yapmış olabilirdi?” Bin bir türlü fikir söyleniyor, üzüntüler dile getiriliyordu.

Şerif, kasabada daha önceki soygunların çok azının açığa kavuştuğunu bildiğinden, bu işin üzerine kendisi gitmeye karar verdi. İlk andan başlayarak da Ahmet’ten kuşkulandı. Ahmet, “İstanbul’a gideceğini” söylemişti. Bu nedenle bir arkadaşı üzerinden, çaktırmadan otobüs firmasını aratmıştı. Gelen bilgi, “Ahmet otobüse binip İstanbul’a gitmişti.” İstanbul’a nasıl ulaşırdı acaba? Gerçekten teyzesine mi gitmişti? Aynı tarihlerde Zeynep’in de kasabada olmadığını öğrenmişti. Buluşmuş olmaları olasılığı yüksekti. Ama kuşkuları devam ediyordu.

Dükkânın kapılar kırılmamış, açılmıştı. Anahtar yalnızca kendilerinde olduğuna göre, kim yapmış olabilirdi bunu? İyi maymuncuk kullanan biri... Ama kim? Kasabada daha önce olan hırsızlık olaylarını düşündü. Bağlantı kuramıyordu. O günü düşünerek geçirdi. Hem ziyarete gelenlerle hem müşterilerle ilgileniyordu. Fakat akli fikri bu soygun olayında ve Ahmet’teydi.

İki gün polisten ses çıkmadı. Şahin Bey ise böyle olayları kurcalamayı sevmezdi. Olan olmuştu. Dükkândaki tüm kilitleri değiştirmişlerdi. Dış kapı kepenginin kilidini sağlamlaştırmışlardı. Ne yapardı daha? Bir daha olmaması için gereken önlemleri almışlardı. Tesellisi, çekmede çok fazla para tutmamasıydı. Kasanın anahtarını hep yanında taşıdığından onun açılmamış olması onu biraz rahatlatmıştı. Yoksa kayıp büyük olurdu.

Ama oğulları ona hissettirmeden olayın peşini sürüyorlardı. Ve bir gün öğrendikleri bilgi üzerine iş çıkışında kasabanın tek anahtarcısının yanında çalışan kalfayı kenara çektiler. Biraz sıkıştırıp tehdit edince, delikanlı korktu ve olayı anlattı. Ahmet, abisinin arkadaşıydı. Görüşüyorlardı. Şahin Bey ve oğullarının cumada oldukları bir gün, ki onun patronu da cumaya giderdi, gelip, bir tomar anahtardan acele bir takım yapmasını istemişti. Acelesi vardı. On beş dakika sonra gelecekti. Ama o anahtarların kime ait olduklarını bilmiyordu. Bu kadardı. Başka bilgisi yoktu.

Çocuklar bu bilginin üzerine başka bir şey yapmadılar. Kalfaya susmasını, konuşmamasını, kimseye bir şey söylememesini

tembihlediler. Şerif çocuğun cebine elli lira sıkıştırılmayı da ihmal etmedi. Bu görüşmenin sonrası günlerde de işlerine güçlerine devam ettiler. Babalarına da söz etmediler. Çünkü o kendilerini engelleyebilirdi. Ahmet tatilden dönüp, pazartesi dükkâna girip, Şahin Beyin odasına yöneldiğinde, hemen peşi sıra içeri girdiler. Ahmet “Şahin Amcam benim. Ver elini öpeyim,” der demez de giriştiler pataklamaya.

Konuklar dükkândan çıkınca Şahin Bey bir süre kapıya baktı. Sanki gidenlerin ardından değil de içinden kopup giden bir şeyin ardından bakıyordu. Sonra ağır ağır döndü.

“Yeter!” dedi.

Sesini ilk kez yükseltmişti. Şerif ve Nazif bir adım geri çekildiler.

“Bu nedir?”

Ahmet yerde kanlar içinde yatıyordu. Nefesi hırıltılıydı. Başını kaldırmaya çalışıyor ama kaldıramıyordu. Gözleri ise Şerif’e dönüktü.

Şerif konuşmaya başladı. On gündür araştırdıklarını, anahtarıcı kalfasından öğrendiklerini tek tek anlattı. Nazif arada bir başını sallıyor, kardeşinin söylediklerini doğruluyordu. Sözüünü bitirirken sesi sertleşti.

“Baba, senden özür diliyoruz. Ama bu herif tekdirle uslanacak biri değil. Sen onun için neler yaptın, biz biliyoruz. O ise gelip senin dükkânını soydurdu. Meydanda dövülmeyi hak ederdi. Biz yalnızca başlangıcını yaptık.”

Dükkânda bir sessizlik oldu. Çivilerin, testerelelerin, demirlerin olduğu raflar bile sanki susmuştu.

Şahin Bey ağır ağır sandalyesine oturdu. Omuzları çökmüştü. Sanki bir anda yaşlanmıştı. Gözleri yerde yatan Ahmet’e takıldı. Ahmet’in yüzünde korkudan çok utanç vardı. Şahin Bey o yüzün arkasında başka bir yüz görüyordu. Salim’in yüzünü. Birlikte genç oldukları günleri. Aynı sofrayı, aynı ekmeği. Birlikte güldükleri akşamları.

Birden göğsünde bir ağrı dolaştı. “Elime bir bardak su verin,” dedi.

Nazif hemen koştu. Bardak titreyen ellere geçti.

Şahin Bey suyu içti. Sonra cebinden küçük kutusunu çıkarıp bir dil altı aldı.

Dükkânda yine sessizlik oldu. Bir süre kimse konuşmadı.

Sonunda Şahin Bey başını kaldırdı. Gözleri Ahmet'e değil, boşluğa bakıyordu. "Salim..." diye mırıldandı neredeyse duyulmayacak bir sesle. Sonra derin bir nefes aldı.

Şimdi önünde iki yol vardı: Birinde adalet, diğerinde vefa duruyordu.

Ve o, hangisinin daha ağır geldiğini hâlâ bilmiyordu.

Yazmaya Başlama Tarihi: 17.06.2017

iki kişilik hücre

Kefen üzerinden eşini son kez okşadı. Ellerinin alışık olduğu sıcaklık yerine, kefenin buz gibi soğukluğu yerleşiverdi derisine. Defin töreni sonuçlandı. Hüznün ağırlığıyla iki büklüm olmuş bedenini ayakları zor taşıyordu. Mezarlığın kapısında aile bireylerinin en başına geçmiş taziyeleri kabul ediyordu. Yanında duran oğlu, kızı ve dünürleri... Torunlarını getirmemişlerdi. Oğlunun annesine bağlılığı başka türlü olduğundan, üzerindeki artan yüke teslim olmamaya çalışsa da ağlamış gözleri, içindeki acıyı ele veriyordu. Sesler, hıçkırıklar duyulmasa da için için ağlamanın vurduğu ilk yer kalpti, ama acı gözlerden çıkıyordu dışarı. Kızı babasının kolundan hiç ayrılmıyordu.

Sevenleri taziye dileklerini sunmuş olsalar da mezarlığın çıkışını terk edemiyorlardı. Son taziyeler de kabul edilince yaşamın gerçeği ortaya çıktı ve bir eş, bir anne daha sonsuz yalnızlığıyla baş başa bırakıldı. Mezardan zor da olsa ayrılıp eve gittiler.

Üzgündü. Genç sayılacak bir yaşta, altmış iki yaşında kansere yenik düşmüştü eşi Necla. İki yıldır birlikte bir mücadele vermişlerdi. Otuz yedi yıllık evliliklerinde yaşadıkları başka zorlukların üstesinden birlikte gelmişlerdi. Ama sonuncusunu başaramamışlardı. Umutlandıkları anlar olmuştu. Aslında son ana kadar umutlarını da yitirmemişlerdi. Ama...

Dostları, arkadaşları, akrabaları evi doldurmuştu. Kurşuni bir suskunluk vardı evde. Aralara ufak tefek anılar sıkıştırma çabası içinde olanlar da vardı. Ölünün arkasından kötü konuşmama geleneğine bağlılıktan değil, gerçekten öyle olduğu için herkes Necla Hanımın iyiliklerini dile getiriyordu. Bu dostlarının çoğuyla bu evde ne mutlulukları

paylaşmışlardı. Duvarların dayanamadığı kahkahalar attıkları zamanlar az mıydı? Ama şimdi o kahkahaların kaynaklarından biri kendilerini bırakıp gitmişti. Gözü bu odalarda kalarak. “Ölürsem ne yaparsın sen?” diyordu son zamanlarında. Kaygı taşıyordu. “Ölecekse, sen benden sonra ölme,” dediği olurdu arada bir. Çünkü ona birçok şeyi yaptırmamıştı. Mutfağı bilmez, çamaşırı bilmez, temizliği bilmez... Bir tek alış-verişi bilirdi. O da taşıma ve para ödeme yanını. Bir de balkondaki çiçeklere su vermeyi. Başka bir şey bilmiyordu gerçekten.

Gerçi onun suskunluğunun arkasında “Ben ne yapacağım?” derdi yoktu. Onun ki “Onsuz nasıl olacak yaşam?” derdiydi. Yaşamdaki en büyük şanslarından biriydi eşiyile tanışmak ve evlenmek. Nasıl utanarak birbirlerine bakmışlardı ilk karşılaşmalarında. Kendisi öğretmen olsa da görücü yöntemiyle evlenmişti. Daha ilk tanıştırdıkları an gönlüne yerleşen ve hiç eksilmeyen ılıklik, şimdi onu terk etmiş gibiydi.

Odalar doluydu. Her gelenle ilgilenmeye çalışıyordu. Ama onun gözleri içine dönmüştü. Gözlerinin dışarıda gördüğü bir şey yoktu. Gözler anılara odaklanmıştı. İçinde yeniden oynayan eski anıları seyrediyorlardı, bir dizi film gibi. Art arda geliyordu görüntüler, ara vermeksizin.

Dini ritüeller bu akşam başlayıp elli iki gün sürecekti. Akşam okumaları yapıp, herkes gittikten ve evinde kalan çocuklarına “İyi geceler” dedikten sonra pijamalarını giydi ve yatağa girdi. Buz gibiydi yatak. Buz gibi. Bir titremeyle yataktan çıktı. Ürkmeye mi demeli yoksa. Otuz yedi yıldır paylaştığı yatakta, paylaşılacak bir şey kalmamıştı. Yatağa dalıp kaldı; sonra balkona çıktı. Sandalyeye oturdu. Eşi uzun süredir hastanedeydi. O zamanlar da yalnız yatmıştı. Ama böyle bir şey olmamıştı. Geri dönme umudu ısıtıyordu demek ki yatağı. Şimdi kim ve nasıl ısıtacak? O yatak nasıl ısınacaktı? Sanki kutup yelleri gelip odaya yerleşmiş gibi, buz kesmişti yatak. Bu yatak odasında nasıl uyuyacaktı bundan sonra?

O geceyi yatakta değil, odaya getirdiği sandalyelerin üzerinde geçirdi. Yatağa giremedi bir türlü. Olmadı. Salondaki kanepede yatmayı da içine sindirememişti.

Sabah, hüznün üzerine eklenen uykusuzlukla birlikte kalktı. Gerçek anlamda birinci günüydü yalnızlığının. Şimdi saymaya başlayabilirdi

artık. Olayın farkına varamayan iki torunu da güne neşeli başlamasını sağlayamıyordu. Onları okşuyordu. Dizine oturtuyordu. Ama olmuyordu bir türlü. Bu yitirmek nasıl bir şeyse, onu tutsak almış, başka türlü düşünmesine engel oluyordu.

O günden sonra gelen gidenlerin sayısı azalmaya başladı. Evde çocukları ve torunlarıyla kalmıştı. Kimse eşinin kurduğu düzene müdahale etmemişti. Her şey onun yerleştiği gibi duruyordu.

Ölümünün yedinci gününde yapılan dinsel ritüel, altı günde ilk adımları atılmış olan kabullenmenin reddedildiği güne dönüşür. Soğutulmaya çalışılan acılar yeniden ısıtır damarları. Hüzün hücreleri uyandırılır. Yeniden başa dönülür. Dönüldü de. Yapılan okumanın anlamı bilinmese de imamın gırtlığındaki titremeler ortamdaki tekil hüznüleri birleştirdi ve ev yine hüzne teslim oldu. Başta Arif Bey olmak üzere gözyaşı dökenlerin sayısı az değildi.

Arif öğretmen bir haftadır küçük odadaki kanepede uyuyordu. Yalnız yatmaya alışmak istemesinden değil, ortak yataklarına giremediğinden. İlk günden bugüne kızı ve oğlu onu yalnız bırakmıyordu. Ama onun bir hafta içinde bir kerecik bile tebessüm etmemiş olması onları kaygılandırdı. Televizyon yalnızca akşamları açıldı. Eğlenceli olmayan programları izliyorlardı. Evde torunlar vardı. Gelen giden dostları olmuştu. Duyulan, söylenen hiçbir şey mi insanın yüzünü gevşetmezdi? Ölenle ölmeyeceğini kerelerce söylemiş olsa da yaşamak başka oluyordu. Matem, gözyaşsız olarak sürüyordu. Hep halılara bakarak. Hep camdan dışarıya bakarak. İnsanlarla göz göze gelmeyerek. Az konuşarak. Yorum yapmayarak.

Biraz şakacı olan Özkan, aralara bilinçli olarak sıkıştırdığı esprilerle bile babasına dokunamamıştı. Oysa severdi oğlunun şaka yapmasını, zevk alırdı bundan. Ama şimdi tık yoktu. Özlem ise, “Babacığım” modundaydı.

Bunun böyle gitmemesi gerektiğini belki hepsi düşünüyordu. Ama dillendiren Özkan oldu. Önce babasına değil, Özlem’e açtı fikrini. Ona göre babalarının dönüşümlü olarak yanlarında kalması iyi olurdu. Bunu kendisine önermeyi düşünüyordu. Babalarını bu evde yalnız bırakamazlardı. Bu durumda yalnız kalırsa kafayı yerdı. Altmış beş yaşında yaşama küsmemesi gerekiyordu. Çocukların olmadığı bir üçlü

sohbette önermeliydiler bunu. Özlem'e fena gelmedi bu öneri. Hiç olmazsa normalleşinceye kadar gözlerinin önünde olurdu babaları. Hem kendi düzenleri bozulmaz hem de babalarını bu ev atmosferinden uzaklaştırmış olurlardı.

Fırsatını bulup konuyu açtıklarında, Arif öğretmen öneriyi şiddetle reddetti. Hem de ne şiddetle. Anneleriyle otuz yedi yıldır biriktirdikleri anılarını, terk edilmiş bir evin duvarları arasına hapsedemezdi. Bu, eşine büyük saygısızlık olurdu. Anılarını her gün canlı tutması gerekiyordu. Annelerinin gülen yüzü ve fısıltıları evde aralarında dolanırken, nasıl bırakıp giderdi onu? Nasıl olur da böyle bir şey düşünebilirlerdi, hangi duyarsızlıkla önerebilirlerdi? Bu öneriyi hiç yapılmamış sayıyordu. İşte bu kadardı. O kalırdı bu evde tek başına.

Ağzılarını açamadılar. Babalarının titreyen dudaklarla, tane tane, vurgulaya vurgulaya kurduğu cümleler, hiddetini belirtmeye yetiyordu. Bu öfke karşısında bir şey söyleyemedikleri gibi, yerin dibine de girdiler. Bu kadar sert bir tepkiyle karşılaşacaklarını nedense düşünmemişlerdi. Babalarını daha halim selim bulduklarından, "Ne iyi düşünmüşsünüz çocuklar. Sağ olun. Hiç olmazsa elli ikisine kadar kalayım burada. Sonrasına bakarız," diyeceğini sanmışlardı. Ama bu tepki... Özellikle önerinin sahibi Özkan duvar oldu. Kalakalmıştı.

O günü zar zor atlattılar. Gerçekten de zaman geçmek bilmedi. O gece başlarını yastıklarına koyduklarında üzerlerindeki tonlarca yük azalmamış, artmıştı.

Arif Bey, sonraki günleri sokağa çok az çıkarak yaşamaya başladı. Bu durum çocuklarının kendi düzenlerini sürdürmeyi zorluyordu. Aslına bakılırsa ne yapacaklarını da şaşırmışlardı. Çünkü onu bu durumda tek başına bırakmak demek, evde yaşamın durması demek olurdu. En zoru bu geçiş dönemi idi. Yokluğu kabullenmenin başladığı noktada bazı önerileri değerlendirebilirlerdi. Ama o nokta şimdilik uzak görünüyordu. Onu öne çekmeye çalışmak nasıl olacaktı? Bu noktada babalarının bir akıl insanı olmasına güveniyorlardı. Ama içinde bulunduğu yoğunluğu seyreltecek bir yol henüz bulamamışlardı. O seyrelme zamanında onu kırmayacak, kendilerine küstürmeyecek, evden de koparmayacak bir yolu birlikte bulabilirlerdi.

Net biçimde anlamışlardı ki, babaları eve bağımlıydı. Bu evde yaşananları bırakıp gitme eğiliminde değildi. Anneleri yaşamdayken babalarında göremedikleri bazı özellikler olduğunu yeni fark ediyorlardı. Bağımlılığa bağlı kırılmanın büyüklüğünü görememelerinin nedeni bu özelliklerdi. Demek ki bunların neden olduğu hassasiyetleri göz ardı etmemeliydiler.

Çünkü Arif öğretmen bazı günler yatak odasına gidip gardırobu açıyor, uzun uzun elbiseleri seyreliyordu. Bazılarını içine derin derin çekerek kokluyordu. Sarılıyor, içine sokmaya çalışıyordu. Eşinin hastaneye yatmadan önce değiştirdiği nevresimlerin yenilenmesini istemişti. Bazı günler fotoğrafları çıkarıyor, sanki ilk kez görmüş gibi uzun uzun bakıyordu, hüznü yerleşmiş, acının sarmalına girmiş bakışlarla.

Bunlar bir yere kadar normal olsa da elli ikinci günden sonra da tablonun değişmemiş olması, Özkan ile Özlem'i duruma bir kez daha müdahale etmeye yöneltti.

Bir kadın bulmaları gerekiyordu. Babalarının tanımadığı, evli bir kadın. Evi temizleyecek, çamaşırları yıkayacak, yemek pişirecek bir kadın. Öğleden önceleri gelse yeterdi. Çünkü anneleri babalarına bir yumurta kırdırmamıştı. Eline süpürge vermemişti. Çamaşır yıkatmak, olacak şey miydi? Belki bunların hepsini değilse, ufak tefek yemek işlerini öğreninceye, belki çamaşırlarını yıkayınca kadar bir kadının gelmesi iyi olurdu.

Bunu kendisine söylediklerinde, önceki gibi olumsuz tepki vermemişti. Özkan ile Özlem rahatlamıştı. Kendisine ayak bağı olmayacak bir kadın istiyordu. Başka da bir isteği yoktu.

Sonunda evde yeni bir düzen kurulmuştu. Arif öğretmen kadından da memnundu. İstediklerini yapıyor, çok fazla konuşmuyor, işi bitince öğleye doğru gidiyordu. Cumartesi-pazar gelmiyordu. Arif öğretmen evden çıkmaya, arkadaşlarıyla görüşmeye başlamıştı. Çocuklar da her gün arayıp hatırını soruyordu. Konuşmaya, tebessüm etmeye, arada bir kahkaha atmaya başlamıştı.

Aradan altı ay geçmiş, yaşam biraz normalleşmişti. Günlerden bir gün babalarının çok samimi bir arkadaşı, meslektaşı, içindeki bilgeliğin beyazlığı saçlarına vurmuş İhsan Amca kendileriyle görüşmek istedi.

Buluştular. Hâl hatır sorulduktan sonra İhsan öğretmen konuya girdi. Babaları yaşlı sayılmazdı. Daha uzun yıllar yaşamını yalnız sürdürmesi kolay değildi. Henüz düşünün de değildi ki yaşlılar evine gitsindi. Tanıdığı ve bildiği kadarıyla yalnızlığı sevecek bir bohem yapısı da yoktu. Bu nedenlerle bir ikinci evlilik yapması iyi olabilirdi. Babaları yaşama kısmen dönmüş olsa da yaşama başka türlü bağlanması iyi olurdu. Bunun yolu da iyi bir ikinci evlilik olabilirdi. Bu ilginç öneriye bir tepki vermediler. Kendi aralarında konuşmak istediler. İhsan Amcalarına fikirlerini açıklayacaklardı.

Ayrıldıktan sonra Özkan ve Özlem başka bir kafeye gittiler. Gidinceye kadar da hiç konuşmadılar. Kafede oturduklarında birbirlerine bakıyorlardı. İkisi de diğerinin başlamasını bekliyordu. Ama yapamıyorlardı. İkinci çaylarını söylediklerinde Özkan söze girdi.

“Ben öneriye yüzde elli olumlu bakıyorum. O eve, annemizin evine başka bir kadının girmesi bana biraz garip geliyor. Kararsızım,” dedi ve sustu. Sanki yükü üzerinden atmıştı.

“Ben kendi düşüncemden çok, çevremize bakıyorum da bu işe olumlu bakmayacak o kadar kişi var ki. Nasıl göğüslenir onların olumsuz söylentileri? Bana sorarsan, annem öldü. Onlar bizim annemiz ve babamız. Bu gerçek değişmeyeceğine göre, ben yaşayan açısından bakıyorum. Babam keşke kabul etse. Bence bizim düşüncemiz değil babamızınki önemli olan.”

O da attı yükü. Ama hiç olmazsa konuşabilir noktaya gelmişlerdi. Ortak noktaları, öneriyi ikisi de hemen reddetmiyordu. Babalarıyla konuşulmalıydı. Ama bunu onlar yapamazdı. Yaparlarsa, babalarıyla bir kez daha barışmaları kolay olmazdı.

Bu konuyu o günden sonra bir hafta boyunca düşündüler. Bazen yüz yüze, çoğunluk telefonla değişik yönlerini konuştular ve değerlendirdiler. Sonunda İhsan Amca'yla bir kez daha buluşmaya karar verdiler.

İlk buluştuıkları yerde oturuyorlardı. İhsan öğretmen gözlerinin içine bakıyordu.

“Eeee, ne yaptınız? Düşündünüz mü?”

Özkan Özlem'e baktıktan sonra söze girdi.

“Önce size çok teşekkür ediyoruz. Annemizin aramızdan ayrılmasından bu yana babamızı hiç yalnız bırakmadınız. Şimdi de böyle bir öneriyle geldiniz. Onu ne kadar sevdiğiniz belli; yeniden yaşama bağlanmasını istediğinize göre...”

“Çocuklar, biz Arif’le herhangi iki arkadaş değiliz. Onunla aramızdaki gibi bir dostluk yaşamda çok sayıda kurulmaz. Siz bizim dostluğumuzun bazı yanlarını biliyorsunuz. Ama bizimki derin bir ilişki...”

Özlem, “İhsan Amca,” diyerek sözü aldı, “Biz iki kardeş ve eşlerimiz bu konuya olumsuz bakmadık. Tek derdimiz, tutucu akrabalarımız oldu. Ama babam karar verdikten sonra onlar ne derlerse desinler. Önemli olan babamızın kararı. Eski Arif geri gelir mi bilemeyiz. Ama en azından önemli bir kısmını geri getirebilirsek, onun açısından da bizim açımızdan da iyi olur. Biz başka seçenekleri de konuştuk. Ama babamızı yalnızlığından kurtaracak şey, onu yalnız başına bırakmak değil.”

Mutlu olmuştu İhsan öğretmen. Çocukların öneriye olumlu bakmaları onu da rahatlatmıştı. Konuşacaktı babalarıyla. O da sert tepki vereceğini tahmin ediyordu. Ama onlar konuşurlardı, sert de olsa.

Acele etmedi İhsan öğretmen. Zamanı kolladı. Arif öğretmenin iyi anını yakalamak istiyordu. Bir gün onu bazen gittikleri bir parka götürdü. Hava biraz serindi, ama yürünebilir kıvamdaydı. İhsan öğretmen ruhen ve mantıken kendini hazırlamıştı bu görüşmeye. Olası olumsuzluklara da.

Biraz yürümüşlerdi ki düşündüklerini söylemeye başladı: “Bak Arif, açık konuşacağım seninle. İkimiz çok iyi dostuz. Ama aynı zamanda da iki ayrı insanız. Ben yalnızlığı taşıyabilirim. Bilirsin, severim yalnızlığı. Ama yalnızlık seni tutsak alacak bir şey. Ben gezmeyi seven, gözü azıcık dışarıda olan bir adamım. Akşamları bir yerlere takılmayı severim. Sen evcimendin. Necla’nın bunda payı büyüktü. O seni kendine ve eve bağladı. Gözüne kara bir bant çekmedi kuşkusuz. Ama sen başka bir şey görmedin. Ya da zaten mutlu olduğundan görmek istemedin. Şimdi görmek istesen neleri yapabilirsin, bilemem. Ama artık altmış beş yaşındasın.”

Arif öğretmen elleri pardösünün cebinde dinliyordu. Kafasını çevirip bakmıyordu. Gözleri genellikle adımlarını izliyordu.

“Yani işin özeti şu; sen yalnız yaşayamazsın. Yalnızlık senin ömrünü kemirir, kısaltır.”

Arif öğretmen son sözleri duyunca bir sarsıntı geçirdi ve durdu.

“Sen ne demek istiyorsun İhsan? Nasıl yani?” dedi.

Yanıt bekliyordu. Arkadaşının gözlerinin dibine bakıyordu. İşte sonunda göz göze gelebilmişlerdi.

“Beni dinle,” dedi İhsan öğretmen, “Kulaklarımı iyi aç ve beni dinle! Bunları başkası söylemez, söyleyemez sana. Sen de başkasına söyletmezsin. Ben geçmişinden yola çıkıp, geleceğine bakıyorum ve böyle giderse iyi şeyler görmüyorum. Geçmişine saygım olduğu için de söylediklerimi, söyleyeceklerimi özenle seçiyorum. Üzerinde düşünmediğim hiçbir şeyi de söylemiyorum. Anlıyor musun beni?”

“Söyle o zaman ne söyleyeceksen.”

“Sen yalnız yaşayamazsın. Evlensen iyi olur.”

Konuşamadı. Ağzını açtı, dudaklarını oynattı, ama ses çıkmadı. Gözlerini açtı, sert biçimde yüzünü çevirdi, hızlı adımlarla, kaçarcasına on adım arttı. Durdu. Geri döndü. Ellerini cebinden çıkarıp bağırırcasına, “Bu mu bana söyleyeceğin önemli şey? Necla ne olacak? Hiç düşündün mü?” dedi.

Parkta köpeğini gezdiren bir genç, tam onlara yaklaşmıştı ki, bu bağırıtı üzerine geri döndü. Hızlı adımlarla, köpeğinin şaşkınlığına aldırmadan, onu çekerek oradan uzaklaştı.

İhsan öğretmen yavaş adımlarla yürüdü. Yanına geldi. Koluna girdi.

“Hadi konuşalım bunları,” dedi babacan bir sesle, “Konuşalım. Artık konuşabiliriz.”

Sanki sakinleşmişti Arif öğretmen.

“Birincisi, Necla’ya hiçbir şey olamaz artık. Çünkü öldü. Necla senin açından eksilmez, eksilemez. O, kalbinin sağ kulakçığını doldurmuş dolduracağı kadar. Şimdi boş olan sol kulakçığa bakalım biz.”

“Ama benim Necla dışında başkasıyla...”

Tıkandı, sürdüremedi. Ağlamaklı oldu. İçinin dışının Necla olduğu her halinden belliydi.

“Kolay değil. Çok haklısın. Ama bir de kendini düşün. Bencil ol demiyorum, olamazsın zaten. Demek istediğim, kendi başına en temel gereksinmelerini bile karşılayamazsın sen.”

“Karşılayamıyorum zaten.”

“Evinde televizyon dışında bir ses yok. Kokusunu alacağın bir ten yok.”

“Ama ben yine de Necla’sız yaşayamam. Onun anılarını paketleyip bir dolaba koyamam.”

“Bunu yap diyen mi var? Kim senden böyle bir şey isteyebilir ki?”

“Bir an için kendimi ikna etsem bile, çevre ne der? Ben Arif öğretmenim sonuç olarak.”

“Çevre tabii ki önemli. Onlardan önce de çocuklar önemli. Hatta akrabalar bile önemli. Ama hepsinden önce, sen önemlisin.”

“Bunu düşünmeliyim. Buna hemen evet diyemem. Bana zaman ver biraz. Hemen olmaz bu.”

“Ben yanımda somut bir öneri değil, bir fikir getirdim. Ben bu konuyu düşünmeni istemiştim. Ne kadar istiyorsan, o kadar düşün. Ama düşün. Çünkü yalnızca eve kapanıp kitap okumakla geçmez bu ömür Arif.”

Parkın çıkış kapısına gelmişleri. Öpüştüler, sarıldılar ve ayrıldılar.

Kendine böyle bir ilişkiyi giydiremediğini düşünene düşünene yürüyordu Arif öğretmen. Nasıl olurdu başka bir kadınla? Başka bir kadına sıcak olamazdı, sıcaklığını veremezdi. Gerçi Necla’yla yaşadıkları sürece birbirlerine sadık olma sözü vermişlerdi. Ama şimdi Necla yaşamıyordu. Burada İhsan haklıydı. Ama yine de onu içinden söküp atamazdı. Ona olan saygısı yaşamlarının özüydü. O saygıyı koruyarak olur muydu acaba böyle şeyler? Hiç aklından geçirmemişti ki bunu. Dalgın dalgın yürürken kaldırımında birine çarptı. Adam cık cık ederken, Arif döndü özür diledi. Ama adam özrü kabul etmeden yürüdü gitti. Çok tepeden düşer gibi söylemişti İhsan da. Belki haklıydı, ama hiç hazırlıklı değildi böyle

bir konuşmaya. O nedenle sinirlenmişti bayağı. Günü kararmıştı, gözleri kararmıştı. Ama hem kendi içinde konuşmalıydı hem de kızı Özlem’le değerlendirmeliydi. Özkan’la konuşamazdı, çünkü o annesine tutkundu. Şimdi ilişkilerini zedelemek istemezdi açıkçası.

Bu konuşmadan üç-beş gün sonra konuştular Özlem’le. Konuşmak istediğini söylemiş, Özlem de akşamüzeri eve gelmişti. Öğlen kadın olur, rahat konuşamazlar diye daha erken saatte gitmemişti.

“Annenin özlemi bir okyanus gibi duruyor içimde. Günlerim ona ulaşmak için kulaç atmakla geçiyor. Ama onu defnettiğimiz günden bu yana yedi ay geçti. Yaşam da sürüyor bir yandan. Kabullenmem gerek. Onu yitirmeyi kabullenemiyorum. Kabullenirsem, yaşadıklarımıza saygısızlık yapacakmışım gibi bir duygu var içimde. Bu hem hoşuma gidiyor. Aynı zamanda da yaşamımı zorlaştırıyor,” diye girdi söze ve sustu.

Özlem’in gözlerine baktı.

“Sen ne diyorsun bu işlere?” dedi.

Gerçekten bunu mu sormak ya da yanıtını öğrenmek istiyordu, yoksa tıkandığı, konuşmayı sürdüremediği için mi bu soruyu sormuştu, anlayamadı Özlem.

“Annemi konuşacaksak, sizin evliliğinizi konuşacaksan, öğrenmek istediklerin buysa, durum başka. Gerçekten bunları mı konuşmak istiyorsun? Çünkü bu konudaki duygularımız da düşüncelerimiz de belli,” diyerek topu yine babasına attı.

Onun konuşmasını istiyordu. İçindeki yangını dışa vurmasını, içindeki okyanusu ayaklarının dibine akıtmasını...

“Kendimi biraz daha iyi fark ettim geçen süre içinde. Neleri becerebilirim, neleri beceremem daha iyi gördüm. Galiba tek başıma yaşamak bana iyi gelmeyecek. Ne yapmalıyım bu konuda? Senin fikrini almak istedim.”

Yine kapalıydı. Açılamıyordu. İçinden geçenleri dobra dobra söyleyemiyordu.

“Babacığım, senin bir an önce matem havasından sıyrılıp eski babamız olmamı çok isteriz. Bunun için vereceğin kararlara saygı duyarız. Somut bir düşüncen varsa fikrimi söylerim. Ama asıl olan senin vereceğin karardır.”

Sanki birbirlerini sınırlar gibiydiler. Özlem konuşanın babası olmasını düşündüğünden, ısrarla fazla ileri götürmüyordu konuşmalarını. Onun geleceği yeri bilse de onun gelmesini istiyordu. Bu konuda babasının koluna girmiyordu. Elinden tutmuyordu. Yanında yürümeyi sürdürüyordu.

“Kızım, acaba diyorum, uygun birisiyle bir evlilik mi yapsam? Annenden sonra bu bana çok zor gelse de yalnızlığımı paylaşacak münasip bir evlilik iyi mi olur acaba? Bu konuda emin olamadım.”

Hah şöyle... Dökül... İçindekileri dök... Rahatla...

Hiç acele etmedi Özlem. O da babasının kalbine bakarak, sakın biçimde sözü aldı.

“Bu düşüncene kendi adıma saygı duyarım. Sen bize fikirlere, düşüncelere saygı duymayı öğrettin. O nedenle içtenlikle saygı duyuyorum. Benim düşündüğüm bir konu değil. Ama olmayacak bir talep de değil. Sonunda yaşam, senin yaşamın. Olursa, birlikte olacağın kadın, annemize saygı duyarak seninle birlikte olacaksa, neden düşünülmesin?”

“Reddetmiyor musun yani?”

“Neden hemen reddedeyim?”

“Ne bileyim ben. Bir tepki verirsin diye düşündüm. Karşı çıkarsın, kabul etmezsin, belki bağırırsın, nasıl yaparsın diye...”

“Özkan’la zaman zaman bunları düşünüyor, konuşuyoruz. Bizim için önemli olan senin sağlığını. Yedi aydır içinde yaşadığım mutsuzluk döngüsünü kırman. Onun dışına çıkman. Hangi yolla yapacaksan. Bu da onlardan biri.”

“Özkan ne der buna? Eşleriniz ne der? Böyle işler riskli işler. Hiç beklenmedik kişiler, büyük bir yanlış yapmışın gibi karşına geçebiliyor çünkü. Bir de öyle bir sıkıntı yaşamak zor gelir bana.”

“Ben Özkan’la konuşurum. Onun annemize karşı hassasiyetlerini biliyoruz. Önemli olan senin kendi içini, vicdanını, ruhunu rahatlatacak bir karar vermiş olman...”

Üzerindeki elektrik topraklanmıştı. Kararmış ruh çekiminin etkisindeki ellerini rahat rahat kaldıracılmeme, dudakları titremeden konuşmaya başlamıştı. Gözlerindeki kaygı perdesi kalkmış, bal rengi gözleri iki ışıldak gibi parlamıştı. Özlem bunları görebiliyordu. Mutlu olmuştu.

“Ben Özkan’la konuşurum. Hiç merak etme. İster misin hafta sonu bizde buluşalım ve hep birlikte kahvaltı edelim...”

“Ama hepinizle bu konuyu konuşmam... Utanırım. Bekâr bir erkeğin evlenme düşüncesini ailesine açması gibi...”

“Ben bu konuyu konuşalım demedim ki, yemek yiyelim dedim...”

“Bir çay yapsaydım sana?”

“Çay demlemeyi öğrendin mi yoksa?”

“Bazen güzel demlediğim oluyor...”

“Gitmem gerek babacığım. Ama dur birer kahve içelim hiç olmazsa. Demlenmeyi bekleyemem. Ben bir su kaynatayım...”

Arif öğretmen çok rahatlamıştı, çook...

Çocukları, torunları ve damatlarıyla buluşmanın özlemiyle ve heyecanıyla öptü, kokladı Özlem’i...

“Güle güle benim güzel kızım,” derken, sanki yaşama, geleceğe yeniden merhaba der gibiydi. Uzaktaki Necla’nın dudakları müstehzi bir gülüşle aralanmıştı sanki.

Kahvaltı çok güzel geçti. Necla’dan hiç söz edilmedi. Boşluğu masada değil, yüreklerdeydi. Arif öğretmenin yeni kararı da hiç konuşulmadı. Ama özellikle Özkan’ın davranışları bir sorun olmadığını gösteriyordu. Gelin ve damat eski günlerin bir kahvaltısının mutluluğu içindeydiler. En önemlisi kahvaltı boyunca Arif öğretmenin torunlarıyla eski günleri kıskandıran şakalarıydı ve oynaşmalarıydı.

Karar tamamdı. Eller havaya kalkmadı, ama aile oybirliğiyle bu kararı onaylıyordu.

Berberlik öğle sonrasına kadar sürdü.

İlk kalkan Arif öğretmen oldu. Herkesi kucaklayarak, torunlarını farklı bir arzuyla sarmalayarak öpüp evden ayrıldı. O gidince masanın neşesi daha da arttı. Herkes durumdan görev çıkartma havasına girmişken, hatta biraz da geyik muhabbetinin atmosferi oluşmuşken Özlem, “Ben İhsan Amcayla konuşayım bu konuyu,” diyerek frene bastırdı herkese.

Sonra kendi havalarına döndüler.

Birkaç gün sonra Özlem, İhsan öğretmenle buluştu. Her şey tamamdı, uzlaşma sağlanmıştı da bu iş nasıl olacaktı? Kendilerinin bildiği işler değildi bunlar. Ne düşünüyordun? Ne öneriyordun?

Bilge adam, sakın biçimde, bu işlerin adabını anlattı. Top kendisindeydi. Babalarıyla da yarın görüşecekti. Önemli olan bu adımın atılmasıydı. Şimdi uygun adaylar için çevreye bakılacaktı. Arif öğretmene önerilecekti. Onun uygun bulduyuyla da usulüne uygun buluşulacaktı.

Özlem rahatlamış biçimde ayrıldı yanından. İhsan Amcayı bekleyeceklerdi. Onların yapacağı bir şey yoktu. Ama yine de çocuk halî, çaktırmadan çevrelere bakar olmuştu, renk vermeden, koz hiç vermeden. Ailelerine yeni girecek kadın kim olacaktı acaba? Babasının kabullenmesi nasıl gerçekleşecekti?

Kolay işler değildi bunlar. İnsan on sekizinde uçarı duygularıyla, çoğu miyop gözlerle karar verirdi de altmış beşinde akıl çıkardı ön plana. Her şeyi gören gözler cin kesilirdi.

İhsan öğretmen de önce arkadaşıyla durumu değerlendirdi. “Gözüne çarpan biri olup olmadığını” sordu. Arif öğretmenin gözü Necla’dan başkasını görmediği için, gözüne çarpan da olmamıştı. Ama İhsan öğretmen onu tamamen edilgenleştirmemek için, “Sen de bakın. Becerebiliyorsan sor” dedi ve sürdürdü, “Ben de bakınacağım.”

Ve yaşam kendi rutinine girdi. Ama belli gerilimler ortadan kalkmıştı. Arif öğretmen, girdiği beklentiden midir nedir, üzerindeki elektriği biraz olsun atmışa benziyordu.

Aradan bir ay mı, daha fazlası mı geçti nedir, İhsan öğretmen arkadaşı Arif’i aradı ve “Görüşelim,” dedi. Anlamıştı o da. Heyecanlanmadı değil.

Uzun zamandır hareket etmeyen kalbi biraz yerinden oynadı. Parkta yürümeyi yeğlemişti İhsan öğretmen.

“Sen bir şeyler yaptın mı?” diye nezaketen sordu yine de. Yapmamıştı. “Ben bir öneriyle geldim,” dedi. Gözlerinin içine baktı Arif öğretmen. “Kırk yedi yaşında bir kadın, iyi bir aileden.” Yetmezdi ki bu. Konuşmuyordu Arif öğretmen. Bekliyordu. “Yirmi beş yıldır dul. Çok sevdiği kocası bir trafik kazasında ölmüş. O da onun üstüne bir koca almamış. Çocukları da yok. Eşim çevreye sordu. Herkes iyi şeyler söylüyormuş kadın hakkında.” Ara verdi açıklamalarına İhsan öğretmen. “Kendisine söylendi mi?” diye sordu Arif öğretmen. “Sen evet demeden olmaz. İstersen sen de bir araştı. Belki görmek istersin.” Ve kim olduğuna ilişkin bilgileri verdi.

Hiç görmeden de olmazdı. İnsanın görüntüsü de kendini yaklaştırmalıydı karşı tarafa. Huyunun, suyunun iyi olması yetmezdi. Ve Arif öğretmen uzaktan da olsa görmek için kafasında hiç bilmediği senaryolar yazdı. Özlem’e de söz etti. O da görsündü, hatta soruşturundu.

Her şey olumlu gelişti. Arif öğretmen “Evet” dedi. İhsan öğretmenin eşi kadınla konuştu. O da sıcak baktı. Sonunda İhsan öğretmenlerde bir çayda buluştular. Bunları kimse bilmedi. Sokağa düşmeden her şey organize edildi. O çayda birbirine baktılar. On sekizlik duygularla olmasa da, baktılar. Hatta süzdüler. İki laf ettiler. Hoş ve oturaklı duruyordu adı Melahat olan kadın. Lafını sözünü biliyordu. Gülünce de yüzünde bir güzellik oluşuyordu. Fena değildi Arif öğretmene göre. Olabilirdi. Birkaç saat sonra önce kadın izin istedi ve çıktı. Arif öğretmen bir süre kaldı evde. Bir değerlendirme yaptılar. Kendisi açısından olabilirdi. Bir de Özlem’le konuşsa iyi olurdu. İhsan öğretmen ve eşi bunu makul karşıladılar.

Sonrasında her şey iyi gelişti ve her ikisi “Evet” dediler ve işin resmi süreci başlatıldı. Düğün dernek olacak hali yoktu. Arif öğretmenin evinde, tanıklar İhsan öğretmen ve Melahat’ın abisi olmak üzere, Arif öğretmenin torunları dışındaki ailesi, İhsan öğretmenin eşi, kadının annesi ve kardeşinin eşi katıldılar. Kadın gelinlik değil, ama beyaz bir etekle ceket giymişti. Mutluydu ikisi de. Hafif de bir heyecan yok değildi. Kadının değil, ama Arif öğretmenin eli titriyordu imzayı atarken.

Arkasından çaylar içildi, pastalar yendi.

Kadın kendi özel eşyalarını getirmişti iki valiz. Yatak odasında bazı değişiklikler yapıldı. Yatak değiştirildi. Yeni yastıklar ve çarşafalar alınmıştı, serilmişti zaten. Onun dışında eve fazla müdahale yapılmadı.

İyi kadındı Melahat Hanım. Böyle diyordu Arif Öğretmen, Melahat Hanım. O da ona Arif Bey diyordu.

Her ikisinin de birlikte yaşamaları böylece başlamış oldu. Nikah akşamı evde iki kişi oldular. Her ikisi için de kolay değildi kabullenmek. Bu nedenle ilk akşam ve ilk günler, nedense Melahat Hanımı evde uzun süre kalacak bir konuk gibi gördü Arif öğretmen. Ama öyle bir konuk ki, ilk günden başlayarak evde olumlu bir hava yaratmıştı. “Kalıcıyım,” dercesine. Ev, yeniden ışıdı sanki. Yeni bir düzen, hatta yeni bir işleyiş. Bu olumlu hava Arif Beyin hoşuna gitse de aralarında bir mesafe olduğunu ilk günden beri hissediyordu. O mu koyuyordu, böyle durumlarda mesafe zaten olur muydu, kestiremiyordu. Yoksa otuz yedi yıl boyunca her yere çizilmiş olan izler, tüm boşlukları dolduran sesler, evden taşan anılar mı giriyordu aralarına?

Gececekti bugünler. Normaldi yaşananlar. O nedenle Melahat Hanım da sarmaş dolaş olamamayı anlayışla karşılıyordu. Zaten ölçülü bir kadındı. Onun da öyle bir yapısı yoktu. Belli ki o da bugünlerin geçmesini bekliyordu, bekleyecekti.

Onca iyi şeyler yapıyor olsa da hep “Necla olsa şöyle yapardı” diye bir karşılaştırmayı kendiliğinden yapıyordu Arif Bey. Bir kusur işlemiyordu Melahat Hanım. Tersine yaptığı her şeyi özenle ve titizlikle yapıyordu. Ama yine de farkında olmadan karşılaştırıyordu yaptıkları. Evin temizliği, çamaşırlar, hele hele yemekler onun becerikliliğini gösteriyordu.

Necla'nın duvarda asılı olan, komodinlerin üzerinde duran fotoğraflarına hiç dokunmadı Melahat Hanım. Ama ölen kocasının fotoğraflarını da çıkarmadı ortaya. Duyarlı bir yapısı vardı. Duyarlılık yetmez, saygılı bir yapısı vardı. Acılar mı olgunlaştırmıştı, yoksa zaten böyle miydi, onu bilmiyordu Arif öğretmen.

Evliliklerinin haftasında dışarıya çıktılar birlikte. Kayınvalidesine gittiler. Yolda koluna girdi Melahat Hanım. Önce yadırgadı Arif Bey. Çaktırmadı. Ama yadırgadı. Biraz iğreti buldu bu hareketi. Ama ne

yapsaydı kadın, yanında askerdeki takım arkadaşı er gibi mi yürüseydi? Yolda karşılaştıkları oldu, tanıdıklarından. Merhabalaştılar. “Hayırlı olsun,” diyenler vardı. Belki arkalarından bakanlar da. İlk sokak deneyimleriydi. Bu nedenle gergin miydi Arif Bey yoksa? Oysa yeni kayınvalidesinin evine girince rahatlayıvermişti. Hele yemekte kayınbiraderi “Eniştemiz gelmiş, bir kadeh parlatmadan olmaz,” diye rakıyı açınca, keyiflenmişti de. Evlerine dönerken daha bir rahattı. Karanlıktan değil, geçirdiği saatlerin ona verdiği mutluluk duygusundan.

Bir hafta sonu da çocukları, tam kadro yemeğe geldiler Arif Beyin. Keyfine diyecek yoktu. Bu sefer rakıyı o açtı. Böyle masalarda rakı içilmesine karşı çıkmıyordu Melahat Hanım. Tersine severek hizmet ediyordu. Yaptığı yemeklerden dolayı çok övgüler aldı. Hoş sohbet bir kadındı. Kolay ilişki kuruyordu. Farklı konularda konuşabiliyordu. Güncel olaylarla ilgili düşünceleri vardı. Yani salt ev kadını kalmamıştı. Ortaokul mezunu olsa da onun ötesinde bir gelişmiş yapısı olduğu davranışlarına yansıyor.

O akşam Arif Beyin bir şey dikkatini çekti. Gözüne battı mı demeli yoksa? Arif Beyin torunları, ne de olsa çocuklardı ve onlarla aynı masada, sonuna kadar oturamazlardı. Oynayacaklardı. Karınlarını doyurduktan sonra evin içinde koşturarak oynuyorlar, koltukların üzerine çıkıyorlar, bir şeyleri bozuyorlar, az da olsa bir şeyleri düşürüyorlardı. Melahat Hanım, hiç ses etmiyordu. Ama düşürdükleri her şeyi anında yerine koyuyordu. Yastıkları koltuklara yerleştiriyor, bozulan örtüleri düzeltiyor, yere dökülen kırıntıları topluyordu. Bu gözüne çarptı Arif Beyin. Çarpmak sözcüğü hafif kalıyor. Gözüne battı. Masadan, sohbetten kopmadan Melahat Hanımı izlemeye koyuldu.

Bu izlemeler sonraki günlerde de sürdü. Gün be gün daha iyi tanıyordu yeni eşini. Sıradan ve renksiz bir kadın değildi. Bazı farklılıkları vardı. Ön plana çıkan ise, kadının bir düzen ve temizlik düşkünü olduğuydu. Bu niteleme yeterli mi? Yok yok, daha ötesi, hastasıydı. Necla da eve, Arif Beye düşküdü. O yaşamdayken de evde dağınık ve düzensiz bir şey asla olmazdı. Çocuklar özgürce oynarlar, evi ölçülü miktarda dağıtırlardı. Arif Bey de onları buna teşvik ederdi. Necla Hanım hiç karışmaz, bir şey asla söylemez, yüzünü gözünü eğmez, mutluluklarına limon sıkamaz, o an bir şey de yapmazdı. Konuklar gidince ev yine mum

gibi olurdu. Ama Necla evine düşkündü. Ahhh Necla nasıl titiz bir kadındı! Evine, Arif Beyin üstüne titrerdi. Bunu duyumsamak nasıl hoş bir şeydir. Anlatılmaz. Oysa Melahat Hanımınki bir titizlik değil, bir düşkünlük değil, düpedüz bir hastalıktı. Ve bu konuda kimse Arif Beyi uyarmamıştı. Uyarmamıştı da nerden bilebilirlerdi ki? Bilseler de söylenmesi gerekir miydi?

Arif Bey bunu başlangıçta doğal kadınlık özelliği olarak değerlendirmişti. Eve, onun üstüne başına hassasiyetini böyle yorumlamıştı. Fark etmeden önce çok da hoşuna gidiyordu. Ama öyle olmadığını fark ettiği an...

Oysa o eşiği fark etmeden geçmişti. Artık içerideydi. Adımını içeri atmıştı. İzlemeler, değerlendirmeler, gözlemler, karar süreci derken, bir buçuk ay sonra, yani evliliklerinin dördüncü ayında karar vermişti. Kendince bir sonuca vardı. Kimseyle paylaşamayacağı bir çıkarsama yaptı. Bunu yapsa da kendince emin olsa da işin kötüsü artık geri dönüşü yoktu. O eşikten geri çıkamazdı artık. Bunu fark ettiği andan sonra, Arif Bey kendini iki kişilik hücrede mahkûm olarak hissetmeye başladı. Kendince özgür bir mahkûmla, özgürlüğünü yitirmiş bir mahkûm aynı hücredeydiler. Dışarıdan bakan bir göz için özgür olan mahkûm da aslında tutsaktı. Ama tutsaklığının farkında değildi. Fakat diğeri, Arif Bey, yargısız bir infazın kurbanıydı artık.

Daha önce asla böyle bir duygu sarmalına girmemişti. Her şeyin tıkr tıkr işlediği bir evi iki özgür birey paylaşmışlardı, otuz yedi yıl boyunca. Ama daha evliliklerinin dördüncü ayında özgürlüğünü yitirdiğini duyumsuyordu Arif öğretmen. Söyleyemiyordu. Uyaramıyordu. Duyumsuyordu yalnızca. Kendi içinde. Kendi kendine. Tutsaklık bütün içini sarmalamıştı.

O andan sonra evde en çok tüketilen şeyin temizlik malzemeleri olduğunu fark ediyordu. Faturalardan görüyordu Arif Bey. O andan sonra hiç bakmadan ödediği su faturasının üç katına çıktığını görünce (eski faturalarla karşılaştırmıştı Arif Bey. Çünkü hiçbir faturayı atmazdı) gözleri fırlıyordu. O andan sonra eve gelenlerin sıklığının azaldığını gözlemliyordu. Bu, içini tüketiyordu. O andan sonra bir şeyi iki kez giyemediğini görüyordu. O andan sonra aynı yere ikinci kez oturamadığını fark ediyordu. Evdeki her yer batır olmuştu kendisine,

yatak başta olmak üzere. Her giydiği, onca temizliğine, ütüsüne, kokusuna karşın iğreti duruyordu üzerinde. Huzursuzdu. Bir ev günde üç kere silinir miydi? Gelen yoktu, yere basan yoktu, evde kedi köpek yoktu. Ama siliniyordu. Yerlere basmaya korkar oldu Arif öğretmen. Her odanın girişindeki sileceklere terliklerini silmekten, terliklerin altı eskir olmuştı.

Ama kadın bunları yaptığı zaman rahatlıyordu. Sanki ruhundaki kısıkaç, ne kadar temizlik yaparsa, o kadar gevşiyordu. Bütün antenleri, bozulmaları algılama üzerineydi sanki. Açık kalan camdan gelen esintiyle hafif büzülmuş masa örtüsü hemen düzeltilmeliydi. Girişteki terliklerin topukları giriş tarafında olmalıydı. Banyodaki sabunluğun yeri değiştirilmemeliydi. Sehpadaki vazo hep aynı köşede durmalıydı. Neleri saysındı Arif öğretmen. Daha önce saymadığı şeyleri sayar, görmediği şeyleri görür olmuştı. Salt kendinden emin olmak için, ufak tefek objelerin yerini değiştirmeye başlamıştı. Bir gün asla geçmiyordu üzerinden. Objeler eski yerlerine konuyordu. Konuyordu da evin yaşamında aslında hiçbir şey de aksamıyordu. Her şey inanılmaz bir düzen içinde işliyordu. Yemek, ütü vb. işler yani.

Ruhundaki kısıkaç daralıyordu Arif öğretmenin. Altıncı aydan sonra isyan etmeyi nasıl istiyordu ahhh! Ne kadar önemliymiş meğer isyan duyguları!? Nasıl özeniyordu, nasıl!?

Her dışarıdan gelişinde, “Arif Bey, yorulmuşsunuzdur. Bir duş alsanız rahatlırsınız,” sözü başlardakinden başka anlam taşıyordu artık. Havaalar ısındığında terlik giymekten sıkılan Arif Beyin her dışarıdan gelişinde ayaklarının önüne terlik konmasını artık ilgiyle açıklamak olanaksızdı. Giyiyordu Arif Bey. Sesini çıkarmadan, çıkaramadan, giyiyordu. Ama içinde bir şeyler de birikiyordu. Katmanlar yükseliyordu.

Çevresinden giderek uzaklaştığını, hücrelerine razı olduğunu fark etmez miydi? Müebbet hapsi itirazsız kabullenmişti. Tebessümleri yapaylaşmış, hareketleri yavaşlamıştı. Talepleri azalmıştı. Kendisinden çok, Melahat Hanımın yaşaması önemliydi. Ya da o ön plana çıkmıştı. Arif öğretmen artık kendisi değil, Melahat Hanımın sadık bir uydusuydu. Gereksiz konuşmayan, hiç tepki vermeyen, uysallaşmış görünen, yörüngesine ihaneti aklından geçirmeyen bir uyduya dönüşmüştü.

Ve geçivermişti koca bir yıl, yeni evliliklerinin üzerinden.

Arif Bey müebbede razı olmuştu. Ekmek elden su gölden, tertemiz, kıskanılasi bir hücre yaşamı oluşmuştu. Bu hücre yaşamında tek sığınağı Necla'ydı. Onu hücreden çıkararak, dışarıyla bağlarını kuran tek varlık, o da var olmayan varlık, Necla'ydı. Yaşamda başka sığınağı kalmamıştı. Yoksa bu yaşam çekilir, katlanılır bir yaşam değildi onun için. Özgürlüğüne düşkün Arif öğretmenin tutsaklığını duyan inanmazdı. Ama o nasıl olduysa, bazılarını fark ederek, bazılarını fark etmeyerek, başka biri oluvermişti. Bu başka Arif öğretmen de işi olurlarına bırakmıştı. Aylar kendi olurlarınca devriliyordu. Saymıyordu Arif öğretmen. Günlerin zaten hiç önemi kalmamıştı. İhsan diye birisi vardı. Sahi kimdi o? Arif öğretmenin çocukları, torunları var mıydı? Bir şeyler anımsıyordu, hayal meyal... Her gün, evet her gün yürüyüş yaptığı sokaklar, karanlık dehlizler gibiydi artık onun için. Evden çıkmayan, perdeyi kaldırıp dışarıya bakmayan Arif öğretmen oturuyordu yalnızca. Her gün tozu alınan kitaplarına elini sürmüyordu.

Melahat Hanım da “N’oldu Arif Bey?” demiyordu.

O gün evi temizlemişti Melahat Hanım. Titizliğinden eve kadın almıyordu. Bütün evi tek başına temizlediğinden, pardon daha doğrusu dipten temizlik yaptığından, ki ev ne kadar temiz olursa olsun, haftada bir gün bu da mutlaka yapılmalıydı, böylesi günler çok yoruluyordu. O nedenle akşam yemeğinden sonra, hiç televizyon izlemeden hemen yatmıştı.

Arif Bey de on ikiyi geçirmeden yattı. Hemen uyudu. Gece yarısı Melahat Hanım Arif Beyin, “Necla, Necla,” diye sayıklamasıyla gözlerini açtı. Ama onu dürtüp, rüyasından uyandırmak istemedi. Ayda bir böyle sayıklıyordu Arif Bey. Belki kendisi de ölen kocasını sayıklıyordu da Arif Bey de onu dürtmüyordu. O da kendi haline bıraktı Arif Beyi ve yine uykuya daldı.

Melahat Hanım sabah erkenden kalktı. Sabah yedi dolaylarında kalkardı zaten. Kahvaltıyı hazırladı. Sabah dokuzda yapırdı kahvaltı. Ama Arif Bey gelmemişti. Beş on dakika bekledi. Böyle yapmazdı. En geç sekiz buçukta uyanır, dokuzda masada olurdu. Hasta mıydı yoksa? Yatak odasına gitti. Arif Bey sağ yanına dönmüş yatıyordu. Yorganı da çekmişti başına kadar. Seslendi. Karşılık gelmedi. Bir kez daha. Yine gelmedi. Yanına yaklaştı. Hareketsizdi Arif Bey. Yorganı çekti Melahat Hanım.

Arif Beyin yorgana sarılı olan kolu düşüverdi, bağlantısız bir madde gibi. Göğsünün üstünden yere doğru sallanıverdi. Telaşla Arif Beyin kolunu yakalayıp, kaldırmak istedi Melahat Hanım. Eli buz gibiydi. O an yüzüne baktı ve “Arif Bey!” diye bir çığlık attı.

Ölmüştü Arif Bey.

Melahat Hanım telaşla komşulara koştu. Ambulans geldi. Gelen sağlık ekibindeki hekim, kalp krizinden ölmüş olabileceğini söyledi. Geceleyin ölmüş, sabaha kadar buz kesmiş, morarmıştı Arif Bey.

Yaşamda sevdiği tek insana, Necla’sına kavuşmuştu. Arif Bey Necla’sının yanındaki mezarı çoktan satın almıştı. Şimdi yine yan yana gelmişlerdi. Yan yana sonsuz uykularındaydılar artık.

Yazmaya Başlama Tarihi: 14.12.2017

Bitirme Tarihi: 04.02.2020